COTEE

Izvještaj o poslovanju

DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije"- Podgorica

01.01.2023. - 31.12.2023. godine

Podgorica, jun 2024. godine

I. OSNOVNI PODACI

Društvo sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica (u daljem tekstu: Operator tržišta), je energetski subjekt koji je nosilac Licence za djelatnost Operatora tržišta električne energije (u daljem tekstu: Licenca). Licenca je od strane Regulatorne agencije za energetiku izdata 22.12.2011. godine i upisana u registar izdatih licenci pod brojem L-E-013.

Operator tržišta je osnovan Odlukom Vlade Crne Gore, 16. decembra 2010. godine, u skladu sa Zakonom o energetici i Zakonom o privrednim društvima i registrovan je kao privredno društvo kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici 29.07.2011. godine.

Operator tržišta u skladu sa Zakonom o energetici, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodno preuzetim obavezama Vlade Crne Gore iz oblasti energetike, koje proističu iz međunarodnih propisa (direktiva 2009/72/EC, sporazum o Energetskoj zajednici i dr.), obavlja sljedeće djelatnosti:

1. organizovanje i upravljanje tržištem električne energije i
2. otkup električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije i njenu prodaju snabdjevačima i kupcima samosnabdjevačima.
3. Aktivnosti vezane za garancije porijekla koje Operator tržišta izdaje na zahtjev proizvođača električne energije, za energiju proizvedenu u energetskom objektu koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju.

Osnovni kapital Društva na 31.12.2023. godine iznosi 470.338,87 EUR-a.

U cilju obezbjeđivanja neophodnog pravnog, organizacionog, operativnog i tehničkog okvira za formiranje i rad berze električne energije, trgovinu električnom energijom i posredovanje u trgovini električnom energijom, Vlada Crne Gore je, zaključcima od 17.06.2016. godine, obavezala Operatora tržišta da bude učesnik u osnivanju berze električne energije u Crnoj Gori sa Crnogorskim elektroprenosnim sistemom AD Podgorica i Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić. Vlasnički udio Operatora tržišta u ovom privrednom društvu je 18,80%. Ukupan dosadašnji ulog Operatora tržišta iznosi 180.010,00 EUR-a.

1. Organizaciona struktura Operatora tržišta

Organizaciona struktura Operatora tržišta, sistematizacija radnih mjesta i broj potrebnih izvršilaca za obavljanje djelatnosti, utvrđuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Odbor direktora je, 23.10.2023. godine, donio Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta društva sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski operator tržišta električne energije"- Podgorica, kojim su u okviru Službe za ekonomsko-finansijske i opšte poslove formirana dva odjeljenja, i to :

- Odjeljenje za ekonomsko finansijske poslove i informacione tehnologije i
- Odjeljenje za pravne i opšte poslove.

Organizaciona šema Operatora tržišta

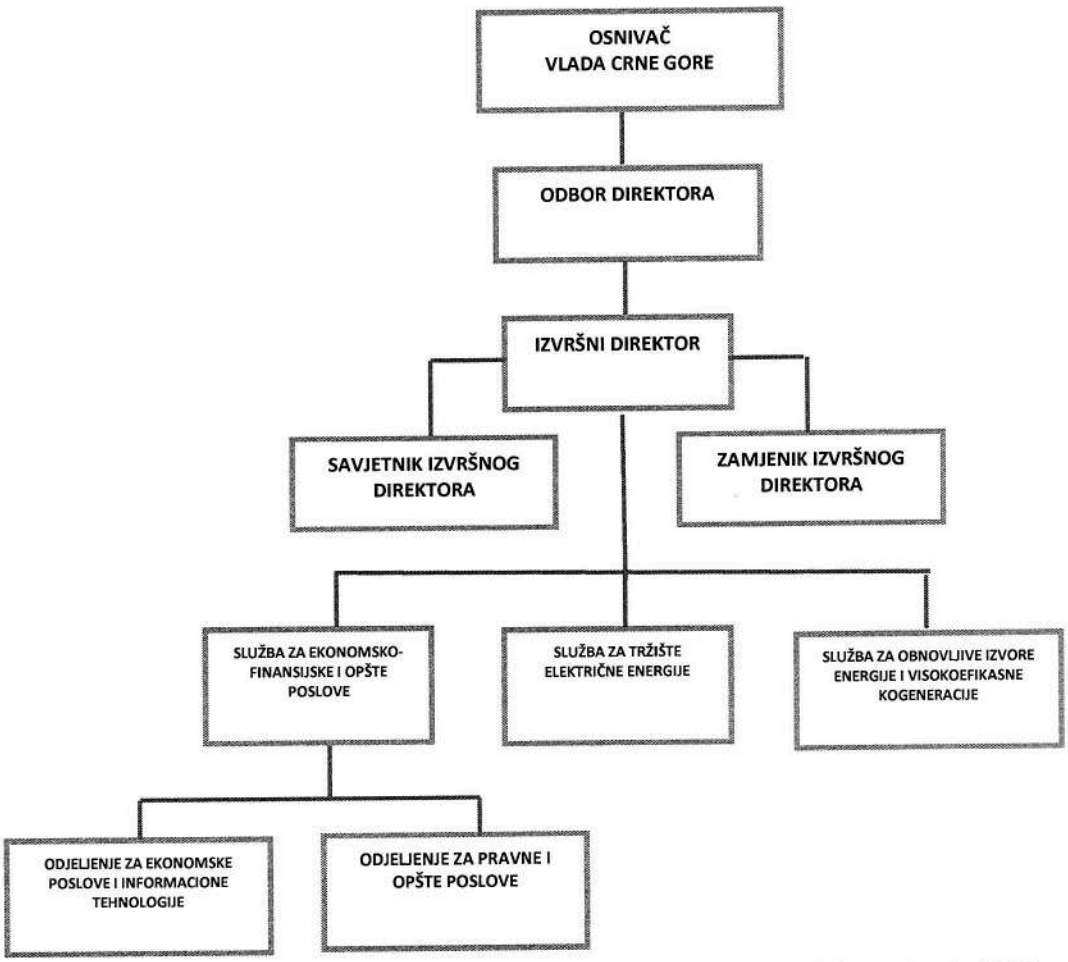

Slika br. 1. Organizaciona struktura Operatora tržišta na kraju 2023. godine

Registrovana djelatnost Operatora tržišta, utvrđena zakonom, Licencom i Statutom Operatora tržišta, realizuje se preko organizacionih jedinica:

- Službe za ekonomsko-finansijske i opšte poslove,
  Odjeljenje za ekonomske poslove i informacione tehnologije
  Odjeljenje za pravne i opšte poslove
- Službe za tržište električne energije i
- Službe za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju.

Van organizacionih jedinica, pored poslova izvršnog direktora, aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovani su poslovi: zamjenika izvršnog direktora i savjetnika izvršnog direktora.

1.1 U Službi za ekonomsko-finansijske i opšte poslove obavljaju se sljedeći poslovi: knjigovodstva, računovodstva i finansijski poslovi; platnog prometa, plaćanje i odnosi sa bankama; pripremanje analiza i izvještaja o ekonomsko-finansijskom poslovanju; pripremanje akata iz oblasti finansija koje odobrava Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti /u daljem tekstu: Agencija/; praćenje, izrada i dostavljanje izvještaja koji proizilaze iz akata Operatora tržišta i Agencije; praćenje i primjena zakona i drugih propisa, davanje stručnih mišljenja o primjeni zakona, drugih propisa i opštih akata Operatora tržišta, iz radnih odnosa i po osnovu rada; javnih nabavki; koordiniranje i razvijanje djelatnosti upravljanja i razvoja informacionog sistema, uz istovremenu povezanost svih organizacionih djelova Operatora tržišta i obavljanje poslova iz oblasti informacionih tehnologija; obezbjeđivanje operativne povezanosti: garantovanje za spoljnu i unutrašnju operativnu povezanost informacionog sistema Operatora tržišta; dostavljanje podataka i saradnja sa Službom za tržište električne energije i Službom za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju u dijelu praćenja naplate faktura koje ispostavljaju ove službe; pisarnice, arhive, administrativno-tehnički poslovi i dr.

Ove poslove su obavljali odnosno na kraju 2023. godine, u Službi su bili zaposleni: šef Službe, rukovodilac Odjeljenja za ekonomske poslove i informacione tehnologije, savjetnik za ekonomske poslove, rukovodilac Odjeljenja za pravne i opšte poslove, savjetnik za pravne poslove, savjetnik za sistemsko održavanje hardvera, upisničar-arhivar i poslovni sekretar.

1.2 U Službi za tržište električne energije se obavljaju poslovi: u vezi sa prijemom učesnika na tržište (obrada zahtjeva za prijem na tržište i pripremanje akata po podnijetim zahtjevima), zatim identifikacija, klasifikacija i registracija učesnika na tržištu električne energije, uključujući i dalje praćenje njihovih aktivnosti na tržištu Crne Gore, evidentiranje balansnih grupa i balansno odgovornih subjekata, kao i zaključenih ugovora o balansnoj odgovornosti, finansijskom poravnanju balansnog obračuna i ugovora o učestvovanju na tržištu električne energije, prikupljanje podataka od nosioca balansne odgovornosti i balansno odgovornih subjekata (uključujući i podatke obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije), kao podataka sa srednjeročnog (dan unaprijed) tržišta električne energije za izradu dnevnog okvirnog voznog reda, provjera i usaglašavanje voznih redova nosioca balansne odgovornosti i balansno odgovornih subjekata, izrada dnevnog okvirnog voznog reda, ažuriranje podataka o učesnicima na tržištu i balansno odgovornim subjektima/grupama. Takođe se obavlja prijem, obrada i unos ostvarenih voznih redova, prikupljanje i provjera validnosti podataka dobijenih od operatora prenosnog sistema (u daljem tekstu OPS), njihov unos i obrada u sistem poravnanja, prikupljanje i provjera validnosti podataka dostavljenih od strane operatora distributivnog sistema (u daljem tekstu ODS), (koji se odnose na krajnjeg kupca, kupce proizvođače kao i proizvodne jedinice priključene na njegov sistem), unos i obradu istih u sistem poravnanja, priprema bilansa stanja balansnih grupa i balansno odgovornih subjekata, obrada podataka tj. upravljanje procesom obrade podataka vezanih za primjenu balansnog mehanizma, provjeravanje i verifikaciju utvrđenih količinskih odstupanja sa nosiocima balansne odgovornosti kao i balansno odgovornim subjektima, provjeravanje i verifikacija utvrđenih količinskih odstupanja povlašćenih proizvođača, utvrđivanje finansijskog obračuna i kontrola (finansijska) verfikovanih količinskih odstupanja, zatim obavještavanja učesnika na tržištu, OPS-a i ODS-a o okončanim količinskim i finansijskim obračunima i poravnanju, praćenje i kontrola primjene Metodologije za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih i sistemskih usluga balansiranja prenosnog sistema i saradnja sa OPS-m u procesu usaglašavanja cijena, potom praćenje ostvarenja balansno odgovornih subjekata i balansnih grupa u smislu kontrole procijenjenog rizika za svakog balansno odgovornog subjekta odnosno balansnu grupu, obračunavanje iznosa bankarske garancije ili drugog sredstva

obezbjeđenja plaćanja, uključujući i upravljanje rizicima kroz praćenje i reviziju dostavljenih instrumenata obezbjeđenja plaćanja u skladu sa propisima. Sa Službom za ekonomsko-finansijske i opšte poslove vrši se praćenje naplate faktura po osnovu obaveza koje proističu iz balansnog mehanizma. U koordinaciji sa ostalim službama Društva, izrađuju se i objavljuju mjesečni i godišnji izvještaji kao i publikacije iz domena poslovanja za potrebe Vlade Crne Gore i drugih državnih institucija (MONSTAT, Uprava prihoda i carina i sl.),OPS-a, Agencije i učesnika na tržištu.

Ove poslove su obavljali odnosno na kraju 2023. godine u Službi za tržište električne energije su bili zaposleni: šef Službe, dva savjetnika za izradu kratkoročnih voznih redova i savjetnik za finansije.

1.3 U Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju se obavljaju poslovi koji se odnose na: prijem učesnika na tržište električne energije proizvođača koji imaju status povlašćenih proizvođača (proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije), prijem dnevnih planova proizvodnje povlašćenih proizvođača, izradu voznog reda za povlašćene proizvođače, izračunavanje proporcionalnog udjela snabdjevača i kupaca samosnabdjevača za kupovinu električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača, utvđivanje podstcajnih cijena za otkup električne energije od povlašćenih proizvođača u skladu sa podzakonskim aktima Vlade Crne Gore, način mjerenja i očitavanje proizvedene električne energije, garancije porijekla električne energije (registracija proizvodnih objekata, elektronsko registrovanje, izdavanje, prenošenje, povlačenje i otkazivanje garancija porijekla, uvoz i izvoz, prodaja garancija porijekla, administriranje platforme za garancije porijekla, proračun nacionalnog rezidualnog miksa itd.), praćenje debalansa koji izazivaju povlašćeni proizvođači, praćenje naplate i plaćanja računa za proizvedenu električnu energiju povlašćenim proizvođačima, fakturisanje snabdjevača i kupca samosnabdjevača za proporcionalni udio kupljene električne energije, praćenje stanja u fondu za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i dr.

1.4 Ljudski resursi

Broj zaposlenih koji su obavljali poslove u Operatoru tržišta na kraju 2023. godine je bio - 19.

Kvalifikacija zaposlenih prema uslovima za radno mjesto	*Broj zaposlenih*
VSS	18
VŠS	1
SSS	
UKUPNO	**19**

Tabela br. 1: Podaci o broju zaposlenih koji su obavljali poslove u Operatoru tržišta na kraju 2023. godine

II POSLOVNE AKTIVNOSTI U 2023. GODINI

2.1 Ekonomski i pravni poslovi i funkcionalnost informacionog sistema

U Službi za ekonomsko-finansijske i opšte poslove obavljaju se poslovi iz ekonomske i pravne oblasti, opšti administrativni poslovi i poslovi iz informatičke djelatnosti.

U Službi su obavljani poslovi računovodstva i drugi finansijski poslovi (knjiženje izlaznih faktura, praćenje naplate, praćenje i knjiženje ulaznih faktura, praćenje stanja obaveza po datumima valuta, evidencija dokumentacije u vezi sa ostvarenjem RDP-a, knjiženje osnovnih sredstava, obračun i knjiženje zarada, kontrola knjiženja svih izvoda, generisanje IOPPD obrazaca i dostavljanje Poreskoj upravi, sačinjavanje i podnošenje OPPND obrazaca, KUF, KIF i PDV prijave, sačinjavanje godišnjih finansijskih iskaza, razgraničavanje prihoda i rashoda za potrebe regulatora i periodičnih i godišnjih finansijskih iskaza, priprema dokumentacije za potrebe revizije i dr.); poslovi javnih nabavki (izrada i podnošenje Plana javnih nabavki, provođenje postupaka javnih nabavki roba i usluga za sve planirane potrebe Operatora tržišta u 2023. godini, izrada izvještaja o sprovedenim postupcima, priprema dokumentacije za inspekcijski nadzor i dr). Pripremana su akta za rad Odbora direktora, a koja su i sadržana u posebnom poglavlju ovog izvještaja gdje je sadržan rad Odbora. Izvršavani poslovi u vezi sa pravima i obavezama zaposlenih iz rada i po osnovu rada. U novembru 2023.godine zaključen je novi Kolektivni ugovor Društva iz kojeg je proistekla priprema i donošenje više akata kojima su bliže uređene određene pravne procedure iz istog. Takođe je donijeto više opštih akata odnosno izvršeno usklađivanje sa novodonijetim propisima. Obavljani su i poslovi praćenja i primjene zakona i drugih propisa kako iz oblasti energetike, tako i opšteg poslovanja. Obavljani su postupci u vezi sa slobodnim pristupom informacijama i drugi pravni poslovi, odnosi sa Agencijom, opšti administrativni poslovi i dr. Zaposleni iz ove Službe učestvuju u radu radnih grupa za izradu novih zakonodavnih rješenja iz oblasti energetike.

U okviru Službe omogućavano je nesmetano funkcionisanje informacionog sistema Operatora tržišta.

Imajući u vidu da posredstvom Ministarstva energetike i rudarstva postoji mogućnost korišćenja određenih grantova/finansijske podrške iz sredstava EU fondova, Operator tržišta je iskazao potrebu za dodjelom bespovratnih sredstava za finansiranje nabavke sistema za upravljanje dokumentima i implementacije korporativne e-mail kolaboracione platforme, koje je potkrijepio izradom odgovarajućih idejnih rješenja projektnih zadataka u saradnji sa drugim stručnim licima. Zahtjev za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava (uz prateća idejna rješenja projektnih zadataka, uključujući i potrebna finansijska sredstva za zakup softvera za prognozu proizvodnje električne energije iz vjetroelektrana) u navedenu svrhu upućen je resornom ministarstvu na razmatranje i eventualno odobrenje. Prema poslednjim dostupnim informacijama, kojima je Operator tržišta raspolagao zaključno sa 2023. godinom, u skorije vrijeme se ne može očekivati ovakva vrsta finansijske podrške za isto.

Kontinuirano unapređivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, kroz učešća u radu radnih grupa, AIB (engl. „Association of Issuing Bodies") i Energetska zajednica (engl. Energy Community (EnC)), u domenu rada Službe, nastavljeno je i u 2023. godini. Kako se Operator tržišta pridružio EUROPEX-u (engl. „Association of European Energy Exchanges"), kao punopravan član u oktobru 2022. godine, zaposleni iz Službe je član radne grupe koja se odnosi na uspostavljanje mrežnog kodeksa o pravilima specifičnim za energetski sektor za aspekte sajber bezbjednosti prekograničnih tokova električne energije.

Zaključno sa 2023. godinom, Operator tržišta je pripremio kompletnu tendersku dokumentaciju za sprovođenje postupka javne nabavke otvorenim postupkom za nabavku usluge rentiranja i održavanja sistema za administraciju garancija porijekla, koja je i rezultirala nabavkom u 2024. godini. Uvođenje ovog sistema će omogućiti Operatoru tržišta da obavlja dužnosti koje u skladu sa Zakonom o energetici ima kao tijelo za izdavanje garancija porijekla iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije za domen Crne Gore i izvršavanje obaveza koje se odnose na garancije porijekla. Operator tržišta je započeo postupak učlanjenja i postao pridruženi član AIB-a, dok je cilj finaliziranje postupka sticanja statusa punopravnog člana AIB-a. Članstvo u AIB-u pruža mogućnost da garancije porijekla koje se izdaju za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije u Crnoj Gori, sa periodom proizvodnje nakon sticanja statusa punopravnog člana AIB-a, u nekom trenutku dobiju EECS-GO status i da ih priznaju sve članice AIB-a, takođe, garancije porijekla izdate od strane drugih AIB članica biće priznate u Crnoj Gori, a sve u skladu sa evropskom direktivom REDII. Cilj je uspostavljanje i održavanje pouzdanog sistema za garancije porijekla u skladu sa postojećim i predstojećim evropskim CEN (engl. „European Committee for Standardization") standardima, koji specificiraju zahtjeve za garancije porijekla i principima i pravilima rada EECS-a (engl. „European Energy Certificate System" - Evropski sistem energetskih sertifikata) koji omogućava imenovanom nadležnom tijelu da samostalno upravlja sopstvenim nacionalnim registrom i prenosi garancije porijekla regionalno, a kasnije i širom Evrope i međunarodno, odnosno sistema koji olakšava izdavanje, prenos, otkazivanje, povlačenje i prestanak važenja garancija porijekla na pouzdan način.

Kako bi se obezbijedilo pouzdano i stabilno funkcionisanje informacionog sistema na kome počiva rad Operatora tržišta, neophodna je primjena savremenih tehnologija u cilju održavanja stepena kvaliteta operativnih aktivnosti, automatizacije poslovnih procesa, kao i nabavka novog MMS (engl. Market Management Scheduling) sistema u svrhu kontinuiranog usaglašavanja sa konstantnim potrebama i tehničkim zahtjevima tržišta električne energije.

Funkcionalnosti MMS sistema predstavljaju preduslov i osnovni alat za ispunjenje dijela operativnih zahtjeva koji se odnose na Operatora tržišta, a koji su propisani Zakonom o energetici i Tržišnim pravilima. Dakle, u cilju nesmetanog odvijanja poslovnih aktivnosti, neophodno je adekvatno održavanje postojećih funkcionalnosti, kao i kontinuiran razvoj i hitno usaglašavanje sa standardima i tehničkim zahtjevima koje postavljaju međunarodne organizacije za standardizaciju evropske elektroenergetske mreže.

Pripreme Operatora tržišta za implementaciju Regulative o cjelovitosti i transparetnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT)

Zakon o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa („Službeni list CG", br. 1/22) ima za cilj: uspostavljanje sistema nadzora nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa, kako bi se otkrile i spriječile zloupotrebe na tržištu; poboljšanje transparentnosti; obezbjeđivanje dodatne zaštite krajnjih kupaca kroz adekvatan regulatorni nadzor nad aktivnostima učesnika na veleprodajnom tržištu, itd.

Ispunjavajući obavezu koja proizilazi iz procesa evropskih integracija, u crnogorsko zakonodavstvo transponovana je Regulativa (EU) 1227/2011 od 25. oktobra 2011. godine o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta, te je Zakon o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa stupio na snagu 18. januara 2022. godine.

Predmetni zakon propisuje niz obaveza učesnika na veleprodajnom tržištu, dok je Regulatornoj agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (REGAGEN) dodijeljena nadzorna uloga nad veleprodajnim tržištem.

Operator tržišta je tokom 2018. godine, tokom dorada postojećih softverskih modula, paralelno radio na pripremi informacionog sistema za obavljanje zadataka koji proizilaze iz Regulative (EU) 1227/2011 o nadzoru veleprodajnog tržišta električne energije i gasa - REMIT regulative i Regulatuve (EU) 1348/2014 o izvještavanju o podacima i primjeni člana 8 stav 2 i 6 iz Regulative (EU) 1227/2011, u dijelu koji se odnosi na nestandardne ugovore - u cilju stvaranja informatičke pretpostavke uspostavljanja čvorišta energetskih podataka Crne Gore.

MMS sistem – trenutno stanje

U 2023. godini nastavljeno je izvršavanje IT servisa i održavanje postojećeg sistema u funkcionalnom stanju. Kontinuirane aktivnosti na održavanju postojećeg i daljem razvoju sistema u smislu nabavke i implementacije novog MMS-a predstavljaju ključan faktor daljeg uspješnog funkcionisanja i unapređenja poslovanja.

Ključni kompanijski IT servisi izvršavaju se na serverima i virtuelizacionoj platformi novije generacije, boljih performansi, servisne podrške, veće stabilnosti i dostupnosti. Operativna pouzdanost i dostupnost postignuta je putem klastera visoke dostupnosti - Hyper-V failover clustera. IT oprema, storidž sistem i prateći serveri za virtuelizaciju u cilju uspostavljanja Failover Cluster-a, u cjelosti je u proteklom periodu od instalacije, konfiguracije i integracije u sistem opravdala svoju svrhu kroz postizanje svih benefita uvođenja klastera, obezbjeđujući na taj način visoku dostupnost sistema, neophodnu redundansu, dodatan nivo sigurnosti i zaštite od gubljenja podataka.

Centralizovano skladištenje i razmjenu podataka u okviru poslovne mreže (kreiranje i skladištenje rezervnih kopija operativnog sistema, virtuelnih mašina, skladištenje bitnih dokumenata, itd.) obezbjeđuje NAS uređaj. Kao podrška produkcionom okruženju instaliran je i konfigurisan testni server.

Imajući u vidu uticaj raznih spoljašnjih faktora koji ugrožavaju poslovanje i današnje sve veće prijetnje informacione sigurnosti specifične za data centar, zaštita kritičnih komponenti i funkcija sistema s namjerom povećanja bezbjednosti sistema, predstavlja nužnu potrebu. Edukacija, implementacija, praćenje i planiranje mjera zaštite i nabavke adekvatne opreme u svrhu zaštite poslovne mreže i informacionog sistema od neovlašćenog pristupa i bezbjednosnih rizika trebali bi predstavljati kontinuiran proces. Osnovni cilj upravljanja funkcionalnom stabilnošću tehnoloških procesa je osiguranje pouzdanog obavljanja poslovnih funkcija. Ugrožavanje sigurnosti, sajber napadi i gubitak podataka postaju česti slučajevi. Svi kompanijski kritični IT procesi i kritična infrastruktura (cyber security), kao i odvijanje fundamentalnih IT procesa i kompanijski podaci moraju biti zaštićeni i dostupni u svakom momentu kako bi servis, odnosno poslovanje moglo nesmetano da se odvija, pri čemu je kompanija u većoj mjeri zaštićena i od trajnog gubitka ne samo energetskih podataka, već i podataka sa lokalnih računara. U tom smislu potreban je kontinuiran rad na minimizaciji rizika koji proizilazi iz ranjivosti IT infrastrukture.

2.2. Organizovanje i upravljanje tržištem električne energije

U okviru rada Službe za tržište električne energije u 2023. godini, u operativnom upravljanju tržištem električne energije u Crnoj Gori, uz redovne postupke prijema na tržište električne energije, administracije, upravljanja i obračuna balansnog mehanizma, izvršavano je i sljedeće:

- Pripremljena je inicijativa za izmjene i dopune Zakona o energetici;
- Aktivno učešće zaposlenih u Službi u radnim grupama za izradu novih Tržišnih pravila, izmjene i dopune Zakona o energetici, te Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa. Takođe, zaposleni su uključeni u radne grupe za Market coupling, te izradu prvog Nacionalnog energetskog i klimatskog plana.
- Razmatrani su i ostali elementi koji se tiču rada tržišta (prateće metodologije, pravila postupanja i procedure) i izvršavane su potrebne modifikacije i prilagođavanja, dopune, objašnjenja itd. Ovdje posebno treba navesti sprovedene analize Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije, koju je neophodno uskladiti sa EU Direktivom (EBGL);
- Služba je redovno servisirala zahtjeve za podacima sa tržišta električne energije dostavljene od strane Vlade Crne Gore, Zavoda za statistiku,Uprave prihoda i Ministarstva rudarstva i energetike.

Najveći izazovi u obavljanju redovnih poslova Službe za tržište električne energije i u toku 2023. godine posledica su neodgovarajućih rješenja dostave podataka od strane operatora sistema (CEDIS, CGES i ZDS) Operatoru tržišta, kao i nedostaci postojeće Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijena balansne električne energije.
U vezi sa prethodno navedenim problemom razmjene podataka sa operatorima sistema, posebno se skreće pažnja na tehnička ograničenja informatičke podrške radu Službe, gdje pored neriješenih procedura i formata razmjene podataka, postoji i problem njihove obrade, obzirom da postojeći informacioni sistem nije u mogućnosti da primi i obradi podatke u dostavljenim formatima.
Imajući u vidu ekspanzivni proces povećanja broja mjernih podataka, neophodnih za rad tržišta električne energije (CEDIS-potrošači, potrošači-proizvođači, snabdjevači, operator, obnovljivi izvori, zatvoreni distributivni sistemi), naglašava se da je uvođenje posebnih informatičkih protokola za razmjenu mjernih podataka sa operatorima sistema jedan od prioritetnih zadataka.

Pravovremena dostava i pouzdanost podataka od strane operatora sistema predstavlja ključni element za ostvarenje regulatorno dozvoljenog prihoda Operatora tržišta, što domenu rada Službe za tržište daje novu, dodatnu dimenziju.
Pored navedenog, neophodna je nabavka novog softvera za upravljanje i organizovanje tržišta, jer postojeći svojim rješenjima i obimom podataka koje treba obraditi ne zadovoljava zahtjeve koji su u nadležnosti Službe za tržište električne energije.
U cilju nabavke novog softverskog rješenja kojim bi se otklonile nedostatnosti postojećeg i unaprijedilo poslovanje, ranije je upućen zahtjev Ministarstvu kapitalnih investicija kojim se apliciralo za finansijsku pomoć u okviru najavljenog paketa energetske podrške EU za Crnu Goru,u iznosu od 500.000 €. Nakon dostavljanja neophodne dokumentacije, resorno ministarstvo je dalo saglasnost da se zahtijevana novčana sredstva odobre u korist Operatora tržišta.

Posebno treba naglasiti obaveze koje je tokom 2023. godine Služba imala u pripremi predloga u novim Tržišnim pravilima. Rješenja koja je Služba predložila u istim su usmjerena na smanjenje troškova učesnika na tržištu, prije svega trgovaca, s ciljem da se:

- Preciznije definišu postojeće funkcionalnosti Operatora tržišta, prije svega kada je u pitanju organizovanje i upravljanje (uvođenje Registra Operatora tržišta, predefinisanje postupka prijave voznog reda i sl);
- Pojednostave procedure učešća na tržištu i balansnom mehanizmu;
- Poboljša postupak upravljanja rizicima kada su u pitanju učesnici na tržištu;
- Poveća konkurentnost na tržištu.

Rješenja sadržana u predloženim Tržišnim pravilima su definisana tako da ne ugroze finansijski i pravni aspekt rada Operatora tržišta, a s ciljem smanjenja i izbjegavanja poslovnih rizika.

Svi energetski subjekti koji su iskazali interesovanje za učešće na tržištu i ispunili potrebne, propisima utvrđene uslove, završili su proces registracije i postali punopravni učesnici na tržištu električne energije u Crnoj Gori.

U nastavku je spisak trgovaca-novih učesnika na tržištu električne energije u Crnoj Gori registrovanih u 2023. godini:

1) Green Energy System doo Podgorica
2) Mercuria Energy trading B.V.
3) D. Trading International SA
4) Info- Telecom sh.p.k.
5) Tirana International Development Sh.P.
6) Sole 24 DOOEL Skopje
7) Respect Energy Spolka Akcyjna
8) MHE Pavlica doo
9) Enetra doo
10) Hifa Oil doo Podgorica
11) Vitol Gas & Power B.V.
12) MontEnergo doo
13) Public Power Corporation S.A.
14) Čevo Solar

15) Petrol dd Ljubljana

16) Terna

17) Trisolaris

18) ERS

19) Motor OIL RENEWABLE ENERGY SINGLE MEMBER S.A.

20) Medoš One doo

21) DOO Čevo Solar Podgorica, u statusu proizvođača;

22) MH Elektroprivreda Republike Srpske MP a.d. Trebinje, u statusu trgovca;

23) Trisolaris AG, u statusu trgovca.

Na tržištu električne energije, zaključno sa decembrom 2023.godine, ima 87 učesnika, od čega 79 trgovaca, 5 snabdjevača, 5 proizvođača i po jedan kupac samosnabdjevač, operator prenosnog, operator distributivnog sistema, kao i berza električne energije i posebna balansna grupa obnovljivih izvora električne energije (neki od učesnika su učlanjeni u više kategorija).

Aktivnosti koje su se tokom 2023. godine sprovodile na primjeni balansnog mehanizma su rezultirale finansijskim poravnanjem balansnog obračuna svih balansno odgovornih subjekata i nosioca balansne odgovornosti balansnih grupa. Tokom 2023. godine nije bilo prigovora balansno odgovornih subjekata i nosioca balansne odgovornosti balansnih grupa na količinske i finansijske obračune, koje je sprovodio Operator tržišta. Navedeno ilustruje kompetentnost Operatora tržišta u oblasti operativnog vođenja i upravljanja tržištem električne energije, odnosno planiranja i sprovođenja balansnog mehanizma.

Služba za tržište električne energije je ispunila zadatke koji proizilaze iz obaveza participiranja u Vladinoj politici razvoja regionalnog i internog tržišta električne energije. Kada su u pitanju regionalne aktivnosti, posebno treba apostrofirati da je Operator tržišta postao punopravni član EUROPEX-a (Asocijacija evropskih energetskih berzi, poslovno udruženje za berzanske operatere, operatore tržišta i delegirane operatore u Evropi) i da predstavnik Službe učestvuje u radnim grupama pomenutog udrženja. Takođe, predstavnici Službe za tržište električne energije su uzeli učešće u radnim grupama Energetske zajednice.

Imajući u vidu navedeno može se zaključiti da je Operator tržišta tokom 2023. godine u potpunosti obavio ključne poslove iz oblasti funkcionisanja tržišta električne energije u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom, Tržišnim pravilima i Licencom.

Slijede tabele sa podacima o: količinama uvezene i izvezene električne energije, električne energije proizvedene u Crnoj Gori, potrošnji električne energije u Crnoj Gori, količinskim i finansijskim pokazateljima balansnog mehanizma i cijenama balansne električne energije u Crnoj Gori za 2023. godinu.

Mjesec	CG Primljeno BiH	CG Predato BiH	CG Razmjena BiH	CG Primljeno Srbija	CG Predato Srbija	CG Razmjena Srbija	CG Primljeno Albanija	CG Predato Albanija	CG Razmjena Albanija	CG Primljeno IT	CG Predato IT	CG Razmjena IT	CG Primljeno Kosovo	CG Predato Kosovo	CG Razmjena Kosovo	CG Razmjena
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
Januar	274585	69882	204703	24722	49180	-24458	74093	23468	50626	2705	385715	-383009	15099	38992	-23893	-176486
Februar	214774	79809	134964	29738	22950	6788	73018	12769	60249	709	345091	-344383	45797	22383	23414	-119384
Mart	286982	66018	220964	32688	24712	7976	36262	73008	-36746	4057	340380	-336324	22996	66242	-43246	-187674
April	277160	51940	225220	87992	6370	81621	72283	30409	41875	1677	394893	-393216	55990	21595	34395	-10415
Maj	408425	22727	385698	48199	15926	32273	46086	81406	-35320	281	405137	-404856	15908	82195	-66287	-88821
Jun	243467	62589	180878	37908	20309	17600	102684	25942	76742	2796	351897	-349101	58135	18249	39886	-34281
Jul	317974	24650	293324	63769	7151	56618	33228	94127	-60899	11847	263548	-251701	34332	31542	2791	39949
Avgust	368359	24663	343696	37144	12542	24603	54128	91742	-37613	19811	299063	-279253	51302	45714	5588	56668
Septembar	168548	72670	95878	18708	36469	-17761	127773	37986	89787	6611	244851	-238240	82936	15514	67422	-3353
oktobar	298943	25734	273209	174383	44195	130188	97743	116503	-18760	16747	422638	-405891	61517	62570	-1053	-22307
novembar	239083	65685	173398	157384	100960	56424	119867	135693	-15826	23391	411009	-387618	84168	86695	-2527	-176149
decembar	281126	44143	236983	185177	69641	115536	100703	141408	-40705	9357	426024	-416667	50212	91348	-41136	-145989
Ukupno	**3379426**	**610510**	**2768915**	**897812**	**410405**	**487408**	**937868**	**864461**	**73410**	**99989**	**4290246**	**-4190259**	**578392**	**583039**	**-4646**	**-868242**

Tabela br. 2 : Podaci o razmjeni električne energije sa okolnim elektroenergetskim sistemima za 2023. godinu

Mjesec	CG Proizvodnja iz konvencionalnih izvora(HE,TE)- Prenosna mreža	Proizvodnja OIE Prenosna mreža	CG Proizvodnja Prenosna mreža - Ukupno	Proizvodnja OIE Distributivna mreža – feed-in tarifa	Proizvodnja OIE Distributivna mreža – Ostali	Proizvodnja OIE Distributivna mreža – Ukupno
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
Januar	428688	33315	462003	18213	3154	21366
Februar	368734	26902	395636	11584	2214	13798
Mart	400588	29824	430412	24511	3769	28279
April	199919	27576	227495	25009	2874	27883
Maj	241438	28328	269766	32273	4120	36393
Jun	222849	11480	234329	23705	2911	26617
Jul	231780	15101	246880	10638	2952	13590
Avgust	212956	19584	232540	2710	2511	5221
Septembar	203685	27490	231174	1558	2250	3808
oktobar	210832	28388	239220	2262	2521	4783
novembar	368639	36765	405404	17924	12502	30426
decembar	404387	25210	429597	17482	12636	30119
Ukupno	**3494496**	**309962**	**3804456**	**187869**	**54415**	**242282**

Tabela br. 3 : Podaci o proizvodnji električne energije u Crnoj Gori za 2023. godinu

Mjesec	Velepotrošnja prenosna mreža	Distribucija primila Ukupno	Distribucija - predato potrošačima
	MWh	MWh	MWh
Januar	21354	276733	235185
Februar	14257	266335	231346
Mart	9022	259766	220555
April	8056	236970	198920
Maj	5944	217232	178563
Jun	4029	223454	192800
Jul	4468	286330	253251
Avgust	4339	277834	250705
Septembar	3970	217712	200019
oktobar	3942	199462	96
novembar	4391	223919	11417
decembar	4287	273628	10263
Ukupno	**88059**	**2959375**	**1983121**

Tabela br. 4: Podaci o potrošnji električne energije u Crnoj Gori za 2023. godinu

Mjesec	Debalans predato sistemu	Debalans uzeto iz sistema	Sekundarna regulacija +	Sekundarna regulacija -	Tercijerna regulacija +	Tercijerna regulacija -	Balansna energija iz drugih sistema	Balansna energija data drugim sistemima	FSkar_Energija EU-ME	FSkar_Energija ME-EU
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
Januar	653	-5705	1171	4407	0	209	938	2123	6335	1283
Februar	567	-4477	1226	4117	0	79	621	1949	5310	1399
Mart	1069	-3740	2079	3037	0	66	1799	1845	4771	2101
April	1251	-2396	1814	3892	0	233	2350	3861	3365	2219
Maj	1144	-3839	423	6718	0	63	1175	4930	4400	1948
Jun	1027	-1758	1670	3029	186	59	2090	2741	2677	1941
Jul	3188	-3876	1402	2348	361	616	2358	3474	4955	4293
Avgust	3100	-4507	952	1607	41	646	5587	3168	5518	4117
Septembar	3591	-2405	566	1789	0	87	1832	3225	3606	4789
oktobar	1384	-1655	927	-2261	45	609	1152	3639	3463	3242
novembar	618	-3495	1791	-3014	374	699	2306	2893	4830	1907
decembar	1463	-1871	1546	-3392	103	992	1582	3306	2940	2616
Ukupno	**19054**	**-39723**	**15568**	**22277**	**1110**	**4358**	**23790**	**37154**	**52170**	**31854**

Tabela br. 5: Podaci o električnoj energiji u procesu balansiranja prenosnog sistema u Crnoj Gori za 2023. godinu

Mjesec	Prihodi sek. regulacija	Prihodi terc. regulacija	Ostvareni Prihodi od prodaje bal. el. energije (prekogranično balansiranje)	Prihodi Fskar (poravnanje neželjenih odstupanja sistema)	Ostvareni prihodi ukupno	Troskovi sek. regulacija	Troskovi terc. regulacija	Ostvareni troskovi za kupovinu bal. el. energije (prekogranično balansiranje)	Troškovi Fskar (poravnanje neželjenih odstupanja sistema)	Ostvareni troskovi ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Januar	305,787.95	27,200.82	316,035.70	123,827.43	772,851.90	189,023.08	0	466,873.50	783,116.15	1,439,012.73
Februar	340,050.51	6,790.77	294,945.77	129,354.35	771,141.40	231,521.49	0	316,965.95	683,290.55	1,231,777.99
Mart	155,385.14	160.57	196,325.05	149,824.55	501,695.31	325,231.84	0	363,943.49	517,418.73	1,206,594.06
April	244,815.48	16,917.37	404,280.91	172,295.19	838,308.95	299,625.45	0	153,570.10	281,507.73	734,703.28
Maj	253,767.72	4,252.48	440,487.87	124,892.18	823,400.25	50,419.70	0	57,300.39	345,017.72	452,737.81
Jun	186,411.18	5,570.96	248,044.98	118,001.27	558,028.39	261,841.01	32,354.54	88,780.83	200,823.74	583,800.12
Jul	157,265.98	20,275.67	321,882.46	289,487.77	788,911.88	242,735.18	54,329.51	126,504.95	393,098.41	816,668.05
Avgust	135,056.27	16,781.04	286,008.29	312,575.84	750,421.44	131,840.45	4,993.90	152,996.63	524,435.64	814,266.62
septembar	151,465.18	7,401.11	360,210.92	383,984.72	903,061.93	96,843.36	0	89,700.87	315,218.01	501,762.24
oktobar	242,921.45	55,890.37	392,659.13	252,581.16	944,052.11	185,088.89	9,635.85	115,544.26	285,363.30	595,632.30
novembar	266,439.50	63,035.29	294,355.84	133,761.52	757,592.15	235,743.49	49,520.53	209,564.33	425,291.98	920,120.33
decembar	237,163.15	56,845.52	269,758.76	175,626.91	739,394.34	172,777.30	12,971.80	159,426.20	254,886.96	600,062.26
Ukupno	**2,676,529.51**	**281,121.97**	**3,824,995.68**	**2,366,212.89**	**9,148,860.05**	**2,422,691.24**	**163,806.13**	**2,301,171.50**	**5,009,468.92**	**9,897,137.79**

Tabela br. 6: Finansijski pokazatelji prometa u procesu balansiranja prenosnog sistema u Crnoj Gori za 2023. godinu

CG Cijena odstupanja po mjesecima i prosječna tokom 2023. godine	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Prosjek 12-2023
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	79.65	86.1	61.34	74.66	61.36	71.35	70.40
	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
	67.39	76.51	83.54	85.38	58.75	51.31	

Tabela br. 7: Prosječne cijene balansne električne energije u Crnoj Gori po mjesecima za 2023. godinu

2.4. Obnovljivi izvori energije i visokoefikasna kogeneracija - povlašćeni proizvođači

Zakon o energetici, Tržišna pravila kao i uredbe vezane za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i garancije porijekla, definišu obaveze Operatora tržišta u funkciji operacionalizacije strategije razvoja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije. U Operatoru tržišta - Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju je formirana prateća infrastruktura i potrebna dokumentaciona osnova da se i ova značajna funkcija može uspješno realizovati.

Na kraju 2023. godine u pogonu je bilo 29 proizvodnih objekata, od čega 22 male hidroelektrane, 2 vjetroelektrane i 5 solarnih elektrana.

Ukupna instalisana snaga ovih objekata je 155,04 MW, od čega su:

- VE 120,1 MW
- mHE 32,708 MW
- SE 2,2315 MW

Pravna lica sa statusom povlašćenog proizvođača koja su imala pravo na podsticaj kroz feed in tarifu su:

1. DOO "Synergy" - mHE Vrelo,
2. DOO "Igma energy" - mHE Bradavec i mHE Piševska,
3. DOO "Kronor" - mHE Jara i mHE Babino polje,
4. DOO "Hydro Bistrica" - mHE Bistrica Majstorovina,
5. DOO "Nord energy" - mHE Šeremet potok,
6. DOO "Simes inženjering" - mHE Ljevak,
7. DOO "Small hydro power plant Mojanska" - mHE Mojanska 1, mHE Mojanska 2, mHE Mojanska 3,
8. DOO "Small hydro power plant Kutska" - mHE Kutska 1 i mHE Kutska 2,
9. DOO "Zeta energy" - mHE Slap Zete,
10. DOO "Power AB-group" - mHE Bukovica,
11. DOO "Krnovo green energy" - VE Krnovo,
12. DOO "Mozura wind park" - VE Možura,
13. DOO "Invicta" - SE Invicta,
14. DOO "Eco solar system" - SE DG,
15. DOO "Bar-kod" - SE BAR KOD,
16. DOO "Alliance" - SE Alliance,
17. "Fudbalski Savez Crne Gore" - SE FSCG,
18. DOO "Đekić" - mHE Pecka ,
19. DOO "mHE Vrbnica" - mHE Vrbnica,
20. DOO "Manira Hydro" - mHE Elektrana Mišnića,
21. DOO "Hidroenergija Andrijevica" - mHE Štitska rijeka i mHE Umski potok,
22. DOO "Vodovod i kanalizacija Andrijevica" - mHE Krkori, i
23. DOO "Benergo" - mHE Miolje polje.

Ukupna proizvodnja električne energije u objekatima povlašćenih proizvođača u 2023. godini, u kWh i njena vrijednost po podsticajnim cijenama je prikazana na sljedećem grafiku:

Povlašćeni proizvođač	OBJEKAT	UKUPNO proizvedeno (kWh)	UKUPNO isplaćeno bez PDV-a (€)
Kronor DOO	mHE Babino polje	8.069.762	870.646,64
	mHE Jara	18.125.536	1.690.750,04
Igma Energy DOO	mHE Piševska	3.245.848	402.322,88
	mHE Bradavec	4.922.201	617.933,10
Nord Energy DOO	mHE Šeremet potok	3.718.776	460.533,18
Synergy DOO	mHE Vrelo	3.148.699	395.287,72
Hydro-Bistrica DOO	mHE Bistrica Majstorovina	17.170.640	1.700.065,09
Simes Inženjering DOO	mHE Ljevak	2.654.335	319.714,60
Small Hidro Power Mojanska	mHE Mojanska 1	12.407.541	1.332.073,66
	mHE Mojanska 2	7.069.477	794.326,41
	mHE Mojanska 3	2.915.162	351.131,31
Small Hidro Power Kutska	mHE Kutska 1	6.063.770	656.645,62
	mHE Kutska 2	4.163.194	501.456,76
AB Power Group	mHE Bukovica	1.106.577	133.287,21
Zeta Energy	mHE Slap Zete	6.113.086	662.780,79
Đekić DOO	mHE Pecka	3.234.355	390.742,46
MHE Vrbnica	mHE Vrbnica	21.526.482	1.818.341,95
Manira Hydro	mHE Mišnića potok	1.320.311	137.840,52
Hidroenergija Andrijevica	mHE Štitska	3.043.640	317.755,97
	mHE Umska	1.815.983	189.588,61
Vodovod i Kanalizacija DOO Andrijevica	mHE Krkori	2.283.515	220.678,93
Benergo	mHE Miolje polje	2.001.143	167.135,49
	UKUPNO mHE	**136.120.036**	**14.131.038,94**
KGE DOO	VE Krnovo	187.398.884	21.357.850,75
Možura Wind Park	VE Možura	122.562.727	11.766.021,78
	UKUPNO VE	**309.961.610**	**33.123.872,53**
Invicta DOO	SE Invicta	423.042	58.798,65
Eco Solar System DOO	SE DG	1.155.043	138.605,14
Bar Kod DOO	SE Bar kod	789.973	109.798,41
Alliance	SE Alliance	221.375	23.908,48
FSCG	SE FSCG	31.555	3.407,96
	UKUPNO SE	**2.620.989**	**334.518,64**
	UKUPNO OIE	**448.702.635**	**47.589.430,11**

Tabela br. 8: Proizvodnja električne energije povlašćenih proizvođača tokom 2023. godine

Vjetroelektrane su sa proizvodnjom od 309.961.610 kWh dominirale u ukupnoj proizvodnji, sa preko 69% (tačnije, 69,08%). Hidroelektrane su proizvele 136.120.036 kWh (30,34%), dok je u solarnim elektranama proizvedeno 2.620.989 kWh (0,58%) u odnosu na ukupnu proizvodnju svih OIE sa statusom povlašćenog proizvođača.

Procentualni udio u proizvodnji električne energije iz objekata povlašćenih proizvođača po vrstama izvora je prikazan na grafiku 1:

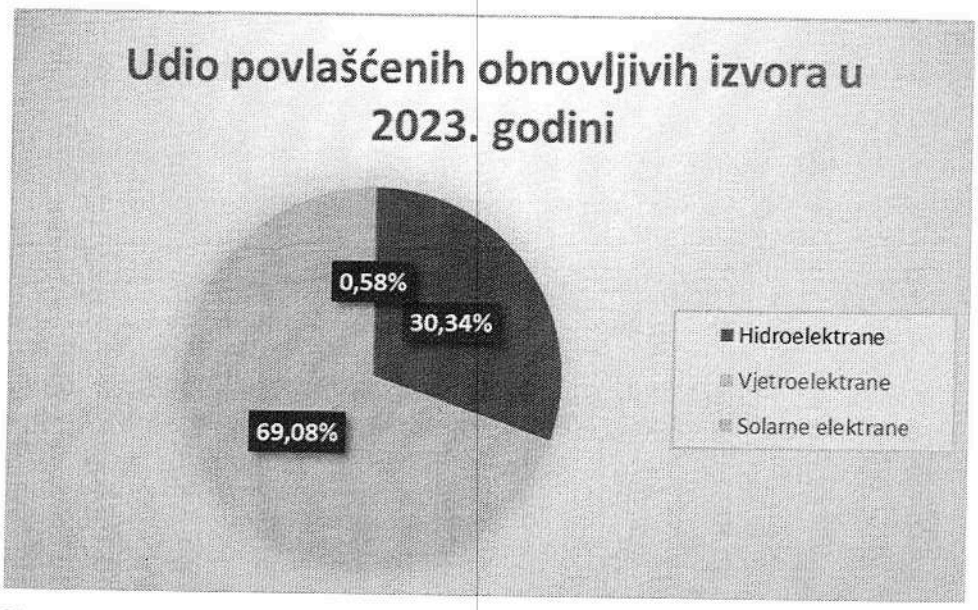

Grafik 1: Procentalno učešće u proizvodnji povlašćenih proizvođača po vrsti izvora u 2023. godini

Primijetan je rast udjela proizvodnje električne energije iz obnovljivijh izvora energije u ukupnoj potrošnji električne i svih drugih oblika energije što je prikazano na sledećem grafiku.

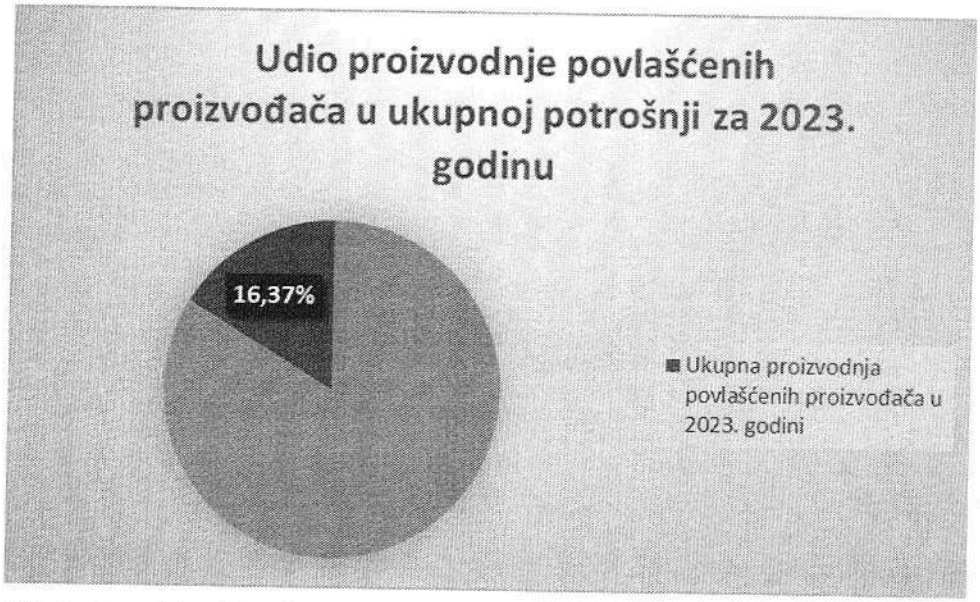

Grafik 2: Proizvodnja električne energije povlašćenih proizvođača u odnosu na ukupnu potrošnju električne energije u 2023. godini

Na kraju 2023. godine Operator tržišta je imao zaključen Ugovor o kupoprodaji proporcionalnog udjela električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača, i to: sa "EPCG" AD Nikšić kao snabdjevačem.

2023	Otkupljena električna energija od Operatora tržišta (kWh)
Januar	43.933.367,00
Februar	33.302.652,00
Mart	44.638.273,00
April	39.934.165,00
Maj	45.438.299,00
Jun	27.997.396,00
Jul	22.999.938,00
Avgust	22.868.651,00
Septembar	27.379.555,00
Oktobar	27.809.329,00
Novembar	50.818.204,00
Decembar	39.206.298,00
Ukupno	**426.326.127,00**

Tabela 9: Mjesečno učešće snabdjevača u kupovini električne energije iz OIE od Operatora tržišta tokom 2023. godine (preuzeti planovi u kWh)

U 2023. godini ukupna proizvodnja povlašćenih elektrana je iznosila **448.702.635 kWh,** dok je energija koja je prodata snabdjevaču po dnevnim planovima proizvodnje povlašćenih elektrana, u sumi za 2023. godinu iznosila **426.326.127 kWh** (Tabela 9). Iz ovoga se može zaključiti da su planovi proizvodnje električne energije bili manji za **22.376.508 kWh** od proizvodnje električne energije na godišnjem nivou.

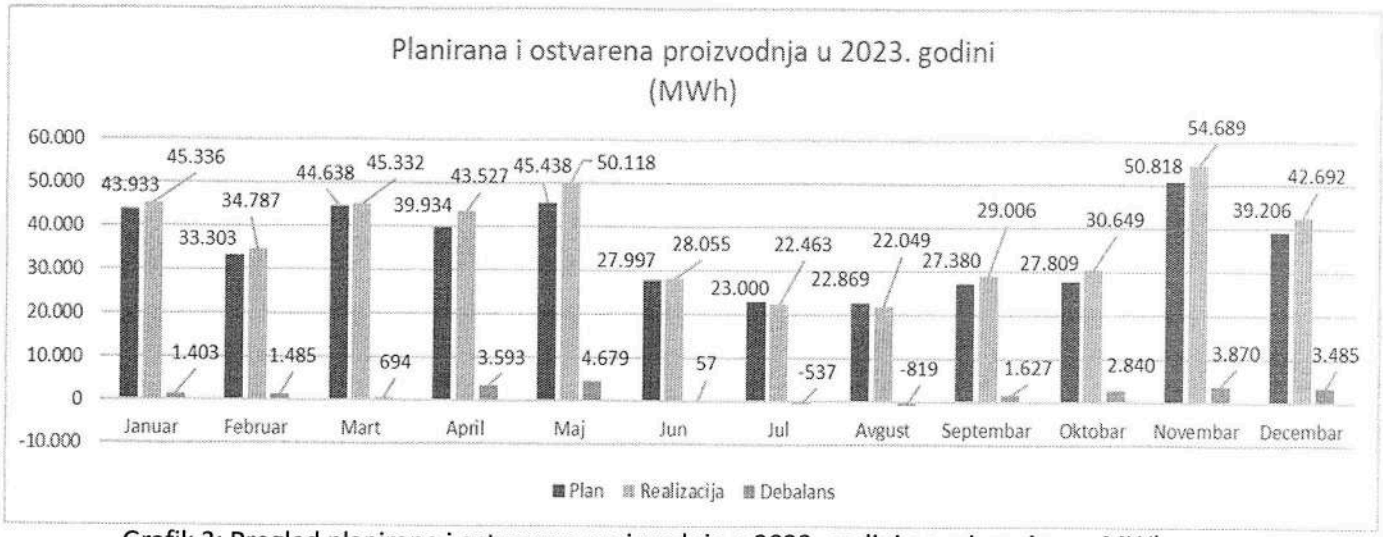

Grafik 3: Pregled planirane i ostvarene proizvodnje u 2023. godini po mjesecima u MWh

Proizvodnja u 2023. godini bila je manja u odnosu na proizvodnju iz 2022. godine (za 7,97%).

Prodata električna energija **po dnevnim planovima** po cijenama **119,35 €/MWh (januar-maj), 95,48 €/MWh (jun-oktobar) i 40,03 €/MWh (novembar-decembar)** snabdjevaču u 2023. godini je u sumi iznosila **40.660.740,04 €** dok je prihod od naknade ukupno iznosio **12.208.655,67 €**.

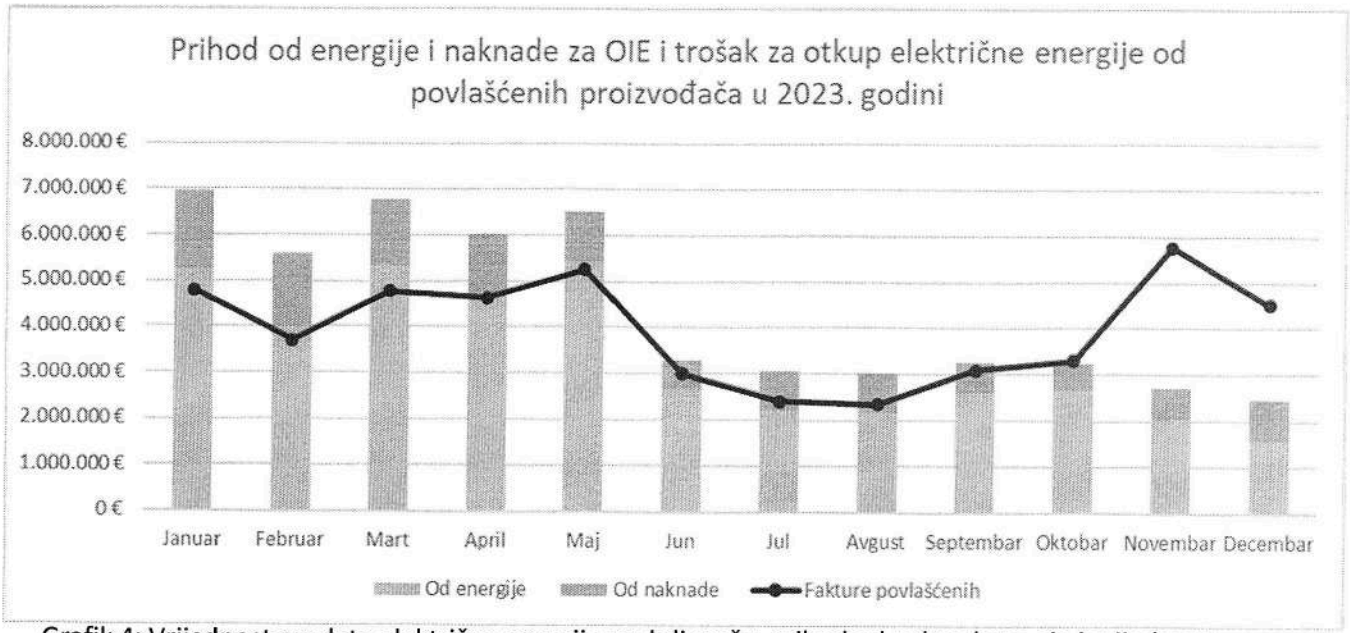

Grafik 4: Vrijednost prodate električne energije snabdjevaču, prihod od naknade za oie i vrijednost otkupljene energije od povlašćenih proizvođača (iznosi bez PDV-a)

Po osnovu debalansa koji je izazvala grupa povlašćenih proizvođača u 2023. godini, Operator tržišta je prihodovao **1.032.832,41 EUR-a** (bez PDV-a) - grafik 5.

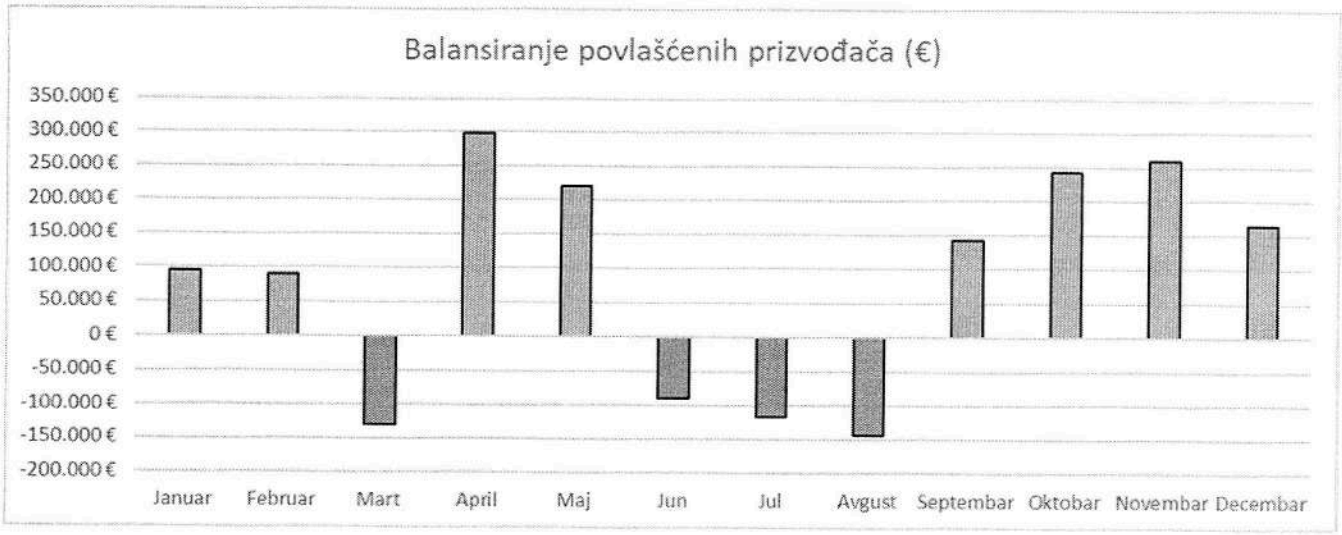

Grafik 5 : Debalans u 2023. godini po mjesecima (€)

U skladu **sa proizvodnjom (realizacijom)** tokom 2023. godine, povlašćenim proizvođačima je isplaćeno **47.589.430,11 EUR-a** (bez pdv-a). Od toga podsticaj za proizvodnju električne energije je iznosio

4.917.123,52 EUR-a (bez pdv-a), dok je tržišna vrijednost električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača iznosila **42.672.306,59 EUR-a** (bez pdv-a) - Tabela 10.

Povlašćeni proizvođač	OBJEKAT	Tržišna vrijednost	Podsticaj
Kronor DOO	mHE Babino polje	739.171,35	131.475,29
	mHE Jara	1.689.914,25	835,79
Igma Energy DOO	mHE Piševska	317.032,17	85.290,71
	mHE Bradavec	458.441,17	159.491,93
Nord Energy DOO	mHE Šeremet potok	348.154,11	112.379,07
Synergy DOO	mHE Vrelo	304.077,83	91.209,89
Hydro-Bistrica DOO	mHE Bistrica Majstorovina	1.657.934,70	42.130,39
Simes Inženjering DOO	mHE Ljevak	264.815,01	54.899,59
Small Hidro Power Mojanska	mHE Mojanska 1	1.177.009,58	155.064,08
	mHE Mojanska 2	661.138,13	133.188,28
	mHE Mojanska 3	260.339,86	90.791,45
Small Hidro Power Kutska	mHE Kutska 1	499.541,97	157.103,65
	mHE Kutska 2	390.425,37	111.031,39
AB Power Group	mHE Bukovica	104.867,17	28.420,04
Zeta Energy	mHE Slap Zete	606.089,56	56.691,23
Đekić DOO	mHE Pecka	301.781,01	88.961,45
MHE Vrbnica	mHE Vrbnica	1.984.387,77	-166.045,82
Manira Hydro	mHE Mišnića potok	126.953,68	10.886,84
Hidroenergija Andrijevica	mHE Štitska	291.242,99	26.512,98
	mHE Umska	173.114,52	16.474,09
Vodovod i Kanalizacija DOO Andrijevica	mHE Krkori	216.372,56	4.306,37
Benergo	mHE Miolje polje	192.545,01	-25.409,52
	UKUPNO mHE	**12.765.349,77**	**1.365.689,17**
KGE DOO	VE Krnovo	17.850.679,33	3.507.171,42
Možura Wind Park	VE Možura	11.791.667,88	-25.646,10
	UKUPNO VE	**29.642.347,21**	**3.481.525,32**
Invicta DOO	SE Invicta	42.447,72	16.350,93
Eco Solar System DOO	SE DG	116.238,10	22.367,04
Bar Kod DOO	SE Bar kod	80.048,96	29.749,45
Alliance	SE Alliance	22.651,94	1.256,54
FSCG	SE FSCG	3.222,89	185,07
	UKUPNO SE	**264.609,61**	**69.909,03**
	UKUPNO OIE	**42.672.306,59**	**4.917.123,52**

Tabela 10: Podsticaj i tržišna vrijednost električne energije u 2023. godini u EUR

Operator tržišta je na kraju 2023. godine imao zaključene ugovore o učestvovanju na tržištu električne energije sa svakim proizvođačem električne energije koji ima status povlašćenog proizvođača i ugovore o otkupu električne energije sa proizvodnim objektima koji su dobili status povlašćenog proizvođača, a

prodaju električnu energiju Operatoru tržišta. Sa 3 proizvođača koji su izašli na liberalizovano tržište električne energije, Operator tržišta je privremeno obustavio primjenu ugovora o otkupu, do trenutka dok se pomenuti proizvođači ne vrate u sistem podsticaja. Shodno Metodologiji za utvrdjivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora trzista elektricne energije koju je donijela Agencija, zaključeni su Ugovori o plaćanju naknade za rad za 2023.godinu. Po tom osnovu od povlašćenih proizvođača Operator tržišta je prihodovao svog regulatorno dozvoljenog prihoda (grafik 6):

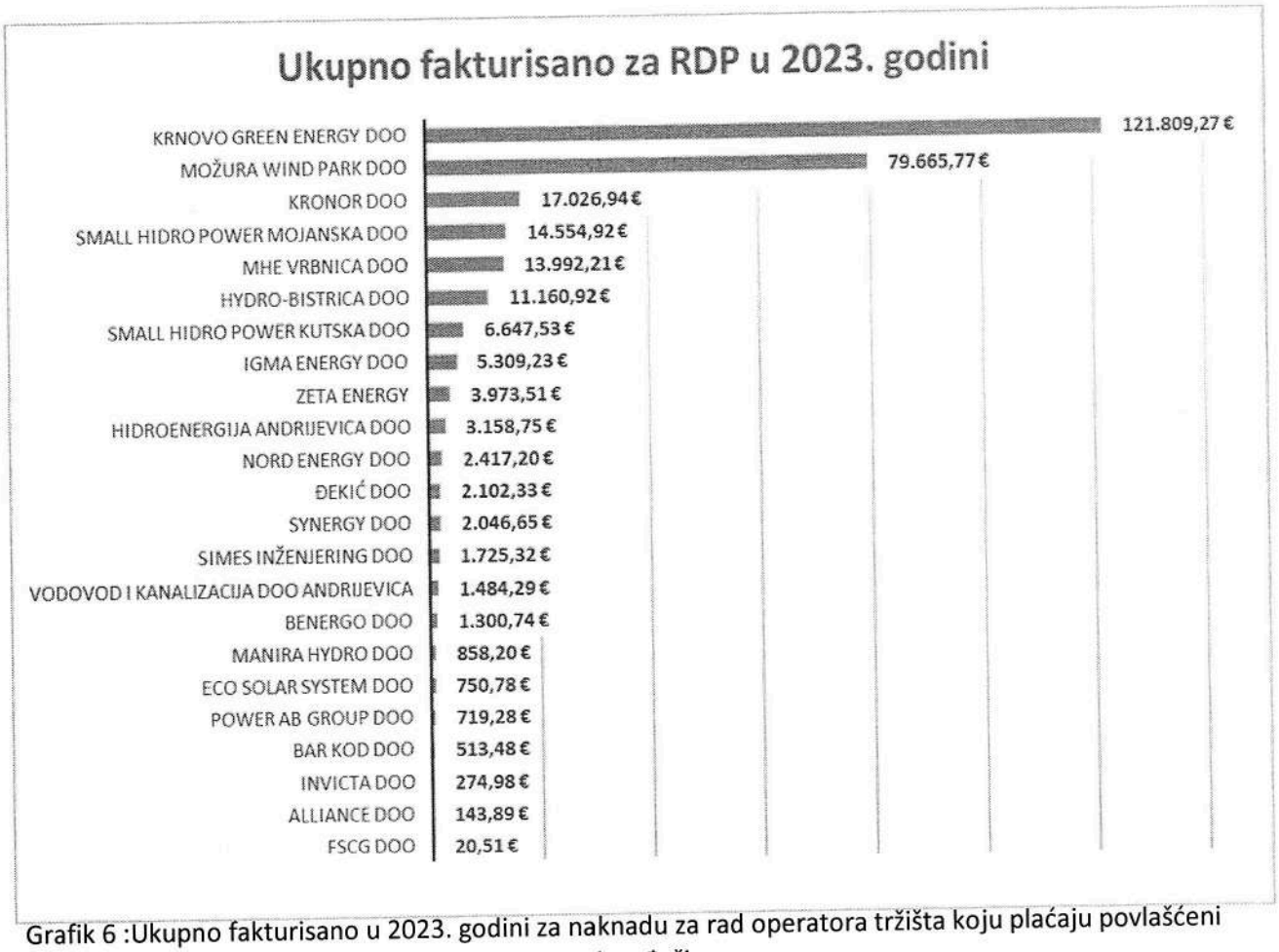

Grafik 6 :Ukupno fakturisano u 2023. godini za naknadu za rad operatora tržišta koju plaćaju povlašćeni proizvođači

Osim svakodnevnih aktivnosti, u Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju usklađene su i dopunjene pojedine procedure u radu u skladu sa Zakonom o energetici i podzakonskim aktima. Tokom 2023. godine predstavnici Službe su učestvovali u aktivnostima prema Energetskoj zajednici, donošenju novih podzakonskih akata koje donosi nadležno ministarstvo, Pravilnika o registru garancija porijekla, u skladu sa obavezom donošenja istog u skladu sa Zakonom, regionalnog sistema garancija porijekla i sl.

Tokom 2023. godine zaposleni u Službi za OIE i VEK su kao članovi radnih grupa bili uključeni u sve aktivnosti EUROPEX-a, čiji je Operator tržišta član od 2022.godine.

Garancije porijekla

Tokom 2023. godine je uspješno vođen sistem garancija porijekla: proces izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i povlačenja garancija porijekla za OIE u statusu povlašćenog proizvođača. Sa svim pravnim licima u čijem su vlasništvu proizvodni kapaciteti postoje potpisani Ugovori o korišćenju registra, u skladu sa Pravilima o korišćenju registra garancija porijekla, koja su donijeta od strane Operatora tržišta 25.12.2020.godine, a primjenjuju se od 01.01.2021.godine.

Kako je i preuzeta inicijativa za pristupanje AIB-u (Evropska Asocijacija tijela za izdavanje garancija porekla), zaposleni u Operatoru tržišta su pristupili usklađivanju dokumenata sa pravilima AIB-a kako bi na kraju postali članovi ovog tijela. Operator tržišta je postao član AIB-a u maju 2021.godine, nakon čega je učestvovao na sastancima u maju i decembru 2022 i 2023. godine kao samostalni član. Godinu je obilježila uspješna saradnja sa AIB-om, a što je potvrđeno i na drugom (polugodišnjem) sastanku u decembru 2023.godine. Napominjemo da su zaposleni članovi niza organizacionih jedinica u okviru AIB-a, gdje učestvuju na redovnim sastancima istih, koji služe kao priprema za dva redovna polugodišnja sastanka.

Krajem 2023. godine, završena je tenderska dokumentacija i specifikacija za vrlo složen softver za elektronsko vođenje sistema garancija porijekla, koja je predstavljala pripremu za tenderski postupak i izbor najpovoljnijeg ponuđača.

U skladu sa Pravilima o načinu proračunavanja, prikazivanja i objavljivanja udjela svih vrsta izvora energije u proizvedenoj, odnosno isporučenoj električnoj energiji i načinu kontrole proračuna ("Službeni list CG", br. 33/21 od 31.3.2021. godine), Operator tržišta je uspješno sačinio izvještaj o Nacionalnom rezidualnom miksu za Crnu Goru za 2022.godinu, i proračun koji je dostavljen Agenciji. Ova aktivnost, koja je novina u Crnoj Gori uspješno je završena i biće stalna obaveza Operatora tržišta i ubuduće. Ovome je prethodila i intezivna komunikacija sa predstavnicima AiB-a oko proračuna rezidualnog miksa na evropskom nivou, jer je Operator tržišta provajder podataka za državu Crnu Goru.
EPCG je upisana u Registar garancija porijekla kod Operatora tržišta u svojstvu snabdjevača, čime je stvorena i mogućnost iskorišćenja garancija porijekla koje su u vlasništvu EPCG-a, zbog dokazivanja porijekla električne energije krajnjim kupcima.

III RAD ODBORA DIREKTORA

Odbor direktora je u januaru 2023. godine bio u sazivu od prethodnog perioda. U tom sazivu, data je saglasnost na Plan javnih nabavki DOO "COTEE"-a za 2023. godinu. Zatim je imenovan novi saziv Odbora direktora 09.02.2023. godine, koji je održao konstitutivnu sjednicu 23.02.2023. godine. Od tog perioda, usvojen je izvještaj o popisu imovine i obaveza DOO „COTEE"-a sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, zatim je razmatran i utvrđen predlog finansijskih iskaza za 2022. godinu, usvojen je program rada i finansijski plan Društva za 2023. godinu i dostavljen osnivaču radi davanja saglasnosti, imenovan je predstavnik DOO „COTEE"-a u Odbor direktora Berze električne energije DOO, utvrđen je predlog izvještaja o poslovanju DOO „COTEE"-a za period 01.01. – 31.12.2022. godine i sa predlogom finansijskih iskaza za 2022. godinu i izvještajem o izvršenoj reviziji tih iskaza, te izvještajem o transfernim cijenama za 2022. godinu i godišnjim izvještajem o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2022. godinu, dostavljen osnivaču na dalje postupanje. Odbor direktora je dostavio osnivaču

i predloge za raspodjelu dobiti Operatora tržišta za 2021. i 2022. godinu. Saglasno odredbama Statuta DOO „COTEE"-a, usvajanjem godišnjih finansijskih iskaza i izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, ponovo je imenovan Odbor direktora 20.07.2023. godine, u istom sastavu. Odbor direktora se odredio i o postupku medijacije u predmetu koji je uslijedio nakon sudske presude i poništaja odluke o razrješenju ranijeg izvršnog direktora Društva, donijete 02.07.2021. godine. Odbor direktora je resornom ministarstvu, radi upućivanja osnivaču, blagovremeno dostavio obavještenje o sticanju uslova za prestanak radnog odnosa po sili zakona izvršnom direktoru koji je obavljao tu funkciju u izvještajnom periodu (zbog odlaska u penziju), te razmatrao pitanja u vezi sa načinom i postupkom razrješenja izvršnog direktora tim povodom. Početkom oktobra 2023.godine, Odbor direktora je, po prethodnoj saglasnosti osnivača, donio odluku o razrješenju izvršnog direktora Operatora tržišta i prestanku radnog odnosa po sili zakona (starosna penzija) i odluku o imenovanju novog izvršnog direktora Operatora tržišta i zaključio ugovor o radu sa novoimenovanim izvršnim direktorom. U posljednjem kvartalu 2023.godine, u intenzivnom radu, Odbor direktora je nadalje: odlučivao o zakupu poslovnog prostora za 2024.godinu; donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; Izmjene i dopune Kolektivnog ugovora; zaključio sa izvršnim direktorom i sindikalnom organizacijom Operatora tržišta Sporazum o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta, zbog protoka vremena od dostavljanja osnivaču prvobitnog predloga statuta koji nije donijet već duži vremenski period, ponovo je utvrdio inovirani predlog statuta i dostavio resornom ministarstvu u cilju dostavljanja Vladi Crne Gore; zaključio je sa izvršnim direktorom i sindikalnom organizacijom Operatora tržišta novi Kolektivni ugovor i donio više akata koja proističu iz istog za koja je utvrđeno da ih donosi Odbor direktora: Pravilnik o stručnom osposobljavanju i usavršavanju zaposlenih, Mjerila i normative za vrednovanje radnog učinka zaposlenih, Uputstvo o pripravnosti, Kriterijume za dodjelu novčane pomoći zaposlenima za slučajeve propisane Kolektivnim ugovorom; zatim više drugih akata: ažurirani Vodič za slobodan pristup informacijama; Etički kodeks Operatora tržišta; Pravilnik o provođenju popisa; zatim je utvrdio informaciju o jednostavnoj nabavci vršenja usluga revizije finansijskih iskaza Operatora tržišta za 2023. godinu i imenovanju nezavisnog revizora, kao i Informaciju o uslovima i raspoloživim finansijskim mogućnostima za kupovinu poslovnog prostora za rad i iste su dostavljene Ministarstvu rudarstva i energetike, radi daljeg postupanja prema osnivaču, usvojio je Program rada i finansijski plan za 2024. godinu i dostavio Vladi Crne Gore na saglasnost; određivao se u vezi sa daljim postupkom medijacije u pravnoj stvari predlagača ranijeg izvršnog direktora R.Kovačevića za naknadu štete, saglasno presudi ishodovanoj u postupku poništaja odluke o razrješenju izvršnog direktora. Odbor direktora se upoznao sa tekstom usklađivanih Tržišnih pravila po primjedbama i sugestijama REGAGEN-a i dostavljenih REGAGEN-u.

Pored navedenog, Odbor direktora u novom sazivu je, na početku rada, kako kroz sagledavanje propisa i dostavljenih materijala, tako i neposredno putem diskusija na sjednicama Odbora, upoznat sa regulatorno pravnim i finansijskim okvirom za obavljanje djelatnosti operatora tržišta električne energije (oblast balansnog mehanizma, obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije i regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije). U toku prve polovine izvještajnog perioda je, nadalje, informisan od strane izvršnog direktora o problemima koji su se javljali u tekućem poslovanju i učestvovao u diskusijama povodom razmatranja mogućih aktivnosti na prevazilaženju istih (npr. neblagovremeno donošenje rješenja od strane Ministarstva kapitalnih investicija o određivanju referentne berze za 2023. godinu i koeficijenta kvaliteta električne energije proizvedene u objektu koji koristi OIE i VEK; materijalima koji su upućivani resornom ministarstvu radi dostavljanja osnivaču u vezi sa nedonošenjem Statuta usklađivanog sa Zakonom o privrednim društvima

(„Službeni list CG", br. 65/20 i 146/21), nezavršenom realizacijom povodom zahtjeva upućenog za dostavljanje osnivaču u vezi sa odobravanjem nabavke – kupovine poslovnog prostora, a razmatrana je i neažurnost u jednom periodu u izvršavanju obaveza Elektroprivrede Crne Gore prema Operatoru tržišta u plaćanju dospjelih obaveza, kao i druga pitanja iz oblasti poslovanja privrednog društva.

Odbor direktora je, u drugoj polovini izvještajnog perioda upoznat od strane izvršnog direktora o pitanjima koja su se pojavljivala u tekućem poslovanju i učestvovao u diskusijama i predlaganju mogućih aktivnosti u vezi sa istim (analiza finansijskog poslovanja u pojedinim segmentima, aktivnosti u vezi sa sagledavanjem mogućnosti za kupovinu poslovnog prostora, aktivnosti u vezi sa dinamikom obezbjeđivanja sredstava za nabavku softvera za rad tržišta električne energije i dalje postupanje, određena pitanja iz oblasti obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije i dr.).

IV FINANSIJSKO POSLOVANJE I REGULATORNI OKVIR

4. ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA

4.1. Prihodi iz poslovanja

Prihodi od prodaje-neto prihod u 2023. godini ostvareni su u ukupnom iznosu od **798.060,68 EUR-a**. Za 2022. godinu iznosili su 723.867,97 EUR-a.

4.1.1. Prihodi od prodaje-neto prihod

Iznosi u EUR

	2023			2022
	Plan	Ostvarenje		
Prihode od prodaje usluga čine:				
1. Prihodi od RDP – EPCG AD snadbjevač	**106.510,98**	**105.111,54**		**76.487,00**
3. Prihodi od RDP – CGES AD	**226.064,16**	**226.064,16**		**184.583,16**
4. Prihodi od RDP – CEDIS DOO	**113.032,08**	**113.032,08**		**92.291,64**
5. Prihodi od RDP – Povlašćeni proizvođači	**304.317,10**	**291.656,61**		**342.252,26**
6. Prihodi od RDP – Proizvođači balansno odgovorni	**106.510,98**	**128.348,70**		**76.070,51**
		EPCG AD	*125.966,69*	*76.070,51*
		Ostali	*2.382,01*	-
7. Prihodi od RDP – Trgovci	**13.042,16**	**31.843,24**		**18.414,43**
		EPCG AD	*1.304,16*	*1.331,21*
		Ostali	*30.539,08*	*17.083,22*
Korekcija Prihoda:		**-97.995,65**		**-66.231,03**
U K U P N O	**869.477,47**	**798.060,68**		**723.867,97**

Prihodi od RDP se odnose na prihode od naknade za rad operatora koje Operator tržišta naplaćuje u skladu sa ugovorima o prenosu naknada sa navedenim pravnim licima.

Ovi prihodi se vrednuju u skladu sa MRS 18 i MSFI 14, u dijelu razgraničenja.

Iznos Prihoda iznad razumne dobiti 97.995,65 EUR-a je razgraničen i prikazan na poziciji pasivna vremenska razgraničenje – odloženi prihodi u skladu sa članom 12 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22 i 37/23).

4.1.2. Ostali prihodi iz poslovanja

Ostali poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od **7.670,36 EUR-a**, a odnose se na prihode od refundacije bolovanja (2.991,55 EUR-a), prihod od zakupodavca u iznosu jedne mjesečne zakupnine na račun plaćene popravke klimatizacionog uređaja od strane Operatora tržišta (4.000 EUR-a), prihod od naknade

štete (515,25 EUR-a), prihod po osnovu naplate potraživanja putem javnog izvršenja (157,02 EUR-a) i prihode od usklađivanja vrijednosti potraživanja (6,54 EUR-a).

4.2. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite

-Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u ukupnom iznosu od **41,92 EUR-a**, a odnose se na prihode po osnovu godišnje kamate na sredstvima na žiro-računima.

4.3. Poslovni rashodi

U naredim tabelarnim pregledima prikazana je struktura poslovnih rashoda.

4.3.1. Troškovi poslovanja

Iznosi u EUR

		2023		2022
		Plan	Ostvarenje	
Troškove poslovanja čine:				
I	**Troškovi zarada i drugih ličnih primanja**	**538.919,88**	**580.429,70**	**544.634,40**
1.1.	Troškovi zarada	520.671,06	512.999,14	479.804,96
1.2.	Troškovi službenih putovanja		16.985,11	19.513,86
1.3.	Troškovi naknada Odbora direktora		24.460,99	21.948,60
1.4.	Pomoć zaposlenima		5.715,30	1.150.00
1.5.	Otpremnina zbog odlaska u penziju	18.248,82	20.269,16	22.216,98
II	**Troškovi rezervnih djelova i materijala**	**5.620,56**	**4.816,91**	**3.498,58**
2.1.	Troškovi materijala za održavanje higijene	3.272,66	1.345,95	1.043,44
2.2.	Troškovi goriva	878,22	1.496,81	1.136,88
2.3.	Troškovi kancelarijskog materijala	1.469,68	1.974,15	1.318,26
III	**Troškovi usluga trećih lica**	**69.549,77**	**67.196,15**	**65.588,52**
3.1.	**Troškovi usluga održavanja OS**	***7.476,92***	***3.306,14***	***2.917,13***
3.1.1.	Troškovi usluga za tekuće održavanje hardverske opreme	4.000,00	589,65	2.640,26
3.1.2.	Troškovi usluga održavanja ostale opreme	3.476,92	2.716,49	276,87
3.2.	**Ostali troškovi usluga**	***62.072,85***	***63.890,01***	***62.667,89***
3.2.1.	Trošak zakupa poslovnog prostora	48.000,00	48.000,00	48.000,00
3.2.2.	Trošak zakupa garažnog prostora	1.200,00	1.627,74	1.122,24
3.2.3.	Trošak računovodstvene revizije	2.000,00	2.066,11	2.500,00
3.2.4.	Trošak konsultanskih i advokatskih usluga	4.000,00	3.881,05	2.534,41
3.2.5.	Troškovi javnog oglašavanja	50,00	0,00	0,00
3.2.6.	Troškovi usluga kopiranja i koričenja	100,00	0,00	0,00
3.2.7.	Troškovi obuke, školarine, savjetovanja i drugih intelektualnih usluga pravnih lica	2.650,00	2.642,24	3.002,65
3.2.8.	Troškovi usluga higijenskog održavanja	2.500,00	3.780,00	3.725,33

3.2.9.	Troškovi komunalnih usluga	1.404,00	1.390,46	1.404,00
3.2.10.	Ostali troškovi usluga	168,85	502,41	379,26
IV	**Troškovi tekućih bakarskih usluga, poštanski troškovi i troškovi osiguranja**	**54.426,10**	**14.756,51**	**16.704,36**
4.1.	Troškovi tekućih bakarskih usluga	47.358,34	8.364,44	10.822,33
4.2.	Poštanski troškovi	1.500,00	1.351,94	1.034,18
4.3.	Troškovi osiguranja	5.567,76	5.040,13	4.847,85
V	**Troškovi usluga telekomunikacija**	**9.557,08**	**11.229,65**	**11.602,13**
5.1.	One (mobilna mreža, fiksna mreža, internet pristup)	9.557,08	10.717,84	11.384,72
5.2.	Crnogorski Telekom		451,86	217,41
5.3.	Duka hosting (domen)		59,95	0,00
VI	**Troškovi poreza na imovinu, taksi i naknada u skladu sa zakonom**	**3.150,84**	**4.198,32**	**3.345,80**
6.1.	Godišnja naknada za licencu REGAGEN	3.150,84	4.075,32	3.310,80
6.2.	Takse		123,00	35,00
VII	**Ostali troškovi poslovanja:**	**84.275,37**	**88.158,25**	**65.206,37**
a)	**1. Rashodi električne energije, rashodi vode, pretplate na Katalog propisa, stručnu literaturu i ostale pretplate**	***4.187,43***	***5.306,80***	***5.402,16***
7.1.	Troškovi električne energije	3.228,84	4.273,97	4.420,57
7.2.	Troškovi vode	169,29	93,51	126,04
7.3.	Troškovi pretplate na službene listove, katalog propisa i stručnu literature	789,30	939,32	855,55
b)	**2. Troškovi za godišnje održavanje računovodstvenog softvera i drugih softvera, troškovi članarina**	***41.309,85***	***44.073,36***	***22.894,00***
7.4.	Troškovi održavaja računovodstvenog softvera	749,85	690,00	834,00
7.5.	Troškovi članarine IRRCG	40,00	50,00	40,00
7.6.	Troškovi BELEN (članarina i naknada za održavanje)	14.520,00	11.333,36	12.000,00
7.7.	Troškovi članarine AIB	0,00	6.000,00	5.500,00
7.8.	Troškovi članarine EUROPEX	25.000,00	25.000,00	4.520,00
7.9.	Troškovi članarine CIGRE	1.000,00	1.000,00	0,00
c)	**3. Drugi troškovi poslovanja u okviru kategorije ostalih troškova poslovanja**	***38.778,09***	***38.778,09***	***36.950,21***
7.10.	Izdvajanje za sindikalne aktivnosti	5.133,40	5.120,03	4.924,27
7.11.	Rezervisanja za stambeni fond	30.800,41	30.800,41	29.128,63
7.12.	Pomoć sindikatu dva puta godišnje	2.844,28	2.857,65	2.897,31
VIII	**Troškovi reprezentacije**	**3.549,68**	**3.246,45**	**3.316,75**
IX	**Porez po odbitku na dividende (raspodjela dobiti)**	**0,00**	**0,00**	**2.446,76**
X	**Sudski troškovi iz radnog spora**	**0,00**	**600,00**	**0,00**
UKUPNO		**769.049,28**	**774.631,94**	**716.343,67**

Ukupni troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi realizovani su u iznosu od 580.429,70 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva više za 41.509,82 EUR-a, procentualno za 7,7%.

Zarade zaposlenih obračunate su u skladu sa propisima o radu i odredbama opštih akata Operatora tržišta. Sve zarade iz 2023. godine obračunate su i ukalkulisane na teret rashoda 2023. godine. Sve zarade i naknade su isplaćene u 2023. godini.

Troškovi naknada članovima Odbora direktora obračunati su u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore, broj 07-2426, od 21.09.2017.godine. Na sve naknade po navedenom osnovu obračunate su i uplaćene obaveze: porez, prirez i doprinosi za penzijsko-invalidsko osiguranje, u skladu sa propisima.

Prosječan broj zaposlenih u Operatoru tržišta u 2023. godini ostao je na istom nivou kao i u prethodnoj godini, što iznosi prosječno 19 zaposlenih.

Troškovi nabavke materijala za održavanje higijene, realizovani su u iznosu od 1.345,95 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 1.926,71 EUR-a, procentualno za 58,87 %.

Troškovi goriva realizovani su u iznosu od 1.496,81 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 618,59 EUR-a, procentualno za 70,44 %.

Troškovi kancelarijskog materijala realizovani su u iznosu od 1.976,15 EUR-o, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 504,47 EUR-a, procentualno za 34,33 %.

Troškovi tekućih bankarskih usluga realizovani su u iznosu od 8.364,44 EUR-o, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 38.993,90 EUR-a, procentualno za 82,34 %.

Troškovi usluga telekomunikacija realizovani su u iznosu od 11.229,65 EUR-o, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 1.672,57 EUR-a, procentualno za 17,50 %.

Troškovi po osnovu utrošene električne energije, vode, pretplate na stručnu literaturu i ostale pretplate realizovani su u iznosu od 5.306,80 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 1.119,37 EUR-a, procentualno za 26,73 %.

Troškovi za godišnje održavanje računovodstvenog softvera i drugih softvera, troškovi članarina, naknada realizovani su u iznosu od 44.073,36 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 2.763,51 EUR-a, procentualno za 6,69%.

Troškovi reprezentacije realizovani su u iznosu od 3.246,45 EUR-o, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 303,23 EUR-a, procentualno za 8,54 %.

4.3.2. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije i rezervisanja za 2023. godinu realizovani su u iznosu od 76.260,12 EUR-a i odnose se na troškove amortizacije licenci, softvera i drugih sredstava neophodnih za obavljanje regulisane djelatnosti.
Za 2022 .godinu iznosili su 73.004,36 EUR-a.

Iznosi u EUR

	2023		2022
	Plan	Ostvarenje	
Troškove amortizacije čine:			
1. troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava	8.887,12	12.327,95	9.928,23
2. troškovi amortizacije materijalnih sredstava	13.511,24	18.880,33	15.499,74
3. troškovi amortizacije po osnovu lizinga (zakup poslovnog prostora)	0,00	45.051,84	47.576,39
U K U P N O	**22.398,35**	**76.260,12**	**73.004,36**

4.3.3 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi ostvareni su u iznosu od **3**.473,44 EUR-a i nastali su kao rashodi iz lizinga kancelarijsko-poslovnog prostora.

V NETO REZULTAT

Iznosi u EUR

	2023	2022
Rezultat prije oporezivanja	11.277,79	10.216,75
Poreski rashod perioda	4.555,42	1.759,76
Tekući porez na dobit	5.415,22	1.558,15
Odloženi poreski rashod/prihod	(859,80)	201,61
NETO REZULTAT	**6.722,37**	**8.456,99**

5.1. Poreski rashod perioda

Poreski rashod perioda u smislu MRS 12 predstavlja zbir tekućeg poreza i odloženog poreza.

Poreski rashod za 2023. godinu iznosi **4.555,42 EUR-a** (5.415,22 – 859,80).

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice. Oporeziva dobit utvrđuje se na osnovu dobiti iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u Prijavi poreza na dobit, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

- Poreski rashod je ukupan iznos uključen u određivanje neto dobiti u vezi sa tekućim i odloženim porezom.
- MRS 12 – Porez na dobit definiše poreski rashod odnosno poreski prihod kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

U poreskoj prijavi za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica (obrazac PD) za 2023. godinu je utvrđena obaveza za tekući porez na dobit u iznosu 5.415,22 EUR-a.

- Odložene poreske obaveze nastaju na bazi privremenih razlika, a u situaciji kada je sadašnja vrijednost sredstava za računovodstvene svrhe veća od sadašnje vrijednosti sredstava iz obrasca OA, tj:

1. Neotpisana vrijednost osnovnih sredstava u računovodstvene svrhe	91.447,27
2. Neotpisana vrijednost osnovnih sredstava u poreske svrhe	60.601,18
3. Razlika (1-2)	**30.846,09**
4. Odložena poreska obaveza za 2023. godinu (Razlika x 9 %)	**2.776,15**

- Dobijeni iznos predstavlja kumulativnu stavku, odnosno da stanje koje treba da bude iskazano na kraju godine potrebno je svesti na taj iznos. Za 2023. godinu, početno stanje odloženih poreskih obaveza iznosi 3.635,95 EUR-a i da bi stanje sveli na dobijeni iznos od 2.776,15 EUR-a, umanjeno je početno stanje za 859,80 EUR-a.

5.2. Neto rezultat

Operator tržišta je, za period 01.01.2023. - 31.12.2023. godine, ostvario neto dobit u iznosu 6.722,37 EUR-a.

VI ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA

6.1. Stalna imovina

U iskazu o finansijskoj poziciji - Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine objavljena je stalna imovina u iznosu od 356.959,12 EUR-a, a što se odnosi na namaterijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu i dugoročne finansijske plasmane – učešće u kapitalu drugih.

6.1.1. Nematerijalna ulaganja

Iznosi u EUR

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine[1]	**13.777,75**	**26.181,07**	**2.677,07**	**42.635,89**
Nabavna vrijednost				
1. Stanje 01.01.2023. godine	**16.189,73**	**44.250**	**2.700**	**63.139,73**
2. Povećanja (a + b + c)	0	0	0	0
a) Nove nabavke kupovinom				
b) Interno stvorena sredstva				
c) Revalorizacija				
3. Smanjenje				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
II Stanje na dan 31.12.2023. godine (1+2-3)	**16.189,73**	**44.250**	**2.700**	**63.139,73**
Ispravka vrijednosti				
1. Stanje 01.01.2023. godine	2.411,98	18.068,93	22,93	20.503,84
2. Povećanja (a+b+c+d)	3.237,95	8.550,00	540,00	12.327,95
a) Amortizacija	*3.237,95*	*8.550*	*540*	*12.327,95*
b) Nove nabavke kupovinom				
c) Interno stvorena sredstva				
d) Revalorizacija				
3. Smanjenje (a+b)				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
III Stanje na dan 31.12.2023. godine (1+2-3)	**5.649,93**	**26.618,93**	**562,93**	**32.831,79**
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine (II - III)	**10.539,80**	**17.631,07**	**2.137,07**	**30.307,94**

[1] Misli se na prethodni izvještajni period.

6.1.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Iznosi u EUR

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	**0,00**	**130.553,67**	**51.998,06**	**22.174,62**	**204.726,35**
Nabavna vrijednost					
1. Stanje 01.01.2023. godine	0	189.780,66	85.089,25	31.479,15	306.349,06
2. Povećanja (a + b + c)		0	5.847	0	5.847
a) Nove nabavke kupovinom			*5.847*		
b) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
c) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
II Stanje na dan31.12.2023.godine(1+2-3)	**0**	**189.780,66**	**90.936,25**	**31.479,15**	**312.196,06**
Ispravka vrijednosti					
1. Stanje 01.01.2023. godine	0	59.226,99	33.091,19	9.304,53	101.622,71
2. Povećanja (a + b + c + d)		45.051,84	14.969,15	3.911,18	63.932,17
a) Amortizacija		*45.051,84*	*14.129,20*	*3.911,18*	*63.092,22*
b) Nove nabavke kupovinom			*839,95*		*839,95*
c)Nabavke iz poslovnih kombinacija					
d) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
III Stanje na dan 31.12.2023. godine (1+2-3)	**0**	**104.278,83**	**48.060,34**	**13.215,71**	**165.554,88**
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine (II - III)	**0**	**85.501,83**	**42.875,91**	**18.263,44**	**146.641,18**

6.1.3. Dugoročni finansijski plasmani – učešće u kapitalu drugih pravnih lica

Dugoročni finansijski plasmani odnose se na ulaganje u "Berzu električne energije" DOO, u skladu sa Zaključcima Vlade Crne.

U toku 2023. godine nije bilo promjena u odnosu na 31.12.2022.godine, tako da pozicija učešća u kapitalu drugih pravnih lica iznosi 180.010,00 EUR-a.

6.2. Obrtna sredstva

6.2.1. Kratkoročna potraživanja

Iznosi u EUR

Red. br.	Vrsta zaliha	2023	2022
1.	Potraživanja od kupaca	11,778,519,23	26.904.019,28
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
3.	Ostala kratkoročna potraživanja	1.287.410,49	218.008,87
4.	**Ukupno**	**13.065.929,72**	**27.122.028,15**
5.	Ispravka potraživanja	(91.530,82)	(91.530,82)
6.	**Svega**	**12.974.398,90**	**27.030.498,00**

Prikazana potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja koja su najvećim dijelom nastala u novembru i decembru 2023. godine.

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja na dan 31.12.2023. godine iznosi 91.530.82 € i ista se odnosi na potraživanja od Kombinata aluminijuma Podgorica u stečaju, a po osnovu prijave potraživanja broj St.br.199/13 od 06.08.2013. godine, podnijete Privrednom sudu u Podgorici.

Na *datume bilansa* koncentracija potraživanja od kupaca je sledeća:

Iznosi u EUR

2023			2022		
Broj kupaca	iznos	%	Broj kupaca	iznos	%
1 kupac -EPCG	10.598.956,82	89,99	1 kupac -EPCG	23.557.484,82	87,86
1 kupac- CGES	1.030.919,85	8,75	1 kupac- CGES	3.166.912,73	11,81
45	148.642,56	1,26	45	88.091,34	0,33
		100,0			**100,0**

Iznosi u EUR

	2023	2022
Ostala potraživanja:		
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	1.279.157,67	206.079,83
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	6.486,82	11.902,04
Potraživanja po osnovu refundacije	1.766	-

Iznos od 1.279.157,67 EUR-a predstavlja poreski kredit (odnosno potraživanje za više plaćen porez na dodatu vrijednost), koji je nastao po osnovu pozitivne razlike između PDV-a po ulaznim i PDV-a po izlaznim fakturama.

6.3.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Iskazani podaci se odnose na stanje novčanih sredstava koja se nalaze na žiro računima Operatora tržišta na dan 31.12.2023. godine kod poslovnih banaka.

Iznosi u EUR

	2023	2022
Sredstva na žiro računima	4.880.511,05	2.643.979,63
Blagajna	-	-
Devizni račun	29.081,20	36.543,08
Gotovina na računima	**4.909.592,25**	**2.680.522,71**

Operator tržišta poslovanje obavlja preko "Hipotekarne banke" ad, Podgorica, "NLB Banke" ad, Podgorica, "Crnogorske komercijalne banke" ad, Podgorica i "Prve banke Crne Gore" ad, Podgorica.

6.3.3. Aktivna vremenska razgraničenja

Iznosi u EUR

	2023	2022
Unaprijed plaćeni troškovi zakupa garažnog prostora	1.225,71	402,23
Razgraničeni PDV po primljenim faturama	500.895,72	-
Potraživanja od kupaca fakturisana u budućem periodu	2.957.039,72	-
U K U P N O	**3.459.161,15**	**402,23**

6.4. Kapital

Struktura kapitala na dan 31.12.2023. godine je sljedeća:

Iznosi u EUR

		2023	2022
	Struktura kapitala:		
30	OSNOVNI KAPITAL (Ulozi osnivača Vlada CG)	470.338,87	470.338,87
32	REZERVE	149.206,56	144.790,46
	3220-Statutarne rezerve	114.864,89	110.448,79
	3300-Revalorizacione rezerve	34.341,67	34.341,67
	NERASPOREĐENA DOBIT		14.720,31
34	340 – Neraspoređena dobit ranijih godina	0,00	6.263,32
	341 – Neraspoređena dobit tekuće godine	6.722,37	8.456,99
U K U P N O (30+32+34)		**626.267,80**	**629.849,64**

Osnovni kapital

Osnivač Operatora tržišta je Vlada Crne Gore sa 100 % učešća u kapitalu.

Operator tržišta kao privredno društvo je osnovano Odlukom o osnivanju br.03-10685 od 16.12.2010. godine, sa osnivačkim ulogom Osnivača u iznosu od 10.000 EUR-a, što predstavlja osnovni kapital ovog društva.

Osnovni kapital na 31.12.2023. godine iznosi 470.338,87 EUR-a.

Rezerve

Statutarne rezerve na dan 31.12.2023. godine iznose 114.864,89 EUR-a. Statutom Društva propisano je da se sredstva rezervi formiraju obaveznim izdvajanjem 30% iz neraspoređene dobiti. U toku 2023. godine izvršena je raspodjela dobiti za 2021. i 2022. godinu.

Revalorizacione rezerve na dan 31.12.2023. godine iznose 34.341,67 EUR-a i nastale su u vezi procjene vrijednosti „Market Management" softverske aplikacije – veb aplikacije na dan 31.12.2020.godine. U toku 2022. godine nije bilo promjena na ovoj poziciji.

Neraspoređena dobit

Iznos neraspoređene dobiti za 2023. godinu je utvrđen primjenom člana 12 tačke 2 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22 i 37/23) izvršeno je vremensko razgraničenje prihoda kako bi se iskazala utvrđena razumna dobit.

Neraspoređena dobit za 2023. godinu iznosi 6.722,37 EUR-a. Iznos dobiti prije oporezivanja iznosi 11.277,79 EUR-a i jednak je iznosu koji je utvrđen Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za 2023. godinu broj 22/3134-24 od 30.11.2022. godine.

6.5. Dugoročna rezervisanja

Vrijednost rezervisanja na 31.12.2023. godine iznosi **22.950,35 EUR-a**, i odnose se na:

- rezervisanja za ostale troškove iz neraspoređene dobiti za obaveze iz poslovanja Društva koje Metodologijom za utvrđivanje RDP-a nijesu uključene u utvrđivanje RDP-a, a mogu nastati u poslovanju Društva. Odlukom Vlade Crne Gore o raspodjeli dobiti za 2021. godinu, ova rezervisanja su uvećana za 2.505,32 EUR, pa na 31.12.2023. godine iznose ukupno 4.022,47 EUR-a.

- rezervisanja za sudske sporove. Za sudske sporove rezervisan je iznos od 18.927,88 EUR-a i odnosi se na sudski spor iz radnog odnosa. Rezervisanje je priznato u bilansu uspjeha u okviru troškova amortizacije i rezervisanja.

6.6. Odložene poreske obaveze

Pozicija odložene poreske obaveze obuhvata stanje odloženih poreskih obaveza prema zahtjevima MRS 12 i predstavljaju iznose poreza na dobit koje će Društvo platiti u narednim periodima, a nastaju po osnovu privremenih razlika.

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose 2.776,15 EUR-a.

6.7. Dugoročne obaveze

Stanje i promjene dugoročnih obaveza prikazane u tabeli:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2022. godina[2]						
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	180.958,92	4.727,27	48.000,00	48.000,00	-	89.686,19
Ostale dugoročne obaveze						
Stanje na dan 31.12.2022. godine	**180.958,92**	**4.727,27**	**48.000,00**	**48000,00**	**-**	**89.686,19**
2023. godina[3]						
Dugoročne obaveze po kreditima						
Ostale dugoročne obaveze	89.686,19	3.472,44		48.000,00		45.158,63
Stanje na dan 31.12.2023. godine	**89.686,19**	**3.472,44**		**48.000,00**		**45.158,63**

Obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostora:

Operator tržišta je, prostor u kome sada obavlja djelatnost, zakupio počev od 01.10.2021.godine. Procijenjeno je da će zakup trajati 51 mjesec. Ugovor o zakupu je zaključen na 3 mjeseca u 2021. godini, potom na 12 mjeseci u 2022. godini i produžen za još 12 mjeseci u 2023. godini. Shodno primjeni MSFI 16-lizing, ovaj zakup se tretira kao imovina sa pravom korišćenja i predstavlja pravo zakupca na korišćenje imovine tokom trajanja zakupa. Na početku trajanja zakupa priznaje se imovina sa pravom korišćenja i diskontna vrijednost obaveze po osnovu zakupa. Na dan 31.12.2023. godine dio obaveza koji dospijeva u roku od 12 mjeseci u iznosu 48.000 EUR-a je preknjižen na kratkoročne obaveze.

6.8.Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze

6.8.1. Kratkoročne obaveze prema dobavljačima

Stanje i promjene kratkoročnih obaveza su bili:

[2] Misli se na prethodni izvještajni period.
[3] Misli se na tekući izvještajni period.

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2023. godina[4]						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	23.646.793,90	71.685.194,00	89.855.207,97			5.476.779,93
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2023. godine	**23.646.793,90**	**71.685.194,00**	**89.855.207,97**	**48.000,00**		**5.524.779,93**
2022. godina[5]						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	-	-	23.646.793,90
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2022. godine	**15.118.606,31**	**109.263.162,45**	**100.734.974,86**	**48.000,00**	**-**	**23.694.793,90**

Kratkoročne obaveze obuhvataju obaveze prema dobavljačima nastale u posljednjem kvartalu 2023. godine.

6.8.2. Pasivna vremenska razgraničenja

Iznosi u EUR

	2023	2022
Pasivno vremensko razgraničenje - Balansni mehanizam	0	0
Pasivno vremensko razgraničenje-OIE	11.496.227,24	5.183.428,34
Razgraničeni prihod po osnovu metodlogije RDP	533.927,99	435.932,34
Obaveze prema dobavljačima fakturisane u budućem periodu	2.834.867,07	0
Razgraničene PDV obaveze	513.205,26	0
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	99.951,00	99.951,00
U K U P N O	**15.478.178,56**	**5.719.311,68**

Pasivno vremensko razgraničenje-OIE - Zakonska obaveza Operatora tržišta da otkupljuje električnu energiju od povlašćenih proizvođača i prodaje je snabdjevačima, kupcima samosnabdjevačima, a Operator tržišta ne može po tom osnovu ostvarivati prihode ni rashode, pa se otkup i prodaja električne enegije iz obnovljivih izvora iskazuju knjiženjem u bilansu stanja, zaduženjem i razduženjem konta vremenskih razgraničenja.

[4]Misli se na tekući izvještajni period.
[5]Misli se na prethodni izvještajni period.

Potražni saldo na kraju godine se prikazuje kao obaveza i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne obaveze (kvazi - obaveza) - pasivna vremenska razgraničenja. Na kraju 2023. godine je iskazan saldo po ovom osnovu u iznosu **11.496.227,24 EUR-a.**

Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja proizilaze iz specifičnog poslovanja Operatora tržišta (računi 4932, 4960, 4971 i 4990) i odnose se na :

- odloženi prihod po osnovu metodlogije RDP.....533.927,99 EUR-a
- obaveze prema dobavljačima fakturisane u budućem periodu.....2.834.867,07 EUR-a
- razgraničene PDV obaveze.....513.205,26 EUR-a
- sredstva za garancije porijekla.....99.951,00 EUR-a.

Sredstva iskazana na poziciji 4990 su sredstva koja je Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti uplatila za nabavku softvera za vođenje registra garancija porijekla u skladu sa članom 241b Zakona o energetici.

VII SUDSKI SPOROVI I POTENCIJALNE OBAVEZE

Do dana podnošenja ovog izvještaja, situacija u dijelu sudskih sporova i sporova pred drugim subjektima je prema sljedećem:

-Pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori, u toku je sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je, u 2014. godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chanenel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih i Operatora tržišta - DOO "COTEE"-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinatu aliminijuma Podgorica.

Konkretno, u slučaju Operatora tržišta, En+Group Limited je, u slučaju stečajnog postupka KAP-a, osporio priznata/utvrđena potraživanja Operatora tržišta, po osnovu naknade za rad u iznosu od 94.199,94 EUR-a i po osnovu ostupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova (balansnog mehanizma), u iznosu od 12.794.279,27 EUR-a. Privredni sud je, krajem 2014. godine, spojio postupke u kojima je tužilac En+Group Limited, a u vezi sa potraživanjima prijavljenim u stečajnom postupku KAP-a, te odbacio tužbu En+Group Limited, nakon čega su, u narednom periodu, uslijedili dalji postupci pred Apelacionim sudom Crne Gore i Privrednim sudom u Podgorici.

Početkom 2016. godine, Privredni sud je odredio da se razdvajaju postupci u ovoj pravnoj stvari i da se svaki zasebno vodi. Saglasno navedenom, postupak po tužbi En+Limited Group protiv DOO "COTEE" i KAP-a u stečaju, se od tog perioda nastavlja i vodi pred Privrednim sudom u Podgorici i po pravnim sredstvima pred Apelacionim sudom Crne Gore. Određena vrijednost spora je 12.888.478,76 EUR-a.

U međuvremenu, u 2019. godini, tužilac En+Group Limited je obavijestio da je promijenio sjedište i državu registarcije, što je uslovilo nastavak procesnih radnji u odnosu na te novoiskazane okolnosti i zahtjeve tužioca. U 2023. godini, zbog promjene postupajućeg sudije, rasprava je otpočela iznova, tužilac je ostao kod navoda iz dosadašnjeg postupka, a tuženi kod prigovora koje su isticali u toku postupka. Nakon provođenja postupka o utvrđivanju postojanja reciprociteta između Crne Gore i Velike Britanije, utvrđeno da nije okončan započeti proces konsolidacije, tj.sukcesije bilateralnih međunarodnih ugovora. Sud je donio rješenje kojim je odbio kao neosnovan zahtjev punomoćnika Operatora tržišta, da na ime obezbjeđenja parničnih troškova uplati iznos od 22.200,00 EUR-a. Tuženi I i II reda su izjavili žalbu na predmetno rješenje koje su odbijene rješenjem Apelacionog suda, te potvrđeno rješenje Privrednog suda. Ovaj postupak je i dalje u toku pred Privrednim sudom Crne Gore.

Prema procjeni punomoćnika Operatora tržišta, procjena uspjeha u sporu se opredjeljuje između 50 i 70%. Procjenu iznosa potencijalnih gubitaka u slučaju negativnog ishoda spora nemoguće je odrediti jer je potraživanje Operatora tržišta svrstano u tzv. treći isplatni red (član 55 stav 1 tačka 3 Zakona o stečaju), što znači da sve i da Operator tržišta u cjelosti uspije u sporu, naplata utvrđenog potraživanja je neizvjesna jer se povjerioci iz trećeg isplatnog reda isplaćuju posljednji, ukoliko ima sredstava u stečajnoj masi, a srazmjerno njihovom iznosu potraživanja u ukupnom iznosu priznatih potraživanja. Svaka radnja u ovom predmetu, imajući u vidu vrijednost spora, se tarifira u iznosu 2.700,00 + PDV, tako da bi u slučaju eventualnog neuspjeha u sporu, troškovi parničnog postupka bili izuzetno veliki, pri čemu se, budući da postupak i dalje traje isto ne može za sada procijeniti.

-Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je pokrenuo "HLB Mont Audit" Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019.godinu, budući da je Operator tržišta cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno

plaćanje ugovorenog iznosa. Vrijednost spora je 1.801,69 EUR-a . U 2023. godini nije održano nijedno ročište. Sudski postupak pred Privrednim sudom je i dalje u toku, te ishod istog nije izvjestan.

-Nakon okončanog postupka pred Osnovnim sudom u Podgorici, po tužbi ranijeg izvršnog direktora Operatora tržišta, radi poništaja akta o razrješenju, Operator tržišta je izjavio žalbu Višem sudu u Podgorici. Viši sud u Podgorici je donio presudu Gž.br. 3852/22, od 07.07.2023.godine, kojom je potvrđena presuda Osnovnog suda u Podgorici od 13.06.2022. godine i poništena odluka o razrješenju izvršnog direktora. Troškovi sudskog postupka su iznosili 600,00 EUR-a. Punomoćnik Operatora tržišta je na presudu Višeg suda uložio zahtjev za reviziju Vrhovnom sudu i Vrhovni sud je donio presudu Rev.br. 794/23, od 08.12.2023.godine, kojom je odbijena revizija kao neosnovana. Sljedstveno ishodu sudskog postupka odnosno presudi Višeg suda, raniji izvršni direktor je 25.07.2023.godine pokrenuo postupak medijacije pred Centrom za alternativno rješavanje sporova, radi naknade materijalne štete, koja se odnosila na razliku zarade koju bi ostvarivao kao izvršni direktor u odnosu na zaradu koju je ostvarivao nakon razrješenja, a za period do isteka mandata, koji je okončan do dana podnošenja ovog izvještaja. Ukupan utvrđeni bruto iznos za isplatu je 18.927,88 EUR-a sa uračunatom kamatom. Troškovi postupka pred ovim Centrom su iznosili 245,00 EUR-a.

VIII EKSTERNI NADZOR

Završena je revizija finansijskih iskaza za 2023.godinu od strane eksternog revizora i dato je mišljenje da finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za 2023.godinu, u skladu sa važećim propisima o računovodstvu u Crnoj Gori.

IX UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJE KONTROLE

U ovom izvještaju je sadržan i segment rada koji se odnosi na upravljanje i unutrašnje kontrole u Operatoru tržišta. Postupajući po upućenom zahtjevu Operatora tržišta, a u skladu sa Godišnjim planom rada unutrašnje revizije, krajem 2023.godine izvršena je unutrašnja kontrola od strane unutrašnje organizacione jedinice Ministarstva koja je saglasno Sporazumu o vršenju revizije zaključenom između Ministarstva kapitalnih investicija, kao resornog u periodu zaključivanja istog i Operatora tržišta određena da vrši unutrašnju kontrolu u ovom subjektu. Unutrašnja revizija je obuhvatila cjelokupan proces plaćanja u Operatoru tržišta, u cilju ocjene adekvatnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola u procesu plaćanja. Utvrđeno je da su unutrašnje kontrole uspostavljene ali su moguća poboljšanja u funkcionisanju istih i date su dvije preporuke.

X ZAKLJUČNI STAVOVI

Operator tržišta električne energije je i 2023. godinu završio kao uspješnu poslovnu godinu.

Dalje funkcionisanje i razvoj Operatora tržišta električne energije je u značajnoj mjeri uslovljen obezbjeđivanjem adekvatnih prostornih i tehničko-tehnoloških uslova za rad.

I dalje, kao jedno od najznačajnijih pitanja za rad Operatora tržišta, na kojem je aktivno rađeno ali koje nije finalizovano kako do kraja 2023.godine, tako i do podnošenja ovog izvještaja je pitanje kupovine poslovnog prostora.

Hronološki posmatrano, Operator tržišta je, krajem 2022.godine, odmah nakon donošenja Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije, za period 2023. – 2025.godina, kojom je tretirana nabavka osnovnih sredstava, u najznačajnijem poslovnog prostora, uputio inicijativu-zahtjev za odobravanje kupovine poslovnog prostora, koja je dostavljena Ministarstvu kapitalnih investicija za dalje upućivanje Vladi Crne Gore. Isto je proslijeđeno i Ministarstvu finansija. Operator tržišta je od strane ovih ministarstava upućen da sa stečajnim upravnikom Montenegro Airlinesa AD Podgorica sagleda mogućnost rješavanja nabavke poslovnog prostora koji sada zakupljuje i povratno informiše o istom.

Međutim, nakon dostavljanja izjašnjenja stečajnog upravnika Montenegro Airlines AD Podgorica da ne namjerava oglašavanje radi prodaje predmetnog poslovnog prostora u skorijem roku, Ministarstvo energetike i rudarstva je dostavilo dopis sredinom novembra 2023.godine, u kome se navodi da je potrebno da Operator tržišta razmotri i druge mogućnosti za rješavanje pitanja poslovnog prostora za rad, te da povratno informiše Ministarstvo energetike i rudarstva, kako bi isto u konačnom upoznalo Vladu Crne Gore kao osnivača ovog privrednog društva, te da aktivnosti po ovom pitanju treba pokrenuti u što kraćem roku.

U tom smislu, odmah nakon dostavljanja predmetnog dopisa, Operator tržišta je preduzeo aktivnosti po ovom pitanju. Upućen je dopis većem broju agencija u Podgorici, koje se bave posredovanjem u kupoprodaji nepokretnosti (ukupno 15 agencija), radi dostavljanja podataka o raspoloživim prostorima namijenjenim prodaji, shodno potrebama Operatora tržišta. Predstavnici Operatora tržišta su nakon dobijanja ponuda i neposredno izvršili obilazak i uvid u ponuđene prostore. Za tri poslovna prostora koja su nakon obilaska ocijenjena najadekvatnijm za rad Operatora tržišta, angažovan je licencirani procjenitelj, kako bi se dobili podaci o procjeni ovih prostora. Osim preliminarnog ispitivanja tržišta nekretnina, zahtijevane su i indikativne ponude za kredit od strane komercijalnih banaka, od kojih je određeni broj dostavio iste. Ponuđena fiksna kamatna stopa je u rasponu od 5,99 % do 7% na godišnjem nivou i to na iznos kredita od 1.000.000,00€ sa rokom otplate 120 mjeseci.
Svi preliminarno pribavljene informacije i podaci, uz podatke o raspoloživim mogućnostima za kupovinu prostora sadržani su u Informaciji o uslovima i raspoloživim mogućnostima za kupovinu poslovnog prostora koju je, krajem decembra 2023.godine, Odbor direktora utvrdio i sa kompletnom pratećom dokumentacijom dostavio resornom ministarstvu energetike i rudarstva, radi provođenja dalje procedure i dostavljanja osnivaču – Vladi Crne Gore. U provođenju daljih procedura, u vezi sa procjenom finansijskih parametara potrebnih za kupovinu poslovnog prostora, na zahtjev Ministarstva finansija, dostavljane su tim povodom i dodatne informacije i dokumentacija.
U svim dosadašnjim programima rada i izvještajima o poslovanju apostrofirano je rješavanje ovog pitanja kao ključno za dalji rad i razvoj Operatora tržišta.

Uz prethodno, u osnovnom, realizacijom određenih tehničko-tehnoloških pretpostavki, koja se umnogome ogleda u određenim softverskim rješenjima, koja su realizovana do podnošenja ovog izvještaja ili će biti realizovana u tekućoj godini, znatno će biti unaprijeđen rad Operatora tržišta i ostvarivanje osnovne funkcije organizovanja i upravljanja tržištem električne energije u Crnoj Gori.

U operativnom dijelu, u Službi za ekonomsko-finansijske i opšte poslove uspješno su obavljani poslovi iz informatičke, ekonomsko-finansijske i pravne oblasti. Omogućeno je nesmetano funkcionisanje informacionog sistema, računovodstva, postupaka javnih nabavki, poslova praćenja i primjene zakona i drugih propisa, odnosa sa Agencijom, upisa, razvrstavanja, otpremanja i arhiviranja dokumentacije.

U 2023. godini, u operativnom upravljanju tržištem električne energije u Crnoj Gori, uz redovne postupke prijema na tržište električne energije, administracije, upravljanja i obračuna balansnog mehanizma, pripremljena je i inicijativa za izmjene i dopune Zakona o energetici. Služba za tržište električne energije je redovno servisirala zahtjeve za podacima sa tržišta električne energije upućene od strane Vlade Crne Gore, Zavoda za statistiku , Uprave prihoda i Ministarstva energetike i rudarstva.

Zaključno sa decembrom 2023.godine, na tržištu električne energije Crne Gore bilo je 87 učesnika, od čega 79 trgovaca, 5 proizvođača, 1 kupac samosnabdjevač, operator prenosnog sistema-CGES , operator distributivnog sistema-CEDIS, berza električne energije, 3 snabdjevača, kao i posebna balansna grupa obnovljivih izvora čije balansiranje vrši Operator tržišta (neki od učesnika su učlanjeni u više kategorija).

Iz oblasti rada Službe za obnovljive izore energije i visokoefikasnu kogeneraciju, u 2023. godini ukupna proizvodnja povlašćenih elektrana je iznosila 448.702.635 kWh, dok je energija koja je prodata snabdjevaču po dnevnim planovima proizvodnje povlašćenih elektrana, u sumi za 2023. godinu iznosila 426.326.127 kWh (Tabela 9 u prethodnom tekstu). Iz ovoga se može zaključiti da su planovi proizvodnje električne energije bili manji za 22.376.508 kWh od proizvodnje električne energije na godišnjem nivou.

Prodata električna energija po dnevnim planovima po cijenama 119,35 €/MWh (januar-maj), 95,48 €/MWh (jun-oktobar) i 40,03 €/MWh (novembar-decembar) snabdjevaču u 2023. godini je u sumi iznosila 40.660.740,04 € (Tabela 10 u prethodnom tekstu), dok je prihod od naknade ukupno iznosio 12.208.655,67 €.

U skladu sa proizvodnjom (realizacijom) tokom 2023. godine, povlašćenim proizvođačima je isplaćeno 47.589.430,11 EUR-a (bez pdv-a). Od toga podsticaj za proizvodnju električne energije je iznosio 4.917.123,52 EUR-a (bez pdv-a), dok je tržišna vrijednost električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača iznosila 42.672.306,59 EUR-a (bez pdv-a) - Tabela 10.
Na kraju 2023. godine u pogonu je bilo 29 proizvodnih objekata od kojih se otkupljuje električna energija, od čega 22 malih hidroelektrana, 2 vjetroelektrane i 5 solarnih elektrana.

Tokom 2023. godine je uspješno vođen sistem garancija porijekla: proces izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i povlačenja garancija porijekla za OIE u statusu povlašćenog proizvođača. Sa svim pravnim licima u čijem su vlasništvu proizvodni kapaciteti postoje potpisani Ugovori o korišćenju registra, u skladu sa Pravilima o korišćenju registra garancija porijekla, koja su donijeta od strane Operatora tržišta 25.12.2020.godine, a primjenjuju se od 01.01.2021.godine.

Krajem 2023. godine, završena je tenderska dokumentacija i specifikacija za vrlo složen softver za elektronsko vođenje sistema garancija porijekla, koja je predstavljala osnov za pripremu tenderskog postupka.

U dijelu finansijskog poslovanja, Finansijski iskazi za 2023. godinu, ukazuju na uspješno poslovanje u izvještajnoj godini.

Operator tržišta je za period 01.01.2023.-31.12.2023.godine ostvario neto dobit u iznosu **6.722,37 EUR-a.**

Izvršena je revizija finansijskih iskaza za 2023.godinu od strane nezavisnog revizora i dato je mišljenje da finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva i njegove finansijske uspješnosti za 2023.godinu.

Operator tržišta je u 2023.godini ostvarivao uspješnu saradnju sa sa svim subjektima sa kojima postoji direktna povezanost poslova u realizaciji utvrđenih obaveza, i to sa: Vladom Crne Gore, resornim Ministarstvom energetike i rudarstva, Regulatornom agencijom za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, energetskim subjektima, učesnicima na tržištu električne energije u Crnoj Gori i međunarodnim organizacijama.

Broj: 24/1396-1
Podgorica, 04.06.2024. godine

IZVRŠNI DIREKTOR,

Mersudin Gredić

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Broj iskaza

99882/2023

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Ana Nikčević	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201		798061	723868
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		7670	
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		7664	
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		6	
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208		210592	174179
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209		9184	8045
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		125148	93130
540	c) Amortizacija	210 a		76260	73004
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		580430	534760
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		420931	393380
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		159499	141380
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		44518	42923
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		99846	94445
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		15135	4012
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			

580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220			
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		14709	14929
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226			
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229			
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		42	15
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233		42	15
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235 -236)	234			

683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236			
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		3473	4727
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		3473	4727
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234–237)	241		-3431	-4712
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		11278	10217
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		11278	10217
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		4556	1760
721	1. Tekući porez na dobit	246		5415	1558
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		-859	202
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		6722	8457
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		6722	8457
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 28.03.2024.

Datum obrade 28.03.2024.

Datum štampe 28.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Ana Nikčević

M.P.

Odgovorno lice

Mersudin Gredić

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2023. godine

Broj iskaza

99882/2023

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Ana Nikčević	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA

Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		356959	427372	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		30308	42636	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		30308	42636	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		146641	204726	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		85502	130554	
023	2. Postrojenja i oprema	010		61139	74172	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011				
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biloška sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014				
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015				
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		180010	180010	

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio),039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018		180010	180010	
031 (dio),032 (dio),039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio),039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio),032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio),034,035,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		17883991	29711021	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026				
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027				
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029				
15	4. Dati avansi	030				
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		12974399	27030498	
202,203,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		11686988	26812489	
200,209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		1287411	218009	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036		6487	11902	

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037		1279158	206080	
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		1766	27	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039				
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043		4909592	2680523	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045		3459161	402	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		21700111	30138795	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		626268	629850	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		470339	470339	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		149207	144791	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107		114865	110449	
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		34342	34342	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		6722	14720	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112			6263	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		6722	8457	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		68109	91203	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		22950	1517	
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119				
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		22950	1517	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		45159	89686	
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		45159	89686	
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		2776	3636	

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		5524780	23694794	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		5524780	23694794	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio),426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		48000	48000	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131				
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132				
433, 434, 440-449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		5476686	23646794	
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		94		
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		94		
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140				
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143		15478178	5719312	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		21700111	30138795	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 28.03.2024.

Datum obrade 28.03.2024.

Datum štampe 28.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Ana Nikčević

M.P.

Odgovorno lice

Mersudin Gredić

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda

u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Broj iskaza
99882/2023

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Ana Nikčević	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Pozicija	Red. br	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	95250545	101160067
1. Prodaja i primljeni avansi	302	95248735	100770736
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	42	15
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	1768	389316
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	93009000	102225027
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	89870725	100711958
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	580430	534760
3. Plaćene kamate	308	1	
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	2557844	978309
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	2241545	-1064960
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312		
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	5847	44478
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	5847	44478
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-5847	-44478
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		

II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	6629	13865
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331	6629	13865
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-6629	-13865
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	2229069	-1123303
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	2680523	3803826
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	4909592	2680523

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 28.03.2024.

Datum obrade 28.03.2024.

Datum štampe 28.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Ana Nikčević

M.P.

Odgovorno lice

Mersudin Gredić

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Broj iskaza

99882/2023

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02849097 Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Ana Nikčević
Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Pozicija	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli (rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	Stanje na dan 01.01. _____ godine	401	470339	410		419		428		437	104506	446	34342	455	26070	464		473		482	635257
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno zna??ajnih gre??aka i promjena ra?? unovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456		465		474		483	
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01. _____ godine (r.br. 1+2)	403	470339	412		421		430		439	104506	448	34342	457	26070	466		475		484	635257
4.	Neto promjene u _____ godini	404		413		422		431		440	5943	449		458	-11350	467		476		485	-5407
5.	Stanje na dan 31.12. _____ godine (r.br. 3+4)	405	470339	414		423		432		441	110449	450	34342	459	14720	468		477		486	629850
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	
7.	Korigovano početno stanje na dan _____ godine (r.br. 5+6)	407	470339	416		425		434		443	110449	452	34342	461	14720	470		479		488	629850

Neto promjene u _____ godini	408		417		426		435		444	4416	453		462	-7998	471		480		489	-3582
Stanje na dan 31.12. _____ godine r.br. 7+8)	409	470339	418		427		436		445	114865	454	34342	463	6722	472		481		490	626268

izac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

im prijema	28.03.2024.	Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza	Odgovorno lice
im obrade	28.03.2024.	M.P Ana Nikčević	Mersudin Gredić
im štampe	28.03.2024.		

OBRAČUN AMORTIZACIJE OSNOVNIH SREDSTAVA

u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Broj iskaza
99882/2023

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Ana Nikčević	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Broj grupe	Početni saldo	Kupovina sredstava koja se stavljaju u upotrebu	Prodaja sredstava tokom godine	Neotpisana vrednost (2 + 3 - 4)	Stopa %	Amortizacija (5 x 6)	Neotpisana vrijednost na kraju godine (5 - 7)
1	2	3	4	5	6	7	8
I							
II	20,145.67			20,145.67	15.00	3,021.85	17,123.82
III							
IV							
V	56,263.51	5,847.00		62,110.51	30.00	18,633.15	43,477.36

NAPOMENA: Početni saldo na početku godine jednak je neotpisanoj vrijednosti na kraju prethodne godine.

U _____

Datum prijema 28.03.2024.

Datum obrade 28.03.2024.

Datum štampe 28.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Ana Nikčević

M.P.

Odgovorno lice

Mersudin Gredić

Šef računovodstva

Direktor

STATISTIČKI ANEKS

na dan 31.12.2023. godine

Broj iskaza

99882/2023

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Ana Nikčević	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	Prosje?an broj zaposlenih (ukupan broj zaposlenih krajem svakog mjeseca podijeljen sa brojem mjeseci)	001		19	18
60	Prihodi od prodaje robe	002			
61	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	003		798061	723868
62	Prihodi od aktiviranja u?inaka i robe	004			
640	Prihodi od subvencija, prihodi od dotacija i prihodi od donacija	005			
650	Prihodi od zakupnina	006			
673	Dobici od prodaje materijala	007			
501	Nabavna vrijednost prodate robe	008			
511	Troškovi materijala za izradu	009			
512	Troškovi ostalog materijala (režijskog)	010		3320	2362
513	Troškovi goriva i energije	011		5864	5683
520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	012		580430	534760
529	Naknada troškova smještaja i ishrane na službenom putu, naknade troškova prevoza na službenom putu	013		11482	13030
53	Troškovi proizvodnih usluga	014			
531 i 532	Troškovi transportnih usluga i troškovi usluga održavanja	015		16259	16208
533	Troškovi zakupnina	016		1628	1122
534 i 535	Troškovi sajmova i troškovi reklame i propagande	017			
536	Troškovi istraživanja	018			
550 i 551	Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	019		19354	11423
552 i 553	Troškovi premija osiguranja i troškovi platnog prometa	020		13849	15972
573	Gubici od prodaje materijala	021			

10	Zalihe materijala	022			
11	Zalihe nedovršene proizvodnje	023			
12	Zalihe gotovih proizvoda	024			
13	Zalihe roba	025			
	Analiti?ki prikaz nematerijalne imovine pravnog lica				
652	Prihodi od naknade po osnovu patenata	026			
652	Prihodo po osnovu autorskih prava	027			
652	Prihodi od prodaje licenci	028			
010	Ulaganja u razvoj	029			
0100	Ulaganja u razvoj tržišta, sa efektom dužim od jedne godine	030			
0101	Ulaganja u razvoj tehnologije, sa efektom dužim od jedne godine	031			
0102	Ulaganja u razvoj proizvoda, sa efektom dužim od jedne godine	032			
0103	Ostali izdaci za razvoj	033			
0108	Ispravka vrijednosti ulaganja u razvoj	034			
0109	Obezvre?ivanje vrijednosti ulaganja u razvoj	035			
011	Koncesije, patenti, licence i sli? na prava	036			
0110	Koncesije	037			
0111	Patenti	038			
0112	Licence	039		16190	16190
0113	Pravo na industrijski uzorak, žig, model, zaštitni znak i sl.	040			
0114	Druga sli?na prava	041			
0118	Ispravka vrijednosti koncesija, patenata, licenci i sli?nih prava	042		5650	2412
0119	Obezvre?ivanje koncesija, patenata, licenci i sli?nih prava	043			
012	Goodwill	044			
0120	Goodwill nastao po osnovu ste? ene (pripojene) neto imovine drugog pravnog lica	045			
0121	Goodwill nastao po osnovu kupovine akcija i udjela u drugom pravnom licu	046			
0129	Obezvre?ivanje goodwill-a	047			
014	Ostala nematerijalna ulaganja	048			
0140	Ra?unarski programi	049		44250	44250
0141	Pravo koriš?enja gradskog gra? evinskog zemljišta	050			

0142	Ulaganja u lizing	051			
0145	Ostala nematerijalna ulaganja	052		2700	
0148	Ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	053		27182	18092
0149	Obezvre?ivanje ostalih nematerijalnih ulaganja	054			
015	Nematerijalna ulaganja u pripremi	055			
0150	Ulaganja u razvoj u pripremi	056			
0151	Interno generisana nematerijalna ulaganja u pripremi	057			
0155	Druga nematerijalna ulaganja u pripremi	058			
0159	Obezvre?enje nematerijalnih ulaganja u pripremi	059			
016	Avansi za nematerijalna ulaganja	060			
0160	Avansi za nematerijalna ulaganja u razvoj	061			
0161	Avansi za druga nematerijalna ulaganja	062			

U _____

Datum prijema 28.03.2024.

Datum obrade 28.03.2024.

Datum štampe 28.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Ana Nikčević

M.P.

Odgovorno lice

Mersudin Gredić

Crna Gora
Poreska uprava
Područna jedinica
Podgorica

Prijava poreza na dobit

PORESKI OBVEZNIK

Naziv	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE " - PODGORICA
PIB i šifra DJP	02849097 302
Adresa	20176 BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 PODGORICA
Djelatnost	4618 Spec. posredovanje u prodaji posebnih proizvoda
Period od	01.01.2023 **do** 31.12.2023

Iznos prijavljene poreske obaveze 0.00 EUR

Naziv banke	**Broj računa**
Prva banka CG	535-0000000012178-17
PODGORIČKA BANKA AD PODGORICA, MEMBER OF OTP GROUP	550-0000000012542-93
NLB BANKA AD PODGORICA	530-0000000019709-56
Prva banka CG	00-501-0004182.8
Crnogorska komercijalna banka	510-0000000210573-82
Hipotekarna banka	520-0000000034503-65
Hipotekarna banka	520-0000000034451-27
Hipotekarna banka	520042000000850217

Podaci o poreskom konsolidovanju

Odobrena finansijska konsolidacija ne

Broj i datum rješenja kojim je odobrena finansijska konsolidacija -

PIB i naziv poreskog obveznika na kojeg se prenosi poreska obaveza

-

Utvrđivanje poreske obaveze

Red. broj	OPIS	IZNOS U eurima
	A. Poslovna dobit i gubici	0.00
	I.Finansijski rezultat iz bilansa uspjeha	0.00
1.	Dobit poslovne godine	11,277.79
2.	Gubitak poslovne godine	0.00
	II.Kapitalni dobici i gubici	0.00

3.	Kapitalni dobici	0.00
4.	Kapitalni gubici	0.00
	III.Usklađivanje rashoda	0.00
5.	Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	76,260.12
6.	Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	66,706.84
7.	Troškovi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti	0.00
8.	Troškovi koji se ne mogu dokumentovati	0.00
9.	Kamata za neblagovremeno plaćene poreze i doprinose	0.00
10.	Kamata plaćena nerezidentima po stopi većoj od uobičajene komercijalne stope	0.00
11.	Administrativni troškovi plaćeni od strane stalne poslovne jedinice nerezidentnoj centrali	0.00
12.	Primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti	0.00
13.	Novčane kazne i penali	0.00
14.	Ispravka vrijednosti pojedinačnih potraživanja od lica kojima se istovremeno duguje	0.00
15.	Prilozi dati političkim organizacijama	0.00
16.	Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nijesu isplaćeni u poreskom periodu (član 11a Zakona)	93.78
17.	Troškovi materijala i nabavna vrijednost prodate robe iznad iznosa obračunatog primjenom metode prosječne cijene ili FIFO metode	0.00
18.	Iznos izdataka isplaćenih pravnim licima za zdravstvene, socijalne, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, smanjenje siromaštva, zaštitu životne sredine, zaštitu lica sa invaliditetom, društvenu brigu o djeci i mladima, pomoć starijim licima, zaštitu i promovisanje ljudskih i manjinskih prava, vladavinu prava, razvoj civilnog društva i volonterizma, evroatlanske i evropske integracije Crne Gore, umjetnost, tehničku kulturu, unapređenje poljoprivrede i ruralnog razvoja, održivi razvoj, zaštitu potrošača, rodnu ravnopravnost, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i borbu protiv bolesti zavisnosti iznad 3,5% ukupnog prihoda, uvećan za ukupan iznos ovih izdataka isplaćenih fizičkim licima	0.00
19.	Troškovi reprezentacije iznad 1% ukupnog prihoda	0.00
20.	Članarine komorama, savezima i udruženjima iznad 0,1%ukupnog prihoda	39,244.23
21.	Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	0.00
22.	Rezervisanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	0.00
23.	Obračunate kamate i pripadajući troškovi prema povezanim licima koje prelaze troškove kamata koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	0.00
24.	Rashodi po osnovu obezvređivanja imovine koji se ne priznaju u poreske svrhe (član 18a Zakona)	0.00

	IV.Korekcija rashoda po osnovu transfernih cijena između povezanih lica	0.00
25.	Obračunati troškovi primjenom transfernih cijena	0.00
26.	Obračunati troškovi primjenom cijena koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	0.00
27.	Razlika obračunatih troškova (red.br.25 - 26>0)	0.00
	V.Usklađivanje prihoda	0.00
28.	Iznos poreza po odbitku na dividende i udjele u dobiti koji je platila nerezidentna filijala rezidentnog poreskog obveznika	0.00
29.	Obračunate kamate i pripadajući troškovi prema povezanim licima koje su manje od prihoda po osnovu kamata koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	0.00
	VI.Korekcija prihoda po osnovu transfernih cijena izmedu povezanih lica	0.00
30.	Obračunati prihodi primjenom transfernih cijena	0.00
31.	Obračunati prihodi primjenom cijena koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	0.00
32.	Razlika obračunatih prihoda (red.br.31 - 30)>0	0.00
	VII.Ostale korekcije	0.00
33.	Prihod od naplaćenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu, a koja u ranijem poreskom periodu (godina_____) nijesu priznata kao rashod u poreske svrhe	0.00
34.	Rashodi koji po osnovu obezvređivanja imovine u ranijem poreskom periodu nijesu priznati u poreske svrhe (godina_____) za imovinu koja je otuđena u poreskom periodu, odnosno oštećena usljed više sile (član 18a Zakona)	0.00
35.	Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nijesu bili priznati u poreske svrhe u prethodnim poreskim periodima (godina_____)	0.00
	VIII.Oporeziva dobit	0.00
36.	Oporeziva dobit (1-3+4+5-6+7 do 24+27+28+29+32 -33-34-35) >0	60,169.08
37.	Gubitak (2+3-4-5+6-7do 24-27-28-29-32+33+34+35) >0	0.00
38.	Iznos gubitka u poreskoj prijavi iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	0.00
39.	Ostatak oporezive dobiti (red. br.36-38) >0	60,169.08
	B.Kapitalni dobici i gubici	0.00
40.	Ukupni kapitalni dobici tekuće godine(redni broj 3)	0.00
41.	Ukupni kapitalni gubici tekuće godine(redni broj 4)	0.00
42.	Kapitalni dobici (red. br.40-41) >0	0.00
43.	Kapitalni gubici (red. br.41-40) >0	0.00
44.	Prenijeti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine iznosa pod rednim brojem 42	0.00
45.	Ostatak kapitalnog dobitka (red. br. 42-44)>=0	0.00

	C.Poreska osnovica	0.00
46.	Poreska osnovica(red.br.39+100% od red.br.45)>0	60,169.08
	Umanjenje poreske osnovice	0.00
47.	Prihodi po osnovu dividendi i udjela u dobiti rezidentnih pravnih lica	0.00
48.	Umanjena poreska osnovica (red. br.46-47)	60,169.08
49.a)	Iznos poreza: a) 9% za oporezivu dobit do 100.000,00€	5,415.22
49.b)	b) 12% za oporezivu dobit koja prelazi 100.000,00€;	0.00
49.c)	c) 15% za oporezivu dobit koja prelazi 1.500.000,00€;	0.00
50.	Ukupan iznos poreza (49a+49b+49c)	5,415.22
	Umanjenje poreza	0.00
51.	Iznos poreza na dobit ostvaren u nedovoljno razvijenim opštinama	0.00
52.	Iznos poreza na dobit koju pravno lice reinvestira u svoje naučnoistraživačke ili inovativne projekte, inovativne programe subjekata inovacione infrastrukture, odnosno program rada Fonda za inovacije Crne Gore	0.00
53.	Iznos sredstava koji je odložen u: 1)udjele ili akcije startapova i spinofova; 2)donacije naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima inovacione infrastrukture u projekte i naučnoistraživačku infrastrukturu; 3)Fond za inovacije Crne Gore i/ili druge investicione fondove u Crnoj Gori koji ulažu sredstva u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost.	0.00
54.	Utvrđena poreska obaveza (red. br.50-51-52-53)	5,415.22
55.	Iznos akontativno plaćenog poreza	11,902.04
56.	Iznos poreza plaćen u drugoj državi	0.00
57.	Ukupno plaćeni porez (red.br55+56)	11,902.04
58.	Iznos poreza koji se duguje (red.br.54-57)>0	0.00
59.	Preplaćeni porez (red.br57-54)>0	6,486.82
60.	Iznos poreza za koji se traži povraćaj preplaćenog poreza	0.00
61.	Iznos poreza koji se želi koristiti za akontativna plaćanja poreza u narednoj godini	0.00
62.	Iznos mjesečne akontacije(1/12 rednog broja sa 54)	451.27

Prenos poslovnih gubitaka

Red. broj	OPIS	IZNOS U eurima
1.	Iznos dobiti iskazane pod rednim brojem 36 poreske prijave	0.00
2.	Iznos gubitka iz prethodnih godina	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
3.	Iznos gubitka za pokriće (upisuje se manji od iznosa pod rednim brojem 1 ili 2)	0.00

Prenos kapitalnih gubitaka

Red. broj	OPIS	IZNOS U eurima
1.	Iznos kap.dobiti iskazane pod rednim brojem 42 poreske prijave	0.00
2.	Iznos gubitka iz prethodnih godina	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
	Iznos gubitka	0.00
3.	Iznos gubitka za pokriće (upisuje se manji od iznosa pod rednim brojem 1 ili 2)	0.00

Broj dokumenta PG-43564/24

Datum prijema: 28.03.2024
Datum obrade: 28.03.2024
Datum štampe: 28.03.2024

Dokument je podnijet elektronskim putem.

Izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću

Pod krivičnom i materijalnom odgovornošću izjavljujem da su podaci navedeni u izvještaju tačni i potpuni.
MERSUDIN GREDIĆ (3007982280015)

DOO CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE
PODGORICA
Broj 24/800-1
Podgorica, 28. 03. 2024 god.

„Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31.12.2023. GODINE

SADRŽAJ

1. OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU 3
2. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I KONCEPT NASTAVKA POSLOVANJA 4
2.1. Okvir za finansijsko izvještavanje i uslovi za njegovu primjenu 4
2.2. Uporedni podaci 4
2.3. Korišćenje procjena 4
2.4. Primjena pretpostavke stalnosti poslovanja 4
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA 5
3.1. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva 5
3.2. Učešća u kapitalu 5
3.3. Finansijska sredstva 5
3.4. Zalihe 6
3.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani 6
3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti 6
3.7. Obaveze iz poslovanja 7
3.8. Obaveze po osnovu dugoročnih kredita 7
3.9. Tekući i odloženi porez na dobit 7
3.10. Primanja zaposlenih .....
3.11. Priznavanje prihoda 8
3.12. Priznavanje troškova pozajmljivanja 8
3.13. Operativni lizing 8
3.14. Politike upravljanja rizikom 9
3.15. Nadoknadiva vrijednost stalnih sredstava 10
3.16. Potencijalna sredstva i potencijalne obaveze 10
4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA 11
4.1. Neuplaćeni upisani kapital 11
4.2. Nematerijalna imovina 11
4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema 12
4.4. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica 13
4.6. Ostali dugoročni finansijski plasmani 13
4.7. Zalihe 13
4.8. Kratkoročna potraživanja i plasmani 13
4.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti 14
4.10. Osnovni kapital i otkupljene sopstvene akcije 15

4.11. Rezerve **15**

4.12. Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici **15**

4.13. Dividende po akciji **16**

Kapital društva nije akcionarski. **16**

4.14. Rezervisanja **16**

4.15. Dugoročne obaveze **17**

Obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostrora: **17**

4.16. Kratkoročne obaveze **17**

4.17. Tekući i odloženi porez na dobit **18**

4.18. Poslovni prihodi **19**

4.19. Poslovni rashodi **19**

4.20. Prihodi i rashodi po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostali prihodi i rashodi **20**

4.21. Finansijski prihodi i rashodi i prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza **20**

4.22. Izloženost deviznom riziku **21**

Društvo nema sredstava u stranoj valuti. **21**

4.23. Izloženost riziku likvidnosti **21**

5. OSTALA OBJELODANJIVANJA ***23***

5.1. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva **23**

5.2. Događaji nakon izvještajnog perioda **24**

1. OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Društvo „Crnogorski operator tržišta električne energije" D.O.O. Podgorica **ul. Bulevar Svetog Petra cetinjskog br.130(u daljem tekstu - Društvo) organizovano je u obliku društva sa ograničenom odgovornošću.**

Matični broj Društva je 02849097. Poreski identifikacioni broj je 02849097. E-mail adresa je office@cotee.me.Internet prezentacija je na adresi www.cotee.me

Glavna aktivnost Društva je organizovanje i upravljanje tržištem električne energije.
Društvo je osnovano Odlukom Vlade Crne Gore, 16. decembra 2010. godine, u skladu sa Zakonom o energetici i Zakonom o privrednim društvima i registrovano je kao privredno društvo kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici 29.07.2011. godine.

Društvo nema poslovnih jedinica i predstavništava u inostranstvu.

Društvo ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje.

Finansijski izvještaji su utvrđeni od strane Odbora direktora Društva 27.03.2024. godine.

Konačnu odluku o usvajanju finansijskih izvještaja donijeće Vlada Crne Gore u toku 2024. godine.

Osnivač i vlasnik Društva ima pravo na izmjenu i dopunu finansijskih izvještaja nakon njihovih izdavanja za objavljivanje.

Po kriterijumima veličine propisanim Zakonom o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022) Društvo je u 2022. godini i 2023. godini bilo klasifikovano kao malo pravno lice.

U revizorskom izvještaju o finansijskim izvještajima za 2022. godinu izraženo je pozitivno mišljenje. U 2023. godini nije mijenjan revizor.

Vlasnik Društva je Vlada Crne Gore (100% vlasništvo).

Prosječan broj zaposlenih u toku izvještajnog perioda, na bazi stanja krajem svakog mjeseca je 19.

2. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I KONCEPT NASTAVKA POSLOVANJA

2.1. Okvir za finansijsko izvještavanje i uslovi za njegovu primjenu

Finansijski izvještaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ovaj Zakon zahtijeva da finansijski izvještaji Društva za godinu završenu na dan 31. decembra 2023. godine budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i relevantnom podzakonskom regulativom.

Društvo primjenjuje sledeća podzakonska akta koja čine sastavni dio okvira za finansijsko izvještavanje:

- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20 od 06.03.2020, 139/21 od 29.12.2021, 013/22 od 04.02.2022, 139/22 od 16.12.2022),
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica("Službeni list Crne Gore", br. 011/20 od 06.03.2020) i
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022).

Finansijski izvještaji su u svim svojim djelovima usklađeni sa svim relevantnim odredbama Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i relevantnim zahtjevima zakonske i podzakonske regulative.
Pri sastavljanju i prikazivanju finansijskih izvještaja korišćeni su Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja usklađeni sa Obavještenjem Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore (broj21-23 od 20.02.2023. godine).

2.2. Uporedni podaci

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu kao minimum prikazani su uporedni podaci za 2022. godinu.

2.3. Korišćenje procjena

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijevalo je od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje na datum bilansa imaju efekta na prikazane vrijednosti sredstava, obaveza i na objelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza, kao i na prikazane vrijednosti prihoda i rashoda izvještajnog perioda. Procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim do datuma odobrenja finansijskih izvještaja za njihovo objelodanjivanje. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

2.4. Primjena pretpostavke stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Društva, tj. pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti. Navedena pretpostavka bazirana je na sledećim činjenicama: Društvo je u proteklim izvještajnim periodima ostvarivalo pozitivne rezultate i bilo likvidno. U narednim izvještajnim periodima rukovodstvo Društva ne očekuju značajnije promjene u poslovanju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva se početno iskazuju po nabavnoj vrijednosti i otpisuju metodom proporcionalnog otpisivanja prema njihovom procijenjenom vijeku korišćenja.
Procenjeno vreme korišćenja sredstava je:

Grupa osnovnih sredstava	Procijenjeni korisni vijek	Stopa amortizacije
	(godina)	%
Građevinski objekti	40	2,5
Automobili	10	10
Računarska oprema	5	20
Softveri, licence	5	20
Telefonski aparati	5	20
Mobilni telefoni	2	25
Oglasne table	5	20
Usisivači	5	20
Q ormar sigurnosni	10	10

Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo, sem kod alata i inventara koji tereti troškove perioda.
Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava vrši se po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja, sem građevinskih objekata i zemljišta koji se naknadno vrednuju primjenom modela revalorizacije).
Troškovi tekućeg održavanja se priznaju kao rashod perioda.

3.2. Učešća u kapitalu

Ulaganja u zavisna pravna lica u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva obuhvataju se metodom nabavne vrijednosti.
Ulaganja u pridružena pravna lica u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva obuhvataju se metodom nabavne vrijednosti.
Zajednička ulaganja se u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva obuhvataju metodom nabavne vrijednosti.

3.3. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva se klasifikuju i vrednuju po fer vrijednosti, a promjene fer vrijednosti priznaju se u bilansu uspjeha ("FVPL"), osim ako nisu ispunjeni restriktivni kriterijumi za klasifikaciju i vrednovanje sredstva po:

- ✓ amortizovanom trošku ("AC") ili
- ✓ fer vrijednosti kroz drugi sveobuhvatni prihod ("FVOCI").

Sredstva se u navedene tri grupe klasifikuju na osnovu sledećih kriterijuma:

1. svog poslovnog modela upravljanja finansijskim sredstvima i
2. karakteristika finansijskog sredstva u vezi sa ugovorenim novčanim tokovima povezanim sa tim sredstvom.

Pri početnom priznavanju finansijskog sredstva to sredstvo se vrednuje po njihovoj fer vrijednosti. Ako su u pitanju finansijska sredstva koja nisu klasifikovana u ona koja se priznaju i vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u njihovu početnu vrijednost se uključuju transakcioni troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju ili izdavanju finansijskog sredstva.

Nakon početnog vrednovanja finansijskog sredstva ono se vrednuje:

1. po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha,
2. po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat ili
3. po amortizovanom trošku.

3.4. Zalihe

Zalihe se na datum bilansa vrednuju po nižem iznosu: troška nabavke ili neto prodajne vrijednosti. Troškovi pozajmljivanja se ne uključuju u nabavnu vrijednost zaliha.

Obračun izlaza sa zaliha se vrši po metodi ponderisanih prosječnih cijena.

3.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Potraživanja se iskazuju po originalnom fakturisanom iznosu, umanjenom za ispravke vrijednosti po osnovu njihovih obezvređenja.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji vjerovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Vjerovatnoća nemogućnosti naplate potraživanja od subjekta u stečaju, odnosno likvidaciju, prezaduženosti, kao i u slučaju otuđenja imovine, prinudnog poravnanja, vanparničnog poravnjanja, zastarelosti, sudskog rešenja, akta upravnog organa utvrđuje se pojedinačno na osnovu raspoložive dokumentacije.

Za ostala katkoročna potraživanja nenaplaćena na datum bilansa utvrđuje se iznos očekivane nenaplativosti na osnovu podataka o nenaplativosti takvih potraživanja iz prethodna tri izvještajna perioda, uz potrebne korekcije zbog promjene okolnosti.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se iskazuju u bilansu stanja po nabavnoj vrijednosti. Za svrhu izvještaja o tokovima gotovine, gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju: blagajnu, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa rokom dospijeća do tri mjeseca ili kraće, i prekoračenja po tekućem računu.

3.7. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost cijene robe i primljenih usluga koja će biti plaćena u budućnosti nezavisno od toga da li je ili nije fakturisana Društvu.

3.8. Obaveze po osnovu dugoročnih kredita

Obaveze po dugoročnim kreditima se početno priznaju po fer vrijednosti priliva (koji se određuje korišćenjem preovlađujuće tržišne kamatne stope za sličan instrument, ukoliko je bitno drugačiji od cijene transakcije), bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima, obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope; svaka razlika između fer vrijednosti priliva (umanjena za transakcione troškove) i otplaćenog iznosa se priznaje kao trošak kamate tokom perioda kreditiranja.

3.9. Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore. Osnovica poreza na dobit se koriguje po osnovu prava na umanjenje poreske osnovice (po osnovu prava na umanjenje poreske osnovice po osnovu ranije iskazanih poreskih gubitaka). Porez na dobit se obračunava po stopi od 9%. Utvrđeni iznos poreza na dobit se koriguje po osnovu prava na poreski kredit. Poreski obveznici sami utvrđuju procenjeni mesečni akontacioni iznos poreza na dobit.

Odloženi porez se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorišćena poreska sredstva i neiskorišćene poreske gubitke, do iznosa za koji je vjerovatno da će budući oporezivi dobici biti dovoljni da omoguće realizaciju (iskorišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih sredstava i neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao poreski prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.10. Primanja zaposlenih

a) Troškovi zarada i troškovi socijalog osiguranja

Iznosi naknada zaposlenima priznaju se kao trošak zarada u bilansu uspjeha. Društvo snosi troškove zaposlenih koji se odnose na obezbjeđenje beneficija kao što su penzijsko osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i slično. Ovi iznosi se iskazuju u bilansu uspjeha u okviru troškova zarada.

b) Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionim planu Vlade se vode kao trošak u periodu kada nastanu. Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja državi Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti

naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri prestanku radnog odnosa zbog odlaska u penziju. U skladu sa odredbama kolektivnog ugovora kod poslodavca, Društvo ima obavezu da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu 6 prosječnih neto mjesečnih zarada zaposlenog ili prosječnih zarada u Društvu .

d) Naknade rukovodstvu

U skladu sa Statutom Društva, Odbor direktora ima tri člana. Odlukom Vlade Crne Gore, broj 07-2426, od 14.09.2017.godine, utvrđena je mjesečna naknada za rad u Odboru, i to:
-naknada za predsjednika iznosi 50% prosječne zarade zaposlenih u Društvu u prethodnoj godini;
-naknada za članove iznosi 40% prosječne zarade zaposlenih u Društvu u prethodnoj godini;

Izvršnom direktoru pripada zarada po Ugovoru o radu, koji je zaključen saglasno propisima o radu. Takođe je ovim ugovorom utvrđeno da mu pripadaju i druga primanja koja su propisana Kolektivnim ugovorom Društva za sve zaposlene u Društvu.

3.3. Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje robe priznaju se kada se izvrši prenos vlasništva nad robom, što se obično podudara i sa vremenom isporuke.

U slučaju odlaganja naplate dužeg od 24 mjeseca, fer vrijednost naknade utvrđuje se diskontovanjem budućeg novčanog priliva. Kao diskontna stopa primjenjuje se preovlađujuća kamatna stopa na finansijskom tržištu.

Prihodi od naknada za rad obračunavaju se mjesečno u fiksnom ugovorenom iznosu.

Prihodi od kamata se priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi, uzimajući u obzir neizmirenu glavnicu i efektivnu kamatnu stopu tokom perioda dospijeća.

3.4. Priznavanje troškova pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se kapitalizuju, tj. računovodstveno se obuhvataju primjenom postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

3.5. Operativni lizing

U vezi sa sredstvima uzetim u operativni lizing:

- zakup je ugovor na osnovu kojeg, u dogovorenom vremenskom periodu, u zamjenu za naknadu, zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja nekog sredstva (koje je predmet zakupa).
- ugovorom se definiše korišćenje određenog sredstva (predmeta zakupa) i
- predmetno sredstvo (identifikovano sredstvo) je sredstvo koje je predmet zakupa i za koje je zakupodavac zakupcu dao pravo korišćenja.
- lizing se može obnoviti. Ne postoji mogućnost prodaje. Vrši se uvećanje iznosa zakupnine

srazmerno porastu opšteg nivoa cijena.

3.6. Politike upravljanja rizikom

Društvo je izloženo:

1. kreditnom riziku - postoji rizik da komitenti Društva svoje obaveze prema Društvu ne izmire u ugovorenim rokovima;
2. riziku likvidnosti - Društvo je izloženo dnevnim zahtjevima za izmirenje obaveza prema poveriocima, što utiče na raspoloživa novčana sredstva, i
3. tržišnom riziku - Društvo je izloženo rizicima po osnovu efekata promjena visine tržišnih kamatnih stopa i riziku promjena deviznih kurseva.

Društvo je takođe izloženo i prati uticaje operativnog rizika, rizika ulaganja u druga pravna lica i sopstvena osnovna sredstva.

Ciljevi upravljanja rizikom: Cilj upravljanja rizicima je njihova optimizacija i umanjenje potencijalnih gubitaka po osnovu tih rizika. Konkretni ciljevi upravljanja rizikom likvidnosti su ispunjavanje obaveza Društva, ispunjavanje zahtjeva regulative i poštovanje interno postavljenih limita.

U cilju boljeg upravljanja likvidnošću, Društvo prati kretanja na domaćem i inotržištu novca, u smislu pravovremenog obezbjeđenja likvidnih sredstava za poslovanje.

Politika i postupci za upravljanje rizikom - načela upravljanja rizicima su:
-izbegavanje rizika,
-smanjivanje rizika i
-zaštita od rizika upotrebom bilansnih i vanbilansnih finansijskih instrumenata.

Društvo upravlja kreditnim rizikom kako na nivou klijenta, grupe povezanih lica, tako i na nivou ukupnog kreditnog portfolija. Izloženost kreditnom riziku (koji se izražava kao nemogućnost naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućim kamatama) Društvo kontinuirano prati kroz:

- bonitet i kreditnu sposobnost klijenata Društva i načine (instrumente) obezbjeđenja (stalno ili prema potrebi),
-stepen naplativosti kredita i kamata (dnevno i mesečno praćenje),
-evidentirane potencijalne gubitke za svakog klijenta pojedinačno.

Uslovi odobrenja svakog plasmana pravnim licima se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene njegove kreditne sposobnosti, kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbjeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredijeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, oročnosti plasmana, kao i samom sumom.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti sprovođenjem više aktivnosti:

-Društvo priprema planove novčanih tokova u domaćoj i stranoj valuti;
-Društvo na raspolaganju ima i kreditne linije koje svakog trenutka može iskoristiti za potrebe održanja likvidnosti.

Analiza kreditnog rizika se vrši od strane menadžera Društva, koji vrši analizu i daje ocene kreditne sposobnosti klijenta.

Na osnovu dnevnih i mjesečnih planova likvidnosti i zakonski definisanih racija, a u cilju dublje analize rizika likvidnosti Društvo od strane savjetnika direktora vrši identifikovanje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti.Društvo vrši identifikovanje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom kamatnih stopa.
Instrumenti praćenja izloženosti Društva riziku likvidnosti uključuju metod praćenja priliva i odliva sredstava, kao i mjerenje razlike između sredstava i obaveza Društva u određenom vremenskom periodu (gap analiza).

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos:

-zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Društvu, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Društva koja dospevaju do mjesec dana) i
-zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospijeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospijeća u narednih mjesec dana.

Likvidnost se prati i pomoću izvještaja o strukturnoj ročnoj usklađenosti (maturity mismatch): bilansne pozicije se raspoređuju u određene intervale ročnosti prema preostalom roku dospijeća, sem pozicija kapitala, ostale aktive i ostale pasive koji su smešteni u interval bez definisanog roka dospijeća. Devizne rezerve se raspoređuju u skladu sa ročnošću deviznih depozita.

Upravljanje deviznim rizikom Društva vrši se na osnovu dnevne mape valutne strukture.
Politika i procedura privrednog subjekta za izbegavanje pretjeranih koncentracija rizika:

- da bi se smanjio ili ograničio rizik likvidnosti rukovodstvo Društva nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja;

U cilju smanjenja rizika poslovanja Društvo poseduje polise osiguranja zaposlenih po osnovu rizika koji se mogu osigurati.

3.7. Nadoknadiva vrijednost stalnih sredstava

Na datum bilansa Društvo procenjuje da li postoje indikatori koji ukazuju da je neko stalno sredstvo obezvrijeđeno. U slučaju postojanja takvih indikatora Društvo procenjuje nadoknadivu vrijednost sredstava i/ili jedinice koja "stvara gotovinu" za koje postoje indikatori njihove obezvređenosti (nadoknadiva vrijednost je jednaka upotrebnoj vrijednosti ili neto fer vrijednosti ako je ona viša od upotrebne vrijednosti).

3.17. Potencijalna sredstva i potencijalne obaveze

Potencijalno sredstvo je moguće sredstvo koje proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili ne nastankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom privrednog subjekta.

Potencijalna obaveza je:

1. moguća obaveza koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom

ili ne nastankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom privrednog subjekta, ili

2.sadašnja obaveza koja proizlazi iz prošlih događaja, ali koja nije priznata s obzirom da:
-nije izvjesno da će podmirenje obaveze zahtjevati odliv resursa sa ekonomskim koristima ili
-iznos obaveze se ne može utvrditi dovoljno pouzdano.

4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA

4.1. Neuplaćeni upisani kapital

Društvo nema neuplaćenog upisanog kapitala.

4.2. Nematerijalna imovina

U toku 2023. godine promjene na nematerijalnim ulaganjima Društva su:

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine[1]	**13.777,75**	**26.181,07**	**2.677,07**	**42.635,89**
Nabavna vrijednost				
1. Stanje 01.01.2023. godine	**16.189,73**	**44.250**	**2.700**	**63.139,73**
2. Povećanja (a + b + c)	0	0	0	0
a) Nove nabavke kupovinom				
b) Interno stvorena sredstva				
c) Revalorizacija				
3. Smanjenje				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
II Stanje na dan 31.12.2023. godine (1+2-3)	**16.189,73**	**44.250**	**2.700**	**63.139,73**
Ispravka vrijednosti				
1. Stanje 01.01.2023. godine	2.411,98	18.063,93	22,93	20.503,84
2. Povećanja (a+b+c+d)	3.237,95	8.550,00	540,00	12.327,95
a) Amortizacija	*3.237,95*	*8.550*	*540*	*12.327,95*
b) Nove nabavke kupovinom				
c) Interno stvorena sredstva				
d) Revalorizacija				
3. Smanjenje (a+b)				
a) Rashodovanje				

[1]Misli se na prethodni izvještajni period.

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
b) Prodaja				
III Stanje na dan 31.12.2023. godine (1+2-3)	**5.649,93**	**26.613,93**	**562,93**	**32.831,79**
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine (II - III)	**10.539,80**	**17.636,07**	**2.137,07**	**30.307,94**

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

U toku 2023. godine promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi Društva su:

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	**0,00**	**130.553,67**	**51.998,06**	**22.174,62**	**204.726,35**
Nabavna vrijednost					
1. Stanje 01.01.2023. godine	0	189.780,66	85.089,25	31.479,15	306.349,06
2. Povećanja (a + b + c)		0	5.847	0	5.847
a) Nove nabavke kupovinom			*5.847*		
b) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
c) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
II Stanje na dan31.12.2023.godine(1+2-3)	**0**	**189.780,66**	**90.936,25**	**31.479,15**	**312.196,06**
Ispravka vrijednosti					
1. Stanje 01.01.2023. godine	0	59.226,99	33.091,19	9.304,53	101.622,71
2. Povećanja (a + b + c + d)		45.051,84	14.969,15	3.911,18	63.932,17
a) Amortizacija		*45.051,84*	*14.129,20*	*3.911,18*	*63.092,22*
b) Nove nabavke kupovinom			*839,95*		*839,95*
c)Nabavke iz poslovnih kombinacija					
d) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
III Stanje na dan 31.12.2023. godine (1+2-3)	**0**	**104.278,83**	**48.060,34**	**13.215,71**	**165.554,88**
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine (II - III)	**0**	**85.501,83**	**42.875,91**	**18.263,44**	**146.641,18**

Društvo nije u toku 2023. godine mijenjalo stope za obračun amortizacije opreme.

4.4. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

4.5. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica

Društvo posjeduje ulog u društvo „Berza električne energije" DOO. Nabavna vrijednost uloga je 180.010,00 EUR-a. Društvo posjeduje 18,8% učešća u kapitalu navedenog društva, a ima 33,33% upravljačkih prava.

Sažeti finansijski podaci pridruženog Društva Berza električne energije su:

Red. br.	Stavka	2023. godina	2022. godina
1.	Stalna sredstva	200.737	82.551
2.	Tekuća sredstva	12.420.780	325.664
3.	Kapital, bez revalorizacionih rezervi i dobiti	960.000	960.000
4.	Revalorizacione rezerve	0	0
5.	Akumulirani gubitak	-499.791	-635.168
6.	Obaveze	12.161.308	152.347
7.	Prihodi	720.768	140.350
8.	Rashodi	512.113	209.463
9.	Porez iz dobiti	0	0
10.	Učešće u kapitalu u %	18,80	18,80

4.6. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Društvo ne raspolaže dugoročnim finansijskim plasmanima.

4.7. Zalihe

Društvo ne raspolaže zalihama.

4.8. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Društvo na *datume bilansa* ima sljedeća kratkoročna potraživanja i plasmane:

Red. br.	Vrsta zaliha	2023. godina	2022. godina
1.	Potraživanja od kupaca	11,778,519,23	26.904.019,28
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
3.	Ostala kratkoročna potraživanja	1.287.410,49	218.008,87
4.	**Ukupno**	**13.065.929,72**	**27.122.028,15**

5.	Ispravka potraživanja	(91.530,82)	(91.530,82)
6.	**Svega**	**12.974.398,90**	**27.030.498,00**

Tabela: Promjene na računima ispravke vrijednosti

	2023. godina	2022.godina
I. Stanje na dan 01.01.	**91.530,82**	**91.530,82**
1. Ispravka vrijednosti u toku godine	-	-
2. Ukidanje indirektnog otpisa	-	-
3. Isknjižavanje	-	-
4. Kursne razlike	-	-
II. Stanje na dan 31.12.	**91.530,82**	**91.530,82**
Vrsta obezbjeđenja		
Iznos pokrivenosti		

Na *datume bilansa* koncentracija potraživanja od kupaca je sledeća:

2023. godina			2022. godina		
Broj kupaca	iznos	%	Broj kupaca	iznos	%
1	10.598.956,82	89,99	1	23.557.484,82	87,86
1	1.030.919,85	8,75	1	3.166.912,73	11,81
45	148.642,56	1,26	45	88.091,34	0,33
		100,0			**100,0**

Društvo je poslalo 43 izvoda otvorenih stavki (svi kupci su pravna lica), sa stanjem na dan 31.12.2023. godine. Vrijednost potraživanja koje je poslato na usaglašavanje iznosi 11.778.519,32 EUR-a. Potvrđeno je 28 izvoda otvorenih stavki u ukupnom iznosu od 11.668.664,70 EUR-a.

4.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo na *datume bilansa* ima sledeće stanje gotovine:

Red. br.	Vrsta sredstva	2023. godina	2022.godina
1.	Blagajna	0,00	0,00
2.	Devizna blagajna	0,00	0,00
3.	Tekući (poslovni) računi	4.880.511,05	2.643.979,63
4.	Devizni račun	29.081,20	36.543,08
	Ukupno	**4.909.592,25**	**2.680.522,71**

4.10. Osnovni kapital i otkupljene sopstvene akcije

Na datume bilansa osnovni kapital je bio:

		Vrijednost
Na dan 31.12.2023.god.		470.338,87
Na dan 31.12.2022. god.		470.338,87
Povećanje		0

DOO COTEE je jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću. Vlada Crne Gore je osnivač i 100% vlasnik kapitala.

4.11. Rezerve

Rezerva je formirana radi pokrića eventualnog gubitka

	2023. godina	2022.godina
Na dan 31.12.	114.864,89	110.448,79

4.12. Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici

U toku izvještajnih perioda promjene na revalorizacionim rezervama su bile sledeće:

	Revalorizacione rezerve po osnovu nekretnina, postrojenja i opreme	Dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans stanja	Ukupno
2022. god.[2]			
Početno stanje	34.341,67	-	34.341,67
Povećanja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	34.341,67	-	34.341,67
Povećanja po osnovu	-	-	-

[2]Misli se na prethodni izvještajni period.

	Revalorizacione rezerve po osnovu nekretnina, postrojenja i opreme	Dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans stanja	Ukupno
procjene fer vrijednosti			
Smanjenja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2023. godine[3]	34.341,67	-	34.341,67

4.13. Dividende po akciji

Kapital društva nije akcionarski.

U 2023. godini Vlada Crne Gore je donijela dvije odluke o raspodjeli dobiti za 2021.(07-302/23-4169/2) i 2022. godinu (07-302/23-4167/2), te je shodno istim u Budžet Crne Gore uplaćeno 7.798,89 EUR- a (1.879 + 5.919,89), a na rezerve prenijeto 4.416,10 EUR- a (1.879 + 2.537,10).

4.14. Rezervisanja

Stanje i promjene rezervisanja su bili:

Vrsta rezervisanja	**Iznos na početku perioda**	**Dodatna rezervisa-nja**	**Iskorišćeni iznos**	**Ukinuta rezervisa-nja**	**Povećanja proizašla iz diskonto-vanja**	**Stanje na kraju perioda**
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2022. godina[4]						
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2022. godine	**4.833,90**		**3.316,75**			**1.517,15**
2023. godina[5]						
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2023. godine[6]	**1.517,15**	**21.433,20**				**22.950,35**

[3]Misli se na tekući izvještajni period.
[4]Misli se na prethodni izvještajni period.
[5]Misli se na tekući izvještajni period.
[6] Misli se na tekući izvještajni period.

Dugoročna rezervisanja uključuju rezervisanja za sudske sporove i rezervisanja za ostale troškove iz neraspoređene dobiti za obaveze iz poslovanja Društva koje Metodologijom za utvrđivanje RDP-a nijesu uključene u utvrđivanje RDP-a, a mogu nastati u poslovanju Društva.

Rezervisanja za sudske sporove iznose 18.927,88 EUR-a, a obuhvataju rezervisanja sudske sporove iz radnog odnosa. Rezervisanje je priznato u bilansu uspjeha u okviru troškova amortizacije i rezervisanja.

Odlukom Vlade Crne Gore o raspodjeli dobiti za 2021. godinu, rezervisanja su uvećana za 2.505,32 EUR-a, pa ukupna rezervisanja na 31.12.2023. godine iznose 22.950,35 EUR-a.

4.15. Dugoročne obaveze

Stanje i promjene dugoročnih obaveza su bili:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2022. godina[7]						
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu						
Ostale dugoročne obaveze	180.958,92	4.727,27	48.000,00	48.000,00	-	89.686,19
Stanje na dan 31.12.2022. godine	**180.958,92**	**4.727,27**	**48.000,00**	**48000,00**	**-**	**89.686,19**
2023. godina[8]						
Dugoročne obaveze po kreditima						
Ostale dugoročne obaveze	89.686,19	3.472,44		48.000,00		45.158,63
Stanje na dan 31.12.2023. godine	**89.686,19**	**3.472,44**		**48.000,00**		**45.158,63**

Obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostrora:
Na dan 01.10.2021. godine Društvo je iznajmilo poslovni prostor za potrebe obavljanja djelatnosti. Porocijenjeno je da će zakup trajati 51 mjesec. Ugovor o zakupu je sklopljen na 3 mjeseca u 2021. godini, potom na 12 mjeseci u 2022. godini i produžen za još 12 mjeseci u 2023. godini. Shodno primjeni MSFI 16-lizing, ovaj zakup se tretira kao imovina sa pravom korišćenja i predstavlja pravo zakupca na korišćenje imovine tokom trajanja zakupa. Na početku trajanja zakupa priznaje se imovina sa pravom korišćenja i diskontna vrijednost obaveze po osnovu zakupa. Na dan 31.12.2023. godine dio obaveza koji dospijeva u roku od 12 mjeseci je preknjižen na kratkoročne obaveze.

4.16. Kratkoročne obaveze

Stanje i promjene kratkoročnih obaveza su bili:

[7] Misli se na prethodni izvještajni period.
[8] Misli se na tekući izvještajni period.

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2023. godina[9]						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	23.646.793,90	71.685.194,00	89.855.207,97			5.476.779,93
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2023. godine	**23.646.793,90**	**71.685.194,00**	**89.855.207,97**	**48.000,00**		**5.524.779,93**
2022. godina[10]						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	-	-	23.646.793,90
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2022. godine	**15.118.606,31**	**109.263.162,45**	**100.734.974,86**	**48.000,00**	**-**	**23.694.793,90**

4.17. Tekući i odloženi porez na dobit

U izvještajnim periodima nastali su sledeći tekući i odloženi poreski rashodi:

Red. br.	Stavka	2023. godina	2022. godina
1.	Tekući poreski rashod	5.415,22	2.242,22
2.	Priznavanje odložene poreske obaveze	-859,80	201,61
3.	Odloženo poresko sredstvo po osnovu investiranja u sopstvena osnovna sredstva		
4.	Poreski rashod/prihod	4.555,42	2.443,83

Društvo ima pravo na neiskorišćeni poreski kredit po osnovu ulaganja u sopstvena osnovna sredstva u iznosu od 30.846,09 EUR-a. S obzirom na projektovanu visinu oporezive dobiti u 2023. godini priznato je odloženo poresko sredstvo po osnovu navedenog poreskog kredita u iznosu od 2.776,15 EUR-a.

U narednoj tabeli prikazana je efektivna stopa poreza na dobit:

R. b.	Sadržaj	2023. godina	2022. godina
1.	Računovodstvena dobit	11.277,79	10.216,75
2.	Porez na dobit (1 x9%)	1.015	919,51
3.	Poreski efekat na razlike u prihodima		
4.	Razlike po osnovu amortizacije	9.553,28	-2.240,1

[9]Misli se na tekući izvještajni period.
[10]Misli se na prethodni izvještajni period.

R. b.	Sadržaj	2023. godina	2022. godina
5.	Rashodi za kazne		
6.	Efekti poreskog kredita i novozaposlenih radnika		
7.	Usklađivanje rashoda	39.338,01	9.336,12
8.	Oporeziva dobit	60.169,08	17.312,77
9.	Prosječna efektivna stopa	9	9

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Crnoj Gori poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina.

Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze pravilno izračunate i uključene u finansijske izvještaje.

4.18. Poslovni prihodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće prihode:

Red. br.	Vrsta prihoda	2023. godina	2022. godina
1.	Prihodi od prodaje proizvoda		
2.	Prihodi od prodaje robe	798.060,68	723.867,97
3.	Promjena vrijednosti zaliha učinaka		
4.	Prihodi od zakupa		
Ukupno		**798.060,68**	**723.867,97**

4.19. Poslovni rashodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće poslovne rashode:

Red. br.	Vrsta rashoda[11]	2023. godina	2022.godina
1.	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	7.687,58	6.834,55
2.	Troškovi goriva	1.496,81	1.136,88
4.	Troškovi rezervnih delova	-	-
5.	Troškovi sitnog inventara	-	73,76
6.	Troškovi zarada	339.353,59	271.002,54
7.	Troškovi naknada zarada i ostali lični rashodi	241.076,11	263.757,28
8.	Troškovi amortizacije	76.260,12	73.004,36
9.	Troškovi rezervisanja	-	-
10.	Troškovi konsultantskih i advokatskih usluga	3.881,05	2.534,41
11.	Troškovi održavanja	3.677,16	3.607,13
12.	Troškovi PTT usluga u zemlji	12.581,59	12.626,31
13.	Troškovi platnog prometa	8.489,44	10.822,33

[11] Iz tabele isključiti rashode koji nisu materijalno značajni.

Red. br.	Vrsta rashoda[11]	2023. godina	2022.godina
13.	Ostali troškovi	96.518,28	63.539,60
Ukupno		**791.021,73**	**708.939,15**

U troškove zarada uključene su i naknade rukovodstvu, i to:
- troškovi neto naknade Odbora direktora (19.356,96 EUR-a),
- troškovi neto zarade izvršnog direktora (izvršnog direktora čiji je mandat prestao 10.10.2023. godine 26.060,61 EUR-a i novoizabranog izvšnog direktora za period od 11.10.-31.12.2023. godine 6.881,94 EUR-a) i
- neto trošak otpremnine usljed prestanka radnog odnosa izvršnog direktora zbog odlaska u penziju (17.102,73 EUR-a).

4.20. Prihodi i rashodi po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostali prihodi i rashodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće prihode i rashode po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostale prihode i rashode:

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2023. godina	2022.godina
1.	Prihodi od prodaje stalnih sredstava		
2.	Ostali poslovni prihodi	7.670,36	0
Ukupno ostali poslovni prihodi		**7.670,36**	**0**
3.	Rashodi po osnovu kazni		
4.	Gubici po osnovu obezvređenja stalnih sredstava		
5.	Ostali poslovni rashodi		
Ukupno ostali poslovni rashodi		**0**	**0**

4.21. Finansijski prihodi i rashodi i prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće finansijske prihode i rashode i prihodi i rashode od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza:

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2023. godina	2022. godina
1.	Prihodi od kamata	41,92	14,98
2.	Pozitivne kursne razlike		
3.	Prihodi po osnovu dividendi		
4.	Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata		
Ukupno		**41,92**	**14,98**
5.	Rashodi kamata	1	
6.	Negativne kursne razlike		
7.	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata	3.472,44	4.727,27

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2023. godina	2022. godina
	Ukupno	**3.473,44**	**4.727,27**

4.22. Izloženost deviznom riziku

Društvo nema sredstava u stranoj valuti.

4.23. Izloženost riziku likvidnosti

U narednoj tabeli prikazana je izloženost Društva riziku likvidnosti:

Stavka	Dana od dana roka za naplatu (realizaciju)					Ukupno
	do 1 mjeseca	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do godinu dana	od 1 godine do 5 godina	preko 5 godina	
2023. godina[12]						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.909.592,25					4.909.592,25
Hartije od vrijednosti i drugi plasmani kojima se trguje						
Ulaganje u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća						
Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	356.959,12					356.959,12
Ostala sredstva i AVR	16.433.560,05					16.433.560,05
Ukupno aktiva	**21.700.111,42**					**21.700.111,42**
Obaveze prema bankama						
Obaveze prema komitentima	5.476.686,15					5.476.686,15
Obaveze za kamate i naknade						
Ostale obaveze iz poslovanja	93.252,41					93.252,41
Rezervisanja	22.950,35					22.950,35
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak						
Ostale obaveze i PVR	15.478.178,56					15.478.178,56
Odložene poreske obaveze	2.776,15					2.776,15

[12]Misli se na tekući izvještajni period.

Stavka	Dana od dana roka za naplatu (realizaciju)					Ukupno
	do 1 mjeseca	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do godinu dana	od 1 godine do 5 godina	preko 5 godina	
Ukupno obaveze i odložene poreske obaveze	**21.073.843,62**					**21.073.843,62**
Kapital	626.267,80					626.267,80
Ukupno pasiva	**21.700.111,42**					**21.700.111,42**
Ročna neusklađenost	**0,00**					**0,00**
2022. godina[13]						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.680.522,71					2.680.522,71
Hartije od vrijednosti i drugi plasmani kojima se trguje						
Ulaganje u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća						
Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	427.372,24					427.372,24
Ostala sredstva i AVR	27.030.899,56					27.030.899,56
Ukupno aktiva	**30.138.794,51**					**30.138.794,51**
Obaveze prema bankama						
Obaveze prema komitentima	23.646.793,90					23.646.973,90
Obaveze za kamate i naknade						
Ostale obaveze iz poslovanja	137.686,19					137.686,19
Rezervisanja	1.517,15					1.517,15
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak						
Ostale obaveze i PVR	5.719.311,68					517.311,68
Odložene poreske obaveze	3.635,95					3.635,95
Ukupno obaveze i odložene poreske obaveze	**29.508.944,87**					**29.508.944,87**
Kapital	629.849,64					**629.849,64**
Ukupno pasiva	**30.138.794,51**					**30.138.794,51**
Ročna neusklađenost	**0,00**					**0,00**

[13]Misli se na prethodni izvještajni period.

1. OSTALA OBJELODANJIVANJA

5.1. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori, u toku je sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je, u 2014. godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chanenel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih DOO "COTEE"-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinatu aliminijuma Podgorica.
Konkretno, u slučaju DOO "COTEE"-a, En+Group Limited je, u slučaju stečajnog postupka KAP-a, osporio priznata/utvrđena potraživanja DOO "COTEE"-a, po osnovu naknade za rad operatora tržišta u iznosu od 94.199,94 EUR-a i po osnovu ostupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova (balansnog mehanizma), u iznosu od 12.794.279,27 EUR-a. Privredni sud je, krajem 2014. godine, spojio postupke u kojima je tužilac En+Group Limited, a u vezi sa potraživanjima prijavljenim u stečajnom postupku KAP-a, te odbacio tužbu En+Group Limited, nakon čega su, u narednom periodu, uslijedili dalji postupci pred apelacionim sudom Crne Gore i Privrednim sudom u Podgorici.
Početkom 2016. godine, Privredni sud je odredio da se razdvajaju postupci u ovoj pravnoj stvari i da se svaki zasebno vodi. Saglasno navedenom, postupak po tužbi En+Limited Group protiv DOO "COTEE" i KAP-a u stečaju, se od tog perioda nastavlja i vodi pred Privrednim sudom u Podgorici i po pravnim sredstvima pred Apelacionim sudom Crne Gore. Određena vrijednost spora je 12.888.478,76 EUR-a.
U međuvremenu, u 2019. godini, tužilac En+Group Limited je obavijestio da je promijenio sjedište i državu registarcije, što je uslovilo nastavak procesnih radnji u odnosu na te novoiskazane okolnosti i zahtjeve tužioca. U 2023. godini, zbog promjene postupajućeg sudije, rasprava je otpočela iznova, tužilac je ostao kod navoda iz dosadašnjeg postupka, a tuženi kod prigovora koje su isticali u toku postupka. Nakon provođenja postupka o utvrđivanju postojanja reciprociteta između Crne Gore i Velike Britanije, utvrđeno da nije okončan započeti proces konsolidacije, tj. sukcesije bilateralnih međunarodnih ugovora. Sud je donio rješenje kojim je odbio kao neosnovan zahtjev DOO „COTEE"-a, da na ime obezbjeđenja parničnih troškova uplati iznos od 22.200,00 EUR-a. Tuženi I i II reda su izjavili žalbu na predmetno rješenje koje su odbijene rješenjem Apelacionog suda, te potvrđeno rješenje Privrednog suda. Ovaj postupak je i dalje u toku pred Privrednim sudom Crne Gore.
Prema procjeni punomoćnika DOO „COTEE"-a, procjena uspjeha u sporu se opredjeljije između 50 i 70%. Procjenu iznosa potencijalnih gubitaka u slučaju negativnog ishoda spora nemoguće je odrediti jer je potraživanje DOO „COTEE"-a svrstano u tzv. treći isplatni red (član 55 stav 1 tačka 3 Zakona o stečaju), što znači da sve i da DOO „COTEE" u cjelosti uspije u sporu, naplata utvrđenog potraživanja je neizvjesna jer se povjerioci iz trećeg isplatnog reda isplaćuju posljednji, ukoliko ima sredstava u stečajnoj masi, a srazmjerno njihovom iznosu potraživanja u ukupnom iznosu priznatih potraživanja. Svaka radnja u ovom predmetu, imajući u vidu vrijednost spora, se tarifira u iznosu 2.700,00 + PDV, tako da bi u slučaju eventualnog neuspjeha u sporu, troškovi parničnog postupka bili izuzetno veliki, pri čemu se, budući da postupak i dalje traje isto ne može za sada procijeniti.

Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je pokrenuo "HLB Mont Audit" Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019. godinu, budući da je Operator tržišta cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno plaćanje ugovorenog iznosa. Vrijednost spora je 1.801,69 EUR-a. U 2023. godini nije održano nijedno ročište. Sudski postupak pred Privrednim sudom je i dalje u toku, te ishod istog nije izvjestan.

Nakon okončanog postupka pred Osnovnim sudom u Podgorici, po tužbi ranijeg izvršnog direktora Društva, radi poništaja akta o razrješenju, Društvo je izjavilo žalbu Višem sudu u Podgorici. Viši sud u Podgorici je donio presudu Gž.br. 3852/22, od 07.07.2023. godine, kojom je potvrđena presuda

Osnovnog suda u Podgorici od 13.06.2022. godine i poništena odluka o razrješenju izvršnog direktora Društva. Punomoćnik Društva je na presudu Višeg suda uložio zahtjev za reviziju Vrhovnom sudu i Vrhovni sud je donio presudu Rev.br. 794/23, od 08.12.2023. godine, kojom je odbijena revizija kao neosnovana. Sljedstveno ishodu sudskog postupka odnosno presudi Višeg suda, raniji izvršni direktor je 25.07.2023. godine pokrenuo postupak medijacije pred Centrom za alternativno rješavanje sporova, radi naknade materijalne štete, koja se odnosi na razliku zarade koju bi ostvarivao kao izvršni direktor u odnosu na zaradu koju je ostvarivao nakon razrješenja, a za period do isteka mandata. U toku je postupak pred Centrom za alternativno rješavanje sporova. Ukupan utvrđeni bruto iznos je **18.927,88 EUR-a** sa uračunatom kamatom.

5.2. Događaji nakon izvještajnog perioda

Nije bilo događaja koje je potrebno objelodaniti nakon izvještajnog perioda.

U Podgorici, dana 28.03.2024. godine

(Potpis ovlašćenog lica)

PODGORICA
Broj 24/1107-1
Podgorica, 08.05. 2024. god.

"CATTARO AUDIT" D.O.O.
Broj 10/3-24
Kotor, 08.05. 2024 god.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

"CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2023. GODINU

Podgorica, april 2024. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvršnom direktoru, Odboru direktora i vlasnicima Društva sa ograničenom odgovornošću „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE"- PODGORICA

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva sa ograničenom odgovornošću „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE"-PODGORICA (u daljem tekstu: „Društvo", „DOO" ili „COTEE") na dan 31. decembra 2023. godine, i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

U skladu sa revizijom koju smo izvršili, primijetili smo da klijent revizije nije evidentirao transakcije sa povezanim licima kroz Prijavu poreza na dobit pravnih lica, tako da klijent nije izvršio obračun te da nije obračunao da li su te transakcije u skladu sa principom "van dohvata ruke". Rok za izradu studije o transfernim cijenama je do 30.06.2024. godine, a na upit smo obavijesteni da je klijent angazovao strucno lice za pruzenje navedene usluge za 2023.godinu, te smo stoga ograničeni u pogledu mogućnosti da procijenimo efakat transfernih cijena na oporezivu dobit

Predmet revizije

Finansijski izvještaji uključuju:

- iskaz o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine;
- iskaz o ukupnom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- iskaz o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- iskaz o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan i
- napomene uz finansijske izvještaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti u skladu sa tom regulativom su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE"-PODGORICA DOO u skladu sa Međunarodnim Etičkim Kodeksom za Profesionalne Računovođe (uključujući Međunarodne Standarde Nezavisnosti) izdatim od strane Odbora za Međunarodne Etičke Standarde za Računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima Zakona o reviziji Crne Gore koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o reviziji Crne Gore.

Ostale informacije
Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjeravanje o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije, i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Dodatno, na osnovu znanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegovog poslovnog okruženja, stečenog tokom obavljanja revizije, od nas se zahtijeva da saopštimo u izvještaju ukoliko zaključimo da postoji materijalno pogrešno prikazivanje. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izvještaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje
Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usljed pronevjere ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira DOO ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja
Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed pronevjere ili greške, i izdavanje revizorskog izvještaja koji sadrži mišljenje revizora. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Crnoj Gori uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed pronevjere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije koju obavljamo u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled pronevjere ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da

neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevjere je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što pronevjera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole društva.
- Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti DOO da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Saopštavamo rukovodstvu, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije, značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

DRUŠTVO ZA REVIZIJU "CATTACO AUDIT" KOTOR

dr Radovan Samardžić
Licencirani ovlašćeni revizor

Podgorica, 30.04.2023.godine

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/
na dan 31.12.2023. godine

-u EUR-

POZICIJA	Iznosi		
	Tekuća godina	Prethodna godina	
		Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje ___ 20__ g.
2	5	6	7
AKTIVA			
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	**0**	**0**	
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	**356.959**	**427.372**	
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	**30.308**	**42.636**	
1. Ulaganja u razvoj	**0**	**0**	
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	**30.308**	**42.636**	
3. Goodwill	**0**	**0**	
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	**0**	**0**	
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	**146.641**	**204.726**	
1. Zemljište i objekti	**85.502**	**130.554**	
2. Postrojenja i oprema	**61.139**	**74.172**	
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	**0**	**0**	
3.1. Investicione nekretnine	0	0	
3.2. Biološka sredstva	0	0	
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	0	0	
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	0	0	
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	180.010	180.010	
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0	0	
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	180.010	180.010	
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	0	0	
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	0	0	
5.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0	0	
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	0	0	
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	0	0	
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	
D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	17.883.991	29.711.021	
I. ZALIHE (027 do 030)	0	0	
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	0	0	
2. Nedovršena proizvodnja	0	0	
3. Gotovi proizvodi i roba	0	0	
4. Dati avansi	0	0	
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	12.974.399	27.030.498	
1. Potraživanja od kupaca	11.686.988	26.812.489	
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0	0	
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0	0	
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	1.287.411	218.009	
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	6.487	11.902	
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	1.279.158	206.080	
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	1.766	27	
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	0	0	
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	0	0	
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0	0	
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0	0	
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	4.909.592	2.680.523	
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0	0	
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	3.459.161	402	
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	21.700.111	30.138.795	

na dan 31.12.2023. godine

-u EUR-

POZICIJA	Iznosi		
	Tekuća godina	Prethodna godina	
		Krajnje stanje 31.12.2022	Početno stanje 2022
2	5	6	7
PASIVA			
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	626.268	629.850	
I. OSNOVNI KAPITAL	470.339	470.339	
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	0	0	
III. EMISIONA PREMIJA	0	0	
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	149.207	144.791	
1. Zakonske rezerve	0	0	
2. Statutarne rezerve	114.865	110.449	
3. Druge rezerve	0	0	
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	34.342	34.342	
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	0	0	
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	6.722	14.720	
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0	6.263	
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	6.722	8.457	
3. Gubitak ranijih godina	0	0	
4. Gubitak tekuće godine	0	0	
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	0	0	
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	68.109	91.203	
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	22.950	1.517	
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0	0	
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0	0	
3. Ostala dugoročna rezervisanja	22.950	1.517	
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	45.159	89.686	
1. Dugoročni krediti	0	0	
2. Ostale dugoročne obaveze	45.159	89.686	
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	2.776	3.636	
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0	0	
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	**5.524.780**	**23.694.794**	
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	0	0	
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	**5.524.780**	**23.694.794**	
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	48.000	48.000	
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	0	0	
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	0	0	
4. Obaveze prema dobavljačima	5.476.686	23.646.794	
5. Obaveze po menicama	0	0	
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	0	0	
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	0	0	
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	94	0	
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	0	0	
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	94	0	
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	0	0	
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	0	0	
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	0	0	
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	**15.478.178**	**5.719.312**	
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	**21.700.111**	**30.138.795**	

ISKAZ O SVOBUHVATNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2023. godine

-u EUR-

POZICIJA	Iznos	
	Tekuća godina	Prethodna godina
2	5	6
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	798.061	723.868
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	0	0
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	0	0
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	7.670	0
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	7.664	0
b) Ostali prihodi iz poslovanja	6	0
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	0	0
5. Troškovi poslovanja (209+210)	210.592	174.179
a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	9.184	8.045
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	125.148	93.130
Amortizacija	76.260	73.004
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	580.430	534.760
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	420.931	393.380
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	159.499	141.380
1/ Troškovi poreza	44.518	42.923
2/ Troškovi doprinosa za penzije	99.846	94.445
3/ Troškovi doprinosa	15.135	4.012
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	0	0
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	0	0
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	0	0
8. Ostali rashodi iz poslovanja	0	0
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	14.709	14.929
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0	0
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	0	0
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	0	0
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	0	0
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	0	0
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	0	0
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	0	0
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	42	15
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0	0
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	0	0
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	42	15

12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	0	0
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	0	0
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	0	0
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	3.473	4.727
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	0	0
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	0	0
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	3.473	4.727
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234–237)	(3.431)	(4.712)
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	11.278	10.217
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	0	0
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	11.278	10.217
14. Poreski rashod perioda (246+247)	4.556	1.760
1. Tekući porez na dobit	5.415	1.558
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	(859)	202
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	6.722	8.457
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	0	0
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	0	0
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	0	0
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	0	0
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	0	0
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	0	0
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	0	0
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	0	0
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	0	0
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	0	0
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	0	0
IX. NETO SVEOBUHVATNI REZULTAT (248-259)	6.722	8.457

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2023. godine

POZICIJA	Iznos

	Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	**95250545**	**101160067**
1. Prodaja i primljeni avansi	95248735	100770736
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	42	15
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	1768	389316
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	**93009000**	**102225027**
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	89870725	100711958
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	580430	534760
3. Plaćene kamate	1	
4. Porez na dobit		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	2557844	978309
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	**2241545**	**-1064960**
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)		
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)		
2. Prodaja nemat. ulaganja, nekret., postrojenja, opreme i bio. sredstava		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja		
5. Primljene dividende		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	**5847**	**44478**
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)		
2. Kupovina nemat. ulag. nekret., postr., opreme i bio. sred.	5847	44478
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	**-5847**	**-44478**
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)		
1. Uvećanje osnovnog kapitala		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	6629	13865
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)		
3. Finansijski lizing		
4. Isplaćene dividende	6629	13865
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	-6629	-13865
D. NETO TOK GOTOVINE (AIII + BIII + CIII)	**2.229.069**	**-1.123.303**
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	**26.80.523**	**3.803.826**
F. POZITIVNE KURSNE RAZ. PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZ. PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (D+E+F+G)	**4.909.592**	**2.680.523**

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Poz	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli (rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6 +7+8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	Stanje na dan 01.01.2022. godine	401	470339	410		419		428		437	104506	446	34342	455	26070	464		473		482	635257
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalnoznačajnih grešakai promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456		465		474		483	
3.	Korigovano početnostanje na dan 01.01. _____godine (r.br. 1+2)	403	470339	412		421		430		439	104506	448	34342	457	26070	466		475		484	635257
4.	Neto promjene u 2022. godini	404		413		422		431		440	5943	449		458	-11350	467		476		485	-5407
5.	Stanje na dan 31.12. _____ godine (r.br. 3+4)	405	470339	414		423		432		441	110449	450	34342	459	14720	468		477		486	629850
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalnoznačajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	
7.	Korigovano početnostanje na dan 2023. godine(r.br. 5+6)	407	470339	416		425		434		443	110449	452	34342	461	14720	470		479		488	629850
8.	Neto promjene u 2023. godini	408		417		426		435		444	4416	453		462	-7998	471		480		489	-3582
9.	Stanje na dan 31.12.2023 godine(r.br. 7+8)	409	470339	418		427		436		445	114865	454	34342	463	6722	472		481		490	626268

„CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“ – PODGORICA DOO

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2023.

1. OPŠTE INFORMACIJE

DOO ,,Crnogorski operator tržišta električne energije" - Podgorica (u daljem tekstu Društvo) je pravni energetski subjekat, odgovoran za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije u Crnoj Gori, sto predstavlja njegovu osnovnu, ujedno novu energetsku djelatnost od javnog interesa, koju obavlja u skladu sa Zakonom, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodnim propisima.
Društvo posluje na osnovu Licence za djelatnost Operatora tržišta električne energije, koju je izdala Regulatorna agencije za energetiku Crne Gore pod brojem L-E-013. na period od 15 godina, tj. do 25.12.2026. godine.
Društvo je osnovano Odlukom Vlade Crne Gore, koja je objavljena u „Službenom listu CG" br. 76/10, 60/11) kao jednočlano Društvo sa ograničenom odgovornošću za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije.
U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Društvo je upisano u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 5-0610998/001 od 29.07.2011. godine kao Društvo sa ograničenom odgovornošću.
Rješenjem o registraciji br.30-01-14293-2 od 29.07.2011. godine, Društvo je upisano u Registar poreskih obveznika, a Rješenjem o registaciji za PDV broj 30/31-10706-6 donijetog od strane istog poreskog organa dana 16.09.2011. godine, Društvo je postalo obveznikom poreza na dodatu vrijednost. Matični broj Društva je 02849097.
Osnivač i vlasnik Društva je Vlada Crne Gore.
Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120.
Organi Društva su:

- Odbor direktora, koji upravlja i rukovodi Društvom. Odbor je sastavljen od tri člana koje imenuje Osnivač na predlog resornog Ministarstva.
- Izvršni direktor koji zastupa i predstavlja Društvo i organizuje i vodi poslovanje Društva.

Prosječan broj zaposlenih u 2023.godini je bio 19 (na dan 31.12.2022.godine bilo je 18 zaposlenih).

2.OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski iskazi predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

2.2. Osnov prikazivanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 145/121, koji zahtjeva da finansijski iskazi budu pripremljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni svih Međunarodnih računovodstvenih standarda u Crnoj Gori (,,Službeni list RCG" br. 69/02 i 80/08).

Podaci u finansijskim iskazima za 2023.godinu iskazani su u EUR-ima u cijelim iznosima bez decimala.

2.2. Pravila procjenjivanja

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore. Osnovno pravilo procjenjivanja bilansnih pozicija je primjena nabavnih cijena.

2.3.Uporedni podaci

Priloženi finansijski iskazi sadrže uporedne podatke.

2.4. Koncept kontinuiteta poslovanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom kontinuiteta poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti poslovanje u budućnosti neograničeno. Na datum sastavljanja finansijskih izvještaja ne postoje namjere niti se u predvidivoj budućnosti očekuje nastanak okolnosti koje bi uticale na kontinuitet poslovanja Društva.

2.5. Iznosi u stranoj valuti

Poslovne promjene u stranim valutama preračunavaju su u EUR-ima po kursu na dan promjene. Za poslovnu 2023. godinu nije bilo promjena u stranoj valuti osim u eurima.

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo Društvo za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanja priznavanja, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Društva.
Shodno Pravilniku o računovodstvenim politikama koriste se sljedeće računovodstvene politike:

3.1.Nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nematerijalna i bez materijalnog obilježja, a mogu biti pribavljena ili interno generisana u skladu sa smjernicama MRS 38. Početno se vrednuje po vrijednosti njegove nabavke.

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana, a vrijednost veća od 200 EUR-a. Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava navedene uslove priznaje se u korist rashoda perioda u kojem je nastalo.
Nekretnine i oprema inicijalno se mjere po istorijskoj cijeni nabavke. U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja. Izdatak koji se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost ako su ispunjeni određeni uslovi, da utiču na produženje vijeka upotrebe, da su ulaganja veća od 5 % njihove vrijednosti i da se očekuju ekonomske koristi. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove tretira se kao trošak perioda.
Oprema se kapitalizuje ako je vijek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrijednost veća od vrijednosti propisane poreskim propisima. Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje opreme priznaje se u korist prihoda. Neotpisana vrijednost otuđene i rashodovane opreme priznaje se na teret rashoda.

3.2. Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i čija nabavna vrijednost prelazi 200 EUR.
U slučaju da ne zadovoljavaju ove kriterijume ista se iskazuju kao zalihe i otpisuju u cjelosti kao trošak perioda.

3.3. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročnim finansijskim plasmanima se smatraju u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti namijenjene prodaji. Ovdje još spadaju i dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostali dugoročni plasmani. Dugoročni finansijski plasmani se inicijalno priznaju po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja je predstavljena kao poštena količina novčanih sredstava koja je za njih data.

3.4. Zalihe

Zalihe su sredstva (materijal ili roba) koja su namijenjena za prodaju ili u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe robe se mjere po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža u skladu sa MRS 2. Neto prodajna vrijednost je procijenjena vrijednost prodaje umanjena za troškove prodaje. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

3.5. Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnom metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji služi za obračun amortizacije i primijenjene stope su sljedeće:

Grupa osnovnih sredstava	*Procijenjeni korisni vijek*	*Stopa amortizacije*
	(godina)	*%*
Građevinski objekti	40	2,5
Automobili	10	10
Računarska oprema	5	20
Softveri, licence	5	20
Telefonski aparati	5	20
Mobilni telefoni	4	25
Oglasne table	5	20
Usisivači	5	20
Q ormar sigurnosni	10	10

3.6.Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca po osnovu prodaje roba i usluga.
Plasmanima se tretiraju dati krediti, hartije od vrijednosti, ostali kratkoročni plasmani sa rokom dospijeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.
Rok naplate potraživanja od kupaca je 30 dana, od dana nastanka dužničko povjerilačkih odnosa. Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za naplatu prošlo 24 mjeseca.
Odluku o indirektnom otpisu potraživanja od kupaca, na predlog Komisije za popis, donosi Odbor direktora Društva i isti se knjiži na teret ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca.
Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši i knjiži kao rashod perioda na osnovu nedvosmislenih dokaza da je naplativost istih nemoguća i pored svih zakonskih pokušaja da se ista naplate.
Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, takođe donosi Odbor direktora, a na predlog Komisije za popis.
Direktan otpis preko 36 mjeseci je obavezan, zbog zastarjelosti potraživanja.

3.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti
U Bilansu stanja, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima obuhvataju se salda na računima kod banaka i stanje gotovine na blagajni. Vrednovanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata vrši se po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

3.8. Obaveze
Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kartkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Obaveze iz poslovanja i druge obaveze se vode po nabavnoj vrijednosti.
Kratkoročne obaveze su obaveze koje dospijevaju u roku od godine dana od dana bilansiranja. Očekuje se da će biti izmirene u toku uobičajenog poslovnog ciklusa.

Dugoročne obaveze su obaveze koje dospijevaju u roku dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.
Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva u roku do godinu dana od dana bilansiranja se evidentiraju kao kratkoročni dio dugoročnih obaveza.
Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstvalja fer vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.
Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi perioda.
Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

3.9. Dugoročna rezervisanja
Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

1) Društvo ima obavezu koja je nastala kao rezultat prošlih događaja
2) Vjerovatno je da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i
3) Iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi, rezervisanje se ne priznaje.
Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih resursa, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja Društva, rezervisanja za penzije i ostala rezervisanja za pokriće obaveza nastalih kao posledica prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano izmjeriti.
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, a njihovo ukidanje se vrši u korist prihoda.
Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.
Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Kada se utvrdi da više neće biti potrebno odlivanje sredstava za izmirenje obaveza koje su pokrivene rezervisanjem, rezervisanje se ukida.
Ako postoji vremenski učinak na vrijednost novca, vrši se diskontovanje rezervisanja putem diskontne stope koja je rezultat tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika vezanih za predmetnu obavezu.

3.10. Vremenska razgraničenja

(1) Koncept i relevantni propisi primjene balansnog mehanizma i vršenja obračuna finansijskog poravnanja propisuju da „COTEE" DOO, kao operator tržišta električne energije treba da vrši obračun, a ne i da ostvaruje bilo kakve koristi (naknade, provizije i dr.) po tom osnovu. Kako se, u obračunskom periodu, ne može ostvarivati dobit (koristi) od balansnog mehanizma, tako se prilivi i odlivi po ovom osnovu iskazuju samo u bilansu stanja zaduženjem i razduženjem određenog prelaznog knjigovodstvenog računa (konta razgraničenja).

(2) U slučaju da na kraju godine, nakon izvršenog obračuna odstupanja i sprovedenog sistema finansijskog poravnanja, u skladu sa Trišišnim pravilima i Metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije, preostane dio sredstava, Operator tržišta („COTEE" DOO) dužan je da ta sredstva uplati Operatoru prenosnog sistema, najdalje do kraja februara naredne godine za prethodnu godinu.

(3) Zakonska obaveza „COTEE" DOO da otkupljuje električnu energiju od povlašćenih proizvođača i prodaje je snabdjevačima, kupcima samosnabdjevačima, definiše da „COTEE" DOO ne može, po tom osnovu ostvarivati prihode ni rashode, pa se otkup i prodaja električne enegije iz obnovljivih izvora iskazuju knjiženjem u bilansu stanja, zaduženjem i razduženjem konta vremenskih razgraničenja.

(4) "COTEE" DOO je nosilac balansne odgovornosti za balansnu grupu koju čine povlašćeni proizvođači. U slučaju kada je u obračunskom intervalu ova balansna grupa ostvarila deficit u proizvodnji električne energije u odnosu na plan, "COTEE" DOO, nakon sprovedenog količinskog i finansijskog obračuna iz balansnog mehanizma, dužan je da u ime balansne grupe uplati iznos za deficit na žiro račun namijenjen za balansni mehanizam. Suprotno, ukoliko je u obračunskom intervalu ostvaren suficit u proizvodnji električne energije u odnosu na plan, "COTEE" DOO naplaćuje sredstva u visini ostvarenog suficita iz sredstava balansnog mehanizma. Navedeni prenos sredstava vrši se na osnovu količinskog i finansijskog obračuna debalansa koji sprovodi služba za tržište električne energije i knjži se na poseban analitički račun vremenskih razgraničenja, a odnosi se na obračun, naplatu i isplatu naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije.

(5) Dugovni saldo na kraju godine se prikazuje kao potraživanje i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne imovine (kvazi-imovina) - aktivna vremenska razgraničenja.

(6) Potražni saldo na kraju godine se prikazuje kao obaveza i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne obaveze (kvazi-obaveza) – pasivna vremenska razgraničenja.

(7) Vremenska razgraničenja iz ove tačke priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 14.

3.11. Prihodi i rashodi

Prihodi se mjere po bruto fer vrijednosti primljene naknade uzimajući u obzir iznose svakog popusta. Prihodi se priznaju kada je izvjesno da će entitet imati buduće ekonomske koristi koje se mogu pouzdano izmjeriti.
Prihodi obuhvataju prihode od poslovnih, finansijskih i ostalih aktivnosti Društva, prihode od prodaje robe, proizvoda, pružanja usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i pružanja usluga, prihodi od naknada i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.
Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nijesu različiti od prihoda.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju rashode direktnog materijala i robe i druge poslovne kao sto su troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalne troškove, porezi, doprinosi nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi, sve nezavisno od momenta plaćanja.
Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda, koji mogu, a ne moraju proisticati iz redovnih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nijesu po svojoj prirodi drugačiji od drugih rashoda.

3.12.Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i drugi troskovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod u periodu njihovog nastanka osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se kvalifikuje, kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti/cijene koštanja tog sredstva.
Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.
Ukoliko Društvo ostvari prihod po osnovu pozajmljenih sredstava tokom perioda investiranja, troškovi pozajmljivanja koji se kapitalizuju se umanjuju za tako ostvareni prihod.

3.13. Porez na dobit

Porez na dobit se utvrđuje u skladu sa zahtjevima propisanim Zakonom o porezu na dobit ("Sl.list CG" 65/01...55/16).Porez na dobit se plaća po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice.

3.14.Događaji nakon datuma Bilansa stanja

Društvo vrši objelodanjivanje i prilagođavanje godišnjeg finasijskog iskaza događajima koji nastaju u periodu od datuma Bilansa stanja do datuma odobravanja objelodanjenog finasijskog izvještaja. Događaji se odnose na:

-pravosnažna sudska rješenja prema potraživanjima i obavezama;

-greške otkrivene kod priznatih iznosa u finansijskim izvještajima i sl.

Objelodanjivanje se vrši u finansijskim iskazima koji se usvajaju na Odboru direktora, a u skladu sa Statutom Društva.

3.15. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.
Materijalno značajnom greškom se smatra greška ili kumulativ svih grešaka koje prelaze iznos od 2% ukupnih prihoda u slučaju da nema karakter namjerne greške.
Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

3.16. Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja Društva u skladu sa MRS 21 Efekti promjena deviznih kurseva je EUR.

4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA

4.1. Neuplaćeni upisani kapital

Društvo nema neuplaćeni upisani kapital.

4.2. Nematerijalna imovina

U toku 2023. godine promjene na nematerijalnim ulaganjima Društva su:

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022	13.775,75	26.181,07	2.677,07	42.635,89
Nabavna vrijednost				
1. Stanje na dan 01.01.2023.	16.189,73	44.250,00	2.700,00	63.139,73
2. Povećanja (a+b+c)				
a) Nove nabavke kupovinom				
b) Interno stvorena sredstva				
c) Revalorizacija				
3. Smanjene				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
II Stanje na dan 31.12.2023.	16.189,73	44.250,00	2.700,00	63.139,73
Ispravka vrijednosti				
1. Stanje na dan 01.01.2023.	2.411,98	18.063,93	22,93	20.503,84
2. Pobećanja (a+b+c)	3.237,95	8.550,00	540,00	12.327,95
a) Amortizacija	3.237,95	8.550,00	540,00	12.327,95
b) Nove nabavke kupovinom				
c) Interno stvorena sredstva				
d) Revalorizacija				
3. Smanjene				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
III Stanje na dan 31.12.2023.	5.649,93	26.623,93	562,93	32.831,79
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023.	10.530,80	17.636,07	2.137,07	30.307,94

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

U toku 2023. godine promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi Društva su:

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022	0,00	130.553,67	51.998,06	22.174,62	204.726,35
Nabavna vrijednost					
1. Stanje na dan 01.01.2023.	0,00	189.780,66	85.089,25	31.479,15	306.349,06
2. Povećanja (a+b+c)			5.847,00		5.847,00
a) Nove nabavke kupovinom			5.847,00		
b) Poslovne kombinacije					

c) Revalorizacija					
3. Smanjene					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
II Stanje na dan 31.12.2023.	0,00	189.780,66	90.936,25	31.479,15	312.196,06
Ispravka vrijednosti					
1. Stanje na dan 01.01.2023.		59.226,99	33.091,19	9.304,53	101.622,71
2. Povećanja (a+b+c)		45.051,84	14.969,15	3.911,18	63.932,17
a) Amortizacija		45.051,84	14.129,20		63.092,22
b) Nove nabavke kupovinom			839,95		839,95
c) Poslovne kombinacije					
d) Revalorizacija					
3. Smanjene					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
III Stanje na dan 31.12.2023.	0,00	104.278,83	48.060,34	13.215,71	165.554,88
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023.	0,00	85.501,83	42.875,91	18.263,44	146.641,18

4.4. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

Društvo nema zavisnih pravnih lica, pa samim tim ni učešće u kapitalu istih.

4.5. Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica

Društvo posjeduje ulog u društvu „Berza električne energije" doo. Nabavna vrijednost uloga je 180.010 EUR. Društvo posjeduje 18,8% učešća u kapitalu navedenog društva, a ima 33,33% upravljačkih prava.

Sažeti finansijski podaci pridruženog Društva Berza električne energije su:

R.b.	Stavka	2023. godina	2022. godina
1	Stalna sredstva	200.737	82.551
2	Tekuća sredstva	12.420.780	325.664
3	Kapital, bez rev. rezervi i dobiti	960.000	960.000
4	Revalorizacione rezerve	0	0
5	Akumulirani gubitak	-499.791	-635.168
6	Obaveze	12.161.308	152.347
7	Prihodi	720.768	140.350
8	Rashodi	512.113	209.463
9	Porez iz dobiti	0	0
10	Učešće u kapitalu u %	18,80	18,80

4.6. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Društvo ne raspolaže dugoročnim finansijskim plasmanima.

4.7. Zalihe

Društvo ne raspolaže zalihama.

4.8. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Društvo na datume bilansa ima sljedeća kratkoročna potraživanja i plasmane:

R.b.	Stavka	2023. godina	2022. godina
1	Potraživanja od kupaca	11.778.519,23	26.904.019,28

2	Kratkoročni finansijski plasmani		
3	Ostala kratkoročna potraživanja	1.287.410,49	218.008,87
4	**Ukupno**	**13.065.929,72**	**27.122.028,15**
5	Ispravka potraživanja	91.530,82	91.530,82
6	**Svega**	**12.974.398,90**	**27.030.497,33**

Društvo je poslalo 43 izvoda otvorenih stavki (svi kupci su pravna lica), sa stanjem na dan 31.12.2023. godine. Vrijednost potraživanja koje je poslato na usaglašavanje iznosi 11.778.519 EUR. Potvrđeno je 28 izvoda otvorenih stavki u ukupnom iznosu od 11.668.664 EUR.

4.9. Gotovina i gotovinski ekvavilenti

Društvo na datume bilansa ima sledeće stanje gotovine:

R.b.	Vrsta sredstva	2023. godina	2022. godina
1	Blagajna	0,00	0,00
2	Devizna blagajna	0,00	0,00
3	Tekući (poslovni) račun	4.880.511,05	2.643.979,63
4	Devizni račun	29.081,20	36.543,08
	UKUPNO	**4.909.592,25**	**2.680.522,71**

4.10. Osnovni kapial i otkupljene spostvene akcije

Na datume bilansa osnovni kapital je bio:

	Vrijednost
Na dan 31.12.2023.	470.338,87
Na dan 31.12.2022.	470.338,87
Povećanje	**0**

DOO COTEE je jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću. Vlada Crne Gore je osnivač i 100% vlasnik kapitala.

4.11. Rezerve

Rezerva je formirana radi pokrića eventualnog gubitka.

	2023.godina	2022.godina
Na dan 31.12.	114.864,89	110.448,79

4.12. Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici

U toku izvještajnih perioda promjene na revalorizacionim rezervama su bile sledeće:

	Revalorizacione rezerve po osnovu nekretnina, postrojenja i opreme	Dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans stanja	UKUPNO
Procjene fer vrijednosti			

Smanjenja po osnovu procjene fer vrijednosti			
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava			
Ostale promjene			
Stanje na 31.12.2023. godine	34.341,67		34.341,67

4.13. Dividende po akciji

Kapital Društva nije akcionarski. U 2023. godini, Vlada Crne Gore je donijela dvije odluke o raspodjeli dobiti za 2021. (07-302/23-4169/2) i 2022. godinu (07-302/23-4167/2), pa je shodno istim u Budžet Crne Gore uplaćeno 7.798,89 EUR a na rezerve 4.416,10 EUR.

4.14. Rezervisanja

Stanje i promjene rezervisanja su bill:

Vrsta rezervisanja	Iznos na početku perioda	Dodatna rezervisanja	Iskorišćeni iznos	Ukinuta rezervisanja	Povećanja proizašla iz diskontovanja	Stanje na kraju perioda
2022. godina						
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2022.	4.833,90		3.316,75			1.517,15
2023. godina						
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2023.	1.517,15	21.433,20				22.950,35

Dugoročna rezervisanja uključuju rezervisanja za sudske sporove i rezervisanja za ostale troškove iz neraspoređene dobiti za obaveze iz poslovanja Društva koje Metodologijom za utvrđivanje RDP-a nijesu uključene u utvrđivanje RDP-a, a mogu nastati u poslovanju Društva. Rezervisanja za sudske sporove iznose 18.927,88 EUR, a obuhvataju rezervisanja sudske sporove iz radnog odnosa. Rezervisanje je priznato u bilansu uspjeha u okviru troškova amortizacije i rezervisanja. Odlukom Vlade Crne Gore o raspodjeli dobiti za 2021. godinu, rezervisanja su uvećana za 2.505,32 EUR, pa ukupna rezervisanja na 31.12.2023. godine iznose 22.950,35 EUR.

4.15. Dugoročne obaveze

Stanje i promjene dugoročhih obaveza su bili:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
2022. godina						
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu						
Ostale dugoročne obaveze	180.958,92	4.727,27	48.000,00	48.000,00		89.686,19
Stanje na dan 31.12.2022.	**180.958,92**	**4.727,27**	**48.000,00**	**48.000,00**		**89.686,19**
2023. godina						
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu						
Ostale dugoročne obaveze	89.686,19	3.472,44		48.000,00		45.158,63
Stanje na dan 31.12.2023.	**89.686,19**	**3.472,44**		**48.000,00**		**45.158,63**

Na dan 01.10.2021. godine Društvo je iznajmilo poslovni prostor za potrebe obavljanja djelatnosti. Procijenjeno je da će zakup trajati 51 mjesec. Ugovor a zakupu je sklopljen na 3 mjeseca u 2021. godini, potom na 12 mjeseci u 2022. godini i produžen je za još 12 mjeseci u 2023. godini. Shodno primjeni MSFI 16 - Lizing, ovaj zakup se tretira kao imovina sa pravom korišćenja i predstavlja pravo zakupca na korišćenje imovine tokom trajanja zakupa. Na početku trajanja zakupa priznaje se imovina sa pravom korišćenja i diskontna vrijednost obaveze po osnovu zakupa. Na dan 31.12.2023. godine dio obaveza koji dospijeva u roku od 12 mjeseci je preknjižen na kratkoročne obaveze.

4.16. Kratkoročne obaveze

Stanje i promjene kratkoročnih obaveza su bili:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
2022. godina						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	23.646.793,90	71.685.194,00	89.855.207,97			5.476.779,93
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2022.	**23.646.793,90**	**71.685.194,00**	**89.855.207,97**	**48.000,00**		**5.476.779,93**
2023. godina						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86			23.646.793,90
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		
Stanje na dan 31.12.2023.	**15.118.606,31**	**109.263.162,45**	**100.734.974,86**	48.000,00		**23.646.793,90**

4.17. Tekući i odloženi porez na dobit

U izvještajnim periodima nastali su sledeći tekući i odloženi poreski rashodi:

R.b.	Stavka	2023. godina	2022. godina
1	Tekući poreski period	5.415,22	2.242,22
2	Priznavanje odložene poreske obaveze	-859,80	201,61
3	Odloženo poresko sredstvo		
4	Poreski rashod/prihod	4.555,42	2.443,83

Društvo ima pravo na neiskorišćeni poreski kredit po osnovu ulaganja u sopstvena osnovna sredstva u iznosu od 30.846,09 EUR. S obzirom na projektovanu visinu oporezive dobiti u 2023. Godin,i priznato je odloženo poresko sredstvo po osnovu navedenog poreskog kredita u iznosu od 2.776,15 EUR

U narednoj tabeli prikazana je efektivna stopa poreza na dobit:

R.b.	Sadržaj	2023. godina	2022. godina
1	Računovodstvena dobit	5.415,22	10.216,75
2	Porez na dobit	1.015	919,51
3	Poreski efekat na razlike u periodima		
4	Razlike po osnovu amortizacije	9.553,28	-2.240,10

4.18. Poslovni prihodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće prihode:

R.b.	Vrsta prihoda	2023. godina	2022. godina
1	Prihodi od prodaje proizvoda		
2	Prihodi od prodaje robe	798.060,68	723.867,97
3	Promjena vrijednosti zaliha učinaka		
4	Prihodi od zakupa		
	UKUPNO	**798.060,68**	**723.867,97**

4.19. Poslovni rashodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće poslovne rashode:

R.b.	Vrsta rashoda	2023. godina	2022. godina
1	Nabavna vrijednost prodate robe	7.687,58	6.834,55
2	Troškovi goriva	1.496,81	1.136,88
3	Troškovi rezervnih djelova		
4	Troškovi sitnog inventara		73,76
5	Troškovi zarada	339.353,59	271.002,54
6	Troškovi naknada zarada	241.076,11	263.757,28
7	Troškovi amortizacije	76.260,12	73.004,36
8	Troškovi rezervisanja		
9	Troškovi konsultantskih usluga	3.881,05	2.534,41
10	Troškovi održavanja	3.677,16	3.607,13
11	Troškovi PTT usluga u zemlji	12.581,59	12.626,31
12	Troškovi platnog prometa	8.489,44	10.822,33

13	Ostali troškovi	96.518,28	63.539,60
UKUPNO		**791.021,73**	**708.939,15**

4.20. Prihodi i rashodi po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće prihode i rashode po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostale prihode i rashode:

R.b.	Vrsta prihoda i rashoda	2023. godina	2022. godina
1	Prihodi od prodaje stalnih sredstava		
2	Ostali poslovni prihodi	7.670,36	
Ukupno ostali poslovni prihodi		**7.670,36**	**0,00**
3	Rashodi po osnovu kazni		
4	Gubici po osnovu obezvređenja osnovnih sredstava		
5	Ostali poslovni rashodi		
Ukupno ostali poslovni rashodi		**0,00**	**0,00**

4.21. Finansijski prihodi i rashodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće finansijske prihode i rashode i prihodi i rashode od uskiađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza:

R.b.	Vrsta prihoda i rashoda	2023. godina	2022. godina
1	Prihodi od kamata	41,92	41,92
2	Pozitivne kursne razlike		
3	Prihodi po osnovu dividendi		
4	Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata		
UKUPNO		**41,92**	**41,92**
5	Rashodi kamata	1,00	
6	Negativne kursne razlike		
7	Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata	3.472,44	4.727,27
UKUPNO		**3.473,44**	**4.727,27**

TEKUĆI SUDSKI SPOROVI

Pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori, u toku je sudski postupak protiv DOO,,Crnogorski operator tržišta električne energije, Podgorica /U daljem tekstu: DOO „COTEE" koji je, u 2014.godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chanenel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih DOO "COTEE"-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinatu aliminijuma Podgorica.

Konkretno, u slučaju DOO "COTEE"-a, En+Group Limited je, u slučaju stečajnog postupka KAP-a, osporio priznata/utvrđena potraživanja DOO "COTEE"-a, po osnovu naknade za rad operatora tržišta u iznosu od 94.199,94 EUR-a i po osnovu ostupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova (balansnog mehanizma), u iznosu od 12.794.279,27 EUR-a. Privredni sud je, krajem 2014.godine, spojio postupke u kojima je tužilac En+Group Limited, a u vezi sa potraživanjima prijavljenim u stečajnom postupku KAP-a, te odbacio tužbu En+Group Limited, nakon čega su, u narednom periodu, uslijedili dalji postupci pred apelacionim sudom Crne Gore i Privrednim sudom u Podgorici.

Početkom 2016.godine, Privredni sud je odredio da se razdvajaju postupci u ovoj pravnoj stvari i da se svaki zasebno vodi. Saglasno navedenom, postupak po tužbi En+Limited Group protiv DOO "COTEE" i KAP-a u stečaju, se od tog perioda nastavlja i vodi pred Privrednim sudom u Podgorici i po pravnim sredstvima pred Apelacionim sudom Crne Gore.

U međuvremenu, u 2019.godini, tužilac En+Group Limited je obavijestio da je promijenio sjedište i državu registarcije, što je uslovilo nastavak procesnih radnji u odnosu na te novoiskazane okolnosti i zahtjeve tužioca. Ovaj postupak je i dalje u toku pred Privrednim sudom Crne Gore.

Dakle, imajući u vidu da je ovaj postupak i dalje u toku pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori DOO "COTEE" ne može procijeniti dužinu trajanja istog i procjenu uspjeha u sporu.

Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv DOO "COTEE" koji je pokrenuo "HLB Mont Audit" Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019.godinu, budući da je DOO "COTEE" cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno plaćanje ugovorenog iznosa. U 2023. godini nije odrzano nijedno ročiste. Sudski postupak pred Privrednim sudom je i dalje u toku, te ishod istog nije izvjestan.

Nakon okoncanog postupka pred Osnovnim sudom u Podgorici, po tužbi ranijeg izursnog direktora Drustva, radi ponistaja akta o razrjesenju, Društvo je izjavilo Žalbu Visem sudu u Podgorici. Visi sud u Podgorici je donio presudu Gi.br. 3852/22, od 07.07.2023. godine, kojom je poturdena presuda Osnovnog suda u Podgorici od 13.06.2022. godine i ponistena odluka o razrjesenju izvršnog direktora Društva. Punomoćnik Društva je na presudu Višeg suda uložio zahtjev za reviziju Vrhovnom sudu i Vrhovni sud je donio presudu Rev.br. 794/23, od 08.12.2023. godine, kojom je odbijena revizija kao neosnovana.

Sljedstveno ishodu sudskog postupka odnosno presudi Višeg suda, raniji izvšni direktor je 25.07.2023. godine pokrenuo postupak medijacije pred Centrom za alternativno rješavanje sporova, radi naknade materijalne štete, koja se odnosi na razliku zarade koju bi ostvarivao kao izvršni direktor u odnosu na zaradu koju je ostvarivao nakon razrešenja, a za period do isteka mandata. U toku je postupak pred Centrom za alternativno rješavanje sporova. Ukupan utvrđeni bruto iznos je 18.927,88 EUR-a sa uračunatom kamatom.

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Klijent revizije je iskazao da nije imao značajnih događaja nakon datuma sačinjavanja finansijskih iskaza, koji bi trebali biti evidentirani u ovom Izvještaju.

PODGORICA
Broj 24/1543-1
Podgorica, 14. 06. 2024 godine

OBRAZAC 1

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
O AKTIVNOSTIMA NA SPROVOĐENJU I UNAPREĐENJU UPRAVLJANJA I KONTROLA za
2023. godinu

NAZIV SUBJEKTA:		
Ime i prezime rukovodioca subjekta:	Predsjednik Odbora direktora: mr Nermin Škretović	Izvršni direktor: Mersudin Gredić
Ime i prezime lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	Snežana Marković	
Naziv radnog mjesta lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	Šef službe za ekonomsko-finansijske i opšte poslove	
Datum imenovanja lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	14.01.2020.	
Kontakt telefon i e-mail lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola:	+382 20 690 143 snezana.markovic@cotee.me	
Iznos budžeta za godinu izvještavanja	786.845,18 eura	
Broj programa		
Broj zaposlenih na dan 31. decembar	19	
Broj zaposlenih predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	24	
Broj organizacionih jedinica	3 Službe, u okviru jedne službe 2 odjeljenja	
Broj lica iz kategorije visoko rukovodnog kadra	Odbor direktora – 3 člana Izvršni direktor i 4 člana menadžmenta	

UPITNIK O SAMOPROCJENI UPRAVLJANJA I KONTROLA

UPITNIK	DA/ NE	Ako je odgovor DA objasnite na koji način je to postignuto Ako je odgovor NE navedite razlog	Navedite naziv i broj akta
KONTROLNO OKRUŽENJE			
Da li subjekat ima usvojen poseban kodeks ponašanja koji je prilagođen prirodi i specifičnostima poslovanja subjekta?	DA		Etički kodeks br 23/2140-3
Da li se poštuje procedura upoznavanja novih službenika sa odredbama etičkog kodeksa?	DA	Oglašavanjem na oglasnoj tabli društva svi zaposleni su upoznati	
Da li postoje jasna pravila kojima se regulišu situacije potencijalnih sukoba interesa i način postupanja?	DA	Poštuje se zakonski okvir Crne Gore.	Zakon o sprečavanju korupcije Zakon o privrednim društvima Zakon o javnim nabavkama
Da li su zaposleni upoznati kome mogu da prijave sumnje na nepravilnosti u radu i prevare?	DA	Zaposleni pritužbe mogu da prijave licu/zaposlenom za prijavljivanje nepravilnosti u radu i prevare.	
Da li se sprovode mjere u slučaju nepoštovanja kodeksa ponašanja? Navedite broj sprovedenih mjera	DA	Nije bilo prijava za nepoštovanje kodeksa ponašanja	
Da li su vođeni disciplinski postupci u godini izvještavanja? Navedite broj pokrenutih disciplinskih postupaka	NE	U 2023. godini nijesu vođeni postupci za utvrđivanje povreda radnih obaveza.	
Da li zaposleni prisustvuju obukama iz oblasti integriteta i etičkog ponašanja? Navedite broj zaposlenih koji su prisustvovali obukama u godini izvještavanja.	NE	U 2023. godini nije bilo obuka kojima su prisustvovali zaposleni COTEE-a, iz oblasti integriteta i etičkog ponašanja.	
Da li imate utvrđene strateške ciljeve subjekta?	DA	Godišnjim programima rada koje donosi Odbor direktora, na koji daje saglasnost osnivač, utvrđuju se strateški ciljevi subjekta.	
Da li su zaposleni upoznati sa strateškim ciljevima subjekta? Na koji način?	DA	Zaposleni su upoznati sa strateškim ciljevima subjekta direktnom komunikacijom i putem e-mail- a i oglasne table	
Da li je jasno definisano ko je u subjektu odgovoran za realizaciju strateških ciljeva?	DA	Odbor direktora i menadžment su odgovorni za realizaciju strateških ciljeva.	

Da li ste definisali operativne ciljeve na nivou organizacionih jedinica?	DA	Operativni ciljevi na nivou organizacionih jedinica definisani su Registrom rizika.	
Da li operativni ciljevi proizilaze iz starteških?	DA	Operativni ciljevi proizilaze iz strateških i isti su definisani u skladu sa Politikom upravljanja rizicima.	
Da li definišete pokazatelje uspješnosti pomoću kojih pratite realizaciju utvrđenih ciljeva?	DA	Pokazatelji uspješnosti proizilaze iz godišnjih izvještaja.	
Koliko često izvještavate rukovodioca subjekta o realizaciji ciljeva: a) mjesečno b) kvartalno c) polugodišnje d) godišnje e) ne izvještava se	DA	Rukovodioci subjekta se kvartalno izvještavaju o realizaciji ciljeva, izvještajima o radu za kvartalne periode	
Da li je u izvještajima navedena veza između ostvarenih ciljeva i utrošenih sredstava?	DA	Kroz finansijske izvještaje se daje prikaz utrošenih sredstava u svrhu realizacije ciljeva.	
Da li imate interni akt kojim su u Vašem subjektu jasno utvrđene odgovornosti i ovlašćenja svakog rukovodioca za realizaciju definisanih ciljeva i upravljanje resursima (finansije, kadrovi)?	DA	Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji su formalno utvrđene odgovornosti i ovlašćenja za svakog rukovodioca	
Da li imate interni akt kojim je detaljno uređena međusobna saradnja sa subjektima nad kojima vršite nadzor? Navedite broj subjekata nad kojima vršite nadzor.	NE	Privredno društvo ne vrši nadzor.	
Da li nadzor obuhvata: a) praćenje interne kontrole b) fokus na visoko rizične oblasti c) praćenje realizacije ciljeva u odnosu na utvrđene indikatore	/		
Da li se prati i analizira fluktuacija zaposlenih u subjektu?	NE	U 2023.godini nije bilo fluktuacije zaposlenih, a da je postojalo svakako bi se pratilo i analiziralo.	
Da li je utvrđen godišnji plan usavršavanja svih zaposlenih?	DA	Obuke su se održavale u skladu sa potrebama zaposlenih, u Programu rada društva sadržan je godišnji plan usavršavanja	

Da li vodite evidenciju o zaposlenima koji se stručno usavršavaju? Navedite teme za koje su zaposleni najviše zainteresovani	DA	Vodi se evidencija o zaposlenima koji se stručno usavršavaju. Teme su energetika, računovodstvo i revizija, interna revizija, javne nabavke i ostala zakonska regulativa Crne Gore.	
Da li ste usvojili plan za unapređenje upravljanja i kontrola za izvještajni period?	NE	Planirano je da se u skorijem periodu donese Plan unapređenja upravljanja i unutrašnjih kontrola.	
UPRAVLJANJE RIZICIMA			
Da li ste imenovali lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa registra rizika?	DA	Imenovano je lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa registra rizika.	Broj dokumenta: 21/663-1
Da li su prepoznati i procijenjeni rizici za: a) strateške ciljeve b) operativne ciljeve c) realizaciju poslovnih procesa	DA	Utvrđeni su rizici za poslovne procese koji su u ulozi ostvarenja operativnih i strateških ciljeva	
Da li je rukovodstvo utvrdilo nivo do kog su prihvatljiva odstupanja u postizanju ciljeva?	NE	Prati se realizacija Programa rada	
Da li imate Registar rizika? Navedite datum usvajanja	DA	Registar rizika je usvojen dana 21.04.2021. godine	
Navedite tri ključna rizika za strateške ciljeve u Vašem subjektu.		Urušavanje balansnog mehanizma; Urušavanje sistema OIE; Nedostatak sopstvenog poslovnog prostora.	
Da li su rukovodioci organizacionih jedinica uključeni u proces identifikacije rizika?	DA	Šefovi službi na osnovu postavljenih ciljeva formiraju registar rizika za organizacioni dio kojim upravljaju	
Da li postoji adekvatno praćenje rezultata preduzetih radnji za ublažavanje rizika?	DA	Šefovi Službi prate ublažavanje rizika u okviru službe kojom rukovode	
Da li se Registar rizika ažurira? Navedite datum poslednjeg ažuriranja	DA	Ažuriranje registra rizika je bilo u decembru 2023.godine	
Da li rukovodioci koriste registar rizika u svakodnevnom upravljanju?	DA	Svim rukovodiocima je dostavljen Registar rizika	
Da li ste izvršili procjenu radnih mjesta koja mogu biti podložna prevarama?	DA	Planom integriteta je procjenjen rizik radnih mjesta koja mogu biti podložna prevarama.	

Da li zaposleni znaju na koji način da prijave sumnje na nepravilnosti, odnosno prevare?	DA	Zaposleni pritužbe mogu da prijave licu/zaposlenom zaduženom za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u Društvu. Rješenje o imenovanju lica je objavljeno na oglasnoj tabli Društva.	
Da li pripremate izvještaje o identifikovanim rizicima, kao i preduzetim mjerama za njihovo smanjenje?	DA	Kroz ažuriranje Registra rizika se identifikuju rizici i utvrđuju mjere za njihovo smanjenje.	
Da li imate plan kojim se obezbjeđuje kontinuitet rada u slučaju značajnih promjena (odsustvo zaposlenih, promjena zakonskih rješenja,...)?	DA	U slučaju odsustva zaposlenog određuje se drugi zaposleni za izvršavanje radnih zadataka u skladu sa zakonom.	
Da li zaposleni prisustvuju obukama u oblasti upravljanja rizicima? Navedite broj zaposlenih koji su prisustvovali obukama.	NE	U izvještajnom periodu nije bilo obuka u oblasti upravljanja rizicima o kojima je COTEE bio obaviješten.	
KONTROLNE AKTIVNOSTI			
Da li imate usvojenu Knjigu procedura sa operativnim pisanim uputstvima za rad?	DA	Sačinjen je pregled internih procedura po službama.	
Koliko imate usvojenih internih pravila i procedura?		Najveći broj potrebnih internih procedura je usvojen.	
Da li procedure sadrže: a) detaljna uputstva za rad, b) tok dokumentacije, c) odgovornosti i ovlašćenja lica, uključenih u poslovni proces, d) korake u donošenju odluka, e) rokove i f) kontrolne mehanizme?	Djelimično	Nastoji se da u procedurama budu definisani ovi elementi . Usklađivanjem istih procedure će biti unaprijeđene.	
Da li su svi rukovodioci i zaposleni upoznati sa usvojenim procedurama?	DA	Rukovodioci i zaposleni su upoznati sa usvojenim procedurama	
Da li sprovodite naknadne kontrole namjenske potrošnje budžetskih sredstava (npr. kontrole na licu mjesta za isplaćene subvencije, donacije, pomoći, transferi budžetskih sredstava i sl.)?	DA	Sredstva RDP-a se namjenski troše.	

Da li odobravanje, ovjeravanje dokumentacije, ovlašćivanje, odnosno davanje saglasnosti za isplatu sredstava i evidentiranje poslovnog događaja obavljaju različita lica?	Djelimično	U tekućoj godini se nastoji unaprijediti i ovaj dio, u smislu da odobravanje, ovjeravanje dokumentacije, ovlašćivanje, odnosno davanje saglasnosti za isplatu sredstava i evidentiranje poslovnog događaja obavljaju različita lica.	
Da li se sve promjene imovine tokom godine evidentiraju blagovremeno?	DA	Sve promjene imovine se evidentiraju blagovremeno	
Da li postoje adekvatne bezbjednosne procedure kako bi se sredstva i podaci čuvali od neovlašćenog pristupa i fizičke štete?	DA	Kontinuiran proces zaštite podataka.	
Da li ste osigurali rezervnu kopiju podataka u slučaju gubitka?	DA	Svakodnevno se radi backup svih podataka	
Da li ažurirate procedure? Navedite datum poslednje izmjene	DA	Procedure se mijenjaju u slučaju zakonskih i organizacionih promjena	
Koja će nova operativna pisana uputstva za rad biti pripremljena i usvojena u sledećoj godini?		Usvajanje Statuta društva od strane osnivača zahtijevaće usklađivanje opštih akata i procedura u 2024.godini	
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE			
Da li je obezbijeđen efikasan i efektivan sistem interne pisane, elektronske i verbalne komunikacije, koji zaposlenima omogućava da dobiju informacije neophodne za obavljanje poslova?	DA	Zaposleni dobijaju jasne smjernice i instrukcije od neposrednih rukovodilaca, održavanjem kolegijuma i drugih sastanaka neposredni rukovodioci dobijaju potrebne informacije	
Da li imate proceduru kojom ste definisali način prenošenja informacija u subjektu?	NE	Komunikacija se odvija neposredno, putem e-mail- a i održavanjem kolegijuma i drugih sastanaka.	
Da li imate uspostavljene linije izvještavanja i način izvještavanja o realizaciji ciljeva?	DA	Putem kvartalnih i godišnjih izvještaja o poslovanju daju se informacije o realizaciji ciljeva	
Da li rukovodioci organizacionih jednica, nakon usvajanja budžeta, dobijaju informacije o dodijeljenim budžetskim sredstvima za njihovu organizacionu jedinicu?	DA	Rukovodioci zavisno od postavljenih ciljeva iz svojih nadležnosti aktivno učestvuju u određivanju dodijeljenih sredstava, tako da su u potpunosti upoznati sa odobrenim RDP-om.	

Da li rukovodioci organizacionih jedinica prije stvaranja obaveze provjeravaju raspoloživa sredstva za tu namjenu?	DA	Rukovodioci raspoloživa sredstva provjeravaju na osnovu odobrenog RDP-a i Finansijskog plana	
Da li vodite centralizovanu evidenciju svih potpisanih ugovora i ugovornih obaveza i da li je ona podržana informacionim sistemom?	NE		
Da li rukovodioci organizacionih jedinica imaju informacije o neizmirenim obavezama i izvršenju budžeta?	DA	Rukovodioci organizacionih jedinica imaju informacije o neizmirenim obavezama i izvršenju budžeta i iste im se dostavljaju na uvid	
Omogućava li računovodstveni sistem praćenje troškova po: a) programima b) projektima c) organizacionim jedinicama	NE		
Da li se i koliko često sačinjavaju izvještaji za rukovodstvo o: a) izvršenju budžeta b) raspoloživim sredstvima c) obavezama d) potraživanjima?	DA	Navedeni izvještaji za rukovodstvo se sačinjavaju kvartalno i godišnje	
Da li su ključni poslovni procesi (finansije, nabavke, ugovaranje, upravljanje imovinom, praćenje kapitalnih projekata, materijalne evidencije, kadrovi i sl.) u dovoljnoj mjeri podržani IT sistemima?	Djelimično	Pojedini poslovni procesi su podržani IT sistemom (računovodstveni program), poslovi Službe za tržište električne energije i Službe za obnovljive izvore i visokoefikasnu kogeneraciju. Potrebno je IT sistemom obuhvatiti i pravno-administrativne poslove, poslove javnih nabavki.	
Da li su softveri za ključne poslovne procese međusobno povezani (npr. nabavka- ugovori-finansije)?	NE		
Da li je osigurana transparentnost podataka (ključni dokumenti objavljeni su na web stranici)?	DA	Najznačajnija dokumenta iz osnovne djelatnosti se nalaze na web stranici.	

PRAĆENJE I PROCJENA			
Da li lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola izvještava rukovodioca subjekta o stanju i razvoju ovog sistema: a) mjesečno b) kvartalno c) polugodišnje d) godišnje?	DA	Daje se godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontrolama u privrednom društvu	
Da li se na sastancima/ kolegijumima daju predlozi za unapređenje upravljanja i kontrola?	Djelimično	Na sastancima dati su određeni predlozi u cilju donošenja akata kako bi se unaprijedilo upravljanje i kontrola.	
Da li sprovodite samoprocjenu upravljanja i unutrašnjih kontrola?	DA	Samoprocjena upravljanja i unutrašnjih kontrola je kontinuiran proces	
Da li je zaposlenima omogućeno da daju sugestije i preporuke za poboljšanje sistema unutrašnjih kontrola?	DA	Zaposleni u dijelu poslova koje obavljaju ukazuju na određene probleme koji će se nastojati rješavati i kroz poboljšanje sistema unutrašnjih kontrola u narednom periodu.	
Da li se preporuke revizije (unutrašnje, DRI, eksterne) sprovode? Navedite broj prihvaćenih preporuka i prosječno vrijeme njihove implementacije.	DA	Preporuke eksterne revizije se blagovremeno sprovode.	
Da li imate uspostavljen sistem izvještavanja za praćenje funkcionisanja sistema upravljanja i kontrola kod subjakata nad kojima vršite nadzor?	NE	Privredno društvo ne vrši nadzor	

IZVRŠNI DIREKTOR,
Mersudin Gredić

ODBOR DIREKTORA,
Predsjednik,
mr Nermin Škretović

DOO CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE E...
PODGORICA
Broj 24/162-12
Podgorica, 27.05. 2024 god.

COTEE

IZVJEŠTAJ O TRANSFERNIM CIJENAMA ZA 2023. GODINU

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski operator tržišta električne energije“ Podgorica

Maj 2024.godine

SADRŽAJ

Contents

SADRŽAJ 2
1. UVOD 3
1.1. CILJ STUDIJE 3
1.2. SVRHA STUDIJE 3
1.3. PREDMET STUDIJE 4
1.4. OBIM 5
2. ANALIZA GRUPE 5
2.1. ANALIZA DJELATNOSTI GRUPE 6
2.2. ANALIZIRANE TRANSAKCIJE I PORESKI PERIOD NA KOJI SE IZVJEŠTAJ ODNOSI 7
2.3. OPŠTE PRETPOSTAVKE IZVJEŠTAJA 7
2.4. Obim angažovanja 7
2.5. Opšti prikaz poslovanja Poreskog obveznika i grupe povezanih lica 7
2.5.1. Istorijat i opšti podaci 8
2.5.2. Osnovni podaci o poreskom obvezniku 11
2.5.3. Organizaciona struktura preduzeća 14
2.5.4. Pregled finansijskog poslovanja Poreskog obveznika 15
2.5.5. Poslovna politika i ključni poslovni činioci 16
2.6. Opšti prikaz konkurentskog okruženja 21
3. REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD 23
4. Balansni mehanizam 25
5. REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD 25
6. OPIS POVEZANOSTI 30
7. ANALIZA DJELATNOSTI 39
7.5. Opis transakcija sa povezanim licima koje su predmet analize transfernih cijena 39
7.5.1. Podaci o transakcijama između povezanih lica 51
7.5.2. Transakcije prihoda 62
8. IZBOR METODA I UTVRĐIVANJE CIJENA PO PRINCIPU "VAN DOHVATA RUKE" 64
8.1.1. Metode za provjeru usklađenosti 65
8.1.2. Tradicionalne transakcijske metode 66
9. METODA UPOREDIVIH TRŽIŠNIH CIJENA 66
10. Metoda trgovačkih cijena 67
11. Metoda dodavanja bruto dobiti na troškove 68
12. Metoda podjele dobiti 68
13. Metoda neto dobiti 68
14. IZBOR I PRIMJENA METODA ZA PROVJERU USKLADENOSTI TRANSFERNIH CIJENA 68
14.1.1. Transakcije prihoda 68
14.1.2. Transakcije prihoda - Regulatorno dozvoljen prihod 68
14.1.3. Prihodi od prodaje-neto prihod 73
14.1.4. Transakcije rashoda - zakup nepokretnosti 75
15. DOKAZIVANJE TRŽIŠNOSTI TRANSAKCIJE ZAKUPA POSLOVNOG PROSTORA PRIMJENOM METODE EKSTERNO UPOREDIVIH CIJENA 80
15.1. Transakcije rashoda 80
15.2. Transakcije rashoda - Balansni mehanizam 82
16. ZAKLJUČAK 83
17. KOREKCIJA TRANSFERNIH CIJENA PO POJEDINAČNIM PRAVNIM LICIMA 84
18. ISKAZIVANJE PODATAKA U PORESKOM BILANSU 84

STUDIJA O TRANSFERNIM CIJENAMA

1. UVOD

1.1. CILJ STUDIJE

Studija o transfernim cijenama za 2023. godinu nastala je pripremom dokumentacije o transakcijama privrednog društva „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE", Podgorica" (u daljem tekstu "COTEE" d.o.o. , Društvo ili Poreski obveznik) sa povezanim licima Grupe u cilju utvrđivanja tržišnosti prihoda i rashoda koji proizilaze iz tih transakcija. Studija je sačinjena u skladu sa primjenom principa "van dohvata ruke" prema:

- **Uputstvu o bližem načinu utvrđivanja transfernih cijena transakcija**, „Službeni list CG", br. 121/22 od 02.11.2022. godine;
- **Zakonu o porezu na dobit pravnih lica u Crnoj Gori**, „Službeni list RCG", broj 65/01 i 80/04 i „Službeni list CG" broj 40/08, 86/09, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22, 28/23, 125/23 (u daljem tekstu. „ZPDPL") i
- **Uputstvima o transfernim cijenama** za multinacionalne kompanije i Poreske uprave koja je objavila Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (u daljem tesktu: "OECD smjernice za primjenu pravila o transfernim cijenama").

1.2. SVRHA STUDIJE

Svrha ove studije je utvrđivanje da li su cijene koje se primjenjuju u predmetnim transakcijama u skladu s principom "van dohvata ruke".
Shodno OECD smjernicama, kontrolisana transakcija između dva preduzeća je u skladu sa principom "van dohvata ruke", ako je rezultat transakcije konzistentan sa rezultatom koji bi bio ostvaren da je transakcija ostvarena između društava koja nijesu povezana, a koja posluju u uporedivom okruženju. Kako bi bila "uporediva" sa kontrolisanom transakcijom, nekontrolisana transakcija ne mora biti identična kontrolisanoj transakciji, ali je potrebno da bude značajno slična da bi obezbijedila pouzdano svođenje na princip "van dohvata ruke".

1.3. PREDMET STUDIJE

Predmet ove studije su transakcije koje "COTEE" d.o.o., Podgorica ima sa povezanim licima u zemlji i inostranstvu:

Na rashodnoj strani:

a) Nabavka robe od povezanih lica u zemlji i inostranstvu;
b) Troškovi zakupa usluga od povezanog lica u zemlji.

Na prihodnoj strani:

a) Prodaja robe povezanim licima u zemlji i inostranstvu;

1.4. OBIM

Pripremajući Studiju o transfernim cijenama, Obrađivač se u svom radu oslanjao na stvarne finansijske i nefinansijske podatke koji su dobijeni od odgovornih lica „COTEE" d.o.o., Podgorica. Prikupljanje informacija vršeno je putem: E-mail prepiske, direktnih intervjua, interne izvorne dokumentacije, kao i spoljnih, javno dostupnih baza podataka.

Zaključci iznijeti u Studiji polaze od bazične pretpostavke da su sve pomenute informacije pružene od strane „COTEE" doo, Podgorica na zahtjev Obrađivača tačne i pouzdane. Obrađivač nije posebno verifikovao tačnost i istinitost dobijenih informacija.

Ova Studija se zasniva na pravnom statusu na dan kada je izdata. Obrađivač nije u obavezi da pregleda i eventualno mijenja svoje stavove iz ove Studije u slučaju da se navedene okolnosti, pretpostavke, poreski zakoni i njihova tumačenja promijene.

Razmatranja i analize prezentovane u Studiji predstavljaju interpretaciju OECD Smjernica i propisa Crne Gore. U skladu sa tim, naše interpretacije nijesu obavezujuće za poreske vlasti, ali se obavezujemo da ćemo pružiti punu i pravovremenu podršku u slučaju provjera ili sporova od strane poreskih vlasti Crne Gore. Iz pomenutog razloga ova Studija ne predstavlja garanciju da će poreske vlasti prihvatiti naše zaključke, niti da će „COTEE" d.o.o., Podgorica moći da otkloni rizik od utvrđivanja dodatne poreske obaveze po osnovu efekata transfernih cijena i eventualnih kazni, u slučaju kontrole poreskih vlasti.

U studiji su korišćene sledeće skraćenice :

Grupa	Pravna lica koja su povezana sa poreskim obveznikom
„COTEE" d.o.o., Podgorica	Poreski obveznik
Zakon	Zakon o porezu na dobit pravnih lica
Pravilnik	Pravilnik o transfernim cijenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke" primenjuju kod utvrđivanja cijene transakcije među povezanim licima
Smjernice OECD	Smjernice OECD za primjenu pravila o transfernim cijenama za multinacionalna preduzeća i poreske uprave

Studija o transfernim cijenama za 2023. godinu pripremljena je isključivo za potrebe Društva koje ne smije otkrivati stručna mišljenja i tvrdnje Obrađivača trećim stranama bez prethodnog pismenog odobrenja Obrađivača.

U Podgorici, 24.05.2024. godine

OBRAĐIVAČ

Lopušina Jovan, dipl.ecc.

2. ANALIZA GRUPE

2.1. ANALIZA DJELATNOSTI GRUPE

Detaljno poznavanje specifičnosti djelatnosti u kojoj "COTEE" d.o.o. Podgorica posluje, preduslov je za dokumentovanje i analizu transfernih cijena. Analiza industrije preporučena je OECD-ovim smjernicama. U ovom poglavlju daje se analiza industrije u kontekstu transakcija koje "COTEE" d.o.o. Podgorica ima sa svojim povezanim licima u zemlji.

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski operator tržišta električne energije" - Podgorica (u nastavku teksta: Poreski obveznik ili Društvo) angažovalo je Jovana Lopušinu, iz Podgorice, za pripremu dokumentacije o transfernim cijenama, u skladu sa propisima Crne Gore.

Svrha ovog Izvještaja je da prikaže transakcije koje su nastale između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica po transfernim cijenama i cijenama po principu „van dohvata ruke", u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list CG", br. 40/08, 86/09, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22 i 28/23), u nastavku teksta: ZPDPL).

Prema članu 44b stav 1. ZPDPL, poreski obveznik iz člana 38c stav 1 ovog zakona dužan je da dokumenataciju o transfernim cijenama dostavi nadležnom poreskom organu do 30. juna tekuće za prethodnu godinu, do 2027. godine.

Ovaj Izvještaj je sačinjen u skladu sa Uputstvom o bližem načinu utvrđivanja transfernih cijena transakcija, koje je objavljeno u „Službenom listu Crne Gore", broj 121/22, od 02.11.2022. godine, (u nastavku teksta: Uputstvo o transfernim cijenama), kojim su bliže uređeni njegova forma i sadržina, kao i izbor i način primjene metoda po principu „van dohvata ruke".

U skladu sa članom 10. Uputstva o transfernim cijenama, ovaj Izvještaj sadrži:

1) Analizu grupe povezanih lica koja obuhvata:

a) opis privredne djelatnosti, odnosno privrednih djelatnosti, u kojoj grupa povezanih lica posluje;

b) organizacionu i pravnu strukturu grupe, uključujući akcionare, istorijat grupe i opšte finansijske podatke;

c) opšti opis poslovanja i poslovne politike grupe, posebno ističući eventualne promjene poslovne politike u odnosu na prethodni poreski period;

d) opšte informacije o: vlasnička i organizaciona struktura, pregled finansijskog poslovanja, poslovna politika, ključni poslovni faktori; i

e) osnovne podatke o povezanim licima - članovima grupe, sa kojima postoje transakcije i koje su obuhvaćene obavezom iskazivanja transfernih cijena i njihove usklađenosti sa principom "van dohvata ruke";

2) Analizu djelatnosti koja obuhvata opis djelatnosti u kojima se posluje, bez obzira na to koju je djelatnost definisao kao pretežnu, a koja obuhvata:

a) definisanje i klasifikaciju djelatnosti;

b) informacije o tržišnim uslovima u djelatnosti: opšti pregled tržišnih uslova, pregled posebnih propisa ako postoje, pregled tržišnog učešća, pregled glavnih konkurenata, dobavljača i kupaca;

c) opis faktora koji imaju uticaj na određivanje cijena u okviru pojedine djelatnosti, kao i na profitabilnost privrednih društava koja se bave odgovarajućom djelatnošću; i

d) definisanje rizika koji se javljaju u vezi sa poslovanjem u konkretnoj djelatnosti;

3) Funkcionalnu analizu u kojoj treba da se detaljno opišu i definišu transakcije sa povezanim licima, uključujući funkcije koje obavljaju, sredstva koja koriste i rizike koje preuzimaju, a koja obuhvata:

a) podatke o vrstama transakcija sa pojedinačnim povezanim licima (definisanje vrsta transakcija, opis tih transakcija, da li su zaključeni ugovori u pisanoj formi, najvažniji elementi zaključenih ugovora, postoji li mogućnost da se svaka transakcija posmatra pojedinačno, obrazloženje razloga za primjenu objedinjenog ili razložnog pristupa iz člana 4 stav 3 ovog uputstva);

b) opis preuzetih funkcija i rizika, kao i angažovanih sredstava u transakcijama iz podtačke a ove tačke;

c) opis odlučujućih faktora koji su uticali ili utiču na određivanje cijena u transakcijama sa povezanim licima; i

d) utvrđivanje ekonomskog položaja u transakcijama iz podtačke a ove tačke.

4) Izbor metoda za provjeru usklađenosti transfernih cijena sa cijenama utvrđenim po principu "van dohvata ruke", pri čemu se opisuju odlučujući razlozi za donošenje zaključka koja metoda za provjeru usklađenosti transfernih cijena sa cijenama utvrđenim po principu "van dohvata ruke", u najvećoj mjeri odgovara okolnostima pod kojima su pojedine transakcije izvršene;

5) **Zaključak** u kojem se prvo utvrđuje iznos korekcije transfernih cijena za svaku pojedinačnu transakciju sa pojedinačnim povezanim licem, odnosno za svaku vrstu transakcije sa pojedinačnim povezanim licem, u skladu sa članom 38a stav 4 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, a sabiranjem iznosa korekcija utvrđuje se ukupan iznos korekcije transfernih cijena po osnovu transakcija sa pojedinačnim povezanim licem; i

6) **Prilog** u kojem se daje pregled podataka koji su korišćeni za utvrđivanje cijene po principu "van dohvata ruke" ili raspona cijena utvrđenih po principu "van dohvata ruke", u skladu sa izabranom metodom za provjeru usklađenosti transfernih cijena sa cijenama utvrđenim po principu "van dohvata ruke", a posebno informacije o uporedivim domaćim ili inostranim transakcijama, odnosno društvima, kao i izvore podataka.

2.2. ANALIZIRANE TRANSAKCIJE I PORESKI PERIOD NA KOJI SE IZVJEŠTAJ ODNOSI

Ovim Izvještajem su obuhvaćene sve transakcije sa povezanim licima koje su nastale u tekućem ili nekom od prethodnih poreskih perioda, a koje su rezultirale priznavanjem prihoda ili rashoda u posmatranom poreskom periodu.

Poreski period na koji se ovaj Izvještaj odnosi je period 1. januar 2023. - 31. decembar 2023. godine (u nastavku teksta: poreski period).

Analizirane transakcije sa povezanim licima detaljno su opisane u okviru tačke 3. ovog Izvještaja.

2.3. OPŠTE PRETPOSTAVKE IZVJEŠTAJA

Pretpostavlja se da Poreski obveznik nije prikrio niti na bilo koji drugi način obezvrijedio kontrolisane transakcije, a koje bi sa aspekta transfernih cijena imale značajan uticaj na izvještaj.

Pretpostavlja se da Poreski obveznik nije imao namjeru da na bilo koji način namjerno obmane konsultanta i poreske organe koji mogu biti korisnici ovog izvještaja.

Pretpostavlja se da su podaci koji su nam dostavljeni vjerodostojni i tačni. Za prateću dokumentaciju (fakture, izvještaje, ...) pretpostavlja se da su ispravni i tačni, kao i da su nastali u periodu u kome su nastale i transakcije.

Ukoliko drugačije nije naznačeno, u ovom Izvještaju nijesmo razmatrali istinitost finansijskih izvještaja, niti bilo koji drugi oblik mogućeg poreskog tretmana predmetnih transakcija. Svi ostali aspekti poreza na dobit, PDV-a ili carina, kao i računovodstvena i pravna pitanja, koja mogu, a ne moraju biti vezana za transakcije između povezanih lica, nijesu obuhvaćena ovim dokumentom.

2.4. Obim angažovanja

Zaključak o eventualnoj korekciji oporezive dobiti se isključivo odnosi na korekcije po osnovu kontrolisanih transakcija. Bilo kakvo izdvajanje i razmatranje pojedinačnih vrijednosti bilo kog dijela ovog izvještaja iz okvira i konteksta kompletnog predmeta analize nije moguće.

Prilikom izrade ovog izvještaja korišćeni su podaci dostavljeni od strane Poreskog obveznika, zatim javno dostupni podaci i podaci iz ostalih izvora kao što su komercijalne baze podataka, podaci o relevantnoj grani djelatnosti itd. Iako smo vršili procjenu pouzdanosti i istinitosti svih relevantnih informacija, ne možemo sa sigurnošću garantovati njihovu tačnost.

2.5. Opšti prikaz poslovanja Poreskog obveznika i grupe povezanih lica

2.5.1. Istorijat i opšti podaci

Društvo sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica je energetski subjekt koji je nosilac Licence za djelatnost Operatora tržišta električne energije. Licenca je izdata 22.12.2011. godine i upisana u registar izdatih licenci pod brojem L-E-013.

Operator tržišta je osnovan Odlukom Vlade Crne Gore, 16. decembra 2010. godine, u skladu sa Zakonom o energetici i Zakonom o privrednim društvima i registrovan je kao privredno društvo kod Centralnog registra privrednih subjekata u Podgorici 29.07.2011. godine.

Operator tržišta u skladu sa Zakonom o energetici, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodno preuzetim obavezama Vlade Crne Gore iz oblasti

energetike, koje proističu iz međunarodnih propisa (direktiva 2009/72/EC, sporazum o Energetskoj zajednici i dr.), obavlja sljedeće djelatnosti:

1. Organizovanje i upravljanje tržištem električne energije;
2. Otkup električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije i njenu prodaju snabdjevačima i kupcima samosnabdjevačima;
3. Aktivnosti vezane za garancije porijekla koje Operator tržišta izdaje na zahtjev proizvođača električne energije, za energiju proizvedenu u energetskom objektu koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju.

2.5.2. Osnovni podaci o poreskom obvezniku

Zakonom o energetici, koji je Skupština Crne Gore donijela 22. aprila 2010. godine, definisano je da Vlada Crne Gore osnuje Operatora tržišta električne energije.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 16.12.2010. godine, donijela Odluku o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski operator tržišta električne energije", koji predstavlja novi pravni, energetski subjekat odgovoran za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije u Crnoj Gori.

DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije" je kod Privrednog suda Crne Gore registrovan 29.07.2011. godine.

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti[1] je 23. decembra 2011. godine Operatoru tržišta izdala licencu za djelatnost Operatora tržišta električne energije.

1. avgusta 2013. godine "COTEE" je počeo izradu probnih voznih redova.

Nakon dva mjeseca probnog rada, 1. oktobra 2013. godine Crnogorski operator tržišta električne energije počeo je sa redovnom izradom voznih redova i time preuzeo upravljanje tržištem električne energije u Crnoj Gori, koristeći softver (aplikaciju) koji je obezbijedio integralno sinhronizaciju informacionog sistema obaveznika izrade dnevnih programa rada (voznih redova) sa satnom rezolucijom.

Istovremeno, stvorene su pretpostavke za uspostavljanje balansnog sistema u elektroenergetskom sistemu Crne Gore.

---

[1] **„Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti"** (**REGAGEN**) je osnovana 22. januara 2004. godine kao **„Regulatorna agencija za energetiku"** od strane **Skupštine Crne Gore**. Ovlašćenja i nadležnosti ove institucije su inicijalno utvrđena *Zakonom o energetici* i postepeno se šire, i to stupanjem na snagu *Zakona o komunalnim djelatnostima* u 2016. godini i *Zakona o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa* u 2022. godini.
Danas je **REGAGEN** samostalna, neprofitna organizacija, pravno i funkcionalno nazavisna od državnih organa i energetskih subjekata. Ovo nezavisno regulatorno tijelo ima nadležnosti u oblasti električne energije, prirodnog gasa, nafte i naftnih derivata, kao i nadležnosti u oblasti komunalnih djelatnosti u dijelu regulacije cijena javnog vodosnabdijevanja i upravljanja komunalnim otpadnim vodama.

U nastavku ovog teksta dajemo osnovne podatke o poreskom obvezniku, kako slijedi:

Registarski broj: 50610998
PIB/Matični broj: 02849097
Broj promjene: 20
Puni naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA
Skraćeni naziv: CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE
Oblik organizovanja: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
Šifra djelatnosti: 4618
Naziv djelatnosti: Specijalizovano posredovanje u prodaji posebnih proizvoda
Adresa sjedišta: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120
Mjesto sjedišta: PODGORICA
Adresa prijema službene pošte: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120
Mjesto prijema službene pošte: PODGORICA
Ukupan kapital: 470338.87 €
Datum osnivanja: 29.07.2011
Datum promjene: 05.02.2024
Web adresa: www.cotee.me
Email adresa: office@cotee.me
Telefon: +382/20223702; +382/20223703
Status: Registrovan

Osnovni kapital Društva na dan 31.12.2023. godine: 470.338,87 EUR
Ukupni kapital Društva na dan 31.12.2020. godine: 629.850,00 EUR

Vlasnička struktura kapitala Poreskog obveznika, na dan 31.12.2023. godine je prikazana na narednom pregledu:

Ime	Prezime	Uloga	Odgovornost	Udio(%)
VLADA CRNE GORE	VLADA CRNE GORE	Osnivač		100

Ime	Prezime	Uloga	Odgovornost	Udio(%)
LUKA	JOVANOVIĆ	Član Odbora direktora	KOLEKTIVNO	

ANDREJ	RASPOPOVIĆ	Član Odbora direktora	KOLEKTIVNO	
NERMIN	ŠKRETOVIĆ	Član Odbora direktora	KOLEKTIVNO	
MERSUDIN	GREDIĆ	Izvršni direktor	POJEDINAČNO	
VLADA CRNE GORE	VLADA CRNE GORE	Osnivač		100
NERMIN	ŠKRETOVIĆ	Predsjednik Odbora direktora	KOLEKTIVNO	
DRUŠTVO ZA REVIZIJU "CATTARO AUDIT" DOO KOTOR	DRUŠTVO ZA REVIZIJU "CATTARO AUDIT" DOO KOTOR	Revizor		

Osnivač privrednog društva CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE je Vlada Crne Gore u obimu od 100%, a izvršni direktor je Mersudin Gredić. Članovi Odbora direktora su: Luka Jovanović, Nermin Škretović, Andrej Raspopović. Predsjednik Odbora direktora je Nermin Škretović.

Na dan 31.12.2023. godine privredno društvo je imalo 19 zaposlenih na neodređeno vrijeme.

Poreski obveznik je, tokom 2023.godine, imao prosječno 19 zaposlenih po osnovu časova rada, odnosno 19 zaposlenih, po osnovu stanja na kraju mjeseca.

Organi Društva su:

- Osnivač - Vlada Crne Gore
- Odbor direktora
- Izvršni direktor

Odbor direktora Društva čine:

- Nermin Škretović, predsjednik
- Luka Jovanović, član
- Andrej Raspopović, član.

Izvršni direktor Društva je Mersudin Gredić.

Osnovna normativna akta "COTEE"-a Podgorica su:

1. Statut Društva
2. Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
3. Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, i dr.

2.5.3. Organizaciona struktura preduzeća

Organizaciona struktura predstavlja okvir, po pravilu hijerarhijski, unutar koga organizacije uređuju linije ovlašćenja i komunikacije i dodeljuju prava i odgovornosti. Ona određuje način na koji su delegirane, kontrolisane i koordinirane uloge, moći odgovornosti kako informacije teku između različitih organizacionih nivoa.

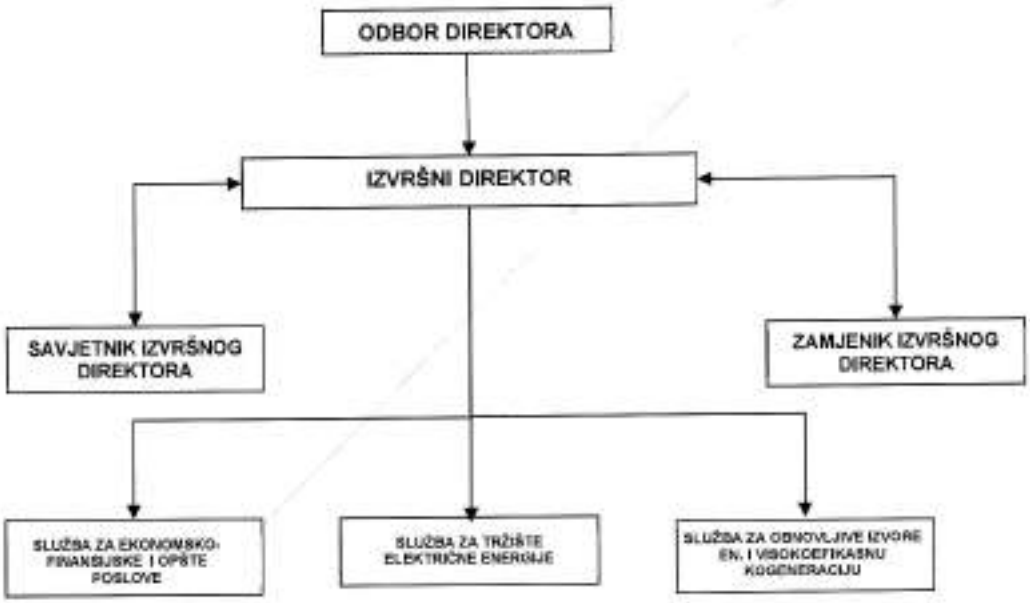

Slika 1 Organizacioni dijagram

Organizacioni dijelovi Društva su: službe.

Administrativni dio Društva je organizovan po službama, a poslovi zamjenika i savjetnika izvršnog direktora su van organizacionih cjelina.

Slijedi detaljniji šematski prikaz organizacione strukture preduzeća:

Prilog I – Šematski prikaz organizacione strukture "COTEE" DOO Podgorica

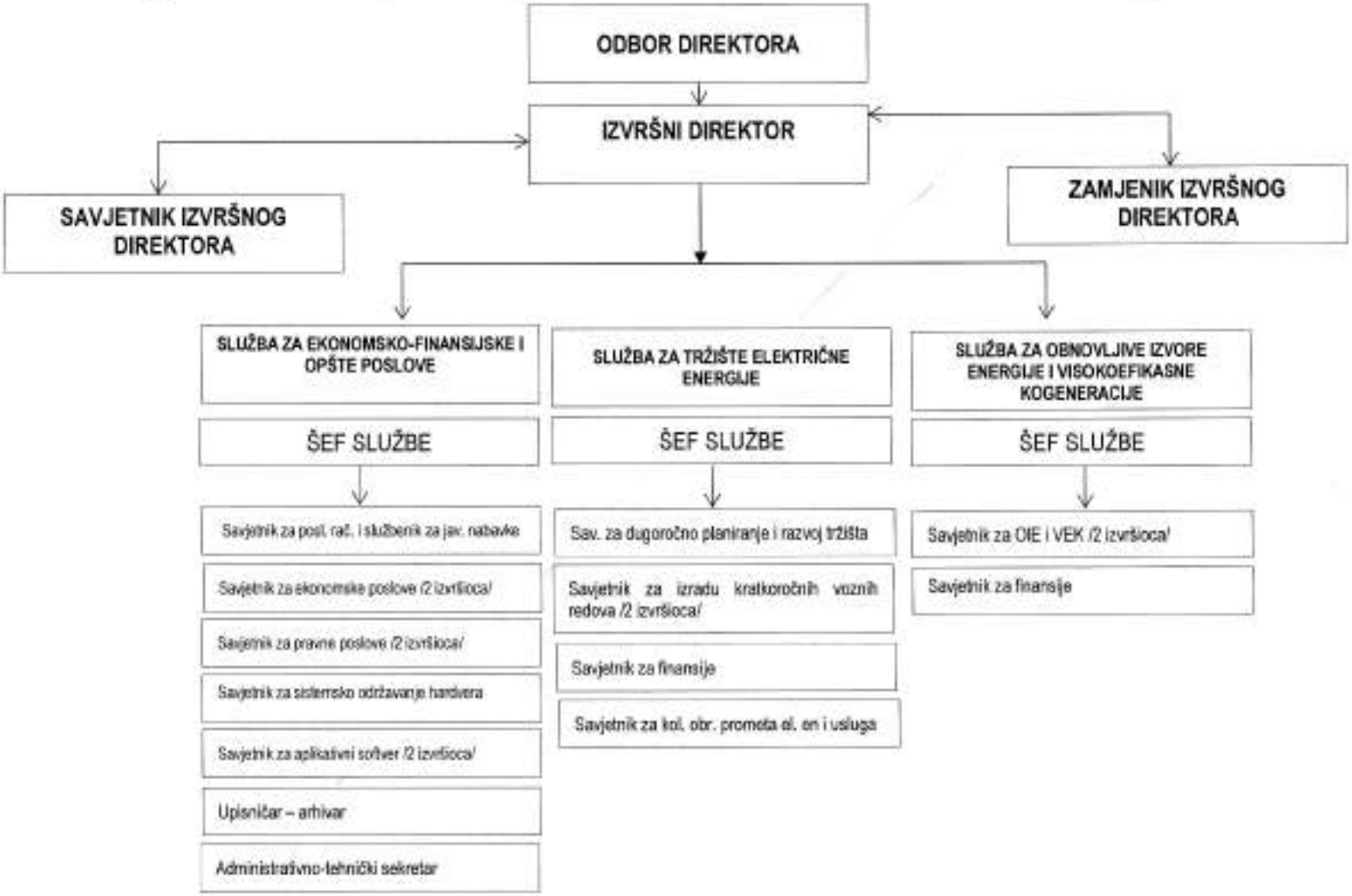

Prilog I – Šematski prikaz organizacione strukture Društva

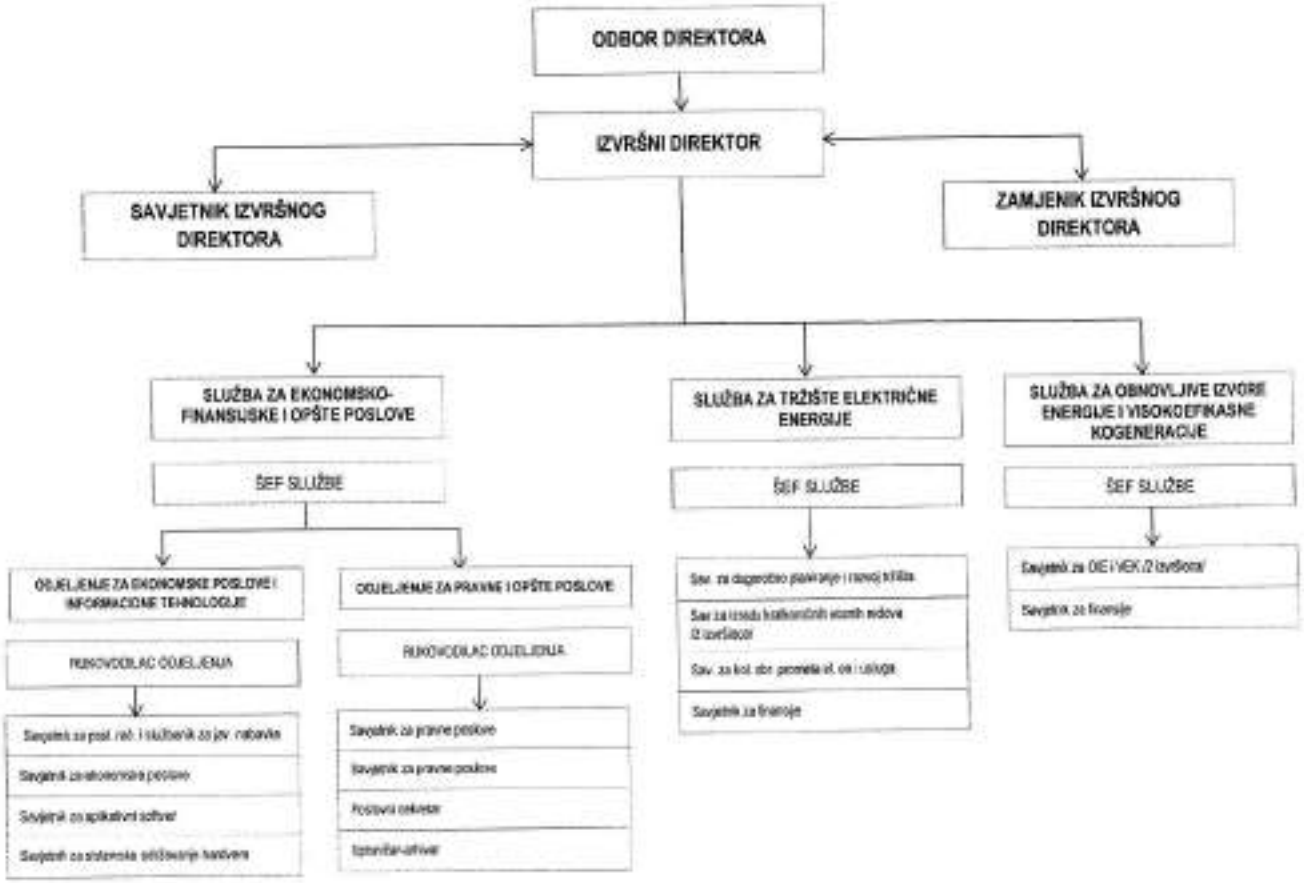

2.5.4. Pregled finansijskog poslovanja Poreskog obveznika

Osnovni pokazatelji poslovanja Poreskog obveznika za 2021, 2022. i 2023.godinu prikazani su u narednoj tabeli:

Osnovni pokazatelji poslovanja

u EUR

POZICIJA	2021	2022	2023
Ukupan kapital	**635.257**	**629.850**	**626.268**
Osnovni kapital	**470.339**	**470.339**	**470.339**
Prihodi	**683.716**	**723.883**	**805.773**
Poslovni prihodi	683.457	723.868	798.061
Finansijski prihodi	0	0	0
Ostali prihodi	259	15	7.712
Rashodi	**673.517**	**713.666**	**794.495**
Poslovni rashodi	672.139	708.939	791.022
Finansijski rashodi	1.378	4.727	3.473
Ostali rashodi			
Neto dobitak	**10.199**	**10.217**	**11.278**

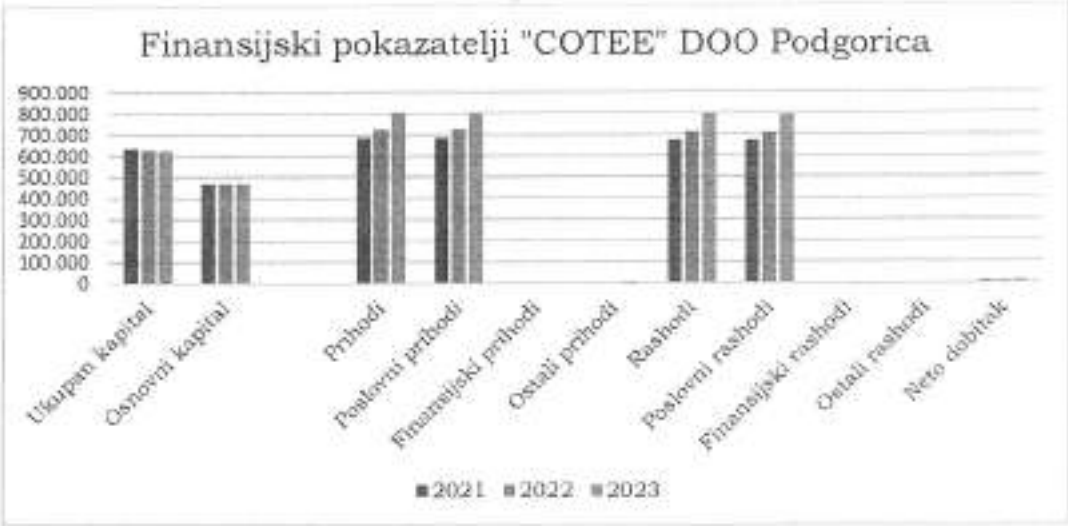

Izvor: Finansijski iskazi poreskog obveznika za navedene godine

2.5.5. Poslovna politika i ključni poslovni činioci

Crnogorski operator tržišta električne energije je, pored ostalog, u skladu sa Zakonom, odgovoran za realizaciju zakonskih prava povlašćenih proizvođača, i pune integracije električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u integralno tržište što samo po sebi zahtijeva, uz ostalo, punu pažnju prilikom balansiranja elektroenergetskog sistema. Operator tržišta, kao privredno društvo u kontinuiranom razvoju, treba da uspješno ispuni svoje obaveze kao energetski subjekat odgovoran za upravljanje i organizovanje tržišta električne energije u Crnoj Gori i da, u skladu sa planiranim energetskim razvojem, razvija tržište i radi na njegovom povezivanju i integrisanju u regionalno, a u perspektivi i u integrisano evropsko tržište. Obavljanje djelatnosti na tržištu električne energije organizuje se i vrši u skladu sa ciljevima razvoja energetskih djelatnosti i potrebama kupaca u Crnoj Gori za obezbjeđivanjem sigurnog, pouzdanog i kvalitetnog snabdijevanja električnom energijom, uz poštovanje principa konkurentnosti, te obavezom obezbjeđivanja jednakog pravnog položaja svim energetskim subjektima i učesnicima na tržištu električne energije u skladu sa Zakonom.

Tržišnim pravilima ("Službeni list Crne Gore", br. 044/17 od 06.07.2017 i 025/19 od 30.04.2019) su utvrđeni:

1) postupci, principi i standardi za organizovanje i funkcionisanje tržišta električne energije u skladu sa primijenjenim modelom tržišta,
2) princip ekonomskog prvenstva, sa izuzetkom povlašćenih proizvođača, u skladu sa Zakonom o energetici (dalje u tekstu: Zakon),
3) način identifikacije i registracije učesnika na tržištu električne energije (dalje u tekstu: učesnik na tržištu) i operatora, način ostvarivanja prava učesnika na tržištu, principi i postupci određivanja i sprovođenja balansne odgovornosti,
4) obaveze učesnika na tržištu, uključujući obaveze po osnovu balansne odgovornosti,
5) vrste ugovora koji se zaključuju na tržištu i ugovora u vezi sa funkcionisanjem tržišta i formularni ugovori utvrđeni Zakonom,
6) standardi i postupci za obavljanje i evidentiranje transakcija na tržištu električne energije,
7) standardi i postupci za izradu, održavanje i ažuriranje baze podataka za potrebe tržišta električne energije,
8) standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih voznih redova,
9) način objavljivanja podataka vezanih za funkcionisanje tržišta, osim komercijalno osjetljivih informacija,
10) način i postupak obračuna količinskih odstupanja za konačno poravnanje nosilaca balansne odgovornosti balansnih grupa, odnosno balansno odgovornih subjekata i njihovo finansijsko poravnanje na tržištu električne energije,
11) oblik i sadržaj bankarske garancije ili drugog sredstva obezbjedenja plaćanja,
12) postupci i principi za otkup električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača i
13) postupci i principi za kupoprodaju električne energije proizvedene u

objektima povlašćenih proizvođača između Operatora tržišta električne energije (dalje u tekstu: Operator tržišta) i snabdjevača i kupca samosnabdjevača.

Navedenim Tržišnim pravilima su definisani i utvrđeni principi za organizovanje i funkcionisanje tržišta električne energije, kako slijedi: *"Stvaranje konkurentnog, efikasnog i održivog tržišta električne energije, kao i omogućavanje ravnopravnog položaja svim učesnicima na tržištu, zasnovano je na principima da se organizovanje i upravljanje tržištem električne energije, otkup električne energije proizvedene u objektima povlašćenog proizvođača i prodaja otkupljene električne energije snabdjevaču i kupcu samosnabdjevaču, obavlja na javan, nepristrasan i nediskriminatoran način."*

Proces pridruživanja Evropskoj uniji kada je u pitanju oblast energetike ima neposredan i značajan uticaj na opšti privredni razvoj, stanje i mogućnosti investicionih aktivnosti, podizanje kvaliteta i stvaranje tržišta električne energije osposobljenog da se uključi u jedinstveno tržište Evropske unije. Ovi procesi uslovljavaju organizovanje efikasnog tržišta koje će odgovoriti izazovima i zahtjevima evropskih standarda uz poštovanje zahtijevanih procedura.

Konkurentnost tržišta električne energije u Crnoj Gori i njegovo funkcionisanje na javan, nediskriminatoran i nepristrasan način, u skladu sa Zakonom, Tržišnim pravilima i međunarodnim standardima i pristup tržištu svim učesnicima pod jednakim uslovima predstavlja osnovni postulat u radu DOO »Crnogorski operator tržišta električne energije« - Podgorica.

Kao jedan od glavnih uslova za stvaranje konkurentnog tržišta prepoznata je potreba uklanjanja mogućeg sticanja monopolističkog položaja od strane nekog energetskog subjekta ili učesnika na tržištu, što je jedna od značajnijih obaveza i odgovornosti Operatora tržišta.

2.6. Opšti prikaz konkurentskog okruženja

Prema javno dostupnim podacima na crnogorskom tržištu električne energije su registrovani sljedeći učesnici[2], i to:

	Učesnik/Market participant	*Display name*	*EIC*	*Country code*
1	**Crnogorski elektroprenosni sistem**	CGES	10XCS-CG-TSO---5	ME
2	**Crnogorski elektrodistributivni sistem**	CEDIS	35X-CEDIS----- A	ME
3	**Obnovljivi izvori COTEE**	OIE_COTEE	35XOIE-COTEE-MND	ME

[2] https://cotee.me/pages/ucesnici-2/

4	**TRADING-EPCG**	EPCGTRADING	35XEPCGTRADING-8	ME
5	**Privredno drustvo EPCG Beograd**	EPCG-BG	34X-EPCG-BG----S	RS
6	**Uniprom**	UNIPROM	35X-UNIPROM ---H	ME
7	**Network for Trading**	NFTB	34X-0000000040-L	RS
8	**Danske Commodities A/S**	DANSKECOM	11XDANSKECOM---P	DK
9	**ALPIQ ENERGY SE**	ALPIQ-ENERGY-CZ	27XALPIQ-ENERGYS	CZ
10	**Interenergo**	INTERENERGO	28X-INTERENERGO8	SI
11	**PLC INTERENERGO Beograd**	RS-PLC	34X-INTEREN-PLCX	RS
12	**Interenergo Sarajevo**	INTERENERGO-BIH	36X-INTERENERGOM	BA
13	**Holding Slovenske elektrarne**	HSE	11XHSE-SLOVENIAG	SI
14	**HSE BH Energetsko preduzece Sarajevo**	HSE-BH-DOO	36X-HSE-BH-SAR-C	BA
15	**HSE Balkan Energy**	HSE-BE	34XHSE-BALK-SRBY	RS
16	**CEZ, a.s.**	CEZ_CZ	11XCEZ-CZ--1	CZ
17	**GEN-I**	GEN-I	11XIGET D	SI
18	**GEN-I Beograd**	RS-GENI	34XGENI-BEOGRADH	RS
19	**GEN-I Sarajevo**	GEN-I_BIH	36X-GEN-I-BIH--7	BA
20	**Energy Financing Team (Switzerland) AG**	EFT-SWITZERLAND	12XEFT-SWITZERLR	CH
21	**Energy Financing Team d.o.o.**	RS-EFT	34XEFT-SRBIJABGF	RS

22	"ENERGY FINANCING TEAM" d.o.o.	EFTBILECA	36XEFTTREBINJE-Q	BA
23	AXPO doo Beograd	AXBE	34XEGL-DOO -6	RS
24	Statkraft Markets GmbH	STATKRAFT-DE1	11XSTATKRAFT001N	DE
25	EDELWEISS ENERGIA SPA	FR_EDELWEISS	17X100B100I0001Q	IT
26	Petrol Bonus	PETROL-BONUS	35X-PETROLBONUS9	ME
27	Petrol Beograd	PETR	34XPETROL-SR--QS	RS
28	PETROL BH OIL COMPANY	PETROL_BH	36X-PETROLBHOIL1	BA
29	FUTURE ENERGY TRADING SHPK	FUTURE_ENERGY_ X K	23X--160809-FE-G	XK
30	Nova Commodities DOO BEOGRAD	NOVA	34X-0000000027-8	RS
31	Group Trans Energy OOD	GT_ENERGY	32X0011001003141	BG
32	Elmako-Energy d.o.o Beograd-Novi Beograd	ELMA	34X-0000000073-0	RS
33	STRATEGIC ENERGY TRADING SENTRADE A E	SENTRADE	29XSTRENERGTRADA	GR
34	SENTRADE RS	SENT	34X-0000000057-X	RS
35	ReNRGY Trading group Beograd	RENR	34X-0000000076-S	RS
36	MVM Partner Energiakereskedelmi ZRt.	MVM_BC	15X-MVM B	HU
37	GSA	BE_GSA	22XGSA--------N	AL
38	EnSCO Energy Services Company AG	ENSCO-AG-ST	12X-0000001905-X	CH

39	**Ayen Energy trading sh.a**	AYEN_ET	23X--140426-AY-W	AL
40	**Axpo Solutions AG**	AXPO-TRADING--ST	12XEGL-H------0	CH
41	**Energi Danmark A/S**	DISAM	11XDISAM-------V	DK
42	**Energy Supply & Trade d.o.o. Savski Venac**	EPLY	34X-0000000017-C	RS
43	**Greek Environmental & Energy Network S.A**	GREENENV	29XGRENVENERNET8	GR
44	**AYEN AS ENERGJI sha**	AYEN_ENERGJI	23X--150416-A--N	AL
45	**Enel Global Trading S.P.A.**	ENELT	11XENEL-H------S	IT
46	**DUFERCO HELLAS SA**	DUFERCOHELLAS	29X10001000100CN	GR
47	**Franklin Power d.o.o. Beograd – Stari Grad**	FRNP	34X-0000000078-M	RS
48	**Ener Trade Sh.p.k.**	ENER_TRADE	54X-10IET0911180	AL
49	**MFT Energy A/S**	MFT_ENERGY	23X--161129-ME-L	DK
50	**Energia Gas and Power Albania**	EN_GAS_POW_AL	23X--150309-LT-Y	AL
51	**Energovia EOOD**	ENERGOVIA_EOOD	32X001100101073T	BG
52	**Berza električne energije d.o.o.**	BELEN	35X-BELEN-2020-H	ME
53	**DOO "Interkonekcija"**	INTERKON	35X-INTERKONEK-Y	ME
54	**NOA Energy Trade**	NOA_ENERGY_TRADE	23X--150630-NE-6	AL
55	**Freepoint Commodities Europe LLP**	FREEPOINT	11XFREEPOINT---N	GB
56	**ReNRGY Trading Group**	RENRGY_AL	54X-10IRN102618R	AL
57	**Ayen Energy Trading d.o.o.**	AYEN	34X-0000000044-9	RS
58	**HEP d.d.**	HEP-DD-HR	31X-HEP-DD-----9	HR

59	Enerco L.L.C.	ENERCO	23X--191121--E-K	KS
60	AlbEsp Trading & Consulting sh.p.k	ALBESP_TC	54X-I-10101AESPF	AL
61	JP Elektroprivreda Srbije	EPSX	34XEPS--TRADE--N	RS
62	Medex Electric d.o.o.	MEDEX	35X-MEDEX-EL---J	ME
63	EFT MONTENEGRO DOO	EFT-MNE	35X-EFT-MNE----Z	ME
64	Iron Investments and Advisory d.o.o. Podgorica	IRON_IA	35X-IRON-IA----6	ME
65	Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad	WINTERWIND	36XOI-WINTW-TG-X	BA
66	„VOSMET LIMITED" DOO PODGORICA	VOSMET_LIMITED	35X-VOSMET-LIM-L	ME
67	BB HIDRO d.o.o.	BB_HIDRO	35X-BB-HIDRO---4	ME
68	Hidroenergija Montenegro doo	HIDROENRG	35X-HDRENRG----6	ME
69	SCM POWER doo Beograd	SCMP	34X-0000000083-X	RS
70	VIRIDI PROGRESSUM	VIRIDI_P	35X-VIRIDI-P---A	ME
71	Green Energy System doo Podgorica	GREEN_EN_S	35X-GREEN-EN-S-W	ME
72	Mercuria Energy Trading B.V.	MERCURIABV	52X000000000086L	NL
73	D. TRADING INTERNATIONAL SA	D_TR_INT_SA	27X-D-TR-INT-SAB	CH
74	INFO - TELECOM sh.p.k	INFOTELECOM_SHPK	54X-I-1100-INFTI	AL
75	TIRANA INTERNATIONAL DEVELOPMENT sh.p.	TID	54X-I-0101-TID-F	AL
76	SOLE 24 DOOEL Skopje	SOLE24	33XSOLE24SOLMKDA	MK
77	RESPECT ENERGY SPÓŁKA AKCYJNA	RESPECT_ENERGY	19XTRMEWOBROT--I	PL
78	MHE PAVLICA d.o.o.	PAVCLOC	34XL-GEN-PAVLC-	RS

			X	
79	ENETRA D.O.O.	ENETRA	28X000000000047Q	SI
80	HIFA OIL DOO PODGORICA	HIFAOIL	35X-HIFA-OIL-M-I	ME
81	Vitol Gas & Power B.V.	VITOLGPBV	14X---0000009-1	NL
82	MontEnergo doo	MONTENERGO	35X-MONTENERGO-3	ME
83	Public Power Corporation S.A.	PPC_SA	11XPPCDDE9-----D	GR
84	Čevo Solar doo	CEVO_SOLAR	35X-CEVO-SOLAR-9	ME
85	Elektroprivreda Republike Srpske	ERS	36XEP-RSRPSKE--S	BA
86	Trisolaris AG	TRISOLARIS---ST	12X-000000209E-9	CH
87	Petrol d.d. Ljubljana	-PETROL-LJ--	28X-PETROL-LJ--C	SI
88	Terna Energy Trading d.o.o.	PROE	34X-0000000016-F	RS

3. REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD

Konkurentsko okruženje je specifično, imajući u vidu da se radi o uslugama koje Poreski obveznik plasira na tržište, a čiji regulatorno dozvoljen prihod, a smim tim i prodajne cijene proizvoda i usluga, pod direktnim ili indirektnim uticajem Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.

Većina proizvoda/usluga iz osnovne djelatnosti poreskog obveznika je pod direktnim ili indirektnim uticajem Regulatorne agencije za energetiku, jer se cijene formiraju u skladu sa Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", br. 131/22 od 02.12.2022), te Poreski obveznik, ne može da utiče na formiranje prodajnih cijena svojih usluga.

Cijene proizvoda i usluga u 2023.godini su formirane u skladu sa Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godine, ("Službeni list Crne Gore", br. 131/22 od 02.12.2022).

DOO "COTEE" Podgorica ispostavlja fakture za naknadu za rad

povezanim licima (CGES, CEDIS i EPCG) u skladu sa Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godine, ("Službeni list Crne Gore", br. 131/22 od 02.12.2022). i Ugovorima o plaćanju naknade za rad koji su zaključeni sa povezanim licima.

Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godine su propisani regulatorno dozvoljeni prihod i naknade za 2023. godinu, kako slijedi:

1. DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije" Podgorica utvrđuje se regulatorno dozvoljeni prihod za 2023. godinu u iznosu od 900.271,30 €.

2. Regulatorno dozvoljeni prihod iz tačke 1 ovog dispozitiva čine:

a) troškovi poslovanja, utvrđeni za 2023. godinu u iznosu od 799.843,12 €,

b) amortizacija, utvrđena za 2023. godinu u iznosu od 22.398,35 €,

c) izdaci za nabavku osnovnih sredstava, utvrđeni za 2023. godinu u iznosu od 141.987,07 €,

d) razumna dobit od obavljanja energetske djelatnosti, utvrđena za 2023. godinu u iznosu od 11.277,79 €,

e) korekcije po osnovu odstupanja ostvarenih energetskih i finansijskih veličina, utvrđene za 2023. godinu, u korist korisnika usluga operatora tržišta u iznosu od 75.235,02 €, koji se oduzima od zbira iznosa utvrđenih pod podtačkama a, b, c i d ove tačke dispozitiva.

3. DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije" Podgorica utvrđuje se regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u naknadu za 2023. godinu u iznosu od 869.477,44 €.

4. Regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponije u naknadu za 2023. godinu, iz tačke 3 ovog dispozitiva utvrđen je kao razlika između regulatorno dozvoljenog prihoda za 2023. godinu iz tačke 1 ovog dispozitiva, i ostalih prihoda, utvrđenih u iznosu od 30.793,86 € za 2023. godinu.

5. Utvrđuje se naknada za rad operatora tržišta koju plaćaju povlašćeni proizvođači za 2023. godinu u iznosu od 0,0650 c€/kWh.

6. Utvrđuje se naknada za rad operatora tržišta, koju plaća operator prenosnog sistema za 2023. godinu u iznosu od 18.838,68 €/mjesec.

7. Utvrđuje se naknada za rad operatora tržišta, koju plaća operator distributivnog sistema za 2023. godinu u iznosu od 9.419,34 €/mjesec.

8. Utvrđuje se naknada za rad operatora tržišta, koju plaćaju snabdjevači, kupci samosnabdjevači i snabdjevač posljednjeg izbora i ranjivih kupaca za 2023. godinu u iznosu od 0,0039 c€/kWh.

9. Utvrđuje se naknada za rad operatora tržišta koju plaćaju proizvođači koji su balansno odgovorni za 2023. godinu iznosu od 0,0036 c€/kWh.

10. Utvrđuje se naknada za rad operatora tržišta koju plaćaju trgovci za 2023. godinu u iznosu od 108,68 €/mjesec/trgovac.

Visina naknade se određuje na osnovu formula iz Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list Crne Gore", br. 071/22 od 08.07.2022, 037/23 od 31.03.2023), a utvrđene su gore pomenutom

Odlukom Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.

Povezana preduzeća plaćaju naknade u skladu sa navedenom Odlukom, kako slijedi:

- CEDIS plaća fiksnu mjesečni naknadu u skladu sa tačkom 7 Odluke.
- CGES plaća fiksnu mjesečni naknadu u skladu sa tačkom 6 Odluke.
- EPCG plaća:
  - fiksnu naknadu u svojstvu trgovca električnom energijom u skladu sa tačkom 10 Odluke
  - naknada u svojstvu proizvođača se obračunava po cijeni 0,0036 c€/kWh utvrđene tačkom 9 Odluke
  - naknada u svojstvu snabdjevača se obračunava po cijeni 0,0039 c€/kWh utvrđene tačkom 8 Odluke.

4. Balansni mehanizam[3]

U procesu balansnog mehanizma DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije" (Operator tržišta) ima ulogu da sprovede finansijsko poravnanje između balansno odgovornih subjekata koji na tržištu električne energije u CG prave energetska odstupanja sa jedne strane, i Operatora prenosnog sistema (CGES) koji ima ulogu balansiranja elektroenergetskog sistema CG, sa druge strane.

Zbog odstupanja koje prave balansno odgovorni subjekti na tržištu električne energije, CGES ima ulogu balansiranja sistema po kom osnovu u svakom mjesecu ostvaruje u određene troškove i prihode od balansiranja.

Fakture koje DOO COTEE ispostavlja povezanim licima (balansno odgovornim stranama)

1. **Fakture za odstupanja:** Na osnovu **člana 60 stav 5 Tržišnih pravila**, Operator tržišta je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakture za prethodni mjesec svim BOS kao nosiocima balansne odgovornosti, odnosno balansno odgovornim subjektima ukoliko su ostvarili pozitivna odstupanja u tom mjesecu.

2. **Faktura za balansiranje**: Na osnovu **člana 60 stav 14 i 15 Tržišnih pravila** , Operator tržišta je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakturu CGES-u za njihove prihode od balansiranja koji služe za pokrivanje troškova zbog plaćanja negativnih odstupanja balansno odgovornih subjekata i koja je jednaka sumi izlaznih faktura CGES-a po osnovu prioda od balansiranja sistema (prihod od sekundarne i tercijarne regulacije i razmjene energije sa okolnim sistemima).

[3] **Balansni mehanizam (BM):**Skup pravila i procedura koje uspostavlja Operator tržišta u skladu sa Pravilima kojima se uređuje funkcionisanje prenosnog sistema električne energije i ovim pravilima u cilju balansiranja sistema, obračuna količinskih odstupanja balansno odgovornih subjekata i njihovog finansijskog obračuna koji iz toga proističe. (Izvor: TRŽIŠNA PRAVILA ("Službeni list Crne Gore", br. 044/17 od 06.07.2017, 025/19 od 30.04.2019)

Fakture koje povezana lica (balansno odgovorne srane) ispostavljaju DOO COTEE

1. Fakture za odstupanja: Na osnovu **člana 60 stav 10 Tržišnih pravila**, svi BOS kao balansno odgovorni subjektI koji su ostvarili negativna odstupanja dužni su da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izdaju fakture za prethodni mjesec Operatoru tržišta.

2. Faktura za balansiranje: Na osnovu **člana 60 stav 11 i 12 Tržišnih pravila**, CGES je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakturu Operatoru tržišta za pokrivanje troškova balansiranja prenosnog sistema za prethodni mjesec koji su nastali zbog pozitivnih odstupanja balansno odgovornih subjekata i koja je jednaka sumi ulaznih faktura CGES-a za troškove balansiranja (trošak sekundarne i tercijarne regulacije i razmjene energije sa okolnim sistemima).

Određivanje cijene kod faktura za odstupanje

Osnovnu cijenu odstupanja po kojoj Operator tržišta utvrđuje finansijski obračun odstupanja balansno odgovornih subjekata (koji je osnov za formiranje faktura) utvrđuje CGES u skladu sa formulom iz **člana 33 Metodologije za utvrdjivanje cijena_rokova i uslova_za pruzanje pomocnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema elektricne energije** ("Službeni list Crne Gore", broj 71/2022 od 08.07.2022. godine) koju donosi Regulatorna agencija za energetiku. To je prosječna cijena nabavke ili isporuke energije za potrebe balansiranja sistema po kojoj je svaki nosilac balansne odgovornosti, odnosno balansno odgovorni subjekat, dužan da plaća balansnu energiju za pokrivanje svojih pozitivnih odstupanja unutar zone tolerancije, odnosno po kojoj će mu biti plaćena njegova negativna odstupanja unutar zone tolerancije, u obračunskom intervalu. Van zona tolerancije, Operator tržišta, u skladu **sa članom 58 stav 8 i 9 Tržišnih pravila** multiplikuje ovu cijenu za ostvarena pozitivna odstupanja, odnosno umanjuje za ostvarena negativna odstupanja u cilju destimulisanja balansno odgovornih subjekata da prave velika odstupanja. Iz tog razloga, na kraju svakog mjeseca, Operator tržišta ostvaruje višak sredstava nakon sprovedenog postupka finansijskog poravnanja, koja je dužan uplatiti Operatoru prenosnog sistema do kraja februara tekuće za prethodnu godinu, a na osnovu **člana 60 stav 17 Tržišnih pravila.**

Određivanje cijene kod faktura za balansiranje

Ovdje se radi o cijenama po kojima CGES nabavlja, odnosno prodaje energiju za balansiranje crnogorskog elektroprenosnog Sistema (cijene sekundarne, tercijarne regulacije i poravnanja neželjenih odstupanja -FSKAR).

Cijene sekundarne i tercijarne regulacije iz domaćih izvora (EPCG) se utvrđuju u skladu sa članovima 14 i 25 Metodologije za utvrđivanje cijena rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije.

DOO COTEE nije upoznat sa načinom utvrđivanja cijene kupovine i prodaje energije za balansiranje iz okolnih Sistema (prekogranična sekundarna i tercijarna regulacija i poravnanje neželjenih odstupanja) – one se formiraju

na tržištu, nijesu regulisane.

5. REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD

DOO COTEE ispostavlja fakture za naknadu za rad povezanim licima (CGES, CEDIS i EPCG) u skladu sa Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023. - 31.12.2025. ("Službeni list CG", br. 131/22) i Ugovorima o plaćanju naknade za rad koji su zaključeni sa povezanim licima.

Visina naknade se određuje na osnovu formula iz Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list Crne Gore", broj 71/2022 od 08.07.2022. godine), a utvrđene su gore pomenutom Odlukom Regulatorne agencije za energetiku.

CEDIS plaća fiksnu mjesečni naknadu u skladu sa tačkom 7 Odluke.

CGES plaća fiksnu mjesečni naknadu u skladu sa tačkom 6 Odluke.

EPCG plaća:

- fiksnu naknadu u svojstvu trgovca električnom energijom u skladu sa tačkom 10 Odluke
- naknada u svojstvu proizvođača se obračunava po cijeni 0,0036 c€/kWh utvrđene tačkom 9 Odluke
- naknada u svojstvu snabdjevača se obračunava po cijeni 0,0039 c€/kWh utvrđene tačkom 8 Odluke.

6. OPIS POVEZANOSTI

6.1. Osnovni podaci o povezanim licima Poreskog obveznika

Članom 38 Zakona o porezu na dobit pravnih lica je propisano da se transfernom cijenom smatra cijena nastala u vezi sa transakcijama sredstava ili stvaranjem obaveza među povezanim licima. Status povezanog lica iz navedenog člana ima:

- pravno ili fizičko lice koje kod obveznika učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili kapitalu, i
- pravno lice u kojem, kao i kod obveznika, ista fizička ili pravna lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili kapitalu.

Shodno navedenom članu, pravno ili fizičko lice učestvuje kod obveznika neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili kapitalu, ako to lice:

- posjeduje posredno ili neposredno najmanje 25% obveznikovih akcija ili vlasničkih udjela, ili
- ima stvarnu mogućnost kontrole poslovnih odluka obveznika.

Pravno ili fizičko lice ima stvarnu mogućnost kontrole poslovnih odluka obveznika kada:

- posjeduje ili kontroliše posredno ili neposredno najmanje 25% glasačkih prava u obveznikovim organima upravljanja;
- ima pravo učešća od najmanje 25% u dobiti obveznika;
- je član porodice obveznika ili je povezano lice sa članom porodice u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana i tač. 1 i 2 ovog stava.

Dalje se istim članom definiše da se članom porodice obveznika iz člana 38, stav 4 tačka 3, smatra srodnik u krvnom srodstvu u pravoj liniji, kao i u

pobočnoj liniji do četvrtog stepena srodstva, bračni ili vanbračni supružnik, životni partner lica istog pola, ili tazbina do drugog stepena srodstva, bez obzira na to da li se ta bračna veza prekinula, kao i usvojenici i potomci usvojenika.

Poreski obveznik je u poreskom periodu priznavao prihode i rashode po osnovu transakcija sa 6 (šest) povezanih lica u skladu sa Izjavom Poreskog obveznika o povezanim licima broj 24/162-10 od 17.05.2024.godine, i to:

Naziv	**Matični broj**	**Opis povezanosti**	**%**
1. "BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE" DOO PODGORICA	03150313	Član 38 stav 4, Tačka 1 ("COTEE" ima 33,33 glasačkih prava u obveznikovim organima upravljanja i udio od 18,80% u kapitalu Berze električne energije)	
2. EPCG Nikšić	02002230	Član 38 stav 2, Tačka 2 (Vlada Crne Gore većinski vlasnik)	
3. CGES Podgorica	02751372	Član 38 stav 2, Tačka 2 (Vlada Crne Gore većinski vlasnik)	
4. CEDIS Podgorica	03099873	Član 38 stav 2, Tačka 2 (Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić većinski vlasnik)	
5. POŠTA CRNE GORE Podgorica	02867940	Član 38 stav 2, Tačka 2 (Vlada Crne Gore većinski vlasnik)	
6. MONTENEGRO AIRLINES u stečaju Podgorica	02208687	Član 38 stav 2, Tačka 2 (Vlada Crne Gore većinski vlasnik)	

Radi ilustracije mogućih scenarija, koristi se opšti scenario: Vlada Crne Gore kontroliše četiri pravna lica ("COTEE", EPCG, MONTENEGRO AIRLINES i CGES). Subjekt "COTEE" kontroliše BELEN sa udjelom u kapitalu od 18,80% i 33,33 glasačkih prava u obveznikovim organima upravljanja, EPCG kontroliše CEDIS sa udjelom u kapitalu od 100% i 100% glasačkih prava u obveznikovim organima upravljanja, i BELEN sa udjelom u kapitalu od 40,60% i 33,33 glasačkih prava u obveznikovim organima upravljanja, dok CGES kontroliše BELEN sa udjelom u kapitalu od 40,60% i 33,33 % glasačkih prava u obveznikovim organima upravljanja.

Grafički pregled povezanih lica dajem u nastavku, kako slijedi:

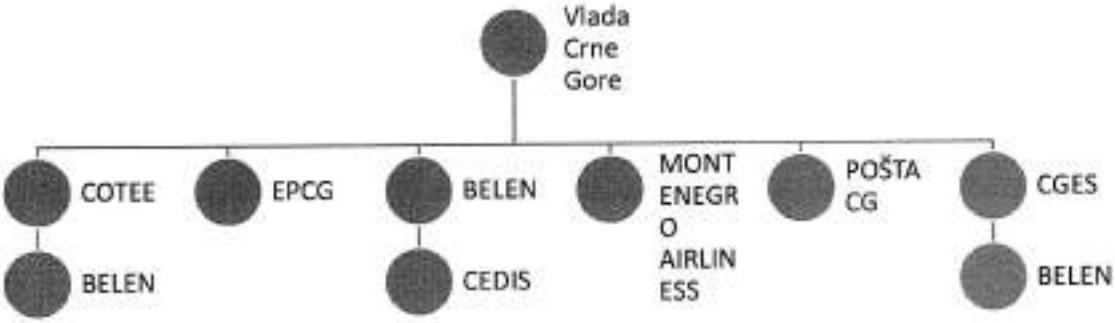

6.2. Osnovni podaci o povezanim licima

Transferne cijene su cijene koje se primjenjuju u trgovinskim transakcijama između povezanih pravnih lica, pri čemu se mogu pojaviti različiti oblici transfernih cijena, poput cijena za robu, usluge ili intelektualnu svojinu. Kada govorimo o povezanim licima, to su pravna lica koja su međusobno povezana na način da jedno pravno lice ima kontrolu nad drugim pravnim licem.

Podatke o poreskom obvezniku dajem u nastavku, kako slijedi:

Registarski broj:50610998
PIB/Matični broj: 02849097
Broj promjene: 20
Puni naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA
Skraćeni naziv: CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE
Oblik organizovanja: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
Šifra djelatnosti:4618
Naziv djelatnosti: Specijalizovano posredovanje u prodaji posebnih proizvoda
Adresa sjedišta: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120
Mjesto sjedišta: PODGORICA
Adresa prijema službene pošte: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120
Mjesto prijema službene pošte: PODGORICA

Ukupan kapital: 470338.87 €
Datum osnivanja: 29.07.2011
Datum promjene: 05.02.2024
Web adresa: www.cotee.me
Email adresa: office@cotee.me
Telefon: +382/20223702; +382/20223703
Status: Registrovan

U nastavku su navedeni osnovni podaci o DOO "BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE" Podgorica, kao povezanom licu u kojem poreski obveznik ima status povezanog lica, jer učestvuje neposredno u upravljanju, kontroli kapitalu, kako slijedi:

Ime	Prezime	Uloga	Odgovornost	Udio(%)
JOVAN	KASALICA	Član Odbora direktora	KOLEKTIVNO	
DRAGAN	PERUNOVIĆ	Član Odbora direktora	KOLEKTIVNO	
JELENA	MARKOVIĆ	Član Odbora direktora	KOLEKTIVNO	
DEJAN	DRAŠKOVIĆ	Izvršni direktor	KOLEKTIVNO	
DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA	Osnivač		18.80
"CRNOGORSKI ELEKTOPRENOSNI SISTEM" AD	"CRNOGORSKI ELEKTOPRENOSNI SISTEM" AD	Osnivač		40.60
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD-NIKŠIĆ	ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD-NIKŠIĆ	Osnivač		40.60

Ime	Prezime	Uloga	Odgovornost	Udio(%)
JELENA	MARKOVIĆ	Predsjednik Odbora direktora	KOLEKTIVNO	

Ime	Prezime	Uloga	Odgovornost	Udio(%)
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD-NIKŠIĆ	ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD-NIKŠIĆ	Osnivač		40.60
"CRNOGORSKI ELEKTOPRENOSNI SISTEM" AD	"CRNOGORSKI ELEKTOPRENOSNI SISTEM" AD	Osnivač		40.60
DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA	Osnivač		18.80

"BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE" DOO PODGORICA

Registarski broj:	50801326
PIB/Matični broj:	03150313
Broj promjene:	20
Puni naziv:	"BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE" DOO PODGORICA
Skraćeni naziv:	BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE
Oblik organizovanja:	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
Šifra djelatnosti:	3514
Naziv djelatnosti:	Trgovina elektricnom energijom
Adresa sjedišta:	MOSKOVSKA 99
Mjesto sjedišta:	PODGORICA

Adresa prijema službene pošte:	MOSKOVSKA 99
Mjesto prijema službene pošte:	PODGORICA
Ukupan kapital:	960000 €
Datum osnivanja:	07.08.2017
Datum promjene:	17.04.2024
Web adresa:	www.belen-spot.me
Email adresa:	office@belen-spot.me
Telefon:	+382 20 268 742
Status:	Registrovan

Društvo sa ograničenom odgovornošću "BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE" DOO PODGORICA, osnovano je 2017.godine. Osnivači Društva su: Elektroprivreda Crne Gore AD-Nikšić sa vlasništvom udjela od 33,33%, Crnogorski elektoprenosni sistem AD - Podgorica sa vlasništvom udjela 33,33%, i Društvo sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica sa vlasništvom udjela od 33,34%.

Berza električne energije d.o.o. Podgorica osnovana je od strane CGES, "COTEE" i EPCG sa namjerom uspostavljanja veleprodajnog organizovanog tržišta električne energije u formi elektronske trgovinske platforme.

Berza električne energije kao centralna ugovorna strana CCP (eng. Central Counter Party) između prodavca i kupca električne energije preuzima na sebe rizike kupovine i prodaje električne energije u okviru postignutih kupoprodajnih transakcija formiranih na tržištu dan unaprijed.

Opšti cilj je stvaranje novih poslovnih mogućnosti učesnicima na tržištu, bolja efikasnost, konkurentnije cijene, veća sigurnost, kvalitet i standard usluga.

6.3. Ulog u „Berzu električne energije"

Dugoročni finansijski plasmani odnose se na ulaganje u "Berzu električne energije" DOO na ime osnivačkog uloga, u skladu sa Zaključcima Vlade Crne.

Odbor direktora Društva je dana 31.05.2017.godine, donio Odluku o odobravanju osnivačkih akata Berze. Na dan 31.12.2023.godine ukupan iznos uloga "COTEE" d.o.o. Podgorica u "Berzu električne energije" DOO je 180.010,00 EUR-a.

DOO "COTEE" Podgorica zbog finansijskih nemogućnosti nije učestvovalo u posljednjoj dokapitalizaciji BELEN-a i sada je udio DOO "COTEE"-a u kapitalu "BELEN" D.O.O. Podgorica 18,80%.

7. ANALIZA DJELATNOSTI

7.1. Definisanje i klasifikacija djelatnosti

Crnogorski operator tržišta električne energije obavlja djelatnost organizovanja i upravljanja tržištem električne energije, izuzimajući

upravljanje balansnim tržištem električne energije, na osnovu licence, u skladu sa Zakonom.

Osnovna djelatnost društva definisana je šifrom djelatnosti 46.18 - Specijalizovano posredovanje u prodaji posebnih proizvoda.

7.2. Informacije o tržišnim uslovima u djelatnosti poreskog obveznika

7.2.1. Tržišno učešće i glavni konkurenti

Učesnik na tržištu električne energije u skladu sa Zakonom o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 005/16 od 20.01.2016, 051/17 od 03.08.2017, 082/20 od 06.08.2020, 029/22 od 18.03.2022, 152/22 od 30.12.2022) je:

1) proizvođač,
2) snabdjevač,
3) snabdjevač poslednjeg izbora i ranjivih kupaca,
4) trgovac,
5) kupac samosnabdjevač,
6) operator prenosnog sistema,
7) operator distributivnog sistema,
8) operator tržišta,
9) berza,
10) operator zatvorenog distributivnog sistema,
11) drugi subjekat, privremeno priključen na prenosni ili distributivni sistem za potrebe funkcionalnog ispitivanja, u periodu trajanja funkcionalnog ispitivanja.

Pregledom javno dostupnih izvora utvrđeno je da je u CRPS-u jedino društvo sa šifrom djelatnosti 46.18 - Specijalizovano posredovanje u prodaji posebnih proizvoda registrovano DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica.

7.3. Djelatnost poreskog obveznika

Operator tržišta je pravni energetski subjekat, odgovoran za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije u Crnoj Gori, što predstavlja njegovu osnovnu, ujedno sasvim novu energetsku djelatnost od javnog interesa, koju obavlja u skladu sa Zakonom, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodnim propisima.

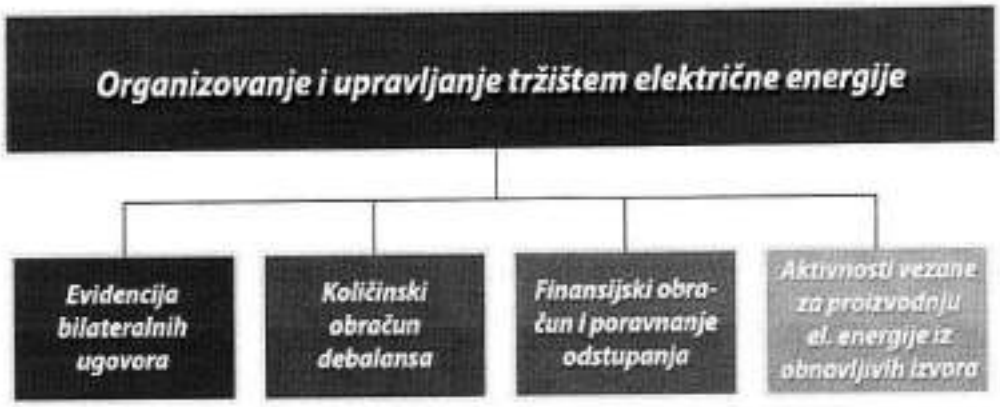

Slika 2 Organizovanje i upravljanje tržištem električne energija

Obavljanje djelatnosti na tržištu električne energije organizuje se i vrši u skladu sa ciljevima razvoja energetskih djelatnosti i potrebama kupaca u Crnoj Gori za obezbjeđivanjem sigurnog, pouzdanog i kvalitetnog snabdijevanja električnom energijom, uz poštovanje principa konkurentnosti, te obavezom obezbjeđivanja jednakog pravnog položaja svim energetskim subjektima i učesnicima na tržištu električne energije u skladu sa Zakonom.

Ciljevi:

- obezbjeđivanje što je moguće lakšeg i jednostavnijeg pristupa tržištu električne energije svim potencijalnim učesnicima, izradom i primjenom kvalitetnih podzakonskih akata pomoćnih pravila iz nadležnosti Operatora tržišta i kroz permanentnu savjetodavnu pomoć,
- saradnja sa svim učesnicima na tržištu električne energije i odgovornim energetskim subjektima, realizacija aktivnosti vezanih za podsticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije u skladu sa zakonskim odredbama,
- obezbjeđivanje neophodne, cjelokupne infrastrukture za, što je moguće uspješnije, obavljanje licencirane djelatnosti,
- pripremanje i redovno ažuriranje svih potrebnih akata (pravila, uputstva, ugovori i sl.) neophodnih za nesmetano funkcionisanje tržišta i obavljanje svih tržišnih aktivnosti i
- posebno, informacioni sistem, koji predstavlja esencijalnu pretpostavku za ostvarivanje obaveza utvrđenih Zakonom, Tržišnim pravilima i licencom Operatora tržišta.

Misija "COTEE" Podgorica

Stvaranje konkurentnog, efikasnog i otvorenog tržišta električne energije koje omogućava nepristrasan i nediskriminatoran pristup svim učesnicima.

Vizija "COTEE" Podgorica

Razvoj crnogorskog tržišta električne energije i njegovo integrisanje u regionalno i evropsko tržište.

7.4. Vlasnička struktura grupe povezanih lica

Grupu povezanih lica čine prethodno opisana privredna društva od kojih je Berza električne energije d.o.o. Podgorica dio vlasničke strukture Poreskog obveznika, dok privredna društva EPCG, CEDIS, CGES, i MONTENEGRO AIRLINES Podgorica nijesu dio vlasničke strukture Poreskog obveznika, ali preko osnivača (Vlada Crne Gore) i učešća u upravljanju se smatraju posredno povezanim licima.

CGES-Crnogorski elektroprenosni sistem AD

Osnovni kapital Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD[4] iznosi 155.108.283,12 eura, koji je podijeljen na 146.176,876 akcija, čija je nominalna vrijednost 1,0611 EUR.

Ukupan broj akcionara na dan 08.02.2021. godine bio je 7.100. Većinski vlasnik CGES-a je država Crna Gora sa 55,00 odsto akcija Društva, dok strateški partner većinskog vlasnika, italijanski operator prenosnog sistema - Terna Rete Elettrica Nazionale S.p.A, posjeduje 22,09 odsto akcija. Elektromreža Srbije – srpski operator prenosnog sistema posjeduje 15,00 odsto akcija. Fizička lica na dan 08.02.2021. godine, posjedovala su 6,69 odsto akcija, fondovi zajedničkog ulaganja 0,14 odsto, kastodi računi 0,61 odsto, pravna lica 0,10 odsto, dok Crnogorski elektroprenosni sistem AD u svom vlasništvu posjeduje 0,38 odsto akcijskog kapitala Društva.

[4] https://www.cges.me/o-nama/vlasnicka-struktura
- Pristup:01.05.2024.godine

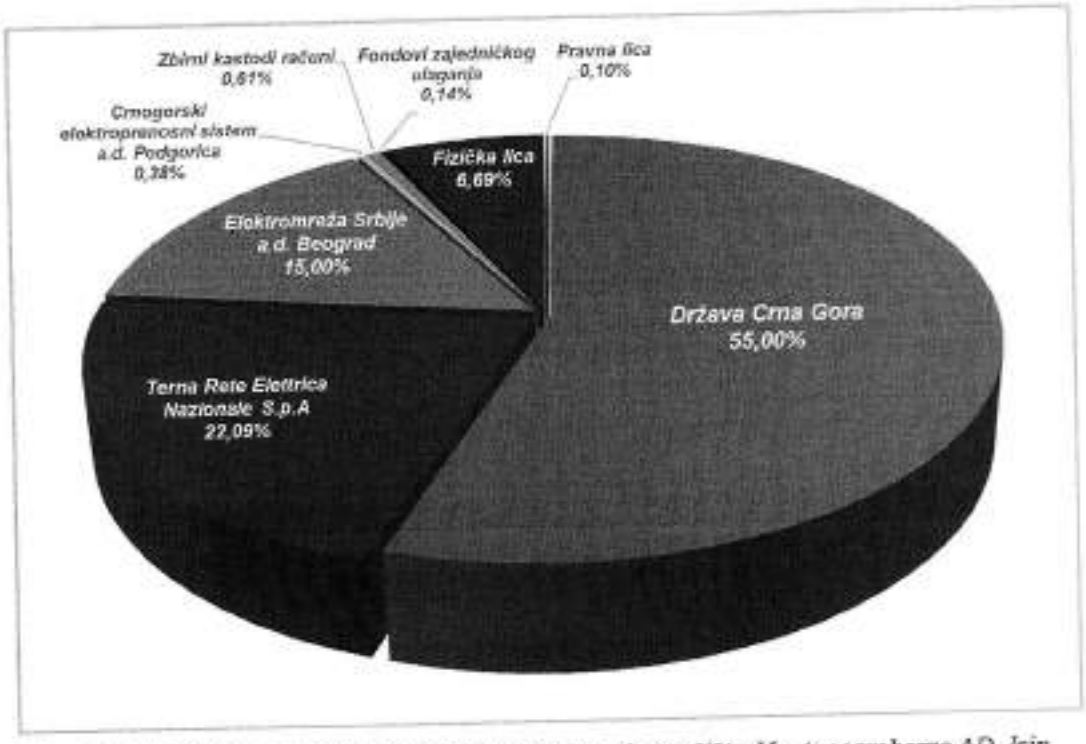

Slika 3 Akcije CGES-a se kotiraju na "A" listi berzanskog tržišta Montenegroberze AD. Isin akcije glasi: MEPRENRA1PG3.

Učešće CGES-a u kapitalu drugih društava

CGES kao jedan od deset osnivača Koordinacionog aukcijskog centra za jugoistočnu Evropu (SEE CAO) sa sjedištem u Podgorici, posjeduje udio koji iznosi 40.000,10 eura što čini 14,28 odsto osnivačkog uloga ove kompanije.

Na osnovu informacije o mogućim rješenjima za otvorena pitanja iz oblasti energetike u okviru Berlinskog procesa, na sjednici Vlade Crne Gore od 9. juna 2016. godine donijet je zaključak o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću u cilju uspostavljanja berze električne energije u Crnoj Gori. Berza električne energije DOO osnovana je 2017. godine, a CGES kao jedan od tri osnivača posjeduje ulog koji iznosi 179.995,00 EUR i činio je udio od 33,33 odsto kapitala Društva.

Kao jedan od četiri osnivača, CGES posjeduje ulog koji iznosi 49.548,31 EUR i čini 25,00 % kapitala Elektroenergetskog koordinacionog centra doo, sa sjedištem u Beogradu (EKC). EKC je osnovan 1993. godine, u cilju koordinacije rada elektroenergetskih sistema Crne Gore, Srbije i Makedonije, a vremenom je prerastao u referentnu konsultantsku kuću na prostoru Jugoistočne Evrope, istovremeno pružajući permanentnu ekspertsku pomoć CGES-u i ostalim vlasnicima, kako u operativnom radu, tako i na planu strateškog planiranja.

CGES je izvršio dokapitalizaciju BELEN-a i sada posjeduje udio od 40,60% u kapitalu BELEN d.o.o. Podgorica.

Poštujući odluke nadležnih organa ENTSO-E, u nastojanju da se blagovremno pripremi za primjenu standarda regionalne koordinacije sigurnosti rada sistema, CGES je tokom 2015. godine u saradnji sa srpskim i bosanskohercegovačkim operatorima prenosa – EMS i NOS BiH, osnovala Regionalni centar za koordinaciju sigurnosti – SCC d.o.o., (Security Coordination Center) sa sjedištem u Beogradu. Osnivači centra su ravnopravni vlasnici, sa osnivačkim ulogom od po 34.765,00 eura.

Berza električne energije d.o.o. (BELEN), sa sjedištem u Podgorici, osnovana je od strane CGES-a, COTEE-a i EPCG-a sa namjerom uspostavljanja veleprodajnog organizovanog tržišta električne energije u formi elektronske trgovinske platforme.

Zadatak BELEN d.o.o. je da u svakom momentu na transparentan način obezbijedi uvid o cijenama na tržištu, količinama koje su realizovane, kao i broju učesnika na tržištu električne energije uz zadržavanje profesionalne neutralnosti i poštovanja prava privatnosti podataka učesnika i da radi u pravcu uparivanja tržišta u skladu sa zakonskim okvirom. Na taj način obezbjeđuje širi aspekt plasiranja ponuda i potražnje lokalnog tržišta i samim tim poboljša efektivnost i konkurenciju.

Operativni rad dan-unaprijed tržišta električne energije u Crnoj Gori je počeo 26.04.2023.godine. Protekla godina obilježena je velikim interesovanjem učesnika iz Crne Gore i inostranstva za rad na našem tržištu, pa je tako broj registrovanih učesnika na BELEN-ovim tržištima od datuma pokretanja dan-unaprijed tržišta do danas porastao sa 14 na 23, uz još 2 učesnika u procesu registracije.

Ukupna trgovana količina na dan-unaprijed tržištu Crne Gore za 366 dana isporuke je **410408,2 MWh**, sa dnevnim prosjekom od **1121,3 MWh**, dok prosječna cijena energije za predmetni period iznosi **89,50 €/MWh**. U tabeli ispod nalaze se prosječne i ekstremne vrijednosti cijena i količina koje su obilježile prethodnih godinu dana na dan-unaprijed tržištu Crne Gore.

	Cijena (€/MWh)	Dan / sat isporuke	Količina (MWh)	Dan / sat isporuke
Prosječna bazna	89,50	–	1121,3	–
Prosječna vršna	90,35	–	530,3	–
Najviša bazna	151,29	24.08.2023.	3317,8	25.02.2024.
Najviša vršna	170,47	30.11.2023.	1502,0	05.11.2023.

	Cijena (€/MWh)	Dan / sat isporuke	Količina (MWh)	Dan / sat isporuke
Najniža bazna	24,41	05.11.2023.	177,9	08.05.2023.
Najniža vršna	12,11	02.07.2023.	100,0	22.10.2023.
Najviša satna	273,59	26.09.2023. / 20	250,0	04.12.2023. / 4
Najniža satna	0,00	14.04.2024. / 10,11,14,15,16,17	0,0	26.09.2023. / 16

2.1. Opis povezanosti
2.2. Osnovni podaci o povezanim licima Poreskog obveznika

Poreski obveznik je u poreskom periodu priznavao prihode i rashode po osnovu transakcija sa pet (5) povezanih lica[5]:

- EPCG,
- CEDIS,
- CGES,
- BELEN,
- POŠTA CRNE GORE i
- MONTENEGRO AIRLINES Podgorica

U nastavku su navedeni osnovni podaci o povezanim licima.

EPCG-ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD NIKŠIĆ

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić (EPCG) je nacionalna elektroenergetska kompanija osnovana odlukom o transformaciji JEP „Elektroprivreda Crne Gore" Nikšić br.1001-2772/1 od 16.10.1998. godine radi obavljanja privredne djelatnosti, odnosno proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom.

[5] Izjava Poreskog obveznika broj 24/162-10 od 17.05.2024.godine

Naziv emitenta: ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE A.D NIKŠIĆ

FISN: ELEKTROPRIVREDA

Simbol trgovine	ISIN	FISN	Ukupna količina
EPCG	MEEPCGRA1NK6	ELEKTROPRIVREDA/Sln Vlg PP	109,659,921

R. Br.	Ime i prezime / Naziv	Adresa	Procenat vlasništva
1	DRŽAVA	- 81000 Podgorica Crna Gora	98.54136134
2	ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE A.D NIKŠIĆ	VUKA KARADŽIĆA BR.2 81400 NIKŠIĆ Crna Gora	0.10032380
3	CK - Zbirni kastodi račun 1	Ul. Moskovska bb 81000 PODGORICA Crna Gora	0.06348536
4	CK - Crnogorska komercijalna banka ad	Ul. Moskovska bb 81000 PODGORICA Crna Gora	0.04935805
5	MILAN BOJANIĆ	STRAŠEVINA 81400 NIKŠIĆ Crna Gora	0.03626302
6	GOLUB BOJANIĆ	BB 81400 Nikšić Crna Gora	0.01773665
7	VASKO GLAVINČESKI	SKOJ-A BB 81000 Podgorica Crna Gora	0.01356190
8	PREDRAG ERCEGOVIĆ	BUL. REVOLUCIJE 56 81000 PODGORICA Crna Gora	0.01320537
9	SAVO LUKIĆ	T.ŽIŽIĆA 84000 BIJELO POLJE Crna Gora	0.01308135
10	JADRANKA KOVAČEVIĆ-PAJKANOVIĆ	GORANSKA 7 81000 PODGORICA Crna Gora	0.01253877

Osnovni podaci o privrednom društvu:

Naziv firme: ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD-NIKŠIĆ

Skraćeni naziv: ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE

Adresa firme: Vuka Karadžića br.2

Reg.broj: 40000330

Matični broj: 02002230

Šifra djelatnosti: 35.11 Proizvodnja električne energije

Osnivač privrednog društva EPCG je Država Crna Gora.
Na dan 31.12.2023. godine privredno društvo je imalo 1.124 zaposlenih.

CGES-CRNOGORSKI ELEKTROPRENOSNI SISTEM AD PODGORICA

Naziv pravnog lica: CRNOGORSKI ELEKTROPRENOSNI SISTEM A.D.

PIB: 02751372

PDV: 30/31-08688-3

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 18

Šifra djelatnosti: 3512,

Naziv djelatnosti: prenos električne energije

Osnivač preduzeća je Država Crna Gora.

Crnogorski elektroprenosni sistem AD (CGES) registrovan je kao akcionarsko društvo u Centralnom registru privrednih subjekata 27.3.2009. godine, pod brojem 40008972.

Ukupan broj akcionara na dan 08.02.2021. godine bio je 7.100. Većinski vlasnik CGES-a je država Crna Gora sa 55,00 odsto akcija Društva, dok strateški partner većinskog vlasnika, italijanski operator prenosnog sistema - Terna Rete Elettrica Nazionale S.p.A, posjeduje 22,09 odsto akcija. Elektromreža Srbije – srpski operator prenosnog sistema posjeduje 15,00 odsto akcija. Fizička lica na dan 08.02.2021. godine, posjedovala su 6,69 odsto akcija, fondovi zajedničkog ulaganja 0,14 odsto, kastodi računi 0,61 odsto, pravna lica 0,10 odsto, dok Crnogorski elektroprenosni sistem AD u svom vlasništvu posjeduje 0,38 odsto akcijskog kapitala Društva.

Osnovna djelatnost Društva je prenos električne energije, šifra 35.12, za koju je i licenciran od strane Regulatorne agencije za energetiku.

Licenca za prenos električne energije, izdata je na osnovu člana 37 i člana 55 Zakona o energetici (Službeni list Crne Gore broj 28/10), člana 18 Statuta Regulatorne agencije za energetiku (Službeni list Crne Gore broj 7/11) i Odluke Odbora Regulatorne agencije za energetiku o izmjeni Licence za prenos električne energije broj 11/1541-1 od 11.7.2011.godine, a upisana u registru izdatih licenci pod brojem L-E-007.

Pored osnovne, CGES obavlja i djelatnost postavljanja električnih instalacija i opreme, projektovanja građevinskih i drugih objekata, grubih građevinskih radova, ostalih građevinskih i specijalizovanih radova, kao i telekomunikacija, za koju je licenciran od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Kao nacionalni operator prenosa električne energije, CGES je odgovoran za rad, održavanje i razvoj prenosnog sistema na teritoriji Crne Gore i njegovo povezivanje s drugim sistemima. Takođe, zadužen je i za obezbjeđenje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji zahtjeve za prenosom električne energije na ekonomski opravdan način, u cilju stabilnog rada elektroenergetskog sistema i pouzdanog prenosa električne energije od proizvodnih objekata do velikih potrošača i distributivne mreže.

Na dan 31.12.2023. godine privredno društvo je imalo 324 zaposlenih.

AD POŠTA CRNE GORE PODGORICA

Osnovni podaci o privrednom društvu:

Naziv firme: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA
Skraćeni naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA
Adresa firme: Ul. Slobode 1
Reg.broj: 40009338
Matični broj: 02867940
Šifra djelatnosti: 53.10 Poštanske aktivnosti

Osnivač privrednog društva je Vlada Crne Gore Podgorica.

Na dan 31.12.2023. godine privredno društvo je imalo 1.189 zaposlenih.

CEDIS-CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBUTIVNI SISTEM PODGORICA

Osnovni podaci o privrednom društvu:
Naziv firme: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBUTIVNI SISTEM" PODGORICA
Skraćeni naziv: CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBUTIVNI SISTEM
Adresa firme: Ivana Milutinovića br. 12
Reg.broj: 50766918
Matični broj: 03099873
Šifra djelatnosti: 35.13 Distribucija električne energije

Osnivač privrednog društva je Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić.
Na dan 31.12.2023. godine privredno društvo je imalo 1.721 zaposlenih.

7.5. Opis transakcija sa povezanim licima koje su predmet analize transfernih cijena

7.5.1. Podaci o transakcijama između povezanih lica

Dobavljači:

1. **Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić - 4,273.97 EUR u toku 2023.godine**

Tokom 2023. godine, "COTEE" DOO Podgorica ostvario je promet sa Elektroprivredom Crne Gore ad Nikšić kao dobavljacem u iznosu od 4,273.97 EUR. Ovaj promet odnosi se na utrošenu električnu energiju, koji iznos je teretio troškove poslovanja Društva za 2023.godinu.

Važno je napomenuti da Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić ne formira cijene pojedinačno za svakog kupca, već su cijene iste za sve kupce, te u ovom slučaju nije bilo odstupanja od opštih cijena.
U skladu sa zahtjevima transfernih cijena, ove transakcije su bile predmet analize kako bi se osiguralo da su cijene po kojima je Društvo kupilo električnu energiju bile u s kladu sa tržišnim cijenama za slične transakcije između nezavisnih strana. Ova analiza je važna kako bi se osigurala fer tržišna vrijednost ovih transakcija, a može uticati na profitabilnost, poreze i protok gotovine Društva.
Uzimajući u obzir da su cijene za sve kupce iste, važno je provjeriti da li su ove cijene u skladu sa tržišnim cijenama i da li postoji bilo kakva indikacija da je Društvo dobilo posebne uslove ili beneficije koje bi mogle uticati na cijene po kojima je kupilo električnu energiju od Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić.

2. **MONTENEGRO AIRLINES u stečaju Podgorica 58,080.00 EUR u toku 2023.godine**

Tokom 2023. godine, "COTEE" DOO Podgorica ostvario je promet sa "MONTENEGRO AIRLINES" u stečaju Podgorica kao dobavljacem u iznosu od **58,080.00** EUR. Ovaj promet odnosi se na zakup nepokretnosti – poslovnog prostora, površine 450 m², sprat VI, PD oznake 10, list nepokretnosti br. 4327, KO Podgorica I, koji je vlasništvo Zakupodavca, koji iznos je teretio troškove poslovanja Društva za 2023.godinu.

3. **BERZA ELEKTRIČNE ENERGIEJE Podgorica 9.680,00 EUR u toku 2023.godine**

Tokom 2023. godine, "COTEE" DOO Podgorica ostvario je promet sa "BERZA ELEKTRIČNE ENERGIJE" Podgorica kao dobavljacem u iznosu od **9.680,00 EUR**. Ovaj promet odnosi se na Naknadu za godišnju članarinu, koji iznos je teretio troškove poslovanja Društva za 2023.godinu.

4. **AD "POŠTA CRNE GORE" Podgorica 12.521,64 EUR u toku 2023.godine**

Tokom 2023. godine, "COTEE" DOO Podgorica ostvario je promet sa AD "POŠTA CRNE GORE" Podgorica kao dobavljacem u iznosu od **12.521,64 EUR**. Ovaj promet odnosi se na Naknadu za poštanske usluge, koji iznos je teretio troškove poslovanja Društva za 2023.godinu.

Kupci:

S obzirom na to da su kupci povezana lica, cijene koje su primijenjene na promet između njih i "COTEE" DOO Podgorica i kupaca takođe su podložne analizi transfernih cijena. Važno je napomenuti da su cijene većine proizvoda/usluga iz osnovne djelatnosti poreskog obveznika pod direktnim ili indirektnim uticajem Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, jer se cijene formiraju u skladu sa Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", br. 131/22 od 02.12.2022), te Poreski obveznik, ne može da utiče na formiranje prodajnih cijena svojih usluga.

Cijene proizvoda i usluga u 2023.godini su formirane u skladu sa Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godine, ("Službeni list Crne Gore", br. 131/22 od 02.12.2022).

Shodno naprijed utvrđenim uslovima, u 2023.godini "COTEE" Podgorica je ostvarilo Regulatorno dozvoljen prihod u ukupnom iznosu od 692,451.31 EUR, kako slijedi:

Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)
RDP	CEDIS		136,768.80
RDP	EPCG		282,144.91
RDP	CGES		273,537.60
UKUPNO:			**692,451.31**

Regulatorno dozvoljeni prihodi po kupcima su ostvareni, kako slijedi:

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
100	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
101	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
102	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
103	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
104	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
105	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
106	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
107	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
108	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
109	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
110	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
111	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
119	**UKUPNO:**			**136,768.80**		

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
88	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
89	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
90	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
91	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
92	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
93	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
94	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
95	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
96	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
97	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
98	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
99	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
119	**UKUPNO:**			**273,537.60**		

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
35	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
36	RDP	EPCG		12,105.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
37	RDP	EPCG		18,693.41		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
38	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
39	RDP	EPCG		16,075.49		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
40	RDP	EPCG		11,582.85		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
41	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
42	RDP	EPCG		17,475.92		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
43	RDP	EPCG		10,825.81		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
44	RDP	EPCG		8,729.15		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
45	RDP	EPCG		9,754.87		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
46	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
47	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
48	RDP	EPCG		10,548.49		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
49	RDP	EPCG		8,692.17		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
50	RDP	EPCG		9,272.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
51	RDP	EPCG		9,723.44		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
52	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
53	RDP	EPCG		10,107.54		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
54	RDP	EPCG		12,137.23		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
55	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
56	RDP	EPCG		10,107.54		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
57	RDP	EPCG		12,137.23		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
58	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
59	RDP	EPCG		9,595.45		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
60	RDP	EPCG		8,874.59		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
61	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
62	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
63	RDP	EPCG		9,188.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
64	RDP	EPCG		8,879.96		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
65	RDP	EPCG		10,185.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
66	RDP	EPCG		16,084.60		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
67	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
68	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
69	RDP	EPCG		12,148.57		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
70	RDP	EPCG		17,641.30		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
119	**UKUPNO:**			**282,144.91**		

Transakcije sa povezanim licima cija je ukupna vrijednost manja od 75.000 EUR

Zakon o porezu na dobit pravnih lica definiše da pravno lice može da posjeduje dokumentaciju u skraćenom obliku ako transakcije sa povezanim licem ne prelaze vrijednost od 75.000 EUR u godini za koju se podnosi poreska prijava (Mišljenje u prilogu).

Odredbama člana 10 Uputstva o bližem načinu utvrđivanja transfernih cijena (Sl. list CG br. 121/22), propisano je da skraćena dokumentacija obuhvata opis transakcije, vrijednost transakcije o povezano lice sa kojim je transakcija izvršena. Budući da skraćena dokumentacija ne sadrži zaključak u kome se utvrđuje iznos korekcija transfernih cijena, to proizilazi da se u prijavi poreza na dobit ne radi korekcija za skraćenu dokumentaciju.

U vezi sa navedenom regulativom, pristupili smo pregledu transakcija i utvrđivanju broja i ukupnog iznosa transakcija sa svakim pojedinačnim povezanim licem.

Prema Zakonu o porezu na dobit pravnih lica, izvjestaj u skraćenom obliku sastavljaju pravna lica čije su transakcije sa povezanim licima u toku godine za koju se podnosi poreski bilans manje od 75.000 EUR.

U skladu sa Uputstvom koje definiše sadržinu izvještaja o transfernim

cijenama, Izvještaj u skraćenom obliku sadrži podatke o svakoj transakciji, a naročito:

1. Opis transakcije;
2. Vrijednost transakcije;
3. Povezano lice sa kojim je transakcija izvršena.

Tokom 2023. godine, "COTEE" Podgorica je imalo nekoliko transakcija sa povezanim licima, od kojih su neke uključivale isporuku usluga, a neke proizvoda. Ovdje su navedene sve transakcije koje su evidentirane:

1. Trosšovi PTT usluga u zemlji,
2. Troškovi električne energije.

Kao što je već objašnjeno u tački 2.1. ovog Izvještaja, Poreski obveznik je u poreskom periodu imao transakcije sa više povezanih lica, sa kojima je, u toku 2023. godine, iskazao:

- Prilive u iznosu od 90,588,840.95 EUR,
- Odlive u iznosu od 88,352,309.53 EUR.

Konto	Naziv konta	POČETNO STANJE		TEKUĆI PROMET	
		D	P	D	P
2410	žiro-račun Prva banka 535-12178-17	7,594.78	0.00	5,761.86	22.00
2411	žiro-račun CKB 510-210573-82	1,390,579.73	0.00	70,605,907.02	69,630,499.77
2412	žiro račun NLB 530-19709-56	99,975.64	0.00	2.00	0.00
2413	žiro-rač Hipotekarna RDP 520-34503-65	902,668.90	0.00	1,407,428.10	1,237,342.89
2414	žiro-račun Hipotekarna BM 520-34451-27	85,147.81	0.00	18,209,110.68	17,154,392.21
2415	žiro-račun Hipotekarna Biznis kartica	264.51	0.00	2,500.00	2,717.90
2416	žiro-račuc stam fond Prva banka	157,748.26	0.00	30,817.53	21.00
2419	Prelazni konto	0.00	0.00	327,313.76	327,313.76
241	**Tekući (poslovni) računi**	**2,643,979.63**	**0.00**	**90,588,840.95**	**88,352,309.53**

Prethodna tabela prikazuje ukupan promet preko žiro računa poreskog obveznika. Zakonska obaveza „COTEE" DOO Podgorica je da otkupljuje električnu energiju od povlašćenih proizvođača i prodaje je snabdjevačima, kupcima samosnabdjevačima, definiše da „COTEE" DOO Podgorica ne može, po tom osnovu ostvarivati prihode ni rashode, pa se otkup i prodaja električne enegije iz obnovljivih izvora iskazuju knjiženjem u bilansu stanja, zaduženjem i razduženjem konta vremenskih razgraničenja.

U narednoj tabeli prikazana je vrijednost transakcija ostvarenih sa povezanim licima, grupisanim po vrstama usluga kako će biti analizirane, a u skladu sa članom 4. Uputstva o bližem načinu utvrđivanja transfernih cijena transakcija.

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
1	Naknada OIE	EPCG		2,075,852.85		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
2	Energija OIE	EPCG		6,344,571.29		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
3	Energija OIE	EPCG		4,809,352.54		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
4	Naknada OIE	EPCG		1,962,547.01		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
5	Energija OIE	EPCG		6,446,369.24		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
6	Naknada OIE	EPCG		1,769,779.61		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
7	Energija OIE	EPCG		5,767,032.53		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
8	Naknada OIE	EPCG		1,528,019.46		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
9	Energija OIE	EPCG		6,561,903.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
10	Naknada OIE	EPCG		1,314,139.89		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
11	Energija OIE	EPCG		3,234,561.56		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
12	Naknada OIE	EPCG		731,389.30		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
13	Energija OIE	EPCG		2,657,201.24		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
14	Naknada OIE	EPCG		1,025,364.73		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
15	Energija OIE	EPCG		2,642,033.55		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
16	Naknada OIE	EPCG		1,008,683.19		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
17	Energija OIE	EPCG		3,163,181.89		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
18	Naknada OIE	EPCG		766,673.65		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
19	Energija OIE	EPCG		3,212,834.02		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
20	Naknada OIE	EPCG		695,884.19		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
21	Energija OIE	EPCG		2,461,445.78		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
22	Naknada OIE	EPCG		833,707.81		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
23	Energija OIE	EPCG		1,899,008.01		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
24	Naknada OIE	EPCG		1,060,432.30		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
25	BM	EPCG		1,666,987.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
26	BM	EPCG		1,369,640.94		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
27	BM	EPCG		818,857.82		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
28	BM	EPCG		-2,586.76		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
29	BM	EPCG		-15,136.34		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
30	BM	EPCG		583,397.52		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
31	BM	EPCG		187,723.33		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
32	BM	EPCG		137,825.61		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
33	BM	EPCG		55,589.46		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
34	BM	EPCG		120,186.08		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
35	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
36	RDP	EPCG		12,105.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
37	RDP	EPCG		18,693.41		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
38	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
39	RDP	EPCG		16,075.49		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
40	RDP	EPCG		11,582.85		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
41	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
42	RDP	EPCG		17,475.92		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
43	RDP	EPCG		10,825.81		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
44	RDP	EPCG		8,729.15		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
45	RDP	EPCG		9,754.87		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
46	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
47	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
48	RDP	EPCG		10,548.49		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
49	RDP	EPCG		8,692.17		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
50	RDP	EPCG		9,272.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
51	RDP	EPCG		9,723.44		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
52	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
53	RDP	EPCG		10,107.54		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
54	RDP	EPCG		12,137.23		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
55	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
56	RDP	EPCG		10,107.54		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
57	RDP	EPCG		12,137.23		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
58	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
59	RDP	EPCG		9,595.45		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
60	RDP	EPCG		8,874.59		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
61	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
62	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
63	RDP	EPCG		9,188.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
64	RDP	EPCG		8,879.96		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
65	RDP	EPCG		10,185.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
66	RDP	EPCG		16,084.60		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
67	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
68	RDP	EPCG		131.50		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
69	RDP	EPCG		12,148.57		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
70	RDP	EPCG		17,641.30		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
71	BM	CGES		935,150.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
72	BM	CGES		933,081.14		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
73	BM	CGES		607,051.33		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
74	BM	CGES		996,314.30		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
75	BM	CGES		335,079.93		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
76	BM	CGES		1,014,353.83		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
77	BM	CGES		46,307.41		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
78	BM	CGES		954,583.41		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
79	BM	CGES		675,214.36		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
80	BM	CGES		87,787.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plačanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
81	BM	CGES		908,009.95		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
82	BM	CGES		1,092,704.93		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
83	BM	CGES		1,142,303.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
84	BM	CGES		44,461.12		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
85	BM	CGES		916,686.51		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
86	BM	CGES		894,667.14		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
87	BM	CGES		324,304.26		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
88	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
89	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
90	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
91	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
92	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
93	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
94	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
95	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
96	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
97	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
98	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
99	RDP	CGES		22,794.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
100	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
101	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
102	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
103	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
104	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
105	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
106	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
107	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
108	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
109	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
110	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
111	RDP	CEDIS		11,397.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
112	BM	CEDIS		73,567.47		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
113	BM	CEDIS		326,080.66		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
114	BM	CEDIS		9,153.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
115	BM	CEDIS		409,512.26		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
116	BM	CEDIS		210,529.09		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
117						
118						
	UKUPNO:			**82,523,809.61**		

Prihodi po osnovu transfernih cijena.....

Rashodi po osnovu transfernih cijena .....

7.5.2. Transakcije prihoda

7.6. Transakcije prihoda – Regulatorno dozvoljen prihod

Fakture koje DOO "COTEE" ispostavlja povezanim licima (CGES, CEDIS, EPCG)

1. Fakture za odstupanja: Na osnovu člana 60 stav 5 Tržišnih pravila, Operator tržišta je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakture za prethodni mjesec CGES-u, CEDIS-u i EPCG kao nosiocima balansne odgovornosti, odnosno balansno odgovornim subjektima ukoliko su ostvarili pozitivna odstupanja u tom mjesecu.

2. Faktura za balansiranje: Na osnovu člana 60 stav 14 i 15 Tržišnih pravila, Operator tržišta je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakturu CGES-u za njihove prihode od balansiranja koji služe za pokrivanje troškova zbog plaćanja negativnih odstupanja balansno odgovornih subjekata i koja je jednaka sumi izlaznih faktura CGES-a po osnovu prioda od balansiranja sistema (prihod od sekundarne i tercijarne regulacije, kompenzacija i razmjene energije sa okolnim sistemima).

Transakcije su nastale po osnovu balansne odgovornosti povezanih lica CGES, CEDIS i EPCG. Tokom 2023.godine, a u skladu sa propisanom metodologijom povezanim licima su ispostavljene fakture po osnovu

propisanih zakonskih naknada, u ukupnom iznosu od 82,523,809.61 EUR, u pojedinačnim iznosima, kako slijedi:

POVEZANO LICE	Obim transakcija po povezanim licima (EUR)			
	CEDIS	CGES	EPCG	Grand Total
BM[6]	1,028,842.88	11,908,061.27	4,922,484.71	17,859,388.86
Energija OIE			49,199,495.45	49,199,495.45
Naknada OIE			14,772,473.99	14,772,473.99
RDP[7]	136,768.80	273,537.60	282,144.91	692,451.31
Grand Total	**1,165,611.68**	**12,181,598.87**	**69,176,599.06**	**82,523,809.61**

7.7. Transakcije rashoda

7.7.1. Transakcije rashoda – Balansni mehanizam

2. Faktura za balansiranje: Na osnovu člana 60 stav 14 i 15 Tržišnih pravila, Operator tržišta je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakturu CGES-u za njihove prihode od balansiranja koji služe za pokrivanje troškova zbog plaćanja negativnih odstupanja balansno odgovornih subjekata i koja je jednaka sumi izlaznih faktura CGES-a po osnovu prihoda od balansiranja sistema (prihod od sekundarne i tercijarne regulacije, kompenzacija i razmjene energije sa okolnim sistemima).

Tokom 2023.godine, u skladu sa propisanom metodologijom ispostavljene su fakture u ukupnom iznosu od 17,859,388.86 EUR, u pojedinačnim iznosima, kako slijedi:

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
25	BM	EPCG		1,666,987.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
26	BM	EPCG		1,369,640.94		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
27	BM	EPCG		818,857.82		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
28	BM	EPCG		-2,586.76		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

[6] BM-Balansni mehanizam
[7] RDP-regulatorno dozvoljen prihod

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
29	BM	EPCG		-15,136.34		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
30	BM	EPCG		583,397.52		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
31	BM	EPCG		187,723.33		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
32	BM	EPCG		137,825.61		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
33	BM	EPCG		55,589.46		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
34	BM	EPCG		120,186.08		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
71	BM	CGES		935,150.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
72	BM	CGES		933,081.14		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
73	BM	CGES		607,051.33		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
74	BM	CGES		996,314.30		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
75	BM	CGES		335,079.93		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
76	BM	CGES		1,014,353.83		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
77	BM	CGES		46,307.41		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
78	BM	CGES		954,583.41		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
79	BM	CGES		675,214.36		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom

R.br.	Vrsta transakcije	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
80	BM	CGES		87,787.80		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
81	BM	CGES		908,009.95		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
82	BM	CGES		1,092,704.93		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
83	BM	CGES		1,142,303.05		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
84	BM	CGES		44,461.12		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
85	BM	CGES		916,686.51		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
86	BM	CGES		894,667.14		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
87	BM	CGES		324,304.26		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
112	BM	CEDIS		73,567.47		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
113	BM	CEDIS		326,080.66		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
114	BM	CEDIS		9,153.40		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
115	BM	CEDIS		409,512.26		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
116	BM	CEDIS		210,529.09		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
117						
118						
	UKUPNO:			**17,859,388.86**		

Transakcije su nastale po osnovu balansne odgovornosti povezanih lica CGES, CEDIS. Tokom 2023.godine, a u skladu sa propisanom metodologijom ispostavljene su fakture u ukupnom iznosu od 17,859,388.86 EUR, u pojedinačnim iznosima prema povezanim licima, kako slijedi:

Obim transakcije (u EUR)	BM
CEDIS	1,028,842.88
CGES	11,908,061.27
EPCG	4,922,484.71
Grand Total	**17,859,388.86**

7.8. Podaci o uporedivim transakcijama - analiza uporedivosti transakcija

U skladu sa članom 10. Tačka 3. Uputstva o transfernim cijenama i metodama za njihovo utvrđivanje, za potrebe utvrđivanja da li su dvije ili više transakcija uporedive uzimaju se u obzir sljedeći faktori u onoj mjeri u kojoj su ekonomski relevantni na činjenice i okolnosti transakcija:

- Karakteristike roba ili usluga koje se prometuju;
- Funkcije koje ima svako od preduzeća u vezi sa transakcijom, uzimajući u obzir korišćena sredstva i preuzete rizike;
- Ugovorne obaveze u transakcijama;
- Ekonomske okolnosti u kojima se transakcije obavljaju;
- Poslovne strategije koje sprovode strane u vezi sa transakcijama.

S obzirom da je tokom godine obavljen veliki broj transakcija koje su obavljane sa povezanim kao i sa nepovezanim licima, takve transakcije su analizirane sa stanovišta navedenih faktora i detaljno opisane u dijelovima teksta koji se odnose na njih.

7.9. Podaci o pozajmicama

Analizom transakcija između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica u 2023.godini je utvrđeno da nije bilo međusobnih pozajmica.

7.10. Funkcionalna analiza

Tabela: Opis transakcije

Transakcija	Učesnik	Tip	Način sklapanja transakcije	Vrijednost u 2023.godini	Valuta	Rok plaćanja	Napomene
Prodaja	Berza električne energije	Članarina	Propisana naknada za za godišnju članarinu	9.680,00	EUR	Rok dospiječa iznosi 7 dana od dana izdavanja računa	

Privredno društvo "COTEE" Podgorica je operator tržišta električne energije čiji su zadaci i aktivnosti propisane Zakonom. Preduzeće je osnivač i vlasnik kapitala društva BELEN d.o.o. Podgorica u obimu od 18,80%.

U 2023.godini Poreski obveznik i Berza električne energije su ostvarili ukupan promet u iznos od 9.680,00 EUR, i to po osnovu Naknade za godišnju članarinu za 8 mjeseci 2023.godine, tj. za period od 01.05.2023.godine do 31.12.2023.godine.

Navedeni iznos se odnosi na troškove naknade na ime godišnje članarine Poreskog obveznika kod Berze električne energije koji je propisan odlukom nadležnog organa Berze električne energije za sve članice berze u iznosu od 8.000,00 EUR godišnje bez PDV-a, pa ukupna obaveza po osnovu članarine sa uračunatim PDV-om od 1.680,00 EUR iznosi 9.680,00 EUR.

Iznos naknada za usluge BELEN je propisan od strane nadležnih organa Berze, kako slijedi:

Verzija 1.4; 28/03/2023

MEPX		
	Dan unaprijed tržište	**Dugoročno tržište**
Naknada za registraciju na berzanskom tržištu	15.000,00 €	
Naknada za godišnju članarinu	12.000,00 €	
Naknada za ugovoreni volumen trgovine	0,10 €/MWh	0,10 €/MWh
Naknada za kliring i poravnanje	0,02 €/MWh	-
Naknada za tehničko održavanje	5.000,00 €	-
Naknada za dodatni korisnički nalog	3.000,00 €	-
Naknada za dodatni portfolio	2.000,00 €	-
Naknada za podnošenje/poništenje naloga od strane BELEN-a	50,00 €/nalogu	50,00 €/nalogu

MEPX		
	Dan unaprijed tržište	**Dugoročno tržište**
Naknada za poništenje postupka	-	650,00 €/postupku

Izvor: ***https://belen-spot.me/wp-content/uploads/2023/03/II.6.-Iznos-naknada.pdf***

Napomene:

Po zaključenju Ugovora o registraciji, Berza električne energije Podgorica izdaje račune za registraciju na berzanskom tržištu, godišnju članarinu i godišnju tehničku naknadu. Naknada za godišnju članarinu i naknada za tehničko održavanje obračunavaju se proporcionalno broju mjeseci od dana izdavanja potvrde o upisu u registar Učesnika do isteka tekuće kalendarske godine. Obračunski period za ove dvije naknade počinje od sljedećeg mjeseca u odnosu na mjesec u kom je izdata potvrda o upisu u registar Učesnika.

Računi za godišnju članarinu i tehničko održavanje se izdaju Učesnicima do kraja januara svake godine za tekuću godinu.

Rok dospijeća iznosi 7 dana od dana izdavanja računa.

U slučaju raskida Ugovora o registraciji prije isteka perioda godišnje članarine Učesnik ima pravo na refundaciju sredstava, proporcionalno broju mjeseci od dana raskida Ugovora o registraciji do isteka tekuće kalendarske godine.

Provizija banke u slučaju plaćanja članarine i naknada ne podliježe refundaciji od strane BELEN-a i Učesnik je sam snosi za svoje obaveze.

Crnogorski operator tržišta električne energije je pravni energetski subjekat, koji pruža usluge organizovanja i upravljanja tržištem električne energije u Crnoj Gori, što predstavlja njegovu osnovnu, ujedno sasvim novu energetsku djelatnost od javnog interesa, koju obavlja u skladu sa Zakonom, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodnim propisima.

Ugovorima o kupoprodaji proporcionalnog udjela električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača koji su međusobno zaključeni između Poreskog obveznika-Operatora i Snabdjevača utvrđena su prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana u vezi sa kupoprodajom proporcionalnog udjela električne energije koja se proizvodi u objektu povlašćenih proizvođača, u periodu dok traju podsticajne mjere Vlade Crne Gore. Tim ugovorima su bliže definisana prava i obaveze ugovornih strana, a između ostalog i da Snabdjevač kupljenu električnu energiju u skladu sa Ugovorom plaća Operatoru tržišta, te da Operator tržišta obračunava kupoprodajnu cijenu električne energije iz objekata povlašćenih proizvođača za obračunski period, u skladu sa Uredbom, kao i da Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, do 15-og u mjesecu, dostavlja Operatoru tržišta podatke za prethodni mjesec, o ukupnoj isporučenoj električnoj energiji

kupcima, izraženoj u kWh, za svakog pojedinačnog Snabdjevača/Kupca samosnabdjevača, da Operator tržišta na osnovu podataka iz stava 1 i 2 ovog člana sačinjava mjesečni obračun ukupnog iznosa sredstava koja je Snabdjevač, na osnovu izdatih faktura, dužan da plati Operatoru tržišta i da Operator tržišta jednom mjesečno ispostavlja Snabdjevaču fakturu za plaćanje električne energije.

7.11. Opis preuzetih aktivnosti i rizika

Pregled preuzetih aktivnosti i rizika između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica, prikazan je u narednim tabelama, a definicije izraza korišćenih u tabelama su sledeće:

- 100:0 - Poreski obveznik sprovodi ovu aktivnost
- 75:25 - Poreski obveznik pretežno sprovodi ovu aktivnost
- 50:50 - Poreski obveznik i povezane kompanije zajedno sprovode ovu aktivnost
- 25:75 - Uglavnom povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost
- 0:100 - Samo povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost

Preuzete aktivnosti

Razvoj usluga	**100:0**	**75:25**	**50:50**	**25:75**	**0:100**	**Napomena**
Ovlašćenja za donošenje odluka o I&R[8]	X					
Implementacija usluga	X					
Sprovođenje osnovnih istraživanja	X					
Analiza tržišta za razvoj usluga	X					

Usluge	**100:0**	**75:25**	**50:50**	**25:75**	**0:100**	**Napomena**
Planiranje usluga	X					
Kontrola kvaliteta usluga		X				
Koordinaciia usluga i prodaje		X				
Razvoj usluga	X					
Pružanje usluga	X					

Marketing	**100:0**	**75:25**	**50:50**	**25:75**	**0:100**	**Napomena**
Istraživanje tržišta		X				
Strategija marketinga		X				
Strategija proizvoda (usluga)	X					
Reklama	X					
Implementacija marketing strategije	X					

[8] Termin I&R obuhvata tri vrste aktivnosti: osnovno istraživanje, primijenjeno istraživanje i eksperimentalni razvoj

Prodaja	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Pregovaranje o uslovima dobavljača	X					
Određivanje bruto marže/dodatnih troškova	X					
Određivanje ugovorenih uslova	X					
Određivanje potrebe za prodajnim osobljem	X					
Direktan kontakt sa kupcima	X					
Pravljenje cenovnika					X	
Određivanje prodajne cijene					X	
Pravljenje računa	X					

Opšte administrativne usluge	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Knjigovodstvo i finansije (Kontrola)						
Priprema budžeta	X					
Investiciono planiranje	X					
Knjigovodstvo			X			
Priprema finansijskih i budžetskih dokumenata			X			
Priprema godišnjeg izvještaja			X			
Pravo						
Pregovaranje sa klijentima			X			
Angažovanje advokata			X			
Strateško planiranje	X					
Definicija oblasti poslovanja	X					
Određivanje distributivnog kanala			X			
Koordinacija istraživanja i razvoja	X					
Izbor velikih investicija	X					
Finansijski menadžment						
Pravljenje računa	X					
Praćenje plaćanja	X					
Utvrđivanje novčanih i finansijskih uslova		X				
Utvrđivanje finansijskih izvora	X					
Ljudski resursi						
Određivanje broja zaposlenih	X					
Odgovornost za kadrovsku politiku	X					
Utvrđivanje kriterijuma zapošljavanja	X					
Izbor rukovodstva	X					
Informacione i komunikacione tehnologije						

Opšte administrativne usluge	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Izgradnja IT sistema			X			
Definisanje hardver konfiguracije			X			
Definisanje softvera			X			

Poreski obveznik i njegovo povezana lica, u pogledu aktivnosti i rizika, imaju jasan odnos. Ključne strateške aktivnosti obavlja Poreski obveznik dok se pojedine aktivnosti obavljaju u saradnji sa povezanim licima na osnovu propisa koji regulišu odnose učesnika na tržištu električne energije.

Raspodjela rizika

Kod djelatnosti Poreskog obveznika izraženi su sledeći rizici u vezi sa poslovanjem:

- rizik likvidnosti,
- kreditni rizik,
- tržišni rizici,
- poslovni rizik,
- regulatorni rizik,
- operativni rizik,
- rizik ugleda.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital kompanije usljed njene nesposobnosti da ispunjava dospjele obaveze, odnosno nesposobnosti da unovči svoju imovinu.

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na rezultate kompanije zbog nemogućnosti naplate potraživanja, odnosno zbog neizvršavanja obaveza kupaca prema kompaniji.

Tržišni rizici obuhvataju rizik kamatnih stopa, devizni rizik i rizik promjene cijena. Rizik kamatnih stopa predstavlja mogućnost nastanka negativnih posljedica na finansijski rezultat i kapital zbog promjene kamatnih stopa. Devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usljed promjene deviznog kursa. Rizik promjene cijena podrazumijeva mogućnost nastanka negativnih posljedica po poslovanje usljed promjene cjenovne stabilnosti.

Poslovni rizici obuhvataju mogućnost nastanka negativnih posljedica po poslovanje kompanije usljed neizvjesne tražnje, promjene poslovnog ambijenta i uslova.

Regulatorni rizik predstavlja rizik kojem je kompanija izložena zbog promjene ili nepoštovanja zakonskih normi.

Operativni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat zbog:

- greške ili zloupotrebe zaposlenih lica,

- nezakonitog postupanja zaposlenih lica,
- neadekvatne procedure,
- neadekvatnih tokova odlučivanja i informacija,
- propusta u organizaciji i sistemu,
- propusta u politici zapošljavanja,
- događaja koji su posljedica više sile,
- lošeg upravljanja dokumentacijom,
- neadekvatnog upravljanja potraživanjima i obavezama i sl.

Rizik ugleda predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na ugled kompanije kao posljedica njenog delovanja.

Pregled raspodjele rizika između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica predstavljen je u narednoj tabeli:

Rizici	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Tržišni rizik						
Rizik kamatne stope			X			
Rizik deviznog kursa			X			
Kreditni rizik						
Kreditni rizik			X			
Rizik likvidnosti			X			
Operativni rizik						
Rizik neodgovarajuće organizacije			X			
Rizik lošeg upravljanja			X			
Rizik neodgovarajuće kontrole			X			
Rizik namjerne ljudske greške				X		
Rizik slučajne ljudske greške				X		
Pravni i regulatorni rizik			X			
Rizik nepoštovanja zakonskih			X			
Rizik promjene zakonskih normi			X			
Poslovni rizik						
Rizik neizvjesnosti tražnje		X				
Rizik promjene cijena			X			
Strategijski rizik	X					
Reputacioni rizik	X					
Rizici koji se odnose na zemlju						
Ekonomsko-politički rizik			X			
Rizik nemogućnosti transfera			X			

7.12. Ekonomske okolnosti i poslovne strategije koje imaju uticaj na obavljene transakcije između povezanih lica

Iz pregleda funkcija koje obavlja Poreski obveznik, može se uočiti njegova nezavisnost u vršenju većine aktivnosti, pa samim tim i u preuzimanju rizika poslovanja, što je u najvećoj mjeri opredijeljeno specifičnom prirodom djelatnosti kojom se Poreski obveznik bavi.

U segmentu razvoja, planiranja, investicija i drugih strateških aktivnosti,

Poreski obveznik nastupa samostalno, dok sa povezanim licima nastupa koordinisano oko operativnih aktivnosti na tržištu. Skoro svi poslovni rizici u vezi sa plasmanom usluga na tržište su, na određeni način, ravnopravno raspodijeljeni na Poreskog obveznika i povezanih lica.

8. IZBOR METODA I UTVRĐIVANJE CIJENA PO PRINCIPU "VAN DOHVATA RUKE"

Pravilo izbora najbolje metode predstavlja, u stvari, primjenu zakona za poreskog obveznika. Rezultat transakcije "van dohvata ruke" mora biti utvrđen metodom, pod okolnostima koje obezbjeđuju najpouzdanije mjerenje rezultata "van dohvata ruke". Pravilo izbora najbolje metode je značajno je i u primjeni sporazuma o podjeli troškova. Samo pravilo najpodesnije (najbolje) metode postavljeno u modernom poreskom zakonodavstvu dodatno potvrđuje primjenu principa "van dohvata ruke". Poreski zakoni i prateći pravilnici ostavljaju mogućnost izbora poreskom obvezniku između različitih metoda za utvrđivanje cijena "van dohvata ruke".

Pravilo najbolje metode nam samo potvrđuje da se na osnovu jedne metode ne može isključivo donijeti zaključak. Treba uzeti u razmatranje više metoda i izabrati metodu koja postiže veći stepen uporedivosti u odnosu na transakciju. Generalno govoreći, uvijek će postojati jedna metoda koja će dati najbolju procjenu cijene "van dohvata ruke" i više odgovarati i biti bliža određenoj transakciji. Dalje se u Smjernicama OECD ističe da ne postoje univerzalna pravila koja bi se mogla primijeniti na svaki pojedinačan slučaj. Dakle, rezultat utvrđivanja cijene "van dohvata ruke" treba izmjeriti na poudanoj osnovi, što znači izborom najpodesnije metode pod okolnostima i činjenicama svakog slučaja.

Takođe, prema Smjernicama OECD u ostvarenju principa "van dohvata ruke" dovoljna je primjena jedne metode, kako se poreski obveznik ne bi izložio dodatnom teretu. No, kada su slučajevi transfernih cijena složeni do zaključka se upravo može doći korišćenjem više metoda, odnosno kombinacijom više metoda.

Obzirom na obim i vrste transakcija između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica i činjenicu da su nastale pojedinačne transakcije relativno povezane, u predmetnom Izvještaju biće primijenjen objedinjen pristup za svaku vrstu usluge.
U skladu sa paragrafom 3.9. Smjernica OECD-a za situacije kada su odvojene transakcije blisko povezane ili trajne i kada se ne mogu na adekvatan način odvojeno procjenjivati, dozvoljen je objedinjen pristup, kada je nepraktično utvrditi cijene za svaki pojedinačni proizvod ili transakciju.
U nastavku je data analiza izbora metoda za provjeru transfernih cijena:

Redni broj	Analizirana metoda	Opis primjene metode	Izbor primjene metode
1	Metoda uporedive cijene na tržištu	U ovoj metodi se upoređuju cijene proizvoda i usluga u transakcijama između povezanih lica sa cijenama	„COTEE" doo Podgorica je imao transakcije koje bi se na

Redni broj	Analizirana metoda	Opis primjene metode	Izbor primjene metode
		prozvoda i usluga u transakcijama između nepovezanih lica (internom ili eksternom), pri čemu se transakcije koje se porede obavljaju pod sličnim okolnostima.	ovaj način mogle uporediti tako da ovaj metod je primjenjiv.
2	Metoda cijene koštanj a uvećane za uobičajenu zaradu	Polazi od troškova koji nastaju u vezi sa transakcijom (prodaja dobara ili pružanja usluga) na koje se dodaje bruto marža (interna ili eksterna) u zavisnosti od funkcija koje se vrše, rizika koji se snose i imovine koja se koristi.	Ovaj metod ne može biti primjenjiv u nekim transakcijama Poreskog obveznika, međutim, s obzirom da posluje sa definisanim cjenovnikom, ovaj metoda nije primjenjiv.
3	Metoda preprodajne cijene	Polazi od cijene po kojoj se proizvod prodaje nepovezanom licu, koja se umanjuje za uporedivu bruto maržu (internu ili eksternu) kako bi se utvrdila cijena po principu "van dohvata ruke" za isti proizvod koji je nabavljen od povezanog lica.	Poreski obveznik se tokom godine nije bavio trgovinom i preprodajom tako da ovaj metoda nije primjenjiv.
4	Metoda transakcione neto marže	Upoređuju se neto profitne marže koje obveznik ostvaruje u transakcijama sa povezanim licima sa neto profitnim maržama koje su ostvarene u sličnim transakcijama sa nepovezanim licima (interna marža), odnosno između nepovezanih lica (eksterna marža).	Ova metoda je primjenjiva.
5	Metoda podjele dobiti	Posebno se preporučuje u sledećim slučajevima:1) aktivnosti povezanih lica su objedinjene na način koji znatno otežava posebnu analizu pojedinačnih transakcija između njih; ili 2) postojanje vrijedne intelektualne i jedinstvene intelektualne svojine	Ne postoje uslovi za primjenu opisane metode

Redni broj	Analizirana metoda	Opis primjene metode	Izbor primjene metode
		onemogućava pronalaženje uporedivih podataka koji bi omogućili da svako povezano lice zasebno analizira usklađenost svojih transfernih cijena sa cijenama utvrđenim po principu "van dohvata ruke".	

Za potrebe izrade ovog izvještaja o transfernim cijenama opredijelili smo se za metodu uporedive cijene na tržištu jer smo u mogućnosti da pronađemo sve interne transakcije koje se mogu uporediti. Ova metoda je najbolja za Poreskog obveznika jer je cjenovnik već definisan, a možemo ga primijeniti u svim transakcijama sa povezanim licima. To nam omogućava da analiziramo da li su cijene u skladu sa tržišnim uslovima i da li se primjenjuju u svim sličnim transakcijama. Takođe, ova metoda nam omogućava da lakše pratimo sve transakcije koje su obavljene i da osiguramo da su u skladu sa definisanim cijenama.

8.1.1. Metode za provjeru usklađenosti

Metode koje se koriste kod utvrđivanja cijene transakcije po principu „van dohvata ruke" propisane su članom 38 b. ZPDPL, dok je njihov izbor i način primjene bliže uređen Uputstvom o transfernim cijenama.

Članom 38 b ZPDPL je propisano da se cijena transakcije po principu "van dohvata ruke" utvrđuje primjenom:

1) metode uporedive cijene na tržištu;
2) metode cijene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu (metoda troškova uvećanih za bruto maržu);
3) metode preprodajne cijene;
4) metode transakcione neto marže;
5) metode podjele dobiti;
6) nekom drugom metodom kojom je moguće utvrditi cijenu transakcije po principu "van dohvata ruke", ako nije moguće cijenu transakcije utvrditi u skladu sa metodama iz tač. 1 do 5 ovog stava;
7) kombinacijom metoda iz tač. 1 do 6 ovog stava, ako je to potrebno.

Metoda uporedive cijene na tržištu poredi cijenu proizvoda ili usluge u transakcijama između povezanih lica sa cijenom proizvoda ili usluge u transakcijama između nepovezanih lica, pri čemu se transakcije obavljaju pod uporedivim okolnostima.

Metoda preprodajne cijene polazi od cijene po kojoj se proizvod prodaje nepovezanom licu, koja se umanjuje za uporedivu bruto maržu kako bi se utvrdila cijena po principu „van dohvata ruke" za isti proizvod koji je nabavljen od povezanog lica.

Metoda cijene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu koja polazi od troškova koji nastaju u vezi sa transakcijom (prodaja dobara ili pružanja

usluga) na koje se dodaje bruto marža u zavisnosti od funkcija koje se vrše, rizika koji se snose i imovine koja se koristi.

Metoda transakcione neto marže podrazumijeva poređenje neto profitnih marži koje obveznik ostvaruje u transakcijama sa povezanim licima sa neto profitnim maržama koje su ostvarene u sličnim transakcijama sa nepovezanim licima, odnosno između nepovezanih lica.

Metoda podjele dobiti koristi se ako je otežana posebna analiza transakcija između povezanih lica, odnosno kada su aktivnosti povezanih lica objedinjene, kao i u slučajevima postojanja vrijedne ili jedinstvene intelektualne svojine, kada je onemogućeno pronalaženje uporedivih podataka koji bi omogućili da svako zasebno analizira usklađenost svojih transfernih cijena sa cijenama utvrđenim van dohvata ruke.

Pri određivanju najprikladnije metode, trebaju se uzeti u obzir sljedeći činioci;

- Nivo uporedivosti između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija.
- Kvalitet podataka i pretpostavki.

Nivo uporedivosti procjenjuje se prema[9]:

- Karakteristikama imovine ili usluga koje se prenose
- Poslovima koje obavljaju strane i pretpostavljenim rizicima koji nastaju
- Ugovornim uslovima
- Ekonomskim okolnostima društva i
- Poslovnim strategijama.

Kvalitet podataka i pretpostavki procjenjuje se prema:

- Cjelovitosti i ispravnosti podataka
- Pouzdanosti pretpostavki i
- Osjetljivosti rezultata prema nedostacima u podacima i pretpostavkama.

Propisi Crne Gore kao i OECD-ove smjernice ne zahtijevaju izbor više od jedne metode za određivanje transfernih cijena.[10],[11] U tekstu koji slijedi dajemo opis svih metoda utvrđivanja transfernih cijena.

8.1.2. Tradicionalne transakcijske metode

Prema čl. 2.5 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama, najdirektniji način utvrđivanja da li su uslovi između povezanih društava nezavisni, je poređenje zaračunate cijene u kontrolisanoj transakciji između tih društava sa cijenama zaračunatim u uporedivim transakcijama preduzetim između nezavisnih društava. Taj pristup je najdirektniji zato što bilo kakve razlike u cijeni kontrolisane transakcije od cijena u uporedivoj nekontrolisanoj transakciji mogu obično biti povezane direktno sa komercijalnim i finansijskim odnosima postavljenim ili nametnutim između društava, te nezavisni uslovi mogu biti uspostavljeni direktnim zamjenjivanjem cijene u uporedivoj nekontrolisanoj transakciji za cijenu u kontrolisanoj transakciji. Međutim, neće se uvijek moći pronaći dostupne uporedive transakcije koje bi dozvolile pouzdavanje samo u ovaj direktan pristup; možda će biti potrebno uporediti ostale manje direktne indicije kao

9 OECD smjernice, čl. 1.17.; 1.19. do 1.35.
10 OECD smjernice, čl. 1.69.
11 OECD smjernice, čl. 2.5.

što su bruto marže iz kontrolisane i nekontrolisane transakcije kako bi se utvrdilo jesu li uslovi između povezanih društava nezavisni.3 Ti pristupi, direktni i indirektni, reflektuju se u tradicionalnim transakcijskim metodama opisanim u nastavku (metodi uporedivih tržišnih cijena, metodi trgovačkih cijena i metodi dodavanja bruto dobiti na troškove).

9. METODA UPOREDIVIH TRŽIŠNIH CIJENA

Prema čl. 2.6 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama, metoda uporedivih tržišnih cijena upoređuje zaračunatu cijenu za imovinu ili uslugu koja se prenosi u kontrolisanoj transakciji sa cijenom zaračunatom za prenesenu imovinu ili uslugu u uporedivoj nekontrolisanoj transakciji u uporedivim uslovima. Uporediva transakcija se može odvijati između nepovezanih društava (upoređenje spoljne cijene) ili između jedne od povezanih strana i njoj nepovezanog lica (upoređenje interne cijene). Metoda uporedivih tržišnih cijena je najpouzdanija mjera tržišnosti ukoliko su transakcije identične ili ukoliko postoje neznatne razlike koje su unaprijed kvantifikovane.

Metoda uporedivih tržišnih cijena zahtijeva visoki nivo uporedivosti proizvoda i funkcija. Kako bi se ti uslovi zadovoljili transakcije trebaju biti uporedive s aspekta raznih karakteristika, od kojih su najvažnije:

- Kvalitet proizvoda
- Volumen prodaje
- Tržišna niša
- Ugovorni uslovi
- Geografsko tržište
- Ugrađena nematerijalna imovina i
- Kursni rizik.

Uporedivost se može postići putem razumnog broja prilagođavanja, koja ne utiču značajnije na uporedivu cijenu.

10. Metoda trgovačkih cijena

Metoda trgovačkih cijena procjenjuje jesu li iznosi u kontrolisanoj transakciji zaračunati prema principu tržišnosti s obzirom na bruto maržu realizovanu u uporedivim nekontrolisanim transakcijama.

Prema čl. 2.14 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama, metoda trgovačke cijene polazi od cijene po kojoj je proizvod nabavljen od povezanog društva i preprodan nepovezanom društvu. Ta cijena (trgovačka cijena) umanjuje se za odgovarajuću bruto maržu („trgovačka marža") koja predstavlja iznos iz kojeg preprodavač treba pokriti svoje prodajne i ostale poslovne troškove i u vidu obavljenih poslova (uzimajući u obzir korišćenu imovinu i preduzete rizike) ostvariti odgovarajuću dobit. Ono što je preostalo nakon oduzimanja bruto marže može se, nakon usklađivanja za ostale troškove povezane sa nabavkom proizvoda (npr. carina), smatrati nezavisnom cijenom za originalni prenos imovine između društava. Ta je metoda vjerojatno najkorisnija ukoliko se primjenjuje na marketinške operacije.

Metoda trgovačkih cijena se najčešće koristi kod distributera koji prodaju proizvode bez da ih fizički modifikuju ili im dodaju značajnu

vrijednost4. Ova metoda zahtijeva detaljno upoređenje poslovanja, pretpostavljenih rizika i ugovornih uslova kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija. Kao rezultat, postoji vjerovatnost da će veći nivo uporedivosti postojati između kontrolisanih i nekontrolisanih prodaja robe od strane istog trgovca (tj. pri metodu internih trgovačkih cijena). Pri izostanku uporedivih transakcija pri istom trgovcu, odgovarajuće upoređenje može se izvesti iz uporedive nekontrolisane transakcije drugih trgovaca (tj. metoda eksternih trgovačkih cijena).

Metoda trgovačkih cijena rijetko vodi do odgovarajućih i tačnih rezultata ukoliko postoje razlike u:

- Nivou tržišnosti
- Obavljenom poslovanju ili
- Proizvodima.

Odgovarajući broj prilagođenja može se napraviti kako bi se kompenzovao nedostatak uporedivosti između kontrolisane i nekontrolisane transakcije u:

- Obrtu zaliha
- Ugovornim uslovima
- Prevoznim troškovima i
- Drugim mjerljivim razlikama.

11. Metoda dodavanja bruto dobiti na troškove

Prema čl. 2.32 OECD-ovih smjernica „metoda dodavanja dobiti na troškove započinje sa troškovima koji nastaju kod dobavljača imovine u kontrolisanim transakcijama za prenos imovine ili pružanje usluga između povezanih lica. Odgovarajuća trošak plus marža se dodaje na trošak kako bi se dobila odgovarajuća dobit obzirom na obavljene funkcije i tržišne uslove". Prema smjernicama OECD-a, metoda dodavanja dobiti na troškove upoređuje bruto dobit koju ostvaruje povezano društvo u kontrolisanim transakcijama s onom koju ostvaruje neka treća strana u nekontrolisanim transakcijama. S obzirom da različite funkcije koje se obavljaju te pretpostavljeni rizici trećeg lica mogu uticati na trošak plus maržu, uporedivost funkcija i rizika vrlo je važna za primjenu ove metode. Nadalje, s obzirom da se razlike u funkcijama i rizicima uglavnom odražavaju na finansijske informacije društva, pouzdana[12] upotreba metode dodavanja dobiti na troškove zahtijeva dostupnost vrlo detaljnih finansijskih pokazatelja da bi se uskladile razlike kod uporedivosti koje se reflektuju u finansijskim rezultatima društva.

Metoda dodavanja dobiti na troškove uglavnom se koristi za procjenu marže koju je ostvario proizvođač prodajom povezanim društvima i zahtijeva detaljno upoređenje proizvedenih proizvoda, pruženih usluga, izvršenih funkcija, rizika koje društvo snosi, kompleksnosti proizvodnje, strukture troškova i nematerijalne imovine između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija. Upoređenje se najčešće obavlja između kontrolisane i nekontrolisane prodaje imovine istog proizvođača ili pružaoca usluga (tj. interni metod dodavanja dobiti na troškove). U nedostatku navedene uporedivosti, odgovarajuće upoređenje može se izvesti iz uporedive

12 Pogledati čl. 2.14 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama

nekontrolisane prodaje ostalih/nepovezanih proizvođača ili pružalaca usluga (tj. spoljna metoda dodavanja dobiti na troškove).

Manje je vjerovatno da će metoda dodavanja dobiti na troškove biti prihvatljiva ako postoji materijalna razlika između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija u odnosu na:

- Nematerijalnu imovinu
- Strukturu troškova
- Poslovno iskustvo
- Poslovanje koje društvo obavlja i
- Proizvode.

Može se izvršiti opravdan broj prilagođenja kako bi se kompenzovao nedostatak uporedivosti između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija:

- Obrt zaliha
- Ugovorni uslovi
- Prevozni troškovi
- Ostale mjerljive razlike.

12. Metoda podjele dobiti

Metoda podjele dobiti koristi se u slučajevima gdje su transakcije međusobno čvrsto povezane i nije ih moguće odvojeno razmotriti. Ova metoda se tako u pravilu primjenjuje u zajedničkim poduhvatima i neće se detaljnije razmatrati za potrebe ovog Izvještaja.

13. Metoda neto dobiti

Metodom neto dobiti ispituje se ostvarena neto dobit u odnosu na neku osnovu (prihodi, povrat na imovinu, i sl.) koje društvo ostvaruje. Tako izračunata operativna dobit upoređuje se s operativnom dobiti koju ostvaruju uporediva nezavisna društva u sličnim uslovima. Ova metoda koristi se kad nije moguće izdvojiti pojedinačne transakcije ili kad neki drugi faktori zahtijevaju ocjenu profitabilnosti testiranog društva u cjelini.

14. IZBOR I PRIMJENA METODA ZA PROVJERU USKLAĐENOSTI TRANSFERNIH CIJENA

Poreski obveznik je u 2023. godini po osnovu transakcija sa povezanim licima iskazao prihode u iznosu od 82,523,809.61 EUR i rashode u iznosu od 17,859,388.86 EUR.

U narednom poglavlju su opisane izabrane i primijenjene metode za provjeru usklađenosti transfernih cijena za identifikovane transakcije.

14.1.1. Transakcije prihoda
14.1.2. Transakcije prihoda – Regulatorno dozvoljen prihod
14.1.3. Prihodi od prodaje-neto prihod

Prihodi od RDP se odnose na prihode od naknade za rad operatora koje Društvo naplaćuje u skladu sa ugovorima o prenosu naknada sa navedenim pravnim licima.

Detaljne podatke o ostvarenom RDP dajem u nastavku, kako slijedi:

ŠIFRA KUPCA	NAZIV KUPCA	PRIHOD (EUR)
P-00001	PETROL CRNA GORA MNE DOO	1,304.16
P-00005	EPCG - ELEKTROPRIVREDA CG AD	232,382.39
P-00009	HIDROENERGIJA MONTENEGRO DOO	2,164.30
P-00010	SYNERGY DOO	2,046.65
P-00011	IGMA ENERGY DOO	5,309.21
P-00019	CGES CRNOG.ELEKTROPREN.SISTEM AD	226,064.16
P-00076	KRONOR DOO	17,026.95
P-00112	KRNOVO GREEN ENERGY	121,809.27
P-00113	HYDRO BISRICA DOO	11,160.92
P-00119	NORD ENERGY	2,417.21
P-00138	INVICTA DOO	274.97
P-00141	ECO SOLAR SYSTEM DOO	750.78
P-00152	BAR-KOD DOO	513.49
P-00159	MOZURA WIND PARK DOO	79,665.78
P-00160	CEDIS PODGORICA	113,032.08
P-00169	SIMES INŽENJERING	1,725.31
P-00173	SMALL HYDRO POWER PLANT "MOJANSKA" DOO	14,554.90
P-00174	SMALL HYDRO POWER PLANT KUTSKA DOO	6,647.53
P-00177	BB HIDRO DOO	122.06
P-00180	POWER AB GROUP	719.27
P-00183	ALLIANCE DOO	143.87

ŠIFRA KUPCA	NAZIV KUPCA	PRIHOD (EUR)
P-00184	VIRIDI PROGRESSUM DOO	87.58
P-00186	FSCG FUDBALSKI SAVEZ CRNE GORE	20.50
P-00192	ZETA ENERGY	3,973.49
P-00196	ĐEKIĆ EXPORT-IMPORT DOO	2,102.34
P-00197	MHE VRBNICA DOO	13,992.21
P-00201	MANIRA HYDRO DOO	858.19
P-00204	BENERGO DOO BERANE	1,300.74
P-00206	HIDROENERGIJA ANDRIJEVICA	3,158.75
P-00207	VODOVOD I KANALIZACIJA ANDRIJEVICA	1,484.28
P-00229	INTERKONEKCIJA DOO	1,304.16
P-00256	MEDEX ELECTRIC DOO	1,304.16
P-00257	EFT MONTENEGRO DOO	1,304.16
	RDP-PRIHODI OD PROD.PROIZ.I USLUGA MATICNIM I ZAVISNIM	**870,725.82**

Prihodi od RDP se odnose na prihode od naknade za rad operatora koje Društvo naplaćuje u skladu sa ugovorima o prenosu naknada sa navedenim pravnim licima.

Ovi prihodi se vrednuju u skladu sa MRS 18 i MSFI 14, u dijelu razgraničenja.

Iznos Prihoda iznad razumne dobiti 185.963,37 EUR-a je razgraničen i prikazan na poziciji pasivna vremenska razgraničenje – odloženi prihodi u skladu sa članom 12 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list Crne Gore", br.061/21).

Transakcije u ukupnom iznosu od 82,523,809.61 EUR, nastale su po osnovu ispostavljanja faktura za odstupanja - Fakture koje DOO "COTEE" ispostavlja povezanim licima (CGES, CEDIS, EPCG). Shodno člana 60 stav 5 Tržišnih pravila, Operator tržišta je dužan da, najkasnije poslednjeg radnog dana u tekućem mjesecu, izda fakture za prethodni mjesec CGES-u, CEDIS-

u i EPCG kao nosiocima balansne odgovornosti, odnosno balansno odgovornim subjektima ukoliko su ostvarili pozitivna odstupanja u tom mjesecu.

Cijena po kojoj su transakcije obavljene su propisane od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, pa se mogu smatrati cijenama "van dohvata ruke".

Detaljnu strukturu prihoda ostvarenih od povezanih lica, po osnovama utvrđenim u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list Crne Gore", broj 71/2022 od 08.07.2022. godine), dajem u nastavku, kako slijedi:

Obim transakcije (u EUR)				
Row Labels	**CEDIS**	**CGES**	**EPCG**	**Grand Total**
BM	1,028,842.88	11,908,061.27	4,922,484.71	17,859,388.86
Energija OIE			49,199,495.45	49,199,495.45
Naknada OIE			14,772,473.99	14,772,473.99
RDP	136,768.80	273,537.60	282,144.91	692,451.31
Grand Total	**1,165,611.68**	**12,181,598.87**	**69,176,599.06**	**82,523,809.61**

Obim transakcije (u EUR)					
Row Labels	**BM**	**Energija OIE**	**Naknada OIE**	**RDP**	**Grand Total**
CEDIS	1,028,842.88			136,768.80	1,165,611.68
CGES	11,908,061.27			273,537.60	12,181,598.87
EPCG	4,922,484.71	49,199,495.45	14,772,473.99	282,144.91	69,176,599.06
Grand Total	**17,859,388.86**	**49,199,495.45**	**14,772,473.99**	**692,451.31**	**82,523,809.61**

Članom 24 Zakona o energetici propisano je plaćanje naknade za podsticanje korišćenja obnovljivih izvora, kako slijedi:

(1) Krajnji kupac električne energije dužan je da plaća naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije kao dodatak na cijenu električne energije, a krajnji kupac naftnih derivata dužan je da plaća naknadu za podsticanje korišćenja biogoriva kao dodatak na cijenu naftnog derivata.

(2) Snabdjevač, odnosno subjekat koji obavlja djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima dužan je da na računu za utrošenu električnu energiju, odnosno računu za prodatu količinu naftnih derivata, koji dostavlja krajnjem kupcu, odvojeno iskaže naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije, odnosno naknadu za podsticanje korišćenja biogoriva.

(3) Snabdjevač električnom energijom i kupac samosnabdjevač dužni su da operatoru tržišta prenesu sredstva po osnovu izdatih faktura za preuzetu električnu energiju od povlašćenih proizvođača.

(4) Snabdjevač električnom energijom i povlašćeni proizvođač koji koristi pravo na podsticajnu cijenu za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora ili visokoefikasne kogeneracije dužni su da, na zahtjev operatora tržišta, stave na uvid poslovne knjige, pogonsku dokumentaciju i druge evidencije o proizvodnji i isporuci električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije.

(5) Visina naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije može biti niža za krajnjeg kupca snage veće od 50 MW i naponskog nivoa višeg od 35 kV, ukoliko plaćanje naknade iz stava 1 ovog člana ugrožava održivost poslovanja kupca.

(6) Način određivanja naknade iz st. 1 i 5 ovog člana, bliži način obračunavanja proporcionalnog udjela snabdjevača iz člana 192 stav 5 ovog zakona i kupca samosnabdjevača, način raspodjele sredstava prikupljenih od naknada, kao i postupanje sa viškom ili manjkom prikupljenih sredstava, utvrđuju se propisom Vlade.

(7) U slučaju ugroženosti ostvarivanja nacionalnog cilja iz člana 18 stav 4 tačka 1 ovog zakona i odstupanja ostvarene proizvodnje električne energije u objektima povlašćenih proizvođača i ukupne potrošnje električne energije u odnosu na količine planirane godišnjim energetskim bilansom, kupci uglja, nafte, naftnih derivata, gasa i toplotne energije dužni su da plaćaju naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije u skladu sa elementima za utvrđivanje visine te naknade koji se utvrđuju propisom Vlade.

Pravilima za korekcije cijena i naknada ("Službeni list Crne Gore", br. 071/22 od 08.07.2022, 037/23 od 31.03.2023) (u daljem tekstu: Pravila) je utvrđeno da se tim pravilima uređuju uslovi, način i postupak za utvrđivanje: privremenih cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema i naknada za rad operatora tržišta električne energije i korekcija po osnovu primjene privremenih cijena i naknada; korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog, operatora distributivnog sistema i operatora tržišta tokom regulatornog perioda i u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada.

Članom 6 stav 2 Pravila propisano je da se troškovi poslovanja na koje energetski subjekat ne može uticati koriguju po osnovu odstupanja ostvarenih u odnosu na utvrđene za godinu za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci.

Zbog naprijed navedene činjenice da su cijene proizvoda i/ili usluga između poreskog obveznika i povezanih lica utvrđene u skladu sa uslovima, i na način i posupak propisan Pravilima i uz saglasnost od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, kao Zakonom o

energetici i propisima Vlade Crne Gore, te da ne postoje uslovi za utvrđivanje tržišnih cijena ovakvih transakcija, može se smatrati da su cijene po kojima su obavljene transakcije između poreskog obveznika i sa njim povezanih lica formirane u skladu sa principom "van dohvata ruke". U skladu sa navedenim, **mišljenja smo da Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu ovih transakcija.**

14.1.4. Transakcije rashoda - zakup nepokretnosti

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 58,080.00 EUR su nastale po osnovu zakupa opremljenog poslovnog prostora od strane povezanog lica Montenegro airlines u stečaju Podgorica, po osnovu zakupa nepokretnosti – poslovnog prostora, površine 450 m², sprat VI, PD oznake 10, list nepokretnosti br. 4327, KO Podgorica I, koji je vlasništvo Zakupodavca, kao i po osnovu obaveza za utrošenu električnu energiju i PDV na zakup.

Ugovorom je definisana cijena zakupa u iznosu od 4.000,00 EUR bez PDV-a mjesečno, kao i obaveza Zakupca da za vrijeme korišćenja prostora uredno plaća troškove utroška električne energije, vode, odvoz smeća, održavanje zgrade, TV/internet u rokovima naznačenim na računima za isto, za period važenja Ugovora.

Povezano lice je navedene nekretnine koristilo 12 mjeseci za koji period je obračunata odgovarajuća nadoknada.

Za testiranje transakcija potrebno je, ukoliko je moguće, pronaći uporedivu cijenu sličnih objekata, na sličnoj lokaciji, načinu gradnje, kvalitetu obrade, namjeni itd. Međutim, pretragama dostupnih baza podataka i specijalizovanih sajtova za iznajmljivanje i promet nekretnina, utvrđeno je da na tržištu ne postoje slični ili uporedivi objekti po kvadraturi, lokaciji, načinu i kvalitetu gradnje, namjeni i drugim karakteristikama.

U ovakvim slučajevima utvrđivanje cijena „van dohvata ruke" za usluge koje jedna članica Grupe pruža ostalim članicama Grupe predstavlja značajan problem kod utvrđivanja i analize transfernih cijena.

Ovim pitanjem se bavi Poglavlje VII Smjernica OECD-a, dok se pitanjem raspodjele troškova bavi Poglavlje VIII Smjernica. Pod ovom vrstom usluga spada širok spektar različitih usluga koje se pružaju usljed različitih razloga (efekat sinergije i smanjenja troškova, kontrola primjene standarda na nivou cijele grupe i dr.). Ono što je važno prilikom utvrđivanja cijene je da se radi o uslugama niskog rizika i niske dodatne vrijednosti; usluge su zaista pružene i primalac usluge je primio određenu ekonomsku i komercijalnu vrijednost; pružalac usluge ima svoj sistem upravljanja i procedure revizije, i pružene usluge su predmet revizije, te da postoje kvalitetne prateće informacije i dokumenta kao dokaz pruženih usluga.

S druge strane, u slučaju da je povezano lice bilo prinuđeno da potraži odgovarajuće nekretnine na drugom mjestu ili da pristupi njihovoj izgradnji, postavlja se pitanje adekvatne lokacije, troškova, izgubljenog vremena i drugih eventualnih problema koji mogu nastati.

Imajući u vidu da se radi o specifičnim objektima, koji ne služe realizaciji zajedničkih interesa povezanih lica, u smislu ostvarivanja sinergetskih efekata, poboljšanja konkurentnosti kroz podržavanje i unapređenje funkcija i procesa, smanjenje troškova i drugo, može se

konstatovati da su Poreski obveznik i povezano lice utvrdili cijenu u skladu sa prethodno navedenim uslovima.

R. br.	Vrsta transakcije	Datum fakture	Povezano lice	Zemlja	Obim transakcije (u EUR)	Uslovi plaćanja	Komentar (da li postoje ugovori itd.)
1	Zakup	04.01.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
2	Zakup	01.02.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
3	Zakup	13.03.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
4	Zakup	18.04.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
5	Zakup	26.05.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
6	Zakup	05.06.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
7	Zakup	04.07.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
8	Zakup	01.09.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
9	Zakup	15.09.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
10	Zakup	02.10.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
11	Zakup	31.10.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
12	Zakup	31.12.23	MONTENEGRO AIRLINES AD U STEČAJU		4,840.00		Ugovori postoje i sve je u skladu sa ugovorom
	UKUPNO:				**58,080.00**		

15. DOKAZIVANJE TRŽIŠNOSTI TRANSAKCIJE ZAKUPA POSLOVNOG PROSTORA PRIMJENOM METODE EKSTERNO UPOREDIVIH CIJENA

Analizirana transakcija za koju je potrebno odrediti uporedive cijene zakupa poslovnog prostora odnosi se na situaciju u kojoj „MONTENEGRO AIRLINES" Podgorica daje u zakup poslovni prostor povezanom licu „COTEE" d.o.o Podgorica površine 450 m² (poslovni prostor) po cijeni od EUR 8,89 po m².

Pronalaženju uporedivih cijena zakupa pristupilo se na način što su internet pretragom pretraživane cijene zakupa poslovno - kancelarijskog prostora (slične kvadrature) na području Podgorice-Lokacija „Preko Morače".

Za svrhe provjere da li su cijene transakcija određivane po principu "van dohvata ruke", korišćena je metoda uporedive cijene na tržištu. Metoda uporedive cijene na tržištu poredi cijenu proizvoda ili usluga u transakcijama između povezanih lica sa cijenom proizvoda ili usluga u transakcijama između nepovezanih lica, pri čemu se transakcije koje se obavljene pod uporedivim okolnostima. U skladu sa odredbama člana 10. stav 3. Uputstva, prilikom odabira uporedivih nepovezanih privrednih društava i uporedivih transakcija, prvenstveno su korišćeni podaci koji se odnose na Crnu Goru.

U skladu sa ovom metodom izvršeno je poređenje nabavnih cijena u transakcijama "Crnogorski operator tržišta električne energije" sa povezanim pravnim licem Montenegro airlines u stečaju Podgorica sa ponuđenim cijenama u uporedivim transkacijama (Zakup poslovnog prostora). U postupku testiranja uporedivosti nabavnih cijena poslovnih prostora za zakup izvršeno je testiranje ponude poslovnih prostora na istoj ili sličnoj lokaciji nabavne vrijednosti od 6,45 do 9.51 EUR vrijednosti. Prema testiranju tržišnih parametara utvrđene su slijedeće informacije:

Detalji o poslovnom prostoru (Oglas-Ponuda)	Izvor	Površina (m2)	Zakupnina (EUR)	Zakupnina (EUR) Ponuda-Oglas	Korekcija cijene po osnovu površine kompar ativa	Korekcija cijene po osnovu oglašene cijene	Korekcija cijene po osnovu funkcionalnosti prostora	Zakupnina (EUR) Očekivana cijena	EUR/m²
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.300; Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica; Lokacija: Preko Morače; Cijena: €1.300; Opis: Za izdavanje poslovni prostor 132m2, Preko Morače.; Poslovni se nalazi na vrhunskoj lokaciji kod Hrama. Kompletno sređen, ima neonsku razvjetu, spuštene plafone, klimatizovan. Prostire se na dva nivoa, Prizemlje 103m2 i Suteren 29m2. Posjeduje ulaz sa dvije strane.	Internet oglas	132		1,300.00	-10%	-10%	-5%	975.00	7.39

Detalji o poslovnom prostoru (Oglas-Ponuda)	Izvor	Površina (m2)	Zakupnina (EUR)	Zakupnina (EUR) Ponuda-Oglas	Korekcija cijene po osnovu površine kompar ativa	Korekcija cijene po osnovu oglašene cijene	Korekcija cijene po osnovu funkcionalnosti prostoru	Zakupnina (EUR) Očekivana cijena	EUR/m²
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.300 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €1.300 Opis: Za izdavanje poslovni prostor 132m2, Preko Morače. Poslovni se nalazi na vrhunskoj lokaciji kod Hrama. Kompletno sređen, ima neonsku rasvjetu, spuštene plafone, klimatizovan. Prostire se na dva nivoa, Prizemlje 103m2 i Suteren 29m2. Posjeduje ulaz sa dvije strane.		110		1,100.00	-10%	-10%	-5%	825.00	7.50
Poslovni prostor 120m2, Preko Morače Ref. ID: 5350 Za izdavanje poslovni prostor 120m2, Preko Morače. Poslovni prostor se nalazi u zgradi Normal Company na Bulevaru Sveti Petra Cetinjskog. Nalazi se na prizemlju, kompletno sređen, ima 2 ulaza. Posjeduje klimu, ventilaciju, 2 toaleta, instalacije za kamere i protivpožarni sistem. Poslovni prostor takođe ima baštu koja pripada skupšini stanara i ne plaćaju se troškovi opštini. Cijena mjesečnog zakupa iznosi 1500€+PDV. 120m² Ukupna kvadratura prostora 2 Mikro čvor • Grad: Podgorica • Dio grada: Preko Morače • Dodatna karakteristika: Novogradnja Infrastruktura i oprema Klima uređaj 1500 €	Internet oglasi	120		1,500.00	-10%	-10%	-5%	1,125.00	9.38

Detalji o poslovnom prostoru (Oglas-Ponuda)	Izvor	Površina (m2)	Zakupnina (EUR)	Zakupnina (EUR) Ponuda-Oglas	Korekcija cijene po osnovu površine kompar ativa	Korekcija cijene po osnovu oglašene cijene	Korekcija cijene po osnovu funkcionalnosti prostora	Zakupnina (EUR) Očekivana cijena	EUR/m²
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.000 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €1.000 Opis: Za izdavanje poslovni prostor 166m2, Preko Morače Kompletno je opremljen za ugostiteljski objekat, posjeduje kuhinju, magacin i dvije ostave. Prilikom zakupa obaveznan je depozit u visini mjesečne zakupnine. Više detalja na: dom-home.me/me/poslovni-p... Država oglašivača: ME Klikni za telefonski broj Kontaktiraj Oglašivača Svi oglasi ovog oglašivača Oglas Broj: 3252015 Postavljeno: 26 Mar, 2024 Zadnja Promjena: 26 Mar, 2024	Internet oglasi	166		1,000.00	-10%	-10%	-5%	750.00	4.52
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.400 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €1.400 Opis: Za izdavanje poslovni prostor 106m2, Preko Morače (zgrada Normal company). Prostor se nalazi na prvom spratu, kompletno opremljen kancelarijskim namještajem. Posjeduje veliko predsobije, 3 kancelarije, čajnu kuhinju i 1 toalet. Posjeduje multisplit sistem i neonsku rasvjetu. Više detalja na: dom-home.me/me/poslovni-p...	Internet oglasi	106		1,400.00	-10%	-10%	-5%	1,050.00	9.91
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.500; Za izdavanje poslovni prostor 132m2, Preko Morače; Sastoji se iz dva dijela, u prizemlju je površine 103m2, a u suterenu 29m2.	Internet oglasi	132		1,300.00	-10%	-10%	-5%	975.00	7.39

Detalji o poslovnom prostoru (Oglas-Ponuda)	Izvor	Površina (m2)	Zakupnina (EUR)	Zakupnina (EUR) Ponuda-Oglas	Korekcija cijene po osnovu površine kompar ativa	Korekcija cijene po osnovu oglašene cijene	Korekcija cijene po osnovu funkcionalnosti prostora	Zakupnina (EUR) Očekivana cijena	EUR/m²
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.600 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €1.600 Opis: Za iznajmljivanje poslovni prostor 151m2, Preko Morače. Posjeduje podrum površine 30m2 i pogodan je za sve namjene. Klimatizovan je i komplet opremljen, a ima neonsku rasvjetu, protivpožarnu zaštitu, obezbijeđen je video nadzorom i alarmnim sistemom.	Internet oglasi	151		1,600.00	-10%	-10%	-5%	1,200.00	7.95
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €1.200 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €1.200 Opis: Za iznajmljivanje poslovni prostor 127m2, Preko Morače, ulica Moskovska. Poslovni prostor se nalazi na 1. spratu, sastoji se od 5 prostorija, posjeduje 2 kupatila i gostinjski toalet, kao i dvije terase. Ima komplet kuhinju , ostavu i garderober kao i priključke za internet i kablovsku televiziju. Prostor je klimatizovan, orijentacija istok-zapad. Više detalja na: dom-home.me/me/poslovni-p...	Internet oglasi	117		1,200.00	-10%	-10%	-5%	900.00	7.69
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €350 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €350 Opis: Za iznajmljivanje poslovni prostor 58m2, Preko Morače Nalazi se na 2. spratu, u neposrednoj blizini restorana Maša. Kompletno je renoviran, klimatizovan i orijentisan zapadno. Više detalja na: dom-home.me/me/poslovni-p...	Internet oglasi	58		350.00	-10%	-10%	-5%	262.50	4.53

Detalji o poslovnom prostoru (Oglas-Ponuda)	Izvor	Površina (m2)	Zakupnina (EUR)	Zakupnina (EUR) Ponuda-Oglas	Korekcija cijene po osnovu površine kompar ativa	Korekcija cijene po osnovu oglašene cijene	Korekcija cijene po osnovu funkcionalnosti prostora	Zakupnina (EUR) Očekivana cijena	EUR/m²
Vlasnik izdaje poslovni prostor Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Adresa: Preko morace Rimski Trg Cijena: €650 Stambena Površina: 126 m2 Klima Uređaj	Internet oglasi	126		650.00	-10%	-10%	-5%	487.50	3.87
Poslovni prostor 150m2, bul.Svetog Petra Cetinjskog Ref. ID: 439 Za izdavanje poslovni prostor 150m2, Preko Morače Nalazi se na 3. spratu u zgradi hotela Premier, na vrhunskoj lokaciji. Posjeduje jednu veliku i dvije manje kancelarije, veliku salu za sastanke, kuhinju i kupatilo. Prilikom zakupa obaveznan je depozit u visini mjesečne zakupnine. 150㎡ Ukupna kvadratura prostora • Grad: Podgorica • Dio grada: Preko Morače • Adresa: • Sprat: 3 Infrastruktura i oprema Lift Namještaj 2250 €	Internet oglasi	150		2,250.00	-10%	-10%	-5%	1,687.50	11.25
Poslovni Prostor za Duži Najam, Preko Morače, Podgorica, €2.200 Vrsta: Poslovni Prostor za Duži Najam Područje: Podgorica Lokacija: Preko Morače Cijena: €2.200 Opis: Za izdavanje poslovni prostor u najluksuznijoj poslovnoj zgradi u Podgorici od 120m2, Preko Morače. Poslovni prostor je pogodan za više namjena. Klimatizovan je i posjeduje 3 zasebne prostorije kao i čajnu kuhinju i toalet.	Internet oglasi	120		2,200.00	-10%	-10%	-5%	1,650.00	13.75
								-	
UKUPNO (PROSJEČNA CIJENA ZAKUPA):		**1498**	-					**11,887.50**	**7.94**

Na bazi sprovedene pretrage utvrđen je interkvartilni raspon, odnosno raspon cijena zakupa poslovnog prostora koji zadovoljava princip „van dohvata ruke".

Utvrđeni tržišni raspon cijena zakupa poslovnog prostora u okruženju prostora koji je predmet zakupa je prikazan u tabeli u nastavku.

Maksimum	13.75
3. Kvartil	9.51
Medijan	7.44
1. Kvartil	6.45
Minimum	3.87

Interkvartilni raspon za cijenu zakupa „COTEE" Podgorica

Za dokazivanje tržišnosti rashoda po osnovu zakupa poslovnog prostora od povezanog lica je utvrđeno da se cijena zakupa po m² u iznosu od 8.89 EUR/m² koja predstavlja cijenu zakupa u kontrolisanim uslovima kreće u okvirima cijene zakupa u nekontrolisanim uslovima. U tom smislu može se izvesti zaključak da su cijene po osnovu zakupa poslovnog prostora usklađene sa principom „van dohvata ruke".

Iz svega navedenog, smatramo da su navedene transakcije obavljene u skladu sa principom „van dohvata ruke", te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

15.1. Transakcije rashoda

15.1.1. Transakcije rashoda – Balansni mehanizam

Zbog odstupanja koje prave balansno odgovorni subjekti na tržištu električne energije, CGES ima ulogu balansiranja sistema po kom osnovu u svakom mjesecu ostvaruje određene troškove i prihode od balansiranja.

Koncept i relevantni propisi primjene balansnog mehanizma i vršenja obračuna finansijskog poravnanja propisuju da „COTEE" DOO Podgorica, kao operator tržišta treba da vrši obračun a ne i da ostvaruje bilo kakve koristi (naknade, provizije i dr.) po tom osnovu. Kako se, u obračunskom periodu, ne može ostvarivati dobit (koristi) od balansnog mehanizma, tako se prilivi i odlivi po ovom osnovu iskazuju samo u bilansu stanja zaduženjem i razduženjem određenog prelaznog knjigovodstvenog računa (konta razgraničenja).

U slučaju da na kraju godine, nakon izvršenog obračuna odstupanja i sprovedenog sistema finansijskog poravnanja, u skladu sa Trišišnim pravilima i Metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije, preostane dio sredstava, Operator tržišta („COTEE" DOO Podgorica) dužan je da ta sredstva uplati Operatoru prenosnog sistema, najdalje do kraja februara naredne godine za prethodnu godinu.

Zakonska obaveza „COTEE" DOO Podgorica je da otkupljuje

električnu energiju od povlašćenih proizvođača i prodaje je snabdjevačima, kupcima samosnabdjevačima, definiše da „COTEE" DOO Podgorica ne može, po tom osnovu ostvarivati prihode ni rashode, pa se otkup i prodaja električne enegije iz obnovljivih izvora iskazuju knjiženjem u bilansu stanja, zaduženjem i razduženjem konta vremenskih razgraničenja.

"COTEE" DOO Podgorica je nosilac balansne odgovornosti za balansnu grupu koju čine povlašćeni proizvođači. U slučaju kada je u obračunskom intervalu ova balansna grupa ostvarila deficit u proizvodnji električne energije u odnosu na plan, "COTEE" DOO Podgorica, nakon sprovedenog količinskog i finansijskog obračuna iz balansnog mehanizma, dužan je da u ime balansne grupe uplati iznos za deficit na žiro račun namijenjen za balansni mehanizam. Suprotno, ukoliko je u obračunskom intervalu ostvaren suficit u proizvodnji električne energije u odnosu na plan, "COTEE" DOO Podgorica naplaćuje sredstva u visini ostvarenog suficita iz sredstava balansnog mehanizma. Navedeni prenos sredstava, vrši se na osnovu količinskog i finansijskog obračuna debalansa koji sprovodi služba za tržište električne energije i knjži se na poseban analitički račun vremenskih razgraničenja a odnosi se na obračun, naplatu i isplatu naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije.

Dugovni saldo na kraju godine se prikazuje kao potraživanje i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne imovine (kvazi-imovina) - aktivna vremenska razgraničenja.

Potražni saldo na kraju godine se prikazuje kao obaveza i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne obaveze (kvazi-obaveza) – pasivna vremenska razgraničenja.

Detaljnu strukturu rashoda ostvarenih u transakcijama sa povezanim licima, po osnovama utvrđenim u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list Crne Gore", broj 71/2022 od 08.07.2022. godine), dajem u nastavku, kako slijedi:

Sum of Obim transakcije (u EUR)	**Column Labels**			
Row Labels	**CEDIS**	**CGES**	**EPCG**	**Grand Total**
BM	1,917,779.43	12,947,119.60	1,232,463.42	16,097,362.45
(blank)				
Grand Total	**1,917,779.43**	**12,947,119.60**	**1,232,463.42**	**16,097,362.45**

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, u skladu sa propisanom metodologijom, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke", te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih**

cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.

16. ZAKLJUČAK

Rekapitulacija transakcija Poreskog obveznika sa povezanim licima nastalih u 2023. godini, kao i korekcija oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena predstavljena je u narednoj tabeli.

Rekapitulacija transakcija Poreskog obveznika sa povezanim licima nastalih u 2023. Godini

Opis transakcije	Transferne vrijednosti	Tržišne vrijednosti	Razlika	Korekcija
Prihodi po osnovu transfernih cijena	**82,523,809.61**	**82,523,809.61**	-	-
CEDIS	1,165,611.68	1,165,611.68	-	-
CGES	12,181,598.87	12,181,598.87	-	-
EPCG	69,176,599.06	69,176,599.06	-	-
			-	-
			-	-
			-	-
Rashodi po osnovu transfernih cijena	**16,155,442.45**	**16,155,442.45**	-	-
CEDIS	1,917,779.43	1,917,779.43		-
CGES	12,947,119.60	12,947,119.60		-
	1,232,463.42	1,232,463.42		-
Zakup nepokretnosti	58,080.00	58,080.00	-	-
Primljene pozajmice	-	-	-	-
Troškovi električne energije	4,273.97	4,273.97	-	-
Troškovi PTT usluga u zemlji	12,521.64	12,521.64	-	-
			-	-
			-	-

17. KOREKCIJA TRANSFERNIH CIJENA PO POJEDINAČNIM PRAVNIM LICIMA

Prema OECD smjernicama za transferne cijene, cijene formirane u skladu sa zakonom i propisima koji se odnose na tu transakciju, kao što su cjenovnici koji su odobreni od strane nadležnih vlasti, mogu se smatrati tržišnim cijenama. To znači da ako su cijene za regulatorno dozvoljen prihod propisane i odobrene od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti i da se ne mogu mijenjati, te cijene mogu se smatrati tržišnim cijenama, čak iako ne postoji stvarna tržišna konkurencija.

U ovom slučaju, "COTEE" Podgorica koristi cjenovnike koji su odobreni od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, te se stoga može smatrati da su cijene koje se primjenjuju u skladu sa zakonom i propisima, a time i tržišne cijene u smislu OECD smjernica.

Prema tome, na osnovu svega gore navedenog, ne bi bilo potrebno vršiti korekciju oporezive dobiti na osnovu prihoda ostvarenih od transakcija sa povezanim licima, jer se cijene formiraju u skladu sa propisima i smatraju se tržišnim cijenama u smislu OECD smjernica.

Na osnovu analize transakcija sa dobavljačima povezanim licima, može se zaključiti da je "COTEE" Podgorica imao poslovne odnose sa nekoliko takvih dobavljača tokom 2023. godine. Prema dostavljenim podacima, to su transakcije sa Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić, Poštom Crne Gore i "Montenegro airlines" u stečaju Podgorica.

U ovom slučaju je utvrđeno da su cijene električne energije koje je "COTEE" Podgorica platio Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić bile iste kao za sva nepovezana lica, da su cijene PTT usluga koje je "COTEE" Podgorica platio Pošti Crne Gore AD Podgorica bile iste kao za sva nepovezana lica što znači da nema razloga za primjenu korekcije oporezive dobiti na osnovu transfernih cijena, dok je u ovoj studiji utvrđeno da je cijena zakupa po osnovu zakupa poslovnog prostora usklađena sa principom „ van dohvata ruke".

Ovo je u skladu sa preporukama OECD smjernica za primjenu transfernih cijena, koje ističu važnost primjene uporedivih cijena na tržištu u određivanju transfernih cijena, s ciljem osiguravanja fer tržišnih uslova i izbjegavanja poreskih rizika. U slučajevima kada se transakcije sa povezanim licima odvijaju po tržišnim uslovima, nema potrebe za korekcijom oporezive dobiti.

Stoga, na osnovu analize transakcija sa dobavljačima povezanim licima i primjene metode uporedivih cijena na tržištu, može se zaključiti da nema poreskih rizika koji bi zahtijevali korekciju oporezive dobiti u "COTEE" Podgorica za 2023.godinu.

18. ISKAZIVANJE PODATAKA U PORESKOM BILANSU

22	Rezervisanja koija se ne priznaju u poreske svrhe	
23	Obračunate kamate i pripadajući troškovi prema povezanim licima koje prelaze troškove kamata koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	
24	Rashodi poosnovu obezvređenja imovine koji se ne priznaju u poreske svrhe (član 18a Zakona)	
IV. Korekcija rashodapo osnovu transfernih cijena između povezanih lica		
25	Obračunati troškovi primjenom transfernih cijena	16,795.61
26	Obračunati troškovi primjenom cijena koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	16,795.61
27	Razlika obračunatih troškova (ed.br 25 - 26 > 0)	0.00
V. Usklađivanje prihoda		
28	Iznos poreza po odbitku na dividende i udjele u dobiti koje je platila nerezidentna filijala rezidentnog poreskog obveznika	
29	Obračunate kamate i pripadajući troškovi prema povezanim licima koje su manje od prihoda po osnovu kamata koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	
V	**Korekcija prihoda po osnovu transfernih cijena između povezanih lica**	
30	Obračunati prihodi primjenom transfernih cijena	692,451.31
31	Obračunati prihodi primjenom cijena koje su u skladu sa principom "van dohvata ruke"	692,451.31
32	Razlika obračunatih prihoda (red. br 31 - 30 > 0)	0.00

Na osnovu izvršene analize transfernih cijena u 2023. godini, utvrđeno je da Poreski obveznik nema obavezu da izvrši korekciju oporezive dobiti po osnovu transakcija sa povezanim licima.

Prilikom izbora metoda provjere principa "van dohvata ruke", primijenjena su osnovna pravila, odnosno, metoda je odabrana na nivou vrste transakcije i izabrana metoda je praktično primjenljiva i za krajnji

efekat ima razumnu procjenu rezultata u skladu sa principom "van dohvata ruke". Metoda uporedive cijene na tržištu je izabrana kao najpodesnija budući da poredi cijenu proizvoda ili usluga u transakcijama između povezanih lica sa cijenom proizvoda ili usluga u transakcijama između nepovezanih lica, pri čemu se transakcije koje se porede obavljaju pod uporedivim okolnostima. Prilikom primjene metode primijenjena je kategorizacija vrsta transakcija po kategorijama rashoda i prihoda. Dalja podjela po pojedinačnim vrstama nije vršena budući da se radi o jednoj vrsti transakcija u svakoj kategoriji - nabavci usluga zakupa u kategoriji rashoda i propisanim uslovima fakturisanja robe/usluga/naknada u kategoriji prihoda. Primijenjena metoda je adekvatna za studiju budući da član 10. stav 3. Uputstva, propisuje da prilikom odabira uporedivih nepovezanih privrednih društava i uporedivih transakcija, obveznik prvenstveno koristi podatke koji se odnose na Crnu Goru, a tek ukoliko na ovaj način nije moguće utvrditi uporedive podatke, analiza se može proširiti i na druge države, s tim da se ima u vidu uporedivost uslova poslovanja na tržištima tih država i tržišta Crne Gore.

Prema izvršenoj analizi zaključak je da su analizirane transakcije izvršene po principu "van dohvata ruke", da transferne cijene ne odstupaju od tržišnih te da ne postoji osnov za korekcije prihoda i/ili rashoda nastalih po osnovu transakcija sa povezanim licima. Ukupan iznos korekcije (uvećanja) osnovice poreza na dobit iznosi 0,00 EUR.

U Podgorici, 24.05.2024 godine

Sudski vještak ekonomsko-finansijske struke Jovan Lopušina dipl. ekonomista PODGORICA

Obrađivač Izvještaja

Lopušina Jovan, dipl.ecc.

Prilog: Izjava poreskog obveznika o povezanim licima broj 24/162-10 od 17.05.2024.godine

24/162-10
17.05.24

IZJAVA

U skladu sa članom 38 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22 i 028/23) i potrebe utvrđivanja povezanih lica u postupku obračunavanja transfernih cijena, ovlašćeno lice u pravnom licu pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću daje sljedeću izjavu:

PRIVREDNO DRUŠTVO: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA
PIB: 02849097
SJEDIŠTE: PODGORICA

JE UTVRDILO **DA POSTOJE LICA** SA KOJIMA PRIVREDNI SUBJEKAT POSLUJE I VRŠI TRANSAKCIJE A KOJA SU ČLANOM 38. ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA KATEGORISANA KAO POVEZANA PRAVNA LICA.

1. Elektoprivreda Crne Gore AD Nikšić
   Osnov povezanosti: čl. 38 stav 2 tačka 2 (privredno društvo u većinskom državnom vlasništvu)
2. Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica
   Osnov povezanosti: čl. 38 stav 2 tačka 2 (privredno društvo u većinskom državnom vlasništvu)
3. Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO Podgorica
   Osnov povezanosti: čl. 38 stav 2 tačka 2 (Elektoprivreda Crne Gore AD Nikšić osnivač)
4. Montengro Airlines AD - u stečaju Podgorica
   Osnov povezanosti: čl. 38 stav 2 tačka 2 (privredno društvo u većinskom državnom vlasništvu)
5. Pošta Crne Gore AD Podgorica
   Osnov povezanosti: čl. 38 stav 2 tačka 2 (privredno društvo u većinskom državnom vlasništvu)
6. Berza električne energije DOO Podgorica
   Osnov povezanosti: čl. 38 stav 4 tačka 1 (COTEE ima 33,34% glasačkih prava i 18,8 udio u kapitalu Berze električne energije)

U Podgorici,

Dana _____ godine.

IZVRŠNI DIREKTOR

COTEE DOO MP

COTEE

Društvo sa ograničenom odgovornošću
"Crnogorski operator tržišta
električne energije" – Podgorica
Broj: 24/1398-2
Podgorica, 14.06.2024.godine

Na osnovu člana 15 stav 1 alineja 8 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica ("Službeni list CG", br. 76/10, 60/11 i 18/19) i člana 23 stav 2 alineja 9 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica ("Službeni list CG", br. 13/11, 60/11, 39/15 i 40/19), Odbor direktora Društva, na sjednici održanoj 14.06.2024.godine, donio je

Odluku o predlaganju raspodjele dobiti
Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica za 2023.godinu

Član 1

Ostvarena neto dobit Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica /u daljem tekstu: Društvo/ za 2023.godinu, iznosi **6.722,37 EUR-a.**

Član 2

Predlaže se da se dobit iz člana 1 ove odluke, rasporedi:

- 30% - 2.016,71 EUR-a na ime rezervi Društva;
- 70% - 4.705,66 EUR-a, za namjenu izmirivanja obaveza iz poslovanja Društva koje Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti nijesu uključene u utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda.

Član 3

Ovaj predlog dostavlja se Vladi Crne Gore radi donošenja Odluke o raspodjeli dobiti Društva.

ODBOR DIREKTORA,
Predsjednik,
mr Nermin Škretović

PREDLOG

Na osnovu člana 10 stav 1 alineja 4 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica ("Službeni list CG", br. 76/10, 60/11 i 18/19) i člana 19 stav 1 alineja 4 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica ("Službeni list CG", br. 13/11, 60/11, 39/15 i 40/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

ODLUKU

o raspodjeli dobiti Društva sa ograničenom odgovornošću"Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica za 2023.godinu

Član 1

Dobit Društva sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) za 2023. godinu u neto iznosu je **6.722,37 EUR-a.**

Član 2

Dobit iz člana 1 ove odluke, raspoređuje se:

- 30% - 2.016,71 EUR-a na ime rezervi Društva;
- 70% - 4.705,66 EUR-a, budžetu države Crne Gore, na način što će Društvo prethodno uplatiti porez po odbitku od 15% - 705,849 EUR-a, a ostatak u iznosu od 3.999,811 EUR-a će uplatiti na račun, broj: 832-52048-29, prihodi od akcija i udjela u dobiti (dividenda) -Ministarstvo finansija.
-

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

VLADA CRNE GORE

Broj:
Podgorica, _____.2025. godine

Predsjednik,
mr Milojko Spajić